

§ 11 miljøgodkendelse

af svineproduktion

Fredenslyst

Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

den 17. maj 2013

*Miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
jf. LBK nr. 1486 af 4. december 2009*

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	4
Indledning.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
1.3 Ikke teknisk resumé.....	7
1.4 Samlet oversigt over vilkår.....	9
1.5 Offentlighed.....	13
1.6 Klagevejledning.....	14
2. Baggrund for miljøgodkendelsen.....	15
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	15
2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold	15
2.3 Gyldighed	16
2.4 Retsbeskyttelse	16
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	16
3. Beliggenhed og planmæssige forhold	17
3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	17
3.2 Placering i landskabet.....	18
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	19
4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg.....	19
4.2 Ventilation	21
4.3 Fodring	22
4.4 Energi- og vandforbrug	24
4.5 Spildevand og regnvand	25
4.6 Affald.....	25
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	28
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	28
5. Gødningsproduktion og – håndtering	31
5.1 Gødningstyper og – mængder	31
5.2 Flydende husdyrgødning	32
5.3 Fast husdyrgødning	34
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	34
6.1 Ammoniak og natur.....	34
6.2 Lugt	35
6.3 Fluer og skadedyr	35
6.4 Transport	36
6.5 Støj fra anlæg og maskiner.....	37
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	39
6.7 Lys	39
7. Påvirkning fra arealerne	40
7.1 Udbringningsarealerne	40
7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker	43
7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden	44
7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	45
7.5 Kvælstof til grundvand.....	47
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	49
8.1 Management	49

8.2	Foder.....	50
8.3	Forbrug af vand og energi	50
8.4	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	51
8.5	Staldindretning	52
9.	Husdyrbrugets ophør.....	55
10.	Egenkontrol og dokumentation.....	56
Bilag 1.	Situationsplan og afstand til naboer	58
Bilag 2.	Oversigt over ejede og forpagtede arealer.....	60
Bilag 3.	Transportveje.....	61
Bilag 4.	Beskyttede naturområder og Natura 2000.....	62
Bilag 5.	Jordbundstyper (i pløjelaget).....	63
Bilag 6.	Fosforklasser, lavbund og terrænforhold.....	64
Bilag 7.	Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.	65
Bilag 8.	Grundvandsnotat	66
Bilag 9.	Beskyttede diger, fredninger og landskab	68
Bilag 10.	Nitratklasser.....	69
Bilag 11.	Overfladevandsvurdering	70
Bilag 12.	Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.....	78
Bilag 13.	Beredskabsplan.....	79
Bilag 14.	§ 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune.....	86
Bilag 15	Forslag til skemaer til egenkontrol.....	96

Datablad

Godkendelsesdato	17. maj 2013
Afgørelsestype	§ 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (75 – 250 DE)
Husdyrbrugets navn	Fredenslyst
Husdyrbrugets adresse	Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Finn Sørensen Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Brugstype	Svinebrug (smågrise og slagtesvin)
CVR nr. / P nr.	74300928/10002427357
CHR nr.	97057
Ejendomsnr.	6710015185
Matrikel nr.	Den nordlige Del, Hjerm, 31h Den mellemste Del, Hjerm, 9b Den mellemste Del, Hjerm, 9e Den nordlige Del, Hjerm, 27i
Husdyrbrugets miljøkonsulent	LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted Konsulent Jørgen Røhrmann jr@landbothy.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Plan- og miljø, Østergade 11-15, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Pernille Fog
Annonceringsdato	29. maj 2013
Klagefrist udløber	26. juni 2013
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	2021

Indledning

Finn Sørensen har den 25. juni 2012, ansøgt om § 11 miljøgodkendelse, jf. Husdyrgodkendelsesloven¹ af husdyrbruget Fredenslyst beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm.

Husdyrbruget er større end 75 DE og er derfor omfattet af § 11 i Husdyrgodkendelsesloven. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC direktivet², idet svinebruget er mindre end 250 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende drægtighedsstald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbjergvej 11 blevet udspremt på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag³ og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Seneste version af ansøgningen (ver. 6) er indsendt den 16. april 2013.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udvidelsen af husdyrbruget, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i godkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø samt ressourceforbrug.

Husdyrbruget har ikke biaktiviteter, som er omfattet af godkendelsespligt.

¹ LBK nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996

³ Ansøgningsskema 41238 af 25. juni 2012, med seneste justering i version 6 af 16. april 2013.

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 25. juni 2012, modtaget en ansøgning om § 11 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende tidligere sostald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbergvej 11 blevet udspredd på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer svarende til 448 DE.

Da ejendommen ikke tidligere er miljøgodkendt, er hele husdyrbruget omfattet af godkendelsespligt.

Miljøgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 41238. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen senere ændret og suppleret med yderligere oplysninger. Seneste version (nr. 6) af ansøgningen er modtaget den 16. april 2013.

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed godkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Tusgårdvej 3 med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede udbringningsarealer (bilag 2).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder⁴, natur i øvrigt, overfladevand, nitratfølsomme indvindingsområder, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

De generelle beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen.

Tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøbeskyttelsesloven) skal søges separat. Der skal bl.a. indhentes byggetilladelse inden byggeriet igangsættes.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

⁴ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra godkendelsen tages i brug, herunder i indkøringsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven¹ med tilhørende bekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens husdyrvejledning – [wiki-vejledningen](#). Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁶. Jf. denne skal kommunen, før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi” (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter driftsbygninger og anlæg på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm, samt tilhørende ejede og forpagtede arealer.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til gældende regler⁷.

Produktion og arealer

Ud over ejendommen Tusgårdvej 3, drives også en slagtesvineproduktion på husdyrbruget beliggende Øksenhjergvej 11, 7560 Hjerm. Struer Kommune modtog d. 26. september 2012 en ansøgning om § 12 godkendelse til Øksenhjergvej 11.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

På ejendommen produceres husdyrgødning, i alt 200,78 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt 320,31 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog også søgt om mulighed for at udsprede ren svinegylle på arealerne.

Placering og driftsbygninger

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjerm. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Eksisterende stalde anvendes uændret – dog tages den sydligste del af den tidligere drægtighedsstald i brug til slagtesvin og smågrise.

På sigt er det planen at staldafsnittet benævnt ”stald syd” skal udfases, men dette forventes på ansøgningstidspunktet ikke at ske indenfor de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af disse arter.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelse

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Kongsgårdvej 2) ligger ca. 130 m fra nærmeste staldanlæg. Samlet bebyggelse og byzone er sammenfaldende (Hjerm By) og er beliggende ca. 1,6 m fra anlægget. Den beregnede konsekvensafstand er på 557 m.

Transport

Antallet af transporter med dyr, foder, flydende husdyrgødning, olie og hjælpestoffer stiger med 275 transporter til ca. 667 årlige transporter. Stigningen skyldes primært antallet af gylletransporter til og fra Måbjerg Bioenergi.

Transportvejen til udbringningsarealerne fremgår af bilag til afgørelsen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen kvælstoffølsomme naturområder, som er beskyttet efter § 7 i Husdyrgodkendelsesloven, indenfor en afstand af 1.000 m. Nærmeste § 7 areal ligger umiddelbart op ad Hjerm by ca. 1,8 km fra Tusgårdvej 3. Det er beregnet, at der ikke sker en merbelastning af arealet med ammoniak fra det ansøgte.

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen umiddelbart sydøst for Hjerm by. En beregning af ammoniakdepositionen viser, at der ikke sker en merbelastning af området og at totalbelastningen kun udgør 0,1 kg N/ha/år. Desuden ligger der en række små vandhuller, som Struer Kommune har vurderet som vandhuller, der ikke er følsomme overfor ammoniaknedfald.

Der er ca. 13 km fra ejendommen til nærmeste terrestriske habitatnatur – Hjelm Hede, Flynder Sø og Stubbergård Sø samt Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge. Det vurderes, at habitatområderne på grund af afstanden ikke vil blive påvirket af ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringsanlæg tilhørende ejendommen.

Der er derfor ikke stillet vilkår til ammoniakudledningen.

Næringsstoffer til overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealerne (312, 68 ha) afvander til Limfjorden og ligger i nitratklasse 1. De øvrige arealer (7,63 ha) afvander til Nissum Fjord og ligger i nitratklasse 0.

Der er foretaget beregninger i ansøgningsystemet ud fra 4 forskellige scenarier, hvor ansøger har ønsket at udbringe henholdsvis ren svinegyfle og biogasgyfle. Der er derfor stillet et vilkår der giver husdyrbruget mulighed for at vælge mellem 1 af de 4 scenarier for hvert planår.

Beregningerne i ansøgningsystemet viser, at det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000-områder.

Struer Kommune har foretaget en vurdering i forhold til habitatreglerne samt vurderet eventuelle risikoarealer og konkluderet, at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav i forhold til udledning af fosfor til overfladevand.

Næringsstoffer til grundvand

En del af udbringningsarealerne (ca. 11 ha) ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det generelle beskyttelsesniveau til nitratudvaskning i forhold til grundvand er overholdt. Der er stillet vilkår, der fastholder husdyrbruget på forudsætningerne for beregningerne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes af leve i området omkring husdyrbruget samt på eller omkring udbringningsarealerne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og be-

grænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde samt krav til gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt.

Husdyrbruget overholder ikke det BAT-niveau for fosfor ab lager der kan beregnes ud fra Miljøstyrelsens vejledning for samme. Forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Struer Kommune har ud fra en forklaring fra Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) vurderet det for sandsynligt, at denne forskel skyldes en u hensigtsmæssighed i beregningsmetoden pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene (normalt 32-107 kg men i ansøgningen er søgt om (32-55 kg).

Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Kravene for ammoniakemission og fosfor ab lager er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, maj 2011.

1.4 Samlet oversigt over vilkår

Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.

- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

Ventilation

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

Foder

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

Energi og vandforbrug

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Spildevand og regnvand

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

Affald

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale

Beredskabsplan (driftsforstyrrelser og uheld)

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

Håndtering af gylle

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

Fluer

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

Støj

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningsen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Arealer

- 19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10(sædskifte med græs).

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Foranstaltninger ved ophør

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:

- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
- Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
- Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

Egenkontrol og dokumentation

- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE. □
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.
- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19) og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger og dennes konsulent. Efterfølgende har udkastet været i 3 ugers nabo/partshøring med frist for indgivelse af bemærkninger senest den 15. maj 2013.

Der indkom bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Ugeavisen, Struer **d. 29. maj 2013** og på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk.

Følgende modtog udkast til afgørelsen eller teknisk resume af afgørelsen i den 3 ugers høringsperiode:

Ansøger

Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted, att.: Jørgen Røhrmann, jr@landbothy.dk

Naboer indenfor en radius af ca. 560 meter (konsekvensradius for lugt)

Ejere af Tusgårdvej 1, 4 og 6, 7560 Hjerm

Ejer af Kongsgårdvej 2, 4, 6 og 11, 7560 Hjerm

Ejere af Hummelmoesevej 1, 2, 3 og 4

Ejer af Øksbjergvej 6 og 9

Adresser på ejere af arealer, der indgår i godkendelsen

Kviumvej 1, 7560 Hjerm

Kongsgårdvej 15, 7560 Hjerm

Øksbjergvej 6, 7560 Hjerm

Kærgårdmark 4, 7560 Hjerm

Tusgårdvej 1, 7560 Hjerm

Sønder Hjermvej 10, 7560 Hjerm

Mosevej 4, 7560 Hjerm

Øvrige parter

Hjerm Vandværk v. formand Svend Erik Toft, Lindevænget 26, 7560 Hjerm

Holstebro Vandværk v/ v. Vestforsyning Vand A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro

Følgende parter har modtaget en kopi af den endelige afgørelse:

Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing,

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov,

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup,

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Struer

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4b, 2200 København N

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V

Dansk Ornitologisk Forening, Peder Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro

Holstebro Museum, Museumsvej 2, 7500 Holstebro

1.6 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Struer Kommune, Østergade 11-15, 7600 Struer eller pr. mail til teknisk@struer.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Klagen skal være modtaget af Struer Kommune **onsdag d. 26. juni 2013** inden kontortids ophør kl. 15.30.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Pernille Fog
Ingeniør

2. Baggrund for miljøgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget *Fredenslyst*, Tusgårdvej 3, 7560 Hjern med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede arealer. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på ejendommen.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

Den producerede husdyrgødning, i alt ca. 201 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt ca. 320 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog indarbejdet mulighed for at udsprede ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjern. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Der ligger ikke andre husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Alle udbringningsarealerne undtagen 3 små arealer ligger indenfor en radius af 2 km omkring ejendommen. Udbringningsarealerne afvander dels til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og dels til Felsted Kog. Der er ikke stigende husdyrtryk indenfor disse 2 kystvandsoplande på godkendelsestidspunktet.

2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold

Godkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis det af kommunen vurderes, at de nye arealer ikke er mere sårbare (jvf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 15).

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller ændringer i ansvarsforholdene vedrørende den daglige drift af husdyrbruget. Tilsvarende skal der ske underretning, hvis driften indstilles for en længere periode.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen eller dele heraf bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at udvidelsen af dyreholdet er påbegyndt og at den ansøgte ændring af den eksisterende drægtighedsstald til smågrise/ungsvin er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse fra den dato, godkendelsen meddeles.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er derfor planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

3. Beliggenhed og planmæssige forhold

I det følgende beskrives og vurderes ejendommens placering i relation til de i Husdyrgodkendelseslovens fastlagte afstandskrav. Ejendommens placering vurderes bl.a. i forhold til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2, ca. 130 m nordøst for husdyrbruget. Der er ca. 1,6 km til nærmeste samlede bebyggelse Hjerm by som også er nærmeste byzone (bilag 1). Afstandskrav om 50 m til byzone, nabobeboelse m.v. jf. Husdyrgodkendelseslovens § 6 er overholdt.

De faktiske afstande for det planlagte byggeri fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 – afstandskrav og faktiske afstande for eksisterende stalde og gyllebeholdere

	Afstandskrav* (m)	Faktisk afstand (m)
		Eksisterende stalde
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 700
Almene vandforsyningsanlæg**	50	> 2.000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 300
Levnedsvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	ca. 9
Naboskel	30	ca. 90

* Afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven, sammenholdt med aktuel afstand fra eksisterende stalde til det pågældende punkt.

**Hjerm Vandværk

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, men da dette er til eksisterende stald, har det ingen betydning for vurderingen af projektet.

Alternative placeringer er ikke undersøgt, da der ikke sker nybyggeri.

Vurdering og dispensation

De generelle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirke- og skovbyggelinjer.

Der gøres opmærksom på, at Holstebro Museum altid skal kontaktes jf. Museumslovens § 27, hvis der i forbindelse med byggearbejde dukker spor af fortidsminder op. Samtidig skal al arbejde standses.

3.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen Fredenslyst ligger ca. 1,6 km sydøst for Hjerm.

Karakteristisk for landskabet omkring Hjerm er et bølget terræn præget af landbrugsproduktion. Området er fattigt på naturområder. Områdets få levende hegn fremstår med en åben struktur og områdets mange diger er ofte kun delvis bevoksede. De middelstore marker fremstår dermed med en transparent afgrænsning og der er ofte stort udsyn ud over karakterområdet. Små og store landbrug og beboelser ligger spredt i hele området. Tekniske anlæg, særligt middelstore vindmøller samt el- og højspændingsledninger, indgår de fleste steder i landskabsbilledet.

Driftsbygningerne ligger samlet og fremstår som en helhed.

Der er ikke registreret nogen kulturmiljøer indenfor ejendommens nærmeste omgivelser. Ejendommen ligger udenfor landskabeligt interesseområde.

Der er ikke registreret fortidsminder nær ejendommens driftsbygninger eller på udbringningsarealerne. Der er registreret diger langs nogen af udbringningsarealer. Placering af digerne fremgår af bilag 8. Digerne er beskyttet i henhold til Museumslovens⁸ § 29a. Ændringer i diger vil kræve dispensation.

Vurdering

Grundlaget for vurderingen er de planlægningsmæssige bestemmelser i området. Ejendommen ligger udenfor værdifulde kulturmiljøer, geologiske interesseområder og landskabelige interesseområder jf. Struer Kommuneplan 2009-20.

Udvidelsen vurderes ikke at have betydning for de landskabelige forhold, da ændringerne i produktionen sker indenfor de eksisterende bygninger og markerne drives uændret. Der etableres igen nye opbevaringsanlæg.

Der er på baggrund af ovenstående ikke begrundelse for at kræve, at der etableres beplantning omkring husdyrbruget.

Struer Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelig, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

⁸ Bekendtgørelse af museumsloven jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

I det følgende beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, kemikalier, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

Miljøteknisk redegørelse

Den nuværende svineproduktion er godkendt til 114 DE. Produktionen ønskes udvidet til 201 DE fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende staldanlæg, samt i den sydlige del af den tidligere drægtighedsstald. De eksisterende stalde bibeholder deres nuværende staldsystem og forventes ikke renoveret, inden godkendelsen skal revurderes første gang. Staldene blev senest ajourførte til den nuværende produktion, da søerne blev sat ud. Der vil dog ske en tilpasning af staldsystemerne i den tidligere drægtighedsstald.

Fordelingen af dyr i de forskellige staldanlæg og sektioner fremgår af tabel 2.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.4 og 8.5, hvor der er en udførlig beskrivelse af BAT i relation til staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er pt. ingen egentlig vaskeplads på husdyrbruget.

Der er to gyllebeholdere på ejendommen. En beholder på 1.240 m³ og en lille gyllebeholder på 650 m³ samt 2 fortanke på i alt 100 m³. Gyllekanalerne kan rumme ca. 250 m³. Yderligere er der en lejet gyllebeholder på Tusgårdvej 8.

Ingen af gyllebeholderne er overdækkede.

Der er i alt 3150 m³ opbevaringskapacitet. Dette svarer til 8,5 måneder. Desuden er 260 m³ kapacitet på Finn Sørensens anden ejendom beliggende Øksenbjergvej 11. Sammenlagt svarer dette til 9,2 mdr.'s opbevaringskapacitet.

Det skal hertil bemærkes, at de mængder regn der er kommet de seneste år taler for at man alvorligt overvejer om der skal anskaffes yderligere opbevaringskapacitet, så udbringning af gylle kan ske på de for afgrøderne mest fordelagtige tidspunkter.

Af øvrige bygninger på ejendommen er der bl.a. et 520 m² og et 1270 m² maskinhus og en 280 m² foderlade. Den del af den tidligere drægtighedsstald fra 1997, der ikke ombygges til smågrise og ungsvin, vil blive ombygget til lade.

En situationsplan er vist i bilag 1.

Svineproduktionens størrelse og sammensætning efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel 2 fordelt på de enkelte staldanlæg (Staldnummer refererer til nummerering i ansøgningssystemet).

Table 2 – dyreholdets størrelse og sammensætning fordelt på staldanlæg

Staldafsnit	Dyretype og staldgulv	Antal dyr	Vægtinterval	Stipladser	DE
ST-136173 Vest eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	6000	8-32 kg	800	29,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	1250	32-55 kg	90	8,5
	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	1250	32-55 kg	160	6,1
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	6000	32-55 kg	400	40,7
ST-136174 Øst eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2500	32-55 kg	170	17
ST-136179 Syd eksisterende	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	2500	32-55 kg	170	17
ST-136185 Nordøst udvidelse	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	5000	8-32 kg	660	33,9
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	5000	33-55 kg	340	24,3
Godkendt antal dyreenheder, jf. gældende omregningsfaktorer					201

Nedenstående tabel er en oversigt over opbevaringsanlæggene på ejendommen (anlægsnummer som i ansøgningssystemet).

Tabel 3 – opbevaringsanlæg

Anlæg	Anlægstype	Størrelse (m ³)	Næste beholderkontrol	Overdækning	Beskrivelse
LA-92432	Gyllebeholder	650	2020	Flydelag	Eableret i 1984
LA-92433	Gyllebeholder	1.240	2020	Flydelag	Eableret i 1990
LA-92434	Fortank	100		Fast låg	
	Gyllekanaler	250			
	Gyllebeholder på Tusgårdvej 8	910			Ejet af Finn Sørensen
Samlet kapacitet (efter udvidelsen)		3.150			

Alle 3 gyllebeholdere ligger mere end 100 meter fra nærmeste åbne vandløb og der er ingen § 3 beskyttede vandhuller/søer indenfor 100 meter. Beholderne er derfor ikke omfattet af kravet om gyllealarmer.

Vurdering

Husdyrbruget vil med produktionstilladelsen og en tilladt fleksibilitet mellem dyretyperne jf. vilkår 2, ikke føre til en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

De eksisterende gyllebeholdere vil forblive uoverdækkede.

Overordnet vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget med de givne staldsystemer og opbevaringsanlæg lever op til kravene i lovgivningen, herunder også krav til BAT (se nærmere herom i et senere afsnit 8.4 og 8.5). Det vurderes desuden, at den tilladte fleksibilitet ikke giver problemer i forhold til lovens krav.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.
- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

4.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationssystemet kører i døgndrift alle dage, i alle staldene. Anlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Det er især ventilationen, som er energikrævende.

Effekten af ventilationsanlægget kan maksimeres ved jævnlig rengøring, justering og vedligehold, hvor det er nødvendigt.

Vurdering

For at imødegå en forringelse af ventilationsanlægget effektivitet, samt unødige støj- og støvgener stilles der vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse, hvilket Struer Kommune vurderer, er tilstrækkeligt til, at produktionen ikke medfører gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

4.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foder opbevares i foderlade og kornsilo på ejendommen.

Den væsentligste del kommer af egen avl fra markbruget men opbevares dog på siloanlæg udenfor denne ejendom.

Det er i ansøgningen oplyst, at der ved blanding af foder ikke afviger fra standardnormerne. Normerne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4 – Fodernormer på ansøgningstidspunktet

Dyretype	FE pr. kg. tilvækst	Råprotein	Fosfor
Smågrise	1,95	161 g råprotein pr. FE	5,3 g P pr. FE
Slagtesvin	2,84	148 g råprotein pr. FE	4,6 g P pr. FE

Råprotein

Smågrisene tildeles foder med et indhold af gennemsnitligt maksimalt 161 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 148 g råprotein pr. FE. Dette svarer til normerne på godkendelsestidspunktet.

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5 – BAT krav, maksimal fosfor ab lager

Dyretype	Dyreenheder	Max. fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Smågrise	83,81	27,8	2.330
Slagtesvin	116,98	20,5	2.398
BAT krav, i alt			4.728

Ansøger har ønsket godkendelse af 4 forskellige scenarier, dog med de samme fodermæssige udgangspunkter, men med forskellige tiltag på arealniveau. I ansøgningssystemet er beregnet i worst case situationen, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt. En nærmere forklaring fremgår af afsnit 8.2.

Der anvendes foder med fytase for at øge fosforudnyttelsen og mindske foderets indhold af fosfor.

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke er foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Det vurderes, at den beskrevne opbevaring og håndtering af foder ikke påvirker omgivelserne væsentligt, da det foregår i et lukket system i foderlade og kornsilo.

Yderligere vurdering af ammoniakemissionen og fosforudvaskningen er beskrevet i afsnit 8.2 om Bedste tilgængelige teknik (BAT) og afsnit 7 om påvirkning fra arealerne.

Krav til dokumentation og egenkontrol for overholdelse af vilkårene fremgår af afsnit 11 om dokumentation og egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

4.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbrugets årlige forbrug af energi og vand i nudrift og forventet ansøgt drift, er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 6 – energi og vandforbrug

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Stigning (%)
Dieselolie	65.000 l	65.000 l	0
Fyringsolie	0 l	0 l	0
Elforbrug	100.000 kWh	140.000 kWh	
Vandforbrug	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Stigning (%)
Drikkevand, stalde	2.580	4.400	71
Vaskevand, stalde	250	350	40
Servicerum	150	150	0
Vask af maskiner m.v.	50	50	0
Mark (sprøjtning)	500	500	0
Bolig	170	170	0
I alt vandforbrug	3.700	5.620	

Energisparende foranstaltninger

Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Ved udskiftning af lysstofrør anvendes, hvor muligt, lavenergi.

Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes systemer, der er energibesparende i det omfang det er muligt.

Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen

Vandbesparende tiltag

Drikkeventiler placeres over krybbe. Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri udover at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt.

Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn af rørsystemet.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Ventilation er den største energiforbrugende post på et svinebrug. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget bør derfor ske jævnligt.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere, kan der hurtigt dannes et overblik over forbruget, og samtidig sikres mod utilsigtet overforbrug.

Der er stillet vilkår om energieftersyn.

Krav om registrering af vand og energiforbrug fremgår af senere egenkontrolafsnit 11.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.3 om BAT.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

4.5 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Der forekommer vaskevand fra rengøring af stalde, samt vand fra vask af maskiner og marksprøjte. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllekanaler.

Der sker ingen ændringer i afledningen af tagvand.

Ejendommens spildevandssystem består af en septiktank på 1,5 m³, en fordelerbrønd og 30 meter sivedræn. Septiktanken er placeret nord for stuehuset. Der sker ingen ændringer.

Afløbsforholdene er angivet i situationsplanen på bilag 1.

Vurdering

Ifølge ansøgningen sker der en mindre stigning i mængden af vaskevand fra stalde som følge af udvidelsen. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til opbevaring af de angivne mængder spildevand, inkl. Regnvand og at håndteringen af spildevandet sker på forsvarlig vis. De seneste års regnmængder viser dog, at det kan være en god ide at have en ekstra opbevaringskapacitet klar, for at udbringning af husdyrgødningen kan ske på det for afgrøderne mest gunstige tidspunkt.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

4.6 Affald

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen.

Oplysninger om art, mængde og opbevaring af affald, der fremkommer på husdyrbruget gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ for erhverv. Der sker en løbende bortskaffelse af affaldet til en kommunal godkendt ordning, så den opbevarede mængde begrænses.

Døde dyr

Døde dyr (større dyr) anbringes under kadaverkappe. Mindre dyr opbevares i container på Tusgårdvej 6. Aflevering sker til DAKA.

Emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage.

Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Såsåed til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække.
Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder.
Desuden er der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.
I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.
Ejendommen er tilmeldt en afhentningsordning med afhentning af erhvervsaffald hver 2. uge.

Veterinært affald

Veterinært affald omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages behandlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer eller kommer i berøring med affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunal godkendte eller anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemisk emballageaffald

Der opstår kemisk emballageaffald hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m.
Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte eller anviste ordninger.

Farligt affald (Olie og kemikalieaffald)

Markbruget og maskinparken håndteres og vedligeholdes på ejendommen, hvor olie- og kemikalieaffald håndteres i maskinhuset, eller der foretages service på større maskiner på værksteder udenfor husdyrbruget, som også håndterer spildolie og andet affald.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Affaldsmængder

Nedenstående tabel angiver de producerede affaldsmængder og efterfølgende bortskaffelse.

Tabel 7 – affaldsproduktion, mængde og bortskaffelse

Affaldstype	EAK koder	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (døde dyr)	02 01 02	Variierende, Skøn er maks. 15 t	DAKA
Emballage fra foderleverancer m.m.	02 01 99	Maks. 500 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	Maks. 300 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra sprøjtemidler til markbruget	02 01 08 02 01 09	Maksimalt 100 kg	Kommunal godkendt ordning
Spildolie	02 01 08	Maksimalt 200 l/år Maks. opbevaring 200 l i olietromle	Olieleverandør eller kommunal godkendt ordning
Malingsrester	02 01 08 02 01 09	Begrænset	Kommunal godkendt ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09	Max. 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinrester	02 01 99	< 1 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 99	< 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinsk udstyr	02 01 99	< 50 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet brændbart affald. Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 99	500 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 08	Begrænset	Kommunal godkendt ordning

Vurdering

Efter Struer Kommunes regulativ for erhvervsaffald, skal ikke-genanvendeligt farligt affald frasorteres det øvrige affald, og håndteres og behandles så miljøbelastningen bliver mindst mulig.

•

Ikke-genanvendeligt farligt affald anvises til bortskaffelse på modtageanlæg, der er miljøgodkendt til at modtage den pågældende affaldsfraktion.

Virksomheder, der frembringer farligt affald, skal sikre, at det farlige affald er forsvarligt emballeret.

Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand.

Oplagspladsen skal være under tag og med tæt bund uden afløb og skal indrettes med fordybning eller opkant så spild eller lækage i en mængde svarende til den største beholder kan tilbageholdes og efterfølgende opsamles. Spild skal opsamles straks.

Det kontrolleres på tilsyn, at de miljømæssige krav til affaldshåndteringen er opfyldt. For at sikre en miljømæssig korrekt håndtering af husdyrbrugets affald, er der stillet vilkår om opbevaring af olie og kemikalieaffald.

Krav til dokumentation for korrekt bortskaffelse fremgår af afsnit 11.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.

4.7 Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre råvarer og hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, skal håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Nedenstående tabel angiver typer, mængder og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer som anvendes på husdyrbruget. Placeringen er angivet på situationsplanen, bilag 1.

Tabel 8 – råvarer og hjælpestoffer, mængde og opbevaring

Råvarer/hjælpestoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Rengørings- og desinfektionsmidler	max. 1000 kg	Forrum/servicerum og teknikrum med højtryksrensere i sydlige lade.
Dieselolie	65.000 l	Overjordisk olietank på 4.000 l og overjordisk olietank på 2.500 l.
Fyringsolie	Reserveopvarmning	Overjordisk olietank på 1.500 l
Smøreolie	600 l	Maskinhus
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	Ikke oplyst	Lukket kemirum/skab i maskinhus. Sprøjteudstyr står i laden.
Kunsthøddning	max. 60 tons	Udendørs silo vest for nordlige lade.
Medicin	max. 200 kg	Køleskab i besætningsområdet

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringen og håndteringen af råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Der kan være driftsmæssige forhold, hvor risikoen for uheld er til stede, og hvor et eventuelt uheld kan have store konsekvenser for det eksterne miljø. Der kan opstå uheld i forbindelse med håndteringen af husdyrgødning, olie og kemikalier, ved brand og strømsvigt. For at minimere omfanget af en forurening ved uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvori det er beskrevet hvorledes evt. uheld skal håndteres.

Husdyrgødning

Gylleopbevaringssystemet og håndteringen af husdyrgødningen kan udgøre en risiko med hensyn til miljøet. Der kan ske spild ved pumpning til/fra gyllebeholdere og ved lækager i systemet. Ved overfladeafstrømning kan gylle løbe til dræn og/eller vandløb. Der foretages en jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand. Det sikres, at pumpeudstyret altid peger ind over gyllebeholderen, når udstyret ikke er i brug. Der anvendes mobilt pumpeudstyr, som afmonteres efter udbringning, hvorfor utilsigtet udpumpning af gylle ikke vil kunne finde sted. Der gennemføres de lovpligtige 10 års beholderkontroller af autoriseret kontrollant.

Olie- og kemikalier

Spild af olie og kemikalier kan ske ved tankning/påfyldning af olie og kemikalier, ved lækage og overløb, eller ved forkert håndtering. Opbevaring af olie- og kemikalier finder sted på fast bund og uden mulighed for afløb til dræn og/eller vandløb. Fyringsolie og dieselolie opbevares udendørs på fast bund, og i godkendte tanke.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Ved brand opstår en risiko for udslip af miljøskadelige stoffer. Dette søges undgået ved løbende at vedligeholde el-udstyr og ved at undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske installationer.

Tiltag ved uheld og beredskabsplan

Ved uheld, hvor der er risiko for forurening af omgivelserne kontaktes alarmcentralen straks. Samtidig kontaktes Struer Kommunes miljøberedskab, også i tilfælde, hvor der ikke er akut fare for omgivelserne. Nærmeste afstand fra gyllebeholderne til dræn/grøft er over 350 m. Der ligger ingen vandforsyningsanlæg så tæt på stalde og gødningsopbevaringsanlæg, at der er fare for forurening ved eventuelle uheld. Oversigtskort over ejendommen med placering af risikoelementerne er vedlagt beredskabsplanen.

Ved uheld med husdyrgødning, olie- og kemikalie m.v. søges årsagen fastlagt og udslippet stoppet hurtigst muligt, f.eks. ved at opdæmme eller opsuge spild, så det ikke ledes til det eksterne miljø. I kemikalierummet findes savsmuld og kattegrus som kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Ved brand iværksættes rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Vurdering

Ansøger har fremsendt en beredskabsplan, hvor forebyggende foranstaltninger og akut håndtering af en række uheld er beskrevet. Til beredskabsplanen skal der udarbejdes et detaljeret kortbilag, som beskriver placering af miljøfarlige stoffer. Der skal på kortbilag angives afløbs- og drænsystemer, samt placering af materiel, som kan anvendes i arbejdet med at forhindre forurening af det eksterne miljø.

Struer Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan, samt tiltag som beskrevet ovenfor, i tilstrækkelig grad kan minimere risikoen for forurening ved uheld på husdyrbruget. Det vurderes, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

5. Gødningsproduktion og – håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget og evt. afsættes til eller modtages fra anden side. Afsnittet beskriver husdyrgødningens opbevaring og håndtering.

5.1 Gødningstyper og – mængder

Miljøteknisk redegørelse

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Tusgårdvej 3 er beregnet til 4.467 m³, inkl. vaskevand og vand fra vaskeplads og udleveringsareal. Der er ingen produktion af fast gødning eller dybstrøelse. Ansøger har ønsket at få en godkendelse der muliggør, at arealerne enten tilføres husdyrgødning fra både Tusgårdvej 3 og Øksenbergvej 11 (Finn Sørensens ejendom med slagtesvin) eller at arealerne tilføres biogasgylle.

Nedenstående tabel angiver mængde og indhold af den producerede og afsatte husdyrgødning i 4 situationer med henholdsvis svinegylle og biogasgylle.

Tabel 9 a – 4 scenarier

Scenarie	Situation
Scenarie 1	Standardsædskifte, svinegylle, 3,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 2	S2 sædskifte, svinegylle og 0 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 3	Standardsædskifte, afgasset biomasse og 1,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 4	S2 sædskifte, afgasset biomasse, 0 % ekstra efterafgrøder

Tabel 9 b – Scenarie 1 og 2 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle, produceret på Tusgårdvej 3	17.599	4.828	201
Svinegylle tilført fra Øksenbergvej 11	21.048	4.940	248
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	38.647	9.768	449

Tabel 9 c – Scenarie 3 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	49.800	4.940	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	49.800	4.940	448

Tabel 9 d – Scenarie 4 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	51.566	7.360	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	51.566	7.360	448

Al husdyrgødning/biogasgylle opbevares i husdyrbrugets to gyllebeholdere, gyllekanaler og fortanke.

Der udbringes i alt enten 449 DE svinegylle eller 448 DE biogasgylle på husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, svarende til 1,4 DE/ha.

Vurdering

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha er overholdt. Der modtages i scenarie 1 og 2 husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11. Da indholdet af nitrat og fosfor er en forudsætning for de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forhold til arealerne, der indgår i denne godkendelse, er der stillet vilkår til den mængde nitrat og fosfor, der må modtages fra anden ejendom til udspreddning på ejendommens arealer i scenarie 1 og 2. Vilkårene fremgår af afsnit 7.1.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionen af flydende husdyrgødning er ifølge den indsendte kapacitetserklæring i alt 4.467 m³. I mængden er indregnet vaskevand fra stalde og vand fra befæstede arealer, i alt 100 m³. Ifølge kapacitetserklæringen er der en samlet opbevaringskapacitet på 3.150 m³, svarende til ca. 8,5 måneders opbevaring. Fortanke og gyllekanaler er indregnet i opbevaringskapaciteten. Hertil kommer en ekstra kapacitet på ca. 0,7 mdr. på ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11.

Nedenstående tabel beskriver husdyrbrugets opbevaringsanlæg efter produktionsudvidelsen.

Tabel 10 – Opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Størrelse	Kapacitet	Yderligere beskrivelse
Stor gyllebeholder	1990	1.240 m ³	3,3	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Lille gyllebeholder	1984	650 m ³	1,8	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Fortanke, 2 stk.	-	105 m ³	0,3	Den ene fortank er til rågylle, som afhentes til afgangning.
Kanaler	-	250 m ³	0,7	
Lejet tank, Tusgårdvej 8	1978	910 m ³	2,5	Beholderkontrolleret senest i 2010
Overskydende kapacitet Øksbjergvej 11	-	260 m ³	0,7	

I alt	3.410 m ³	9,3 mdr.
-------	----------------------	----------

Der er ikke fast pumpe på nogen af gyllebeholderne. I stedet anvendes f.eks. traktormonteret pumpe.

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. Ved ekstreme vejrforhold kan det være nødvendigt med ekstra kapacitet, for at sikre udkørsel af gylle på det for afgrøderne og derfor også miljøet mest optimale tidspunkt. Derfor anbefaler Struer Kommune, at man på forhånd undersøger, hvilke muligheder man har for ekstra opbevaringskapacitet, hvis behovet skulle opstå. For at imødegå risikoen for forurening ved håndtering og opbevaring af gylle, stilles vilkår om opsyn i forbindelse overførsler mellem stalde, opbevaringsanlæg og gyllevogne.

Den beskrevne opbevaring og håndtering vurderes sammen med det stillede vilkår, at være miljømæssig forsvarlig.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 Fast husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Der produceres ikke fast husdyrgødning eller dybstrøelse på ejendommen.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I det følgende beskrives og vurderes ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder, samt påvirkningen af naboer i forhold til emner som lugt, fluer, støj m.v.

6.1 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Det generelle ammoniakkrav

Da der er tale om udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE, hvor ansøgningen er indsendt 25. juni 2012, er der et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem.

I ansøgningssystemet er beregnet en samlet ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre på 1.960 kg N pr. år fra staldanlæg og gødningslagre. Meremissionen i forbindelse med udvidelsen er 803 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt med en margin på 286 kg N/år.

Ammoniaknedfald på Natura 2000 natur

Afstanden fra staldanlægget til nærmeste habitatnatur (nr. 55 Venø, Venøsund) er ca. 8,8 km.

Alene på baggrund af afstanden til nærmeste habitatområde er det Struer Kommunes vurdering, at den ansøgte husdyrproduktion hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil give anledning til en væsentlig påvirkning af området og dets udpegningsgrundlag.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven

Beskyttede naturområder i nærheden af staldanlægget, omfatter et overdrev ca. 1840 meter nordvest for ejendommen umiddelbart syd for Hjerm By og falder ind under § 7 natur.

Ifølge ansøgningen (ver. 2) er merdepositionen beregnet til 0 kg N. Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen – umiddelbart sydøst for Hjerm By. En beregning af ammoniakdepositionen på området viser en merdeposition på 0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år.

I samme retning ligger der en beskyttet mose ca. 1.100 meter ejendommen.

Derudover ligger der 4 vandhuller henholdsvis 510 meter nordvest for anlægget, 980 meter syd, sydvest for anlægget, 680 og 720 meter nord, nordvest for anlægget.

Engen/overdrevet er kategori 3 natur, hvorfor der kan tillades en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Der er ikke foretaget separat beregning for mosen, da den ligger i samme vindretning som engen/overdrevet men længere væk.

Da ansøger har vist, at merdepositionen er 0 kg N/ha/år, er der ikke stillet krav til ammoniaknedfald på natur.

Struer Kommune vurderer, at der er tale om vandhuller, som ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne

Udbringningsarealerne grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Placeringen af naturområderne fremgår af bilag 4.

6.2 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra staldeanlægget, herunder i forbindelse med udsusningen af gylle, fra gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning.

Ventilationsanlægget rengøres, justeres og vedligeholdes, så det kører optimalt.

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11 - Lugtberegninger

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand	Aktuel afstand	Genekriteriet overholdt
Byzone (Hjerm)	Ny	415 m	1.600 m	Ja
Samlet bebyggelse (Hjerm)	Ny	238 m	1.600 m	Ja
Enkelt bolig (Kongsgårdvej 2)	Ny	131 m	190 m	Ja

Nærmest nabo uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2. Nærmeste staldhjørne ligger ca. 130 meter fra nærmeste hushjørne på beboelsen på Kongsgårdvej 2. Lugtcentrum ligger ca. 190 meter fra beboelsen på Kongsgårdvej 2. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse og byzone er ca. 1.600 meter (Hjerm by). Genekriteriet er overholdt for alle områdetyper.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Når gylle omrøres og udbringes, vil der kunne opstå gener for de omkringboende. Udbringning på marker indenfor husdyrgødningsbekendtgørelsens krav kan normalt ikke opfattes som væsentlige gener.

Struer Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen. Dog fastsættes vilkår om tiltag, hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

6.3 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Der foretages en generel bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget, for at sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring husdyrbruget. Dette sker ved tiltag, der kan forhindre redbygning samt ved oprydning og ved at fjerne gamle foderrester.

Fluegener søges begrænset ved hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Rottebekæmpelse gennemføres ved udlægning af gift i kasser gennem autoriseret firma i overensstemmelse med kommunens til enhver tid gældende regler for rottebekæmpelse.

Vurdering

Fluer kan give anledning til gener hos naboer, trods længere afstande. Foderopbevaring og gyllekanaler kan være udklækningssted for fluerne og det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at foretage særskilt bekæmpelse (jf. Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer). De hygiejniske forhold primært vedrørende foderopbevaring har ligeledes betydning for tilhold af rotter.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at ejendommen foretager en tilfredsstillende skadedyrsbekæmpelse, og at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Antallet af transportere til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transportere i nudrift og ansøgt drift.

Tabel 12 – antal transportere

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Transport af levende dyr til anlægget	52	52
Transport af levende dyr fra anlægget	75	100
Transport af døde dyr	25	25
Fodertransporter til anlægget	100	100
Transport af olie og hjælpestoffer	10	10
Gylletransporter	150	400
Afgrødetransporter fra husdyrbruget	15	15
Antal årlige transportere	427	702

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger for de flestes vedkommende umiddelbart rundt om husdyrbrugets anlæg indenfor en radius af ca. 2 km. Kun 3 små arealer ligger længere væk end ca. 2 km.

Interne transporter belaster kun i begrænset omfang omgivelserne. Interne transporter til husdyrbrugets udbringningsarealer med markredskaber er ikke medtaget i transportopgørelsen, da de ikke belaster vejene i området væsentligt.

I ansøgt drift leveres gylle til og fra Måbjerg Bioenergi, hvilket er medvirkende til forøgelsen i det samlede antal gylletransporter.

Transport af gylle sker udenom tæt bebyggelse.

Vurdering

Til og frafrakørselsforholdene ved husdyrbruget sker ikke umiddelbart tæt ved nabobebyggelse, og Struer Kommune har vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om anvisning af anden adgangsvej eller bestemte tidsrum for transport af hensyn til naboer.

De angivne transportveje og stigningen i antallet af transport vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omboende, da det blandt andet sker uden gennemkørsel af landsbyer eller byzone.

6.5 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Støj fra husdyrbrugets driftsbygninger/installationer er hovedsagligt fra ventilationsanlæg, korn- og fodertransportsystemer, korn tørringsanlæg, højtryksrensere og kompressorer. Herudover kan der opleves støj ved interne transport og transport til/fra ejendommen.

Tabel 13 – Støj kilder og støjperioder

Støj kilde	Periode
Mekanisk ventilationsanlæg	Hele døgnet, hele året
Korn tørringsanlæg	Høstperioden
Korn- og fodertransportsystemer	Ved indlevering af korn og foder. Normalt i dagtimerne.
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne.

I perioder med markarbejde vil der kunne påregnes lidt mere støj end normalt. Der forventes dog ikke forøgede støjgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Tiltag mod støj kilder

Stationære støjafgivende maskiner kan, hvor det er muligt, isoleres i støjabsorberende maskinrum. Støj fra slidte maskindele kan ligeledes begrænses gennem vedligehold af udstyr. Herudover vil der blive taget hensyn ved en hensigtsmæssig omgang med dyrene.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at det daglige støjniveau svarer til det, der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse.

Struer Kommune har fastlagt de vejledende støjgrænser, husdyrbruget skal overholde. Støjgrænserne er fastlagt ud fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder.

Følgende værdier for støjbelastning skal overholdes, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A).

Tabel 14 - Støjgrænser

Tidsrum		Grænse dB (A)	Referencetidsrummet*
Mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	kl. 07.00-14.00		
Lørdag	kl. 14.00-18.00	45	8 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00		
Mandag - fredag	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Lørdag	kl. 18.00-22.00		
Søn- og helligdage	kl. 18.00-22.00		
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40**	½ time

* tidsrummet med størst støjbelastning inden for den angivne periode. Grænseværdien skal være overholdt inden for dette tidsrum

** maksimalværdier af støjniveauet må ikke overstige 55 dB(A) om natten (kl. 22.00-07.00)

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for omboende.

Der er stillet vilkår om at miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes, og at husdyrbruget, for egen regning, skal dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålingen viser en overskridelse af de fastsatte støjgrænser.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporten på og omkring ejendommen, ved tørring af korn, samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af afgrøder/foder foregår primært indendørs i foderladen i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Renholdelse af staldene og omgivelserne i øvrigt, vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes ikke forøgede støvgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at der kun vil forekomme støvgener fra ejendommen svarende til det der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at det ikke giver væsentlige gener for omboende.

Struer Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende støv.

6.7 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Alle stalde er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er kun tændt, når der arbejdes i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Bortset fra nogle udendørslamper på gårdspladsen er der ikke etableret udendørsbelysning på anlægget..

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at anlæggets opbygning og placering, sammen med afstanden fra anlægget til omboende gør, at lys fra anlægget ikke vil være til gene for de omboende. På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

7. Påvirkning fra arealerne

I dette afsnit beskrives og vurderes driften af markerne. Ligesom kvælstof og fosfors påvirkning af overfladevand og grundvand vurderes.

7.1 Udbringningsarealerne

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Ejendommen råder over ca. 320 ha udbringningsareal.

Det er et ønske fra ansøger, at der bliver mulighed for enten at udsprede ren svinegylle eller ren biogasgylle på arealerne svarende til at der skal udbringes ca. 448 DE gylle.

Sammensætning og næringsstofindhold fremgår af tabel 9.

Nedenstående tabel 15 angiver de ejede og forpagtede arealer, som indgår i husdyrbrugets udbringningsareal og som ligger til grund for vurdering af påvirkningen af arealerne. Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af bilag 2.

Tabel 15 - Udbringningsarealer og marknumre (ejet og forpagtet)

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
30-0	1,90	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,90	0,00	0,00	1,90	1,90	0,00	0,00	0,00
1-0	23,28	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00
1-1	2,21	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00
2-0	28,77	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00
3-0	10,07	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00
4-0	7,66	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00
5-0	33,85	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00
6-0	35,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00
8-0	18,39	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00
10-0	6,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00
11-0	3,42	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00
12-0	22,86	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00
13-0	8,51	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00
15-0	7,20	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00
17-0	16,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00
18-0	5,29	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00
18-1	0,48	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	4,61	0,00	0,00	4,61*	4,61	0,00	0,00	0,00

19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00
20-0	2,56	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,56	0,00	0,00	2,56*	2,56	0,00	0,00	0,00
36-0	2,09	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,22	5,51	0,00	0,00	0,00	5,73	0,00	0,00	0,00
34-0	5,63	Nej	JB4	Nej	S4	S4	2,82	2,82	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	0,00	0,00
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,53	0,20	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00
31-0	0,59	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,59	0,00	0,00	0,59	0,59	0,00	0,00	0,00
32-0	10,14	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
41-0	2,50	Nej	JB2	Nej	K10	S4	2,50	0,00	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00	0,00	0,00
14-0	31,49	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,57	29,93	0,00	0,00	0,00	31,49	0,00	0,00	0,00
9-1	10,78	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00
9-02	1,24	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	1,24	0,00	0,00	1,24*	1,24	0,00	0,00	0,00
9-0	7,17	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00
Total	320,32						7,63	312,68	0,00	0,00	10,89	320,32	0,00	0,00	0,00

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Harmoniareal

Med et udbringningsareal på ca. 320 ha og en planlagt udbragt husdyrgødningsmængde (biogasgylle/svinegylle) svarende til 448/449 DE bliver harmonitrykket på 1,4 DE/ha.

Kvælstof

Af de ca. 320 ha udbringningsareal ligger ca. 8 ha i nitratklasse 0 og ca. 313 ha i nitratklasse 1. Arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasserne fremgår af tabel 15.

Miljøstyrelsens udpegning af nitratklasser er begrundet med, at arealerne er beliggende i oplandet til kvælstof sårbart Natura 2000 vandområde, og at arealernes nitratreduktionspotentiale er mindre end 50 %. Det betyder, at der er krav om 50 % lavere husdyrtryk for arealerne i nitratklasse 3 og 85 % harmonitryk for arealerne i nitratklasse 1 i forhold til de generelle harmoniregler. Alternativt skal der foretages kvælstofreducerende tiltag i markdriften.

Grundet den harmonimæssige begrænsning af de generelle harmoniregler reduceres det lovlige harmonitryk på udbringningsarealerne fra 1,4 til 1,2 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 384 DE på udbringningsarealet uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen fra arealerne.

Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav og forskellige sædskifter – se nedenfor.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier, der alle 4 opfylder det generelle beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand.

I scenarie 1 og 2 modtages husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksenbergvej 11 svarende til et indhold af 21.048 kg N og 4.940 kg P. Dette fastholdes ved vilkår.

Scenarie 1 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne – dog K10 sædskifte på mark 41-0: Dette medfører krav om 3,1 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets lovpligtige krav.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P (1,4 DE pr. ha) men med et S2 sædskifte på hovedparten af arealerne – dog G3 sædskifte på mark 9-0 B: Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle indeholdende 49.800 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne - dog K10 sædskifte på mark 41-0:

Dette viser et behov for 1,1 % ekstra efterafgrøder ud over planteditratoratets lovpligtige krav.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle indeholdende 51.566 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til S2:

Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Tabel 16 - Ansøgte gødningstyper – kg N, kg P, DE, efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	Efterafgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	3,1 %	Standard, K10
2	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	0 %	S2, G3
3	Afgasset biomasse	49.800	7.360	448,40	1,1 %	Standard, K10
4	Afgasset biomasse	51.566	7.360	448,40	0 %	S2

Tabel 17 - Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kg N / ha	12,3*
2	Svinegylle	63,4* kg N / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kg N / ha	4,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kg N / ha	3,9

* Worst case udvaskning for henholdsvis fosfor og nitrat

Dræning og jordbundstype

Jordbundstypen på udbringningsarealerne er for hovedpartens vedkommende JB4-3 lerblandet sandjord fin/grov og JB6 fin sandblandet lerjord (bilag 6). Markerne 8-0, 9-0, 9-1, 9-02 (9-0 B i scenarie 2) og 13-0 er JB11 humus. Kun få marker er oplyst dræned eller grøftede. De anvendte jordbundstyper og dræningsforhold har betydning i forhold til beregningen af fosforbalancen på udbringningsarealerne.

I ansøgningen er markerne 1-1, 6-0, 9-0, 9-1, 11-0, 13-0 og 17-0 angivet som dræned men ingen af arealerne ligger i fosforklasser.

Sædskifte

De valgte sædskifter fremgår af tabel 15.

Der er anmodet om 4 forskellige scenarier for udspredding af husdyrgødningen.

I 3 af scenarierne er der valgt et andet sædskifte end standardsædskiftet. Valg af sædskifte har indvirkning på udvaskningen af nitrat. Der er derfor stillet vilkår afhængigt af det valgte.

Ekstra efterafgrøder

Som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen er i 2 scenarier anvendt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav.

Ansøger har i alle 4 scenarier vist, at det generelle beskyttelsesniveau for udvaskningen af nitrat til overfladevand er overholdt.

Fosfor

Kravet om et maksimalt fosforoverskud er overholdt i alle 4 scenarier.

Ingen af udbringningsarealerne (ligger i fosforklasser) afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Arealernes beliggenhed i forhold til fosforklasser og lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

Der er stillet vilkår i henhold til de valgte 4 scenarier.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10.

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % -point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

For alle ovenstående 4 scenarier skal overholdelsen af vilkårene kunne dokumenteres ved tilsyn .

7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker

Miljøteknisk redegørelse

Overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden. Enkelte arealer afvander til Nissum Fjord. De resterende arealer afvander til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingssund i Limfjorden.

Natur

Der indgår ikke beskyttede naturområder i udbringningsarealet og udbringningsarealet grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Risikoarealer

Struer Kommune har vurderet, at der ikke er arealer, der giver anledning til at stille skærpede krav i forhold til overfladeafstrømning særligt med henblik på at mindske udvaskning af fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord.

Struer Kommunes vurdering i forhold til risikoarealer fremgår overfladevandsvurderingen i bilag 12.

Vurdering

På baggrund af afstanden mellem marker og naturområder, naturtypernes tålegrænse og at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker, vurderer Struer Kommune, at udbringning af husdyrgødning på ansøgte arealer ikke vil give anledning til en væsentligt påvirkning af beskyttede terrestriske naturområder herunder internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag.

Udbringningen vurderes heller ikke at kunne påvirke vandløb i området, da der i udbringningsarealet ikke indgår skrånende arealer, der ligger vandløbsnært.

7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

Kvælstof til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilførsel til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Overfladevandsvurderingen og beregningerne, der ligger til grund for denne, fremgår af bilag 12

Fosfor til Limfjorden delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund samt til Nissum Fjord

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Ud fra Struer Kommunes forudsætninger og beregninger er det vurderet, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i Limfjorden (Kås Bredning) og Nissum Fjord kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, hvorfor Struer Kommune har konkluderet, at projektet ikke medfører en væsentlig belastning af de 2 kystvandsoplande.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Miljøteknisk redegørelse

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af hovedparten af udbringningsarealerne. Det vurderes usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i tilknytning til udbringningsarealerne, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter.

Dog er der en chance for at der er forekomst af stor og lille vandsalamander i det § 3-beskyttede vandhul der ligger umiddelbart op ad og nordøst for mark 18-0. Der skal ifølge § 1 i lov om randzoner etableres en min. 10 meter bræmme omkring vandhullet. Der må derfor hverken gødskes, sprøjtes, dyrkes eller foretages anden jordbearbejdning nærmere end 10 meter fra vandhullet. Struer Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre vandhullet og dermed eventuelle bilag IV arter mod overfladeafstrømning stammende fra dyrkning af den nærliggende mark.

Der inddrages ikke arealer, som i dag er udyrkede (f.eks. ligger i brak). Den eksisterende arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift, og der sker ikke nogen ændring i arealanvendelsen.

Som tidligere beskrevet vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til påvirkning af naturarealer i området, hvorfor potentielle leve- og ynglesteder for bilag IV-arter ikke vil kunne påvirkes. Ansøgte projekt vil heller ikke kunne påvirke forekomsten af flagermus i området.

Vurdering

Struer Kommune vurderer derfor at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

7.5 Kvælstof til grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Den største del af udbringningsarealerne ligger i område med drikkevandsinteresser.

Markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor Holstebro og Hjerm vandværkers indvindingsområder, der er registreret som nitratfølsomme. Der er derfor lavet beregninger i ansøgningsystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Beregningerne viser, at den ansøgte udvaskning af nitrat fra rodzonen for de nævnte arealer ikke overstiger 50 mg nitrat pr. liter. Derfor er det generelle beskyttelsesniveau for drikkevand overholdt.

Der er lavet en indsatsplan for Holstebro Vandværks indvindingsopland, der strækker sig ind i Struer Kommune og overlapper med Hjerm Vandværks indvindingsopland.

Der er fremsendt beregninger på 4 scenarier.

Vurdering

Der er søgt om udbringning af husdyrgødning fra 448 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,4 DE/ha. Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav eller henholdsvis S2.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier (se nærmere beskrivelse under afsnit 7.1):

Scenarie 1 – Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 46-50 mg N/liter.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle med 1,4 DE pr. ha men med et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 48-50 mg N/liter.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til standardsædskifte på arealerne: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 45-50 mg N/liter.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen er 46-50 mg N/liter.

Udvaskningen fra de pågældende udbringningsarealer er svagt stigende i forhold til nudrift. Dette fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 18. Ansøgte scenarieudvaskning fra rodzonen til grundvandet

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning mg N pr. liter fra både mark 30-0 og 31-0*	Merbelastning (Ansøgt-Nudrift)
1	Svinegylle	46-50	0
2	Svinegylle	48-50	0 til 2
3	Afgasset biomasse	45-50	-1
4	Afgasset biomasse	46-50	-2 til 0

* udvaskningen er den samme fra begge marker

Idet beskyttelsesniveauet er overholdt har Struer Kommune ingen bemærkninger til det ansøgte. Vilkår til ekstra efterafgrøder fremgår af tidligere afsnit 7.1.

Arealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser, og tilhørende grundvandsudtalelse fremgår af bilag 9.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

8.1 Management

Miljøteknisk beskrivelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, samt at have en beredskabsplan.

Ansøger har redegjort for hvilke forholdsregler, der er taget på husdyrbruget:

- I valget af desinfektionsmidler til den enkelte opgave tages hensyn til formålet med brugen af midlet.
- Der foretages jævnlig kontrol af gylletankes og gyllesystemers tilstand.
- Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemers funktion.
- Lysstofrør udskiftes løbende med lavenergilysstofrør.
- For at lette rengøringsarbejdet og spare på vandforbruget indledes med iblødsætning af staldafdelingens overflader inden rengøring med højtryksrensning. Der anvendes lejlighedsvis basiske sæber og rengøringsmidler, som er let nedbrydelige til fordel for miljøet.
- Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.
- Driften sker sektioneret og ved indsættelse af grise med høj sundhedsstatus sikres en effektiv produktion med få sygdomsproblemer, høj daglig tilvækst og et tilsvarende lavt foderforbrug. Dermed begrænses udledningen af kvælstof, fosfor og andre stoffer til omgivelserne.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Markplaner, dyrkningsstrategi og sprøjteplaner tilrettelægges i samarbejde med planteavlskonsulenter.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for management. Der er stillet en række egenkontrolvilkår under afsnit 10.

8.2 Foder

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende kontroller, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Det er BAT f.eks. at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Af ansøgningen fremgår det, at der er anvendt standardnormer for foderets indhold af fosfor og foderenheder pr. kg tilvækst (tabel 4).

Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.

Der er ikke foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i husdyrgodkendelse.dk.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt.

Vurdering

Efter Miljøstyrelsens vejledende BAT-grænseværdier, må der max. udledes 4.728 kg P ab lager. Beregningen fremgår af tabel 5 i afsnit 4.3.

Da ansøgningen viser 4.828 kg P ab lager, lever husdyrbruget ikke umiddelbart op til Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager.

Dette skyldes ifølge Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) en konflikt mellem trinvis håndtering af BAT krav (over/under 32 kg) og lineær udvikling i fosfor ab dyr pr DE i beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk.

Per Tybirk forklarer, at der er en lineær korrektion fra smågrise til slagtesvin, hvorved ungsvin fra 30-55 kg er halvvejs smågrise i fosforberegningens basisnormal. Men ungsvinene er rent BAT-kravmæssigt defineret som slagtesvin fra 32 kg hvorfor det går galt.

Per Tybirk uddyber med følgende begrundelse – ”Den bagvedliggende ligning for fosfor giver ca. 27 kg fosfor pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(7,4+32)/2 = 19,7$ kg og for slagtesvin er der i 2011/12 normal ca. 20,4 kg P pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(32+107)/2 = 69,5$ kg. Ved en gennemsnitsvægt på $(32+55)/2 = 43,5$ kg vil ligningen derfor sige ca. 24 kg P pr DE, som ligger over Miljøstyrelsens vejledende BAT krav for slagtesvin på 20,5 kg P/DE. Dette viser en uhensigtsmæssighed i beregningsmodellen idet BAT-kravet ikke kan justeres på samme måde som beregningsmodellen tilpasser normtallene til vægtintervallet”.

Struer Kommune kan konstatere, at forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Ud fra ovenstående forklaring fra Per Tybirk, anser Struer Kommune det for sandsynligt, at denne forskel skyldes ovennævnte uhensigtsmæssighed pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene. Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Struer Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget overholder BAT indenfor foder.

8.3 Forbrug af vand og energi

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at registre og minimere vand- og energiforbruget. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek, installation af energibesparende belysning, og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Ansøger har redegjort for hvilke vand- og energibesparende foranstaltninger der foretages på husdyrbruget:

- Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes der systemer, der er energibesparende i det omfang, det er muligt.
- Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.
- Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen.
- Drikkeventiler placeres over krybbe.
- Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri ud over at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt. Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn med rørsystemet.

Vurdering

Det er vigtigt både på bedriftsniveau og samfundsmæssigt, at der spares på energi og vand. Det er ovenfor og i afsnit 4.4 redegjort for hvilke tiltag, der er iværksat for at reducere vand- og energiforbruget.

Struer Kommune anser det for at være BAT, at der jævnligt føres kontrol med vand- og energiinstallationer og at forbruget registreres med jævne mellemrum. Herved øges fokus og unormale stigninger i forbruget opdages i god tid.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis, sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for forbrug af vand og energi. Der er stillet vilkår om drift og vedligeholdelse af ventilationssystemet under afsnit 4.2. Som det fremgår af ansøgningen er der generelt en fokus på besparelser indenfor vand og energi. Der er stillet egenkontrolvilkår om kvartalsvis registrering af forbruget af vand og energi under afsnit 10, samt vilkår om et energieftersyn under afsnit 4.4.

8.4 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag, fast overdækning, samt omrøring kun umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringsanlæggene minimeres.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge udbringning af gødning så der tages hensyn til naboer, så udbringningen afpasses afgrødernes behov, og der sker en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af gødning skal bl.a. undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb.

En del af ovennævnte tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Husdyrgødning foregår i 2 eksisterende tanke uden overdækning. Da der er tale om små tanke, vil etableringsomkostninger til en fast overdækning og de afledte årlige omkostninger være relativt store og ikke stå i forhold til den opnåede effekt, der vil svare til en reducere af N-emissionen på ca. 130 kg N/år. Prisen pr. kg sparet N-udledning vil i givet fald blive omkring 175 kr. pr. kg.

Gylle, der leveres til biogasanlægget, vil blive udleveret fra en lukket fortank.

Udbringningen af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvilket anses for værende BAT.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jord-bundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vurdering

Struer Kommunen vurderer med ovenstående redegørelse og de i afsnit 5.2 og 10 stillede vilkår/egenkontrolvilkår, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende opbevaring og udbringning af gødning.

Opbevaring og opbevaringskapacitet for den producerede husdyrgødning er beskrevet i afsnit 5.2. Der er for at opfylde krav til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand stillet vilkår til etablering af ekstra efterafgrøder samt vilkår om vedvarende græs på mark 9-0B (scenarie 2) under afsnit 7.1.

8.5 Staldindretning

Miljøteknisk beskrivelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT-byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Af ansøgningen fremgår følgende:

Ændringen af produktionen sker i bestående anlæg suppleret med nyindretning af en smågriseafdeling i en tidligere drægtighedsstald.

I den nyindrettede afdeling indrettes gulvet med delvist fast gulv.

Der pågår, af hensyn til gældende dyrevelfærdsregler fra 2015, udskiftning af spaltegulvselementer med drænsalter, hvor dette er nødvendigt. Derudover kræver nærværende ændringer ikke ændringer i staldanlægget. Der skal således ikke foretages egentlige ombygninger i anlægget, der umiddelbart muliggør installation af ammoniakreducerende teknologi på økonomisk acceptable vilkår, der er proportionale i forhold til værdien.

I den nyindrettede afdeling etableres stierne med delvist fast gulv, der i sig selv vurderes som BAT.

Struer Kommune har på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, beregnet en tilladt maksimal ammoniakudledning til 2.136 kg N (tabel 21). Den ansøgte produktion udleder 1.960 kg N, hvorved produktionen ligger under den vejledende grænse, og ansøger lever hermed op til BAT for det samlede anlæg.

Fravalg af BAT

Der er ud over ovennævnte tiltag ikke valgt yderligere staldteknologier.

Gyllekøling og forsuring

Såvel gyllekøling som forsuring vil kræve ombygninger af gyllekummerne. Tiltaget vurderes ikke relevant, da væsentlige dele af staldanlægget er med delvise spalter, der vurderes som BAT. Hertil kommer, at der er tale om et ældre staldkompleks med mange forskelligartede bygningsafsnit, hvor omkostningerne til ændring af gyllesystem og gulv inkl. af- og genmontering af inventar, at blive relativt høje. Gennemsnitligt forventes bygningsændringerne at blive mindst 800 kr pr. stiplads, der ændres i eksisterende afdelinger. Ved 2.450 stipladser i eksisterende afdelinger bliver omkostningen til bygningsændringerne her alene 2.210.900 kr. Forrentning og afskrivning 12 år 5 % rente bliver 249.400 kr svarende til 14,45 kr pr produceret gris 8-55 kg delt ud på samtlige grise i anlægget.

Hertil kommer investeringen i selve kølings- eller forsuringsanlægget, samt årlige omkostninger til driften. Teknologiske løsninger, der kræver ændringer i gulvprofilen, vurderes derfor ikke aktuelle i bestående staldsystemer, der ikke står overfor en renovering.

Luftvasker med syre

Luftvasker med syre er ikke etableret, da der ikke er dokumentation for driftssikkerhed samt holdbarhed over tid. Specielt holdbarheden og vedligeholdelsesomkostningerne må vurderes at være belastende for teknikken, da anvendte hjælpestoffer som svovlsyre er stærkt korrosive. Hertil kommer omkostninger til selve syren, ekstra energi og ekstra arbejde. Følgende må anses for minimumsomkostninger forbundet med teknikken, idet nyere undersøgelser antyder væsentligt større omkostninger:

	Årlig omk.	Pr. gris
Øget energi 1,5 kwh/prod. gris á 0,75 kr		1,13
Øget invest. 80 kr/stiplads 10 år 5% rente	9,02	1,80
Forbrug af svovlsyre		0,30
Øget vedligehold på ventilationsanlæggets udsugning og syreanlægget m.m.*		1,40
I alt		4,63

*Det vides, at syredampe kan være stærkt tærende på bygningsdele

Ventilationsanlæg

I nærværende staldanlæg står ventilationsanlægget ikke foran udskiftning. Øget forrentning af udskiftning vil derfor øge omkostningerne yderligere med ekstra forrentning og afskrivning på udskiftning af et anlæg, der endnu ikke er nedslidt.

Vurdering

Der er tale om en svinebesætning på gyllebaserede staldsystemer. Krav til BAT-niveauet for staldindretning skal fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår for dyretypen, hvor der er taget højde for økonomisk proportionalitet.

På baggrund af ovenstående, og stillede vilkår bl.a. til staldindretning, vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget lever op til BAT. Ansøgers redegørelse for fravalg af yderligere ammoniakreducerende tiltag vurderes rimelige på baggrund af den allerede opnåede reduktion og ud fra en vurdering af økonomisk proportionalitet i forhold til miljøeffekten.

Beregning af krav til BAT-niveau for ammoniakemissionen fremgår nedenstående tabel.

Tabel 16 – Beregning af krav til BAT-niveau

Dyretype	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT (kg NH ₃ -N pr. gris)	Vægtkorrektions*	Samlet ammoniakemission (kg NH ₃ -N)
Smågrise i eksisterende anlæg 2-klimastald, delvis spaltegulv	8.500	0,043	0,9807	358
Smågrise i eksisterende anlæg Drænsalter	3.750	0,081	0,9807	298
Slagtesvin i eksisterende anlæg Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	8.500	0,31	0,2306	608
Slagtesvin i eksisterende stald Drænet gulv	3.750	0,4	0,2306	346
Slagtesvin i renoveret drægtighedsstald Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	5.000	0,0366	0,9807	179
Smågrise i renoveret drægtighedsstald 2-klimastald, delvis spaltegulv	5.000	0,3	0,2308	346
Sum for anlægget, BAT-niveau				2135
Ammoniakemission jf. ansøgning				1.960
Krav overholdt				JA (÷ 175)

Ved afvigende vægt-/aldersgrænser er emissionsgrænseværdierne korrigeret jf. Miljøstyrelsens vejledning.

9. Husdyrbrugets ophør

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ophør af produktionen vil stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Tilsvarende tømmes og rengøres øvrige bygninger for foderrester m.v.

Alternativ anvendelse af bygningerne vil blive vurderet.

Vurdering

Struer Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretages de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare, at ejendommen ikke bliver tilholdssted for eksempelvis rotter og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende stand. Det vurderes at nævnte tiltag sammen med det stillede vilkår er tilstrækkelige.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
 - Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

10. Egenkontrol og dokumentation

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en beskrivelse af registreringer og kontroller der udføres. Derudover er der indsendt en beredskabsplan, som beskriver forholdsregler i situationer, hvor der opstår et uheld på husdyrbruget.

Den lovpligtige 10 års beholderkontrol gennemføres, hvor gyllebeholderen kontrolleres af særligt uddannet personale. Derudover foretages månedlig kontrol af gyllebeholderens flydelag, tilstand og fyldningsgrad.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Produktionen i marken følges ved opmåling i høst og der udarbejdes årlige gødningsregnskaber.

Sprøjteplaner udarbejdes i samråd med planteavlskonsulent.

Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemernes funktion.

Vurdering

Af ovenstående fremgår, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt, stilles yderligere en række egenkontrolvilkår. Det drejer sig f.eks. om udarbejdelse af en egentlig produktionskontrol som dokumentation for at forudsætningerne for godkendelsen er overholdt bl.a. at der anvendes normtal for foder.

Struer Kommune vurderer, at husdyrbrugets beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

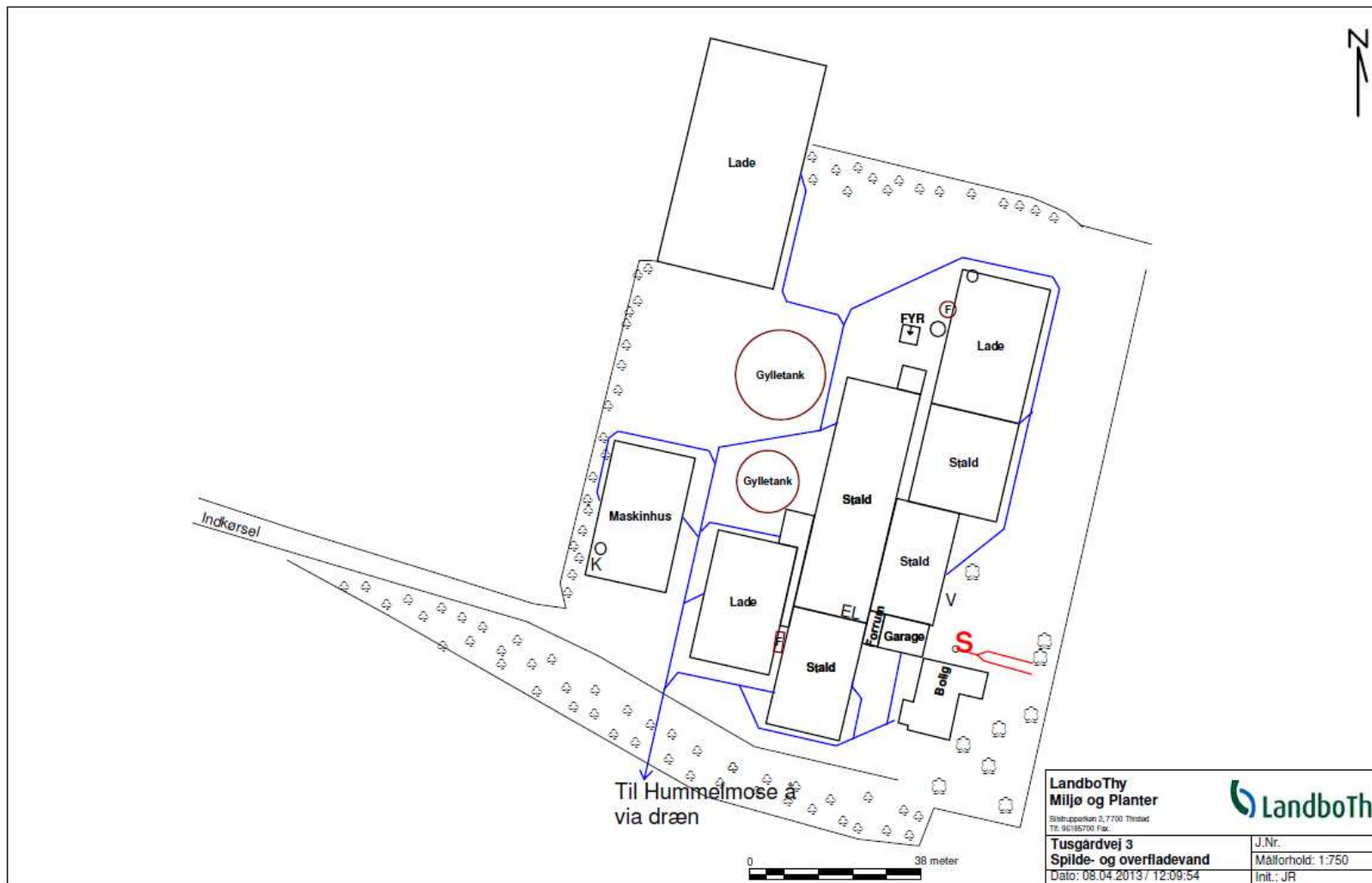
- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art,

mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.

- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19 og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

Bilag 1. Situationsplan og afstand til naboer

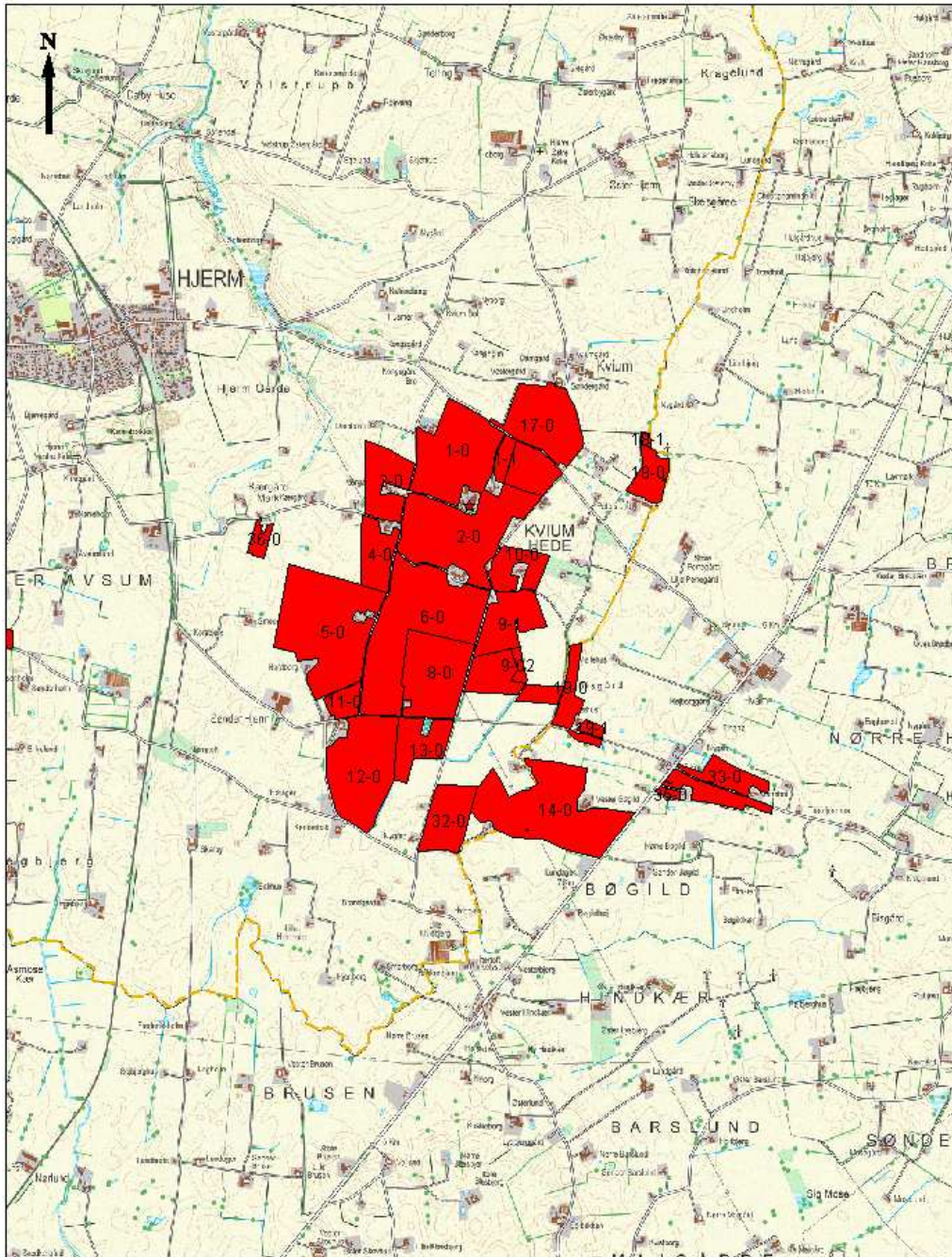

Afstand til naboer

§ 11 miljøgodkendelse, Tugsgårdvej 3, 7560 Hjerm
Sagsbehandler: PFOG
Dato: 21. marts 2013

Bilag 2. Oversigt over ejede og forpagtede arealer

OVERSICHT OVER EJEDE/FORPAGTEDE AREALER

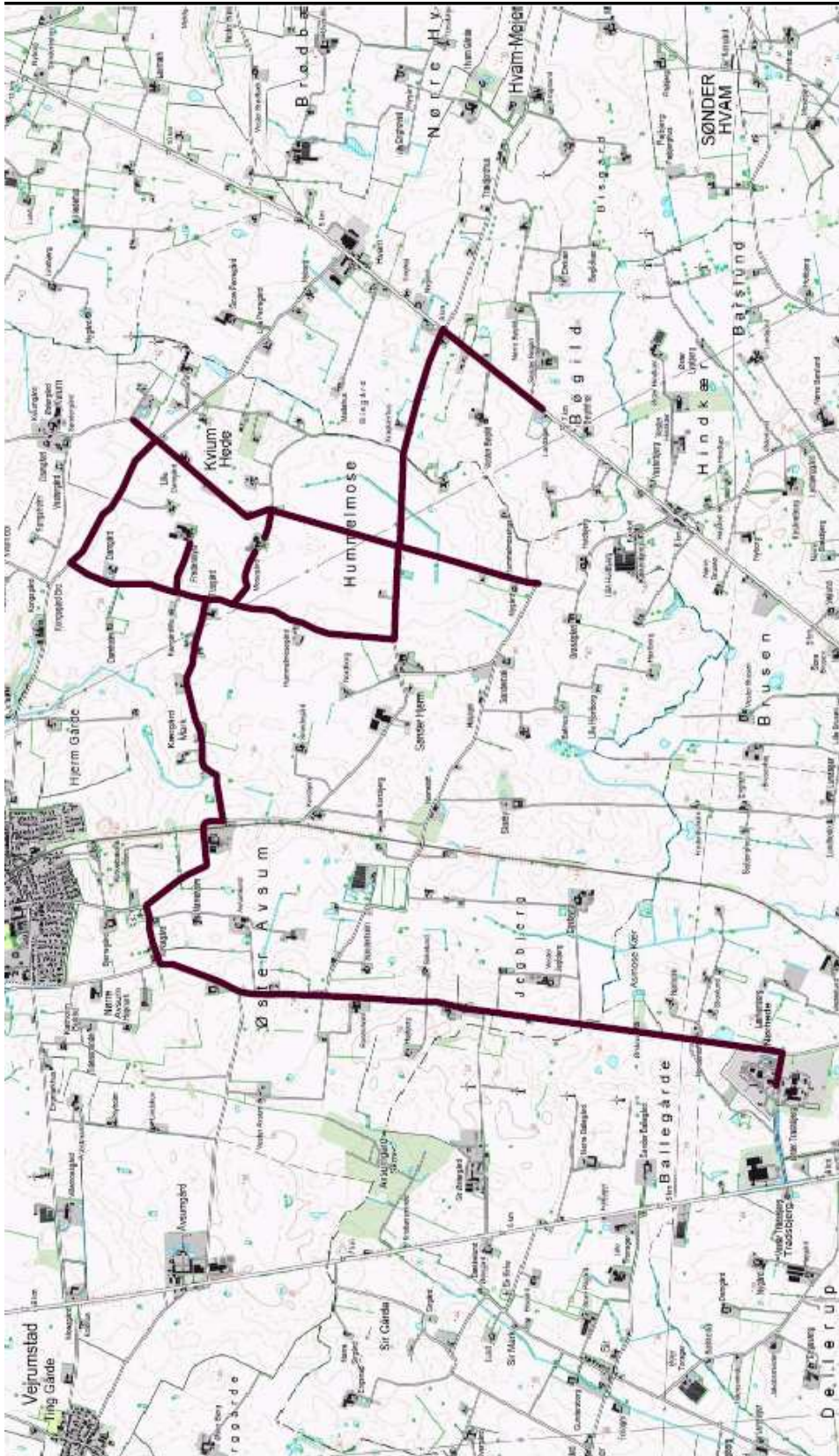
§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

 Udbringning

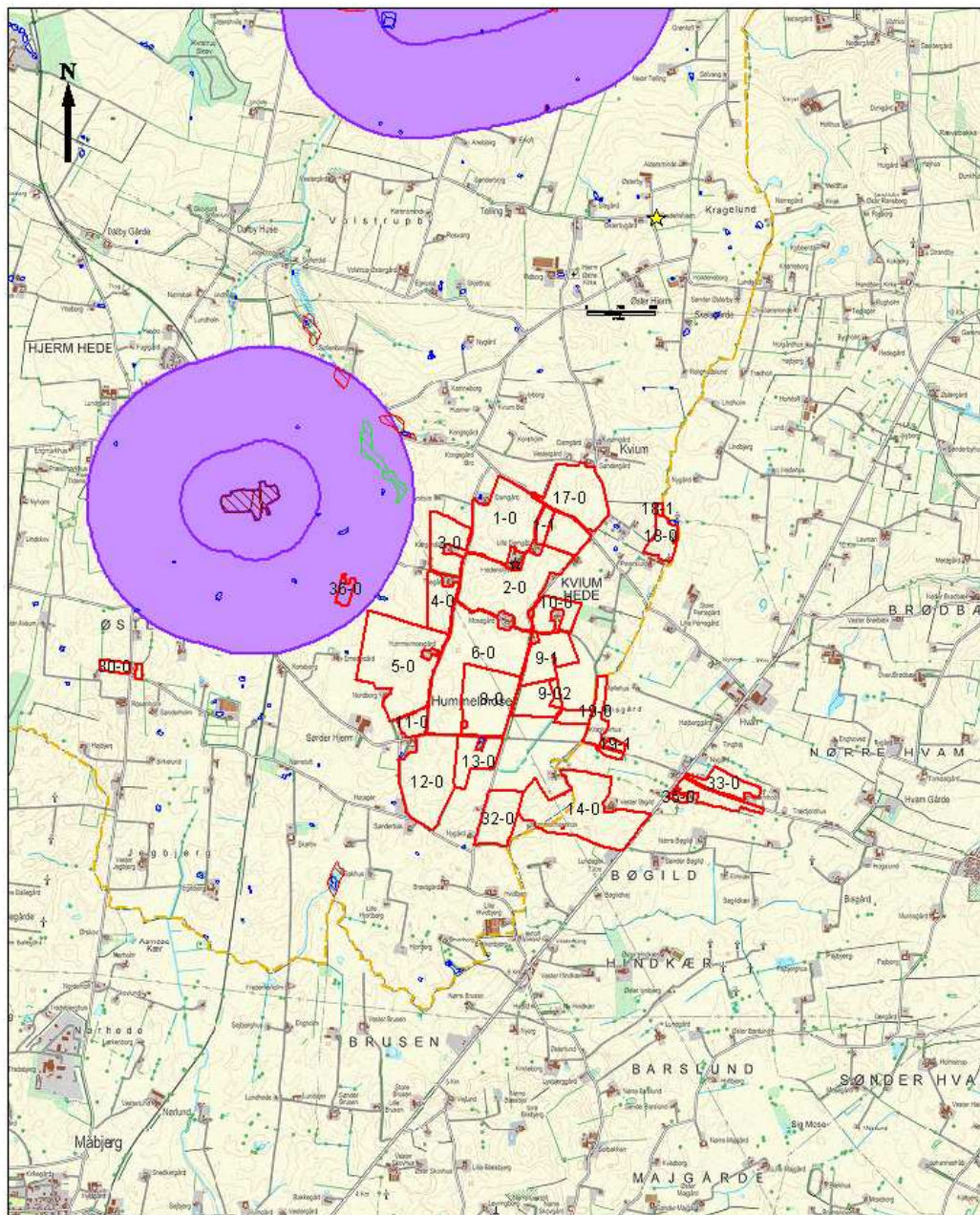

Bilag 3. Transportveje

Bilag 4. Beskyttede naturområder og Natura 2000

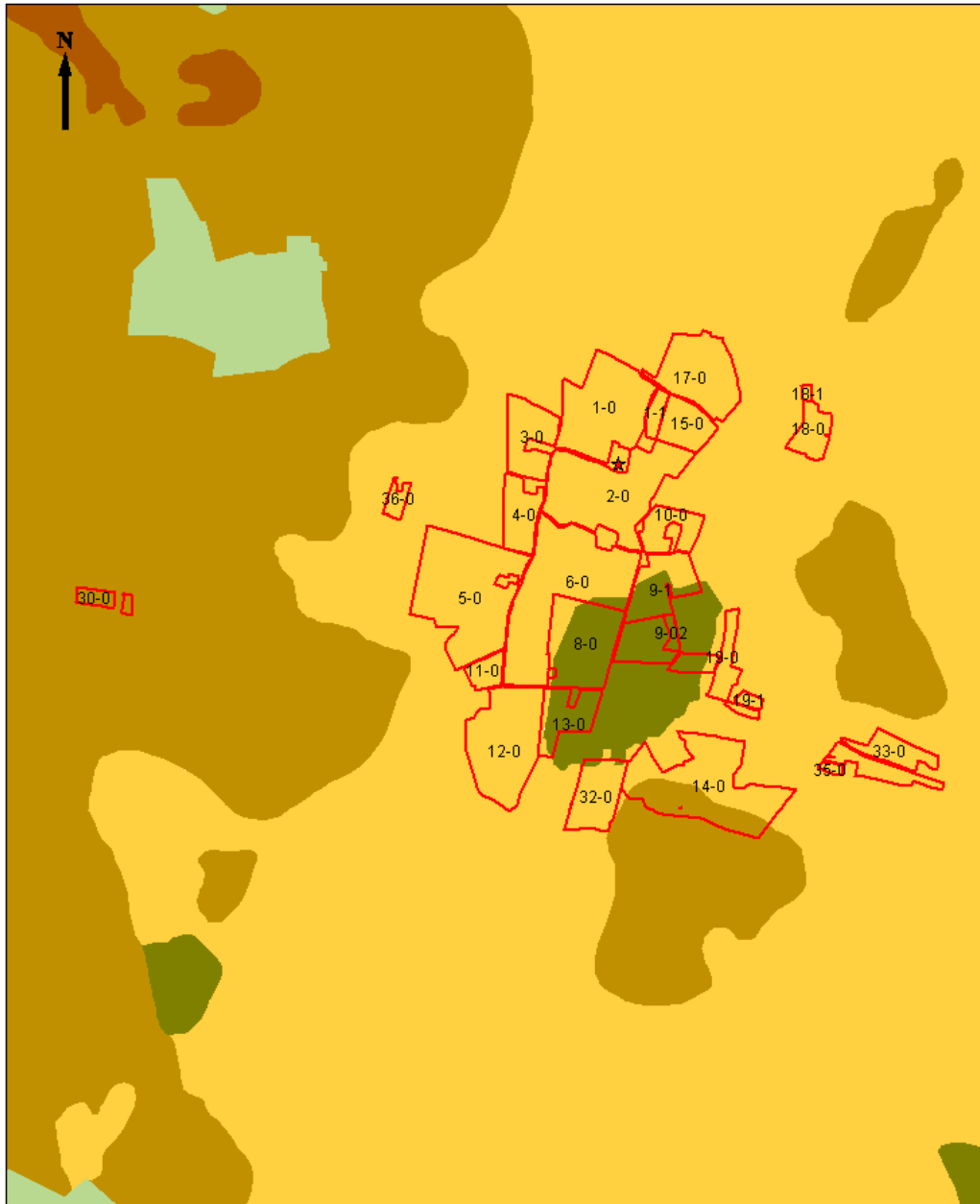
§3 BESKYTTET NATUR, §7 OMRÅDER M. BUFFERZONER, NATURA-2000 OMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tuggårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Udbringning	Eng
Habitatområde	Hede
Fuglebeskyttelsesområde	Mose
Ramsarområde	Overdrev
§7 områder m. bufferzone	Strandeng
	Sø

Bilag 5. Jordbundstyper (i pløjelaget)

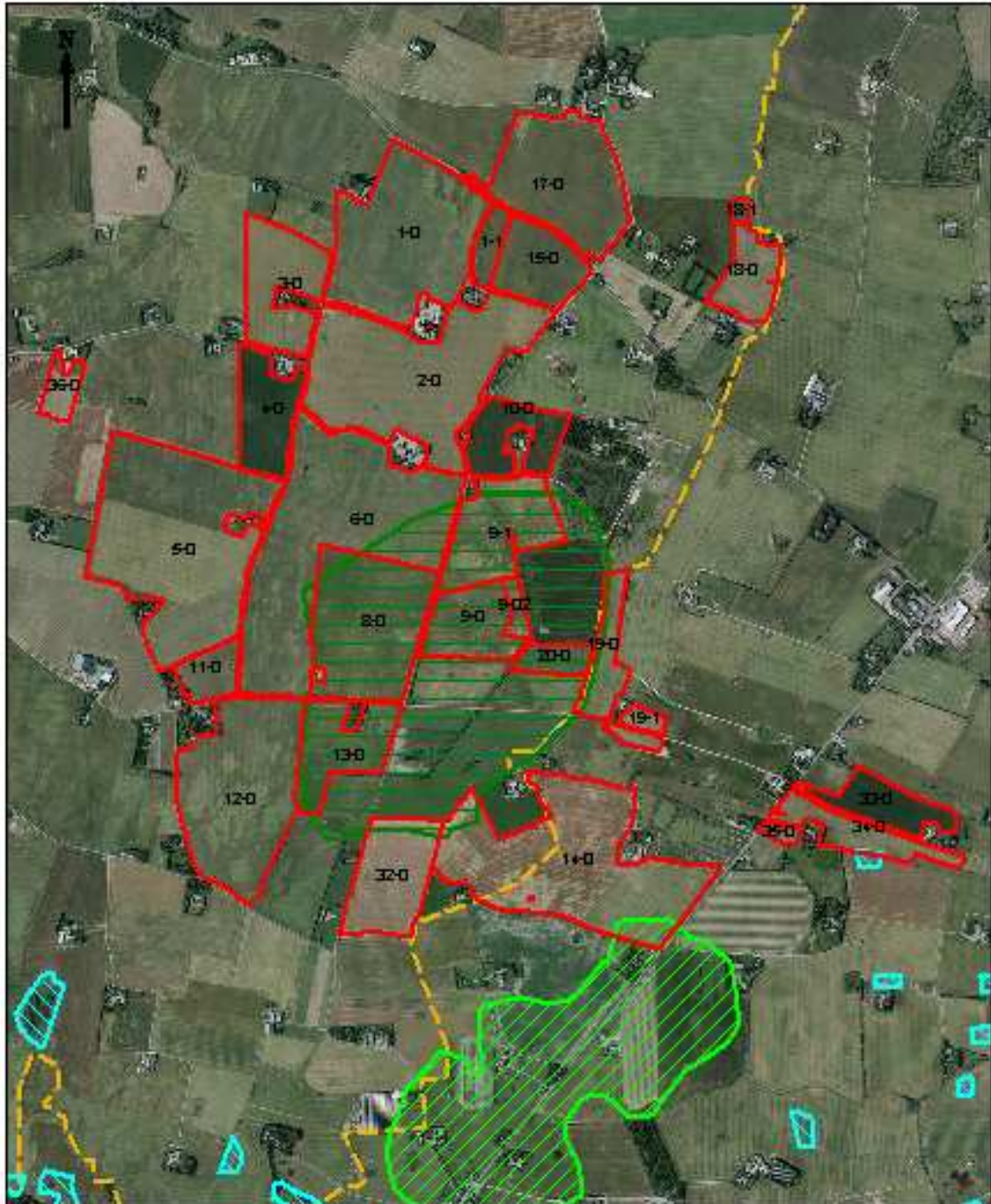
JORDBUNDSTYPER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Byzone, skov m.v.
	Humus (JB 11)
	Grovsandet jord (JB 1)
	Lerblandet sandjord grov/fin (JB 3/4)
	Finsandet jord (JB 2)
	Sandblandet lerjord grov/fin (JB 5/6)
	Lerjord (JB 7)
	Svær lerjord (JB 8)

Bilag 6. Fosforklasser, lavbund og terrænforhold

LAVBUND, FOSFORKLASSER OG TERRÆNFORHOLD

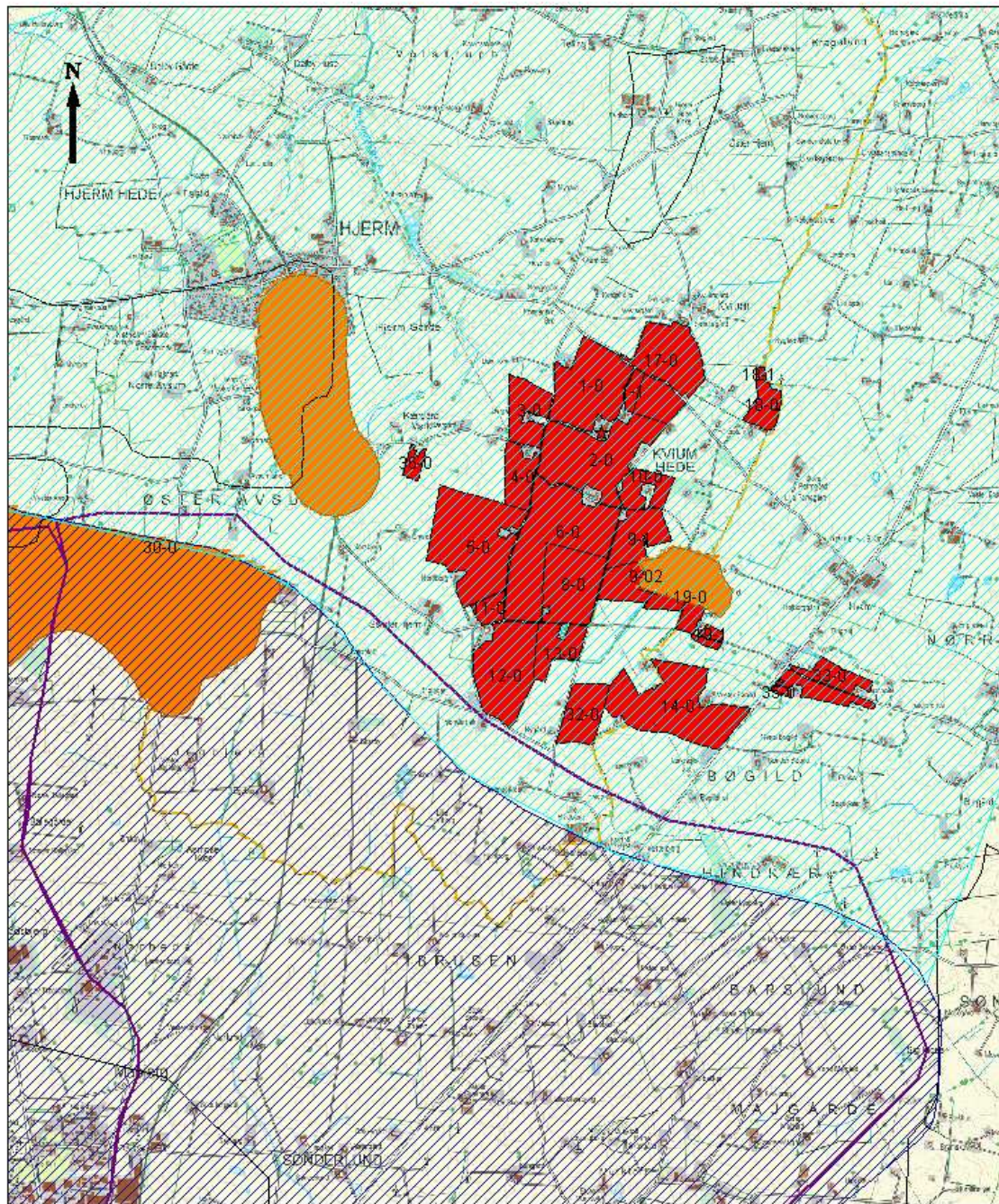
§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skemarr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Fosforklasse II
	Fosforklasse III
	Lavbund
	Hæklings

Bilag 7. Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.

NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATSSOMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Særlige drikkevandsinteresser
	Drikkevandsinteresser
	Særlige drikkevandsinteresser
	Nitratfølsomt indvindingsområde

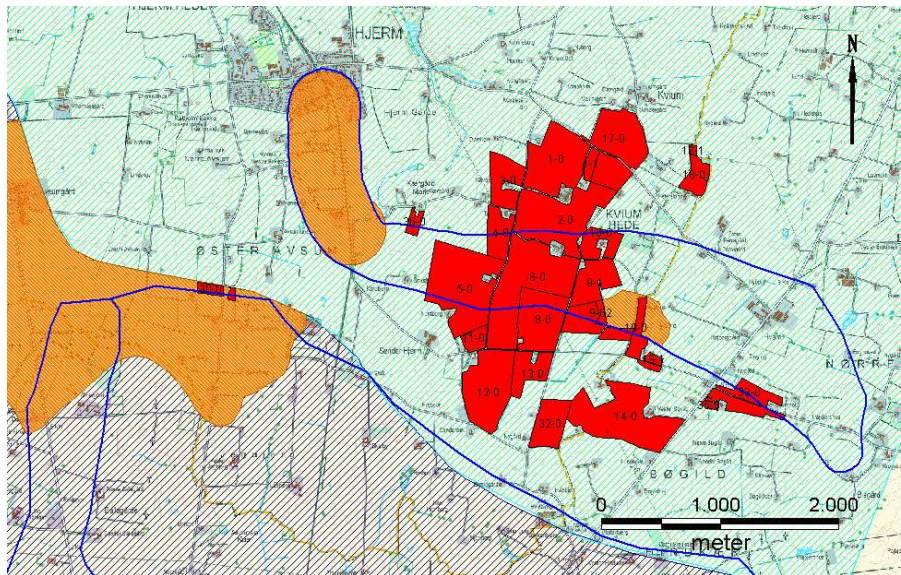
Bilag 8. Grundvandsnotat

I forbindelse med en § 11 miljøgodkendelse ligger nogle af udspretningsarealerne inden for Nitratfølsomt indvindingsområde.

Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Arealerne er angivet på figuren neden for. Arealerne 30-0,19-0, 20-0, 31-0 og 9-0 B ligger alle inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Områderne er endvidere udpeget som indsatsområde i forhold til nitrat.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. Arealerne 19-0, 20-0 og 9-0 B ligger inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk.

Signaturforklaring	
	Område med særlig drikkevandsinteresse
	Område med drikkevandsinteresse
	Nitratfølsomt indvindingsområde
	Indvindingsopland til alment vandværk
	Ansøgte arealer

Nitratudvaskningen i ansøgningen ligger på 48, 49 og 50 mg/l. Dette er på 2 af arealerne en merbelastning på 2 mg/l i forhold til nudriften.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger som nævnt inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. I Indsatsplanen er det vedtaget, at der inden for indsatsområdet men uden for prioriterede område må være en nitratudvaskning på op til 65 mg/l. Nitratudvaskningen på arealerne stiger med 2 mg/l i forhold til nudriften og ender på 48 mg/l. Dermed holder nitratudvaskningens sig under de 65 mg/l som foreskrevet i Indsatsplanen for Holstebro Vandværk.

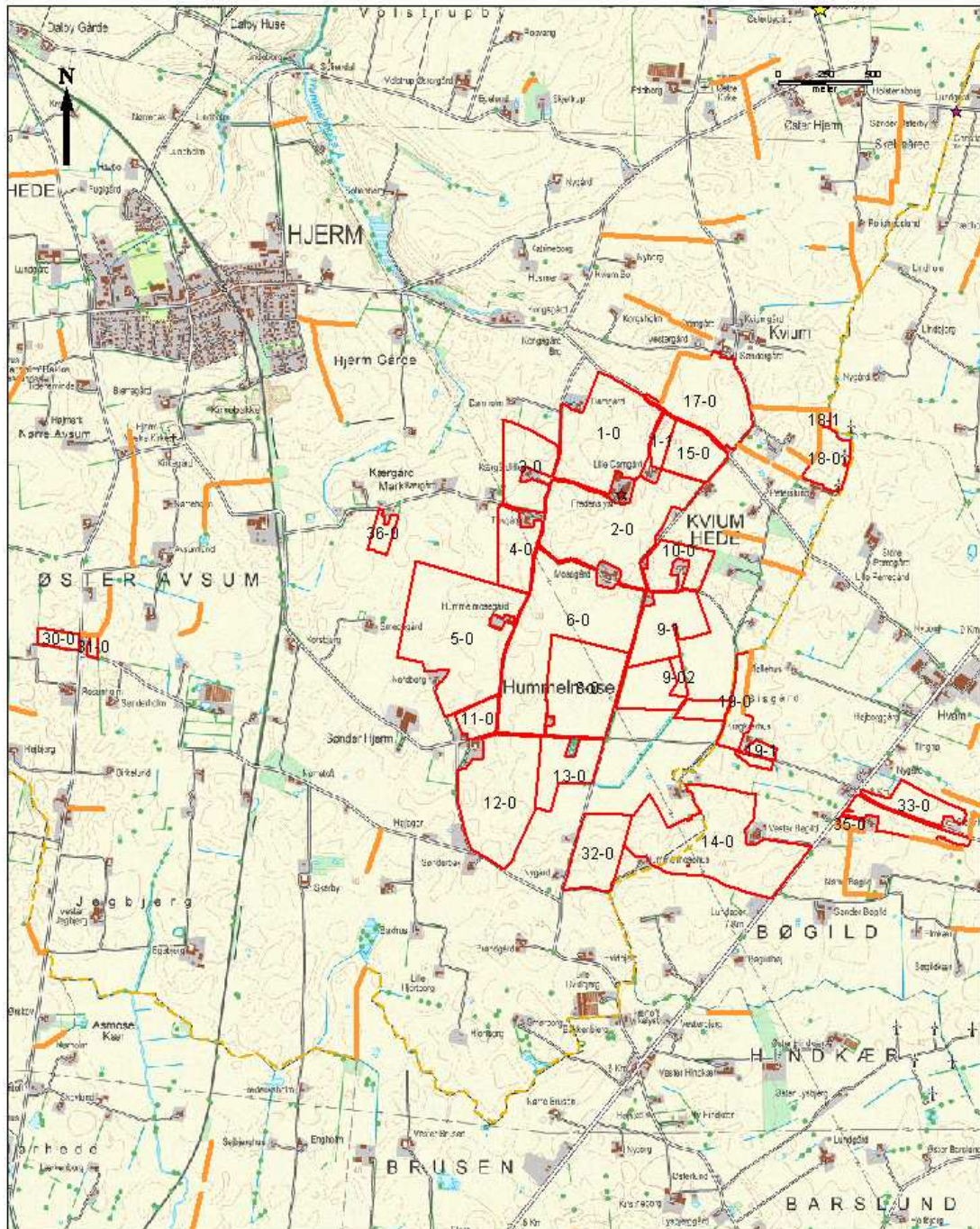
Arealerne 9-0 B, 19-0 og 20-0 ligger som nævnt inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk. I januar 2013 har Struer Kommune modtaget afrapporteringen af grundvandskortlægningen omkring Hjerm Vandværk. Der er endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for området. Når der ikke er udarbejdet en indsatsplan endnu gælder ” Er der foretaget en zonerings (statslig kortlægning) af det nitratfølsomme indvindingsområde, kan der ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpede end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlssbrugs med et standard planteavlssædskifte.” Da udvaskningen på arealerne ligger på 49 og 50 mg/l er dette lavere end et standard planteavlssædskifte, der kan dermed ikke stilles yderligere krav til nitratudvaskningen.

Med baggrund i de lave nitratudvaskninger i ansøgningen vurderer Struer Kommune ikke at en godkendelse af udspretningsarealer medfører en trussel mod grundvandet. Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Anni Lassen, geolog, den 13. marts 2013

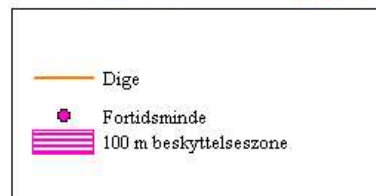
Bilag 9. Beskyttede diger, fredninger og landskab

BESKYTTETE DIGE OG FORTIDSMINDER

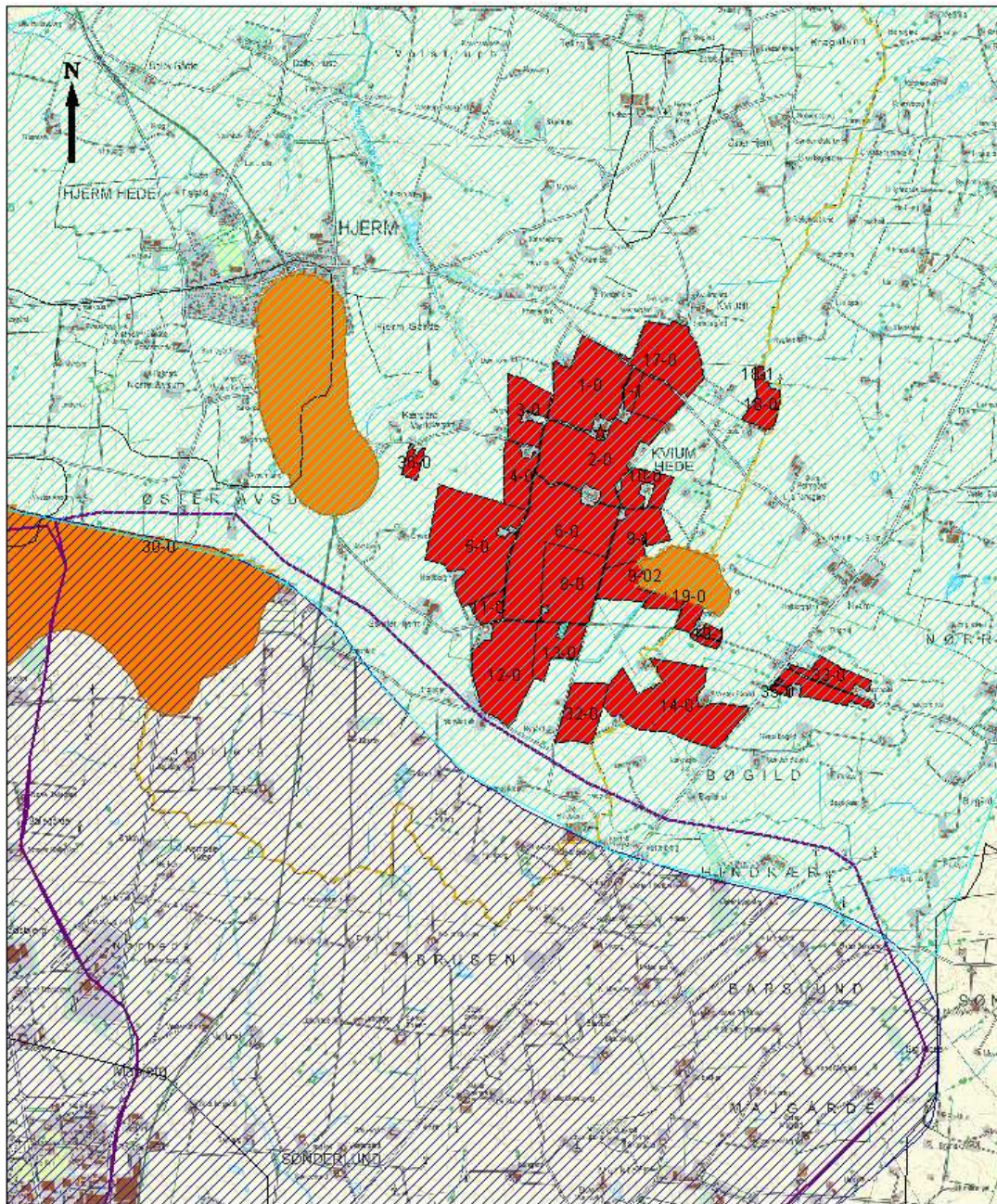
§ 11 miljøgødkendelse, Tugårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 10. Nitratklasser

**NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER,
DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATSOMRÅDER**

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 11. Overfladevandsvurdering

Kvælstof til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø" beskrives næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering som en trussel mod de marine naturtyper i Nissum Bredning, Skibsted Fjord og farvandet omkring Agerø. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. I de mest lavvandede områder, resulterer det i masseopblomstring af enårige makroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer det i masseopblomstring af planteplankton, som medfører nedsat sigtddybde, hvilket reducerer dybdeudbredelsen for ålegræs og flerårige tangarter. På trods af at flere af fuglearterne er skiftet til at fouragere på tilstødende landarealer, er problemerne med eutrofiering stadig en trussel for fugle, der fouragerer på ålegræs og bunddyr i området. Særligt for ansvarsarten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet og tilstødende havområder og invasive arter.

I Naturstyrelsens Natura 2000-plan 2010-2015 Venø og Venø Sund beskrives Næringsstofbelastning af marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtddybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Det fremgår ligeledes af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Limfjorden", at Limfjordens økologiske tilstand vurderes at være ringe/dårlig, og at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I henhold til vandplanen synes både påvirkningen fra kvælstof og fosfor at være bestemmende for fjordens miljøtilstand.

Kvælstof til Limfjorden

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt. 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede

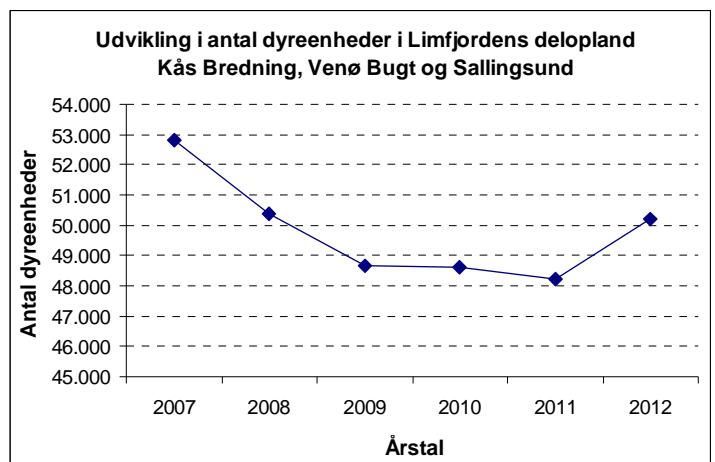
nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver Limfjordens deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningens Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af disse kort at anlægget og 97 % af udbringningsarealet ligger i Limfjordens delopland til Kås bredning.

I deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Salling Sund var antallet af dyreenheder i 2007 på 52.829 DE, mens det i 2012 var faldet til 50.213 DE. Udvikling i antal dyreenheder i perioden 2007-2012 fremgår af nedenstående tabel og graf.

Årstal	Delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i Limfjorden
	Antal DE
2007	52.829
2008	50.391
2009	48.645
2010	48.607
2011	48.226
2012	50.213

Dyretrykket i Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har således **ikke** været stigende siden 2007.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Kås Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye boligområder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

På baggrund af udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Limfjordens delopland Kås Bredning vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet, vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund kan ikke karakteriseres som et lukket bassin eller meget lidt eutrofieret vandområde. Det betyder at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt på Limfjorden og Limfjordens Natura 2000-områder, hvis nitratudvaskningen er større end 5 %.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør, af

den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. (Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke mer-udvaskningen set i forhold til en planteavler.)

Beregning af nitratudvaskningen til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 62	
Opland til Venø Bugt og Sund (Habitatområde nr. 62), Kås Bredning og Sallingsund, ha	58.442
Dyrket areal i oplandet, ha	42.474
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	41
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	77
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.929.594
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	94.211
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	2.023.805
Tusgårdvej 3	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	312,67
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	14.867
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,74

Påvirkningen af Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vil påvirkes i meget lille grad, da produktionens nitratudvaskning kun udgør 0,74 % af nitratudvaskningen af den samlede nitratudvaskning.

I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område. Nitratudvaskningsberegninger (jf. tabeller ovenfor) viser, at det ansøgte ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale beskyttede vandområder, da nitratudvaskningen udgør en mindre del af den samlede nitratudvaskning til Kås Bredning.

Det ansøgte overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitrat-udvaskning til overfladevand. Kommunen vurderer derfor, at mer-belastningen af vandmiljøet i Limfjorden er begrænset, og at de stillede vilkår til driften er tilstrækkelige til at sikre, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Vurdering

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Kås Bredning og Limfjorden væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Kvælstof til Nissum Fjord

Miljøteknisk redegørelse

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Nissum Fjord" beskrives næringsstofbelastning af de marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet. Næringsstofbelastningen påvirker fødegrundlaget for flere fuglearter på udpegningsgrundlaget, herunder primært de plantespisende arter. Det fremgår af Natura 2000-planen at Nissum Fjord ikke er i en gunstig bevaringsstatus blandt andet på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Ligeledes fremgår det af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Nissum Fjord", at Nissum Fjords nuværende økologiske tilstand ikke er god, og store dele af fjorden er næsten helt uden bundplanter. De store mængder af tilførte næringsstoffer medførte tidligere store opblomstringer af alger, som bortskyttede ålegræs og øvrige undervandsplanter. De manglende bundplanter har en negativ effekt på mange af de udpegede fuglearter som følge af påvirkningen af fuglenes fødegrundlag.

Fra midt i 80'erne begyndte der at ske forbedringer i tilstanden i Nissum Fjord, primært som effekt af en reduktion i udledningen af fosfor fra land. Sigtdyberne blev forbedret, og algeopblomstringerne blev væsentligt reduceret. I takt med, at også kvælstof blev reduceret i løbet af 1990'erne, fortsatte den gunstige udvikling med nedgang i klorofylkoncentrationerne og mere klart vand til følge. Trods ovennævnte forbedringer har miljøtilstanden i vandområderne generelt ikke ændret sig tilstrækkeligt i gunstig retning. I Nissum Fjord skyldes dette, at både kvælstof- og fosfortilførslerne er for store, og det er derfor nødvendigt at reducere påvirkningen med især kvælstof men også fosfor.

Nissum Fjords tre bassiner har en ret forskellig økologi som følge af forskelle i saltindhold. Det fremgår af vandplanen, at bassinet Mellem Fjord er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet om god økologisk tilstand.

Det fremgår af vandplanen, at Feldsted Kog er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet. Tilstanden for området vurderes til ikke at opfylde målet om godt økologisk potentiale.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug vil ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

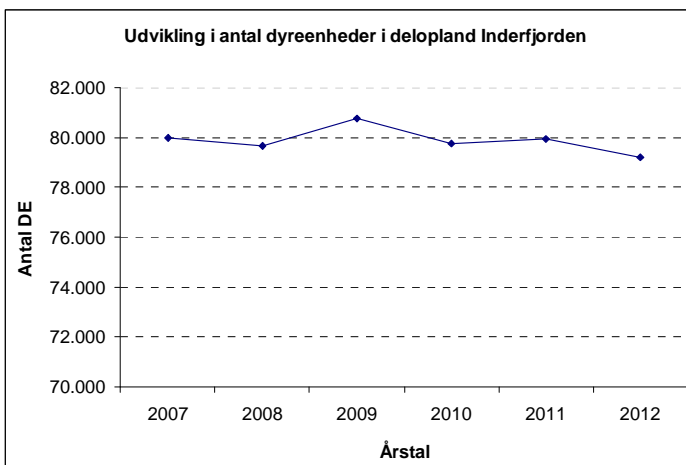
Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse, end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver de forskellige fjordes deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningen Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af kortene, at antallet af dyreenheder i Nissum Fjords delopland Inder Fjord (Felsted Kog) i 2007 var på 79.977 DE, mens det i 2010 var faldet til 79.221. Udviklingen i antal dyreenheder i perioden 2007-2010 fremgår af nedenstående grafiske afbildning.

Årstal	Delopland Inderfjord i Nissum Fjord (Felsted Kog)
	Antal DE
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Dyretrykket i oplandet til Inderfjord (Felsted Kog) har på godkendelsestidspunktet ikke været stigende siden 2007. Derfor er forudsætningen for 1A for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau opfyldt.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Nissum Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye bolig-områder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

Ud fra ovenstående vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet til Felsted Kog vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Det er Struer Kommunes vurdering, at Nissum Fjord, herunder Inderfjord (Felsted Kog), er et lukket bassin, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt, hvis nitratudvaskningen fra det ansøgte er større end 5. pct.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser, hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord i Nissum Fjord (jvf. tabellen nedenfor). Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke merudvaskningen set i forhold til en planteavl. Eftersom udvaskningen fra det ansøgte projekt er lavere end udvaskningen ved planteavl/drift uden husdyrgødning, er der ingen husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning fra arealerne. Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Beregning af nitratudvaskningen til Nissum Fjords delopland Inderfjord (Felsted Kog)

Natura 2000 område Nissum Fjord - Habitatområde nr. 58	
Opland til Habitatområde nr. 58 - Storåen, ha	120.259
Dyrket areal i oplandet, ha	73.913
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	81
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.436.869
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	111.230
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	1.548.099
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Udspretningsareal, ha	7,64
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura2000 området, kg N/år	116
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,008

Husdyrbrugets nitratudvaskning udgør ca. 0 % af den samlede nitratudvaskning til Felsted Kog.

Det skal understreges, at husdyrgodkendelseslovgivningen regulerer husdyrgødning i forbindelse med godkendelser, herunder den ekstra nitratudvaskning til overfladevande som følge af husdyrgødning. Husdyrgodkendelsen regulerer ikke nitratudvaskning til overfladevande fra andre kilder, f.eks. nitratudvaskningen som følge af almindelig planteavl. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelseslovens regler ikke kan ske en regulering af nitratudvaskningen som følge af husdyrgødningen, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskning som følge af planteavl.

Da nitratudvaskningsberegninger (jvf. tabellen ovenfor) viser, at det ansøgte vil medføre en nitratudvaskning, som udgør mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord (Felsted Kog), vil det ansøgte ikke kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af det internationale beskyttede vandområde. I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således heller ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord

Under forudsætning af at husdyrtrykket ikke har været stigende siden 1. januar 2007, bidrager beskyttelsesniveauet til, at fosforoverskuddet i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande bliver nedbragt i takt med, at der tillades og godkendes husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at beskyttelsesniveauet som udgangspunkt sikrer, at selvom en enkelt bedrift udvider - og dermed i sig selv kan ses at få en øget andel af det samlede fosforoverskud til et vandområde, modsvares denne øgede andel en nedgang i andelen af fosforoverskuddet fra produktioner, der ophører. Overholdelse af beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet vil i henhold til husdyrgodkendelsesloven derfor i de allerfleste tilfælde betyde, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig påvirkning af fosfor fra en husdyrproduktion.

Krav til fosforoverskuddet stilles på bedriftsniveau og ikke i forhold til enkelte marker. Det skyldes, at overholdelse af kravet ellers ikke ville kunne kontrolleres ved tilsyn.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Uden for fosforklasserne 1 til 3 gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav. Efter en konkret vurdering kan der i oplande stilles skærpede krav.

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Af tabellen nedenfor ses Struer Kommunes overslag for fosforoverskuddet fra projektet sat i forhold til den samlede tilførsel til kystvandsoplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og kystvandsoplandet Nissum Fjord.

Fosfor til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	312,67
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	15
Samlet belastning i oplandet* kg P	25.958
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,06

* Frem for at lave en opsplitning af kilderne til fosforudledning i oplandet, som der er lagt op til i Mst's vejledning, vurderer Struer Kommune, at det er mere pålideligt at anvende vandplanens tal for samlet P-udledning. Tallet for den samlede belastning i oplandet er fremkommet på følgende måde:

- Stofafstrømning 2001 – 2005 i tabel 2.2.9 i Vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 332.800 kg P.
- Oplandet til Kås Bredning udgør 7,8 % af Limfjordens samlede opland.
- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Kås Bredning, er taget 7,8 % af 332.800 kg P.

Fosfor til Nissum Fjord

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	7,64
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	0,38
Samlet belastning i oplandet* kg P	58.800
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,00

*Vandplanen for Nissum Fjord, 2010-2015

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning. Struer Kommune har valgt at antage, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat.

Da beregningerne viser, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i de 2 ovennævnte kystvandsoplande kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, er afskæringskriteriet overholdt.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Bilag 12. Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Thisted den 13.09.2012

Gødningsproduktion og opbevaringsanlæg, Tusgårdvej 3

	Antal	Prod/stk t.	Prod/år t.	Kapacitet krav mdr	Kapacitet krævet alt t.
Flydende husdyrgødning					
Smågrise 8-32 kg	17250	0,14*0,9800	2367		
Slagtesvin 32-55 kg	17250	0,51x,2308	2030		
Befæstede arealer m ²	100	0,7	70		
		Ialt	4467	9	3350

Lagre flydende husdyrgødning.

	Kapacitet m ³	Mdr.
Store gylletank	1240	
Lille gylletank	650	
Fortanke 2 stk	100	
Gyllekummer/kanaler	250	
Lejet tank Tusgårdvej 8	910	
	Ialt	3150
		8,5

Overskydende kapacitet Øksenbergvej
0,6 mdr af produktionen der

260 **0,7**

Med udnyttelse af en mindre overskudskapacitet på Øksenbergvej 11s opbevaringskapacitet kan kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet overholdes.

Med venlig hilsen

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent cand. agro.
Silstrupparken 2, 7700 Thisted
Tlf 96185730 Fax 96175351
e-mail jr@landbothy.dk

Bilag 13. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

1. INDLEDNING
2. TELEFONNUMRE
3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS
4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS
5. KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS
6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE STRØMSVIGTINSTRUKS
7. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Bilag A Kort over ejendommen

Bilag B Kort over adfæls punkter fra drøm til vandløb

Udarbejdet af Jørgen Kohrmann, LandhoThy

1. INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøoplyselse med det formål at styrke og begrænse evt. ubehold med kendskaber for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indstaldede og/eller miljømyndigheder i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes på i forrummet til staldanlægget.

Kort materiale, se bagest i beredskabsplanen.

Bageret er der oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikaliejager
- Døsebeholdere og oliebeholdere (overjordiske og nedgravede)
- Døsebeholdere / regnvandsbeholdere / afløb
- Udledningspunkter til vandløb / jord fra drøm
- Slukningsmateriel og dødelevsvarn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, stømudbrydere m.v.
- Trykflasker/opslag af F-gas, F-gas, stationære F-gasbeholdere, svøjseslag m.v. -
- Flugtrøje for dyr/ friggørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 1-1-2

Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne i Struer Kommune.

Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt til miljømyndighederne med henvisning til genopbygning af stald mm.

BEREDSKABSLISTE

Hændelse	Tilkald	Kontakt	Telefon	Telefon
(Primær hjælp)				
Ulykke personskade	Ambulance	Alarmcentralen	112	
Brand	Brandvæsnet	Alarmcentralen	112	
Miljøudslip	Beredskabet	Alarmcentralen	112	70239112
o Gylleudslip				
o Kemikalieudslip				
o Anden forurening				
Alle hændelser	Ejer Driftsleder	Finn Sørensen Benny Ø. Hansen	97464466 21447978	23264366
(Sekundær hjælp)				
Miljø m.m.	Falck	Falcks vagtcentral	70102031	
Miljø m.m.	Maskinstation	Tipsmark Maskinstation	97464588	
Brand, miljø m.m.	Elektriker	El-center Vest	97464300	
Lækage på rør	Smed/VVS	Hvam Smedie	97461268	
Skader på dyr	Dyrlæge	VET TEAM	21617353	
Sygdom personale	Læge	Lægehus/lægevagt	97851233	70113131
Miljø	Kommunen	Struer Kommune	96848484	

I tilfælde af uheld, brand, miljøudslip, se beredskabsplanen i beredskabsmappen

3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp:

1) Tilkald brandvæsnet -RING 112 – og oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskedekomme - hvor mange -

Er dyrene kommet ud - og om muligt der evt. er fangeret

2) Ivarksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvareligt, herunder fjernelse og evaluering af dyr, olie, trykflasker, gødnings og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet bagved.

Hvis det ikke er muligt at slukke brønden - forsyng så begrænse den ved lukning af døre og vinduer

3) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366

4) Modtag brandvæsnet og udløser det nye nummer med kortnummeret oplys endvidere:

Er, tilskedekomme eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsvæje

På egenkomment findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:
Brandstøkker i maskinhus

4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb.**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret (se kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer i halmlageret
- Traktor i maskinhuset

5. KEMIKALIE-OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Ved større overløb af kemikalier og olie:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængde og art.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- I kemikalierummet findes der fint snittet halm i sække + savsmuld der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

7. STRØMSVIGT INSTRUKS

- 1) Væder om dyr, vil lide under træk fra nedbørsluk eller varme.
- 2) Tjek alle stalde og se, om nedbørslukket er åbent.
- 3) Begræns trækgener og varmsudvikling (overbrusning).
- 4) Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.
- 5) Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring elbeskæft på tlf. nr. 97464300 og forbered om nødvendigt af udfaldet.
- 6) Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afhængere til diverse pumper, anlæg, strømsafbrydere m.v. skal ligeledes noteres på kortet over Ejendommen bagherst.

Vand

- Hovedhane sidder i haven nord for stuebuset.

Elektricitet

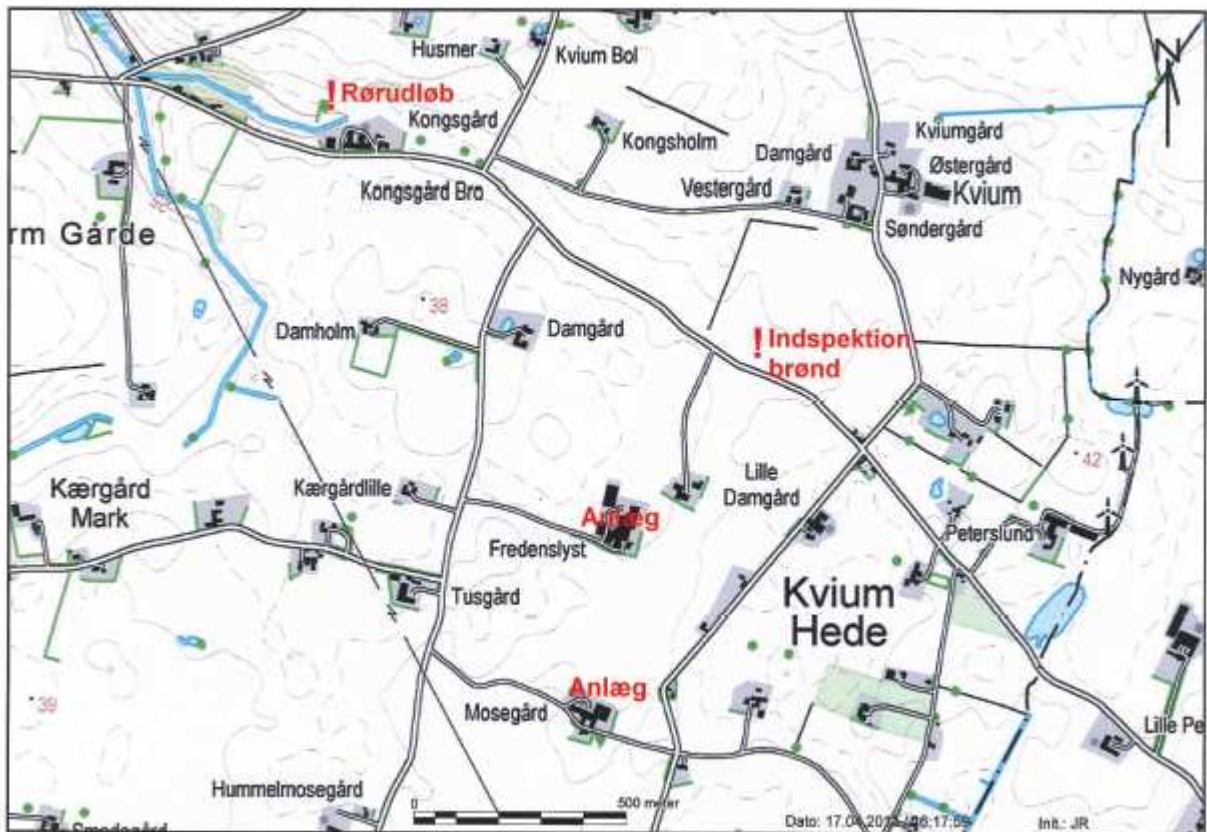
- El-tavle sidder i staldmødet indenfor forrummet
- Nye sikringer opbevares ved begge tavler.

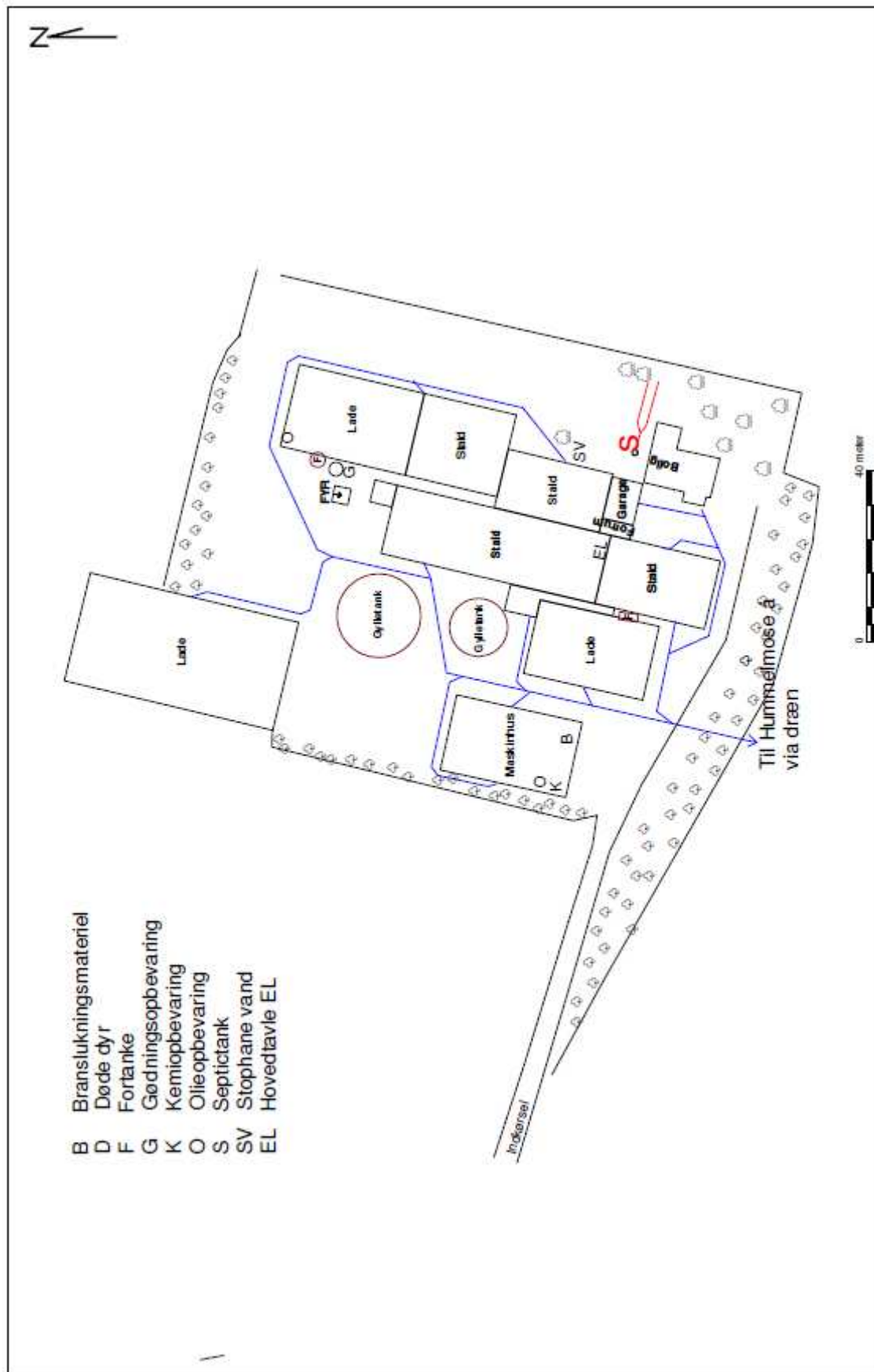

8. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Grunde råd / huskeliste

- Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.
 - Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og ubehid. En lukket tæst plastikpose (f.eks. en køleboks) er velegnet.
 - Medbring en sprødslek mod fast søvsamfund til oprensning af spildt maldsel samt en skovl og fælles plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
 - Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved ubehid.
 - Hvis der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være færretøjspendulyr og øjenskyldemiddel til rådighed.
 - Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares uillegemæssigt for børn og ikke sammen med eleri i nærheden af levedsmidler, fødevarer m.v..
- Derudover gælder følgende:
- Kemikalienavnet skal være godt ventileret, læst og froskrift med god beskyttelse.
 - Der skal findes et passende materiale f.eks. søvsamfund til opsamlng af spild.
 - Døre skal være låst og med en stik kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
 - Gulve skal være tætte og uden aløb.

Bilag 14. § 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3

Finn Sørensen
adr Fredenslyst
Tusgårdvej 3
7560 Hjerm

Dato: 10-04-2013
Sagsnr.: 001983-2013
Henv. til: Christian S. Laursen
Tlf.: 98117792

§ 21 udtalelse vedr. arealer ejet og forpagtet af Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

Der er ansøgt om miljøgodkendelse, omfattet af § 11 i lov nr. 1486 af 4/12/2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm beliggende i Struer Kommune.

Ejendommens ejede og forpagtede arealer omfatter ca. 44,83 ha udspretningsareal beliggende i Holstebro Kommune.

Nedenstående er Holstebro Kommunes vurdering og forslag til vilkår for arealerne beliggende i Holstebro Kommune, til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jvf. § 21 i bek. nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Forslag til vilkår

1. Der skal opstilles vilkår til valg af scenarie for udspreddning af husdyrgødning / afgasset biomasse..
2. Der skal opstilles specifikke vilkår til de anvendte sædskifter og efterafgrøder ud over det lovpligtige krav ud fra af de enkelte scenarier. (Se skema 2)
3. Husdyrgødningstyperne og udbragte kg N og kg P må ikke afvige fra den ansøgte sammensætning ved valg af de enkelte scenarier. (Se skema 2)

Generelle forhold

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Finn Sørensen ejer og driver arealerne tilhørende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Den drifts- og miljøansvarlige for ejendommens arealer er Finn Sørensen. Udspreddningsarealer i Holstebro Kommune fremgår af Bilag 1.

HOLSTEBRO KOMMUNE

Vurdering af udbringnings arealer

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Der rådes over et samlet udbringningsareal (ejet og forpagtet) på 320,31 ha, herunder udgør arealerne i Holstebro Kommune samlet 44,83 ha. Arealernes størrelse og ejerforhold fremgår af skema 1 og placeringen af bilag 1.

Skema 1. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune. Se kort over arealerne i bilag 1.

Matr. nr. og ejerlav	Udspretnings-areal [ha]	Marknr.	Ejer/Bortforpagter
1l Bøgild By, Borbjerg	23,69*	14	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
27b Hvam, Borbjerg	4,61	19-0	Jan Brian Nielsen, Moselundvej 2, Hvam, 7500 Holstebro
	1,01	19-1	
	0,94	19-2	
15a 12ae Hvam, Borbjerg	5,73	33-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
12d Hvam, Borbjerg	5,63	34-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
8h			Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
8h Hvam, Borbjerg	0,72	35-0	Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
1am Navr By, Navr	2,50	41-0	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm Conni Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
I alt:	44,83		

*Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

ANSØGTE GØDNINGSTYPER OG VIRKEMIDLER

Der er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af Tusgårdvej 3 ansøgt om udbringning af afgasset biomasse på husdyrbrugets arealer (scenarie 3).

Ansøger ønsker godkendelse til alternative udbringnings scenarier i det tilfælde at der opstår problemer med at kunne afsætte husdyrgødning til Maabjerg Bioenergy. Af skema 2 fremgår de ansøgte gødningstyper og virkemidler. Af Skema 3 fremgår den beregnede udvaskning og fosforoverskud for de forskellige scenarier.

Skema 2. Ansøgte gødningstyper, kgN, kgP, antal DE, Efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	KgN	KgP	DE	Efter-afgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	3,1 %	Std.*
2	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	0,0 %	S2**
3	Afgasset biomasse	49.800,00	4940,00	448,40	1,1 %	Std.*
4	Afgasset biomasse	51.566,00	7.360,00	448,40	0,0 %	S2

* For mark 41-0 skal der anvendes et K10 sædskifte

** For mark 9-0 B skal der anvendes et G3 sædskifte

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 1. Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kgN / ha	12,3
2	Svinegylle	63,4 kgN / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kgN / ha	-2,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kgN / ha	3,9

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune stiller vilkår om, at husdyrgødningstyperne ikke må afvige fra det ansøgte og næringsstofmængden maksimalt som ansøgt, hvorved der maksimalt udbringes 1,4 DE/ha.

SÆDSKIFTE

Referencesædskiftet for arealerne er S2 og S4. Ansøger ønsker at anvende forskellige scenarier hvori der indgår både reference sædskifte og S2 sædskifter med og uden ekstra efterafgrøder. Da de alternative sædskifte afviger fra referencesædskiftet, skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der ikke må anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end det for sædskifte S2 angivne, jvf. miljøministeriets sædskifte notat af 27. juni 2007. Dertil kommer at der skal stilles vilkår til anvendelse af ekstra efterafgrøder såfremt et scenarie hvor de indgår anvendes.

Der skal stilles vilkår til sikring af ovenstående.

GRUNDVAND OG VANDINDVINDING

Udspredningsarealerne ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker og arealerne ligger uden for område for kommende indsatsplaner for vandværker vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

LANDSKABELIGE INTERESSER

Fortidsminder

Der findes ikke registrerede beskyttede fortidsminder på de ansøgte marker.

Beskyttede diger

Langs markerne den nordøstlige del af mark 19-0 og den sydlige del af mark 34-0 og 35,0 findes beskyttede diger, jf. bilag 2.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Indenfor 2 m må der heller ikke jordbearbejdes, gødes og/eller plantes. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen i nærværende arealgodkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ved overholdelse af gældende lovgivning ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Beskyttet natur, Natura 2000 og bilag IV arter

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

§ 3 BESKYTTET NATUROMRÅDER

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arter fra EF-Habitatdirektivets bilag IV fra områderne.

NATURA 2000 (INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER)

Udbringningsarealerne i Holstebro Kommune er primært beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund. En mindre del af udspretningsarealerne i Holstebro kommune er beliggende i oplandet til Felsted Kog og Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4)

Holstebro Kommune forventer at Struer Kommune medtager arealer i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Felsted Kog (Nissum Fjord) og Venø Bugt, herunder vurdering af habitatområder.

Risikovurdering for udvaskning af Fosfor og Nitrat til vandmiljø

For en oversigt over arealer beliggende i fjordopland til henholdsvis Nissum Fjord og Venø bugt. se bilag 3.

NITRAT/KVÆLSTOFUDVASKNING TIL VANDMILJØ

Det er en forudsætning at husdyrproduktionen i et givent opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

Holstebro Kommune vurderer, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt. Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013.

Holstebro kommune forventer at Struer Kommune foretager en vurdering af husdyrbrugets påvirkning af Nissum Fjord.

FOSFOR

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

En lille del af udbringningsarealerne er detailafvandede ingen af udspretningsarealerne er beliggende i lavbunds-område, jf skema 3.

Skema 3. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr.	Areal Ha	Detail-afvandet	Jord-type	Lavbunds areal	Opland	P _{tal} /Fe/P	P-klasse	P-klasse (ha)
14	23,69**	Ja*	JB4 (5)	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	I / III*	1,49*
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
34-0	5,63	Ja*	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II*	0,09*
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
41-0	2,50	Ja*	JB1*	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
I alt	44,83							

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Orto kort.

** Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

Fosforklasser og fosforoverskud

Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er ikke udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor.

Nissum Fjord og Felsted Kog er i henhold til statens kortværk udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udspretningsarealerne er beliggende på detailafvandede lavbundsjord. En mindre del på ca. 1,5 ha af mark 14 er beliggende på sandblandet lerjord (JB 5) der er drænet, hvorfor arealerne potentielt kan være omfattet af fosforklasse I/III alt afhængigt af fosfortal. Forholdet vurderes dog at være af bagatelagtig betydning da husdyrbruget primært vil udsprede afgasset biomasse med fosfor underskud eller et fosforoverskud på 4 kg ha.

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune medtager arealerne i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura-2000 områderne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften, med de stillede vilkår og gældende lovgivning, kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening.

Med venlig hilsen

Christian Skaaning Laursen
Civilingeniør

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

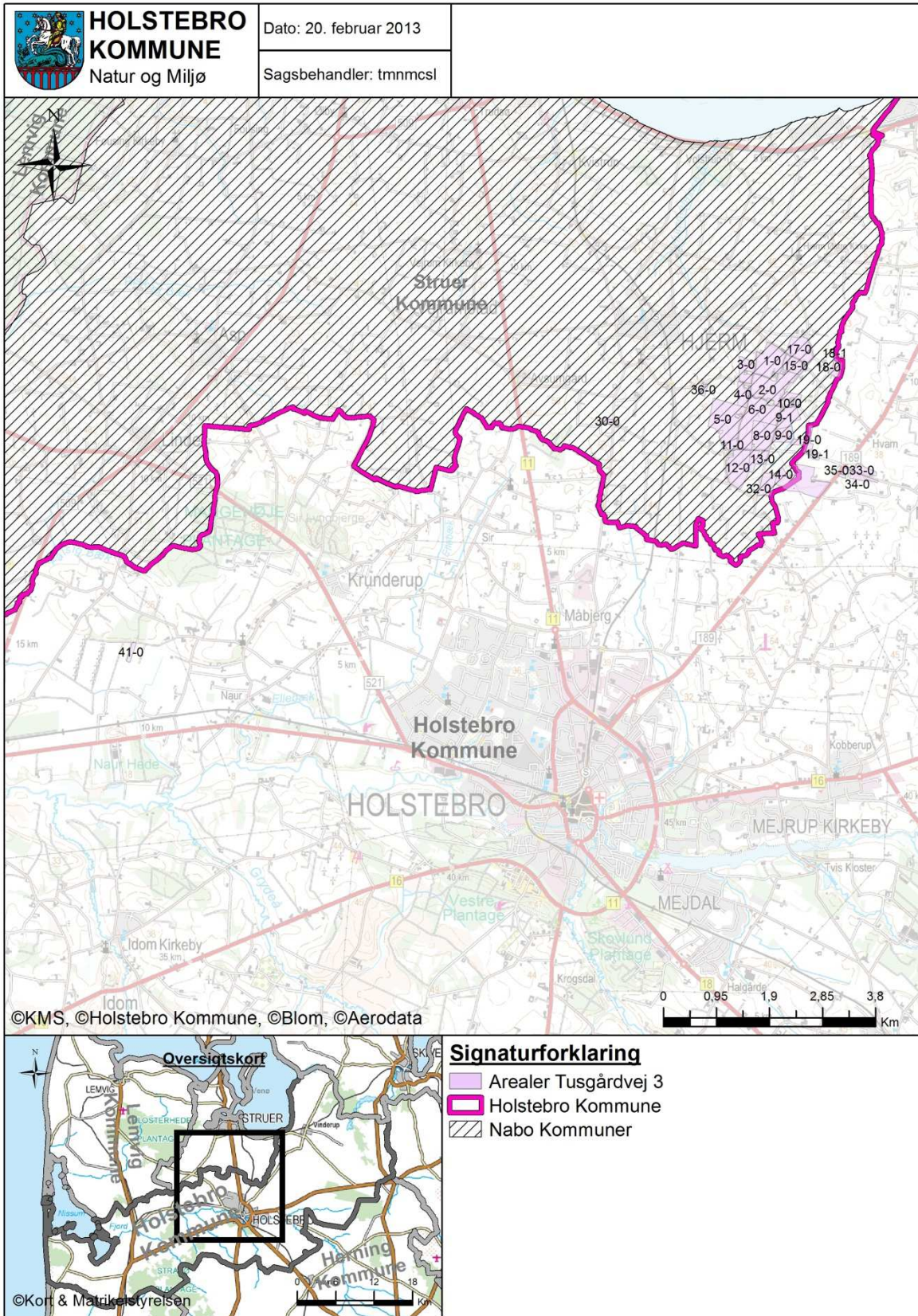
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

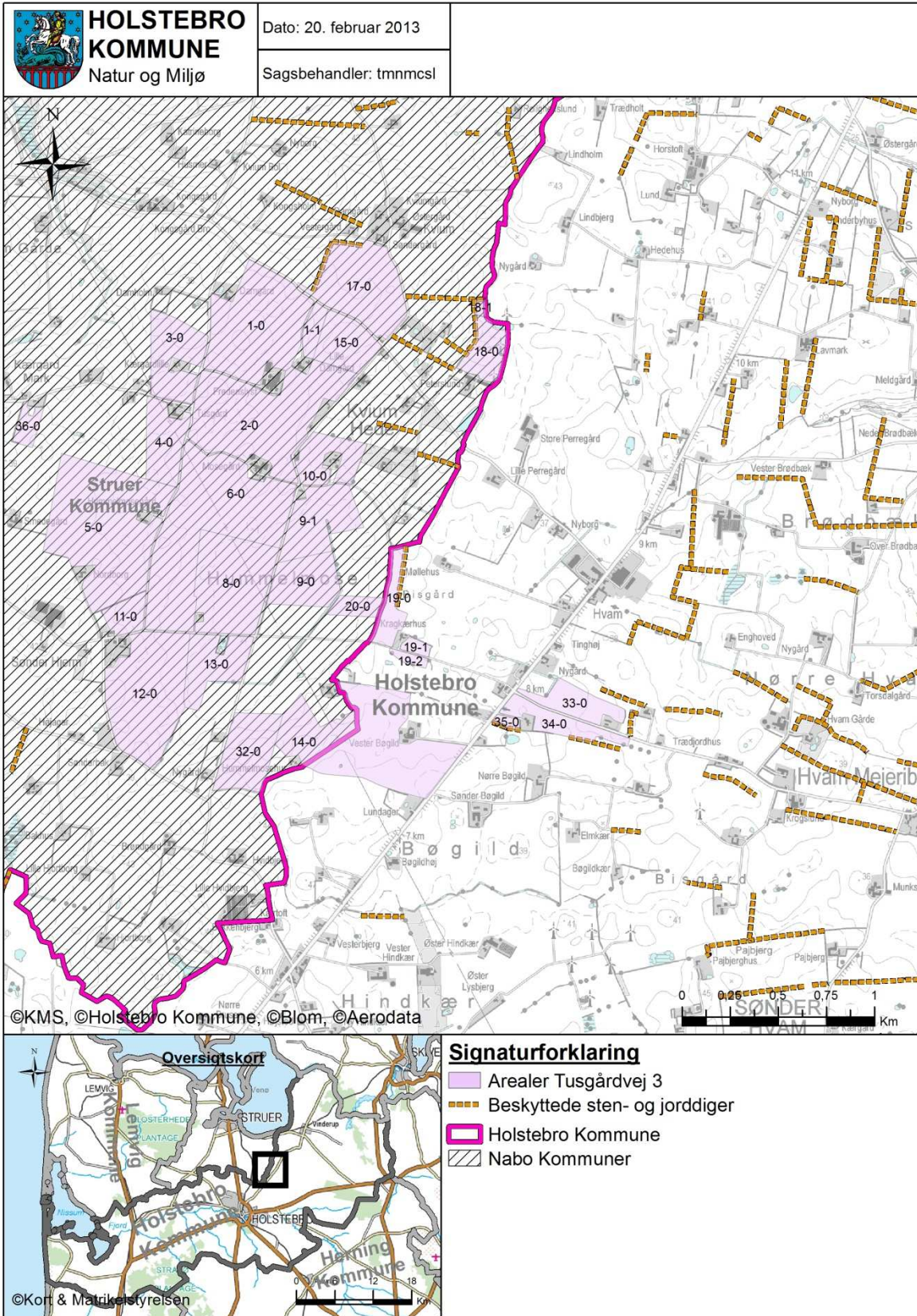

Bilag 1- Arealer i Holstebro Kommune

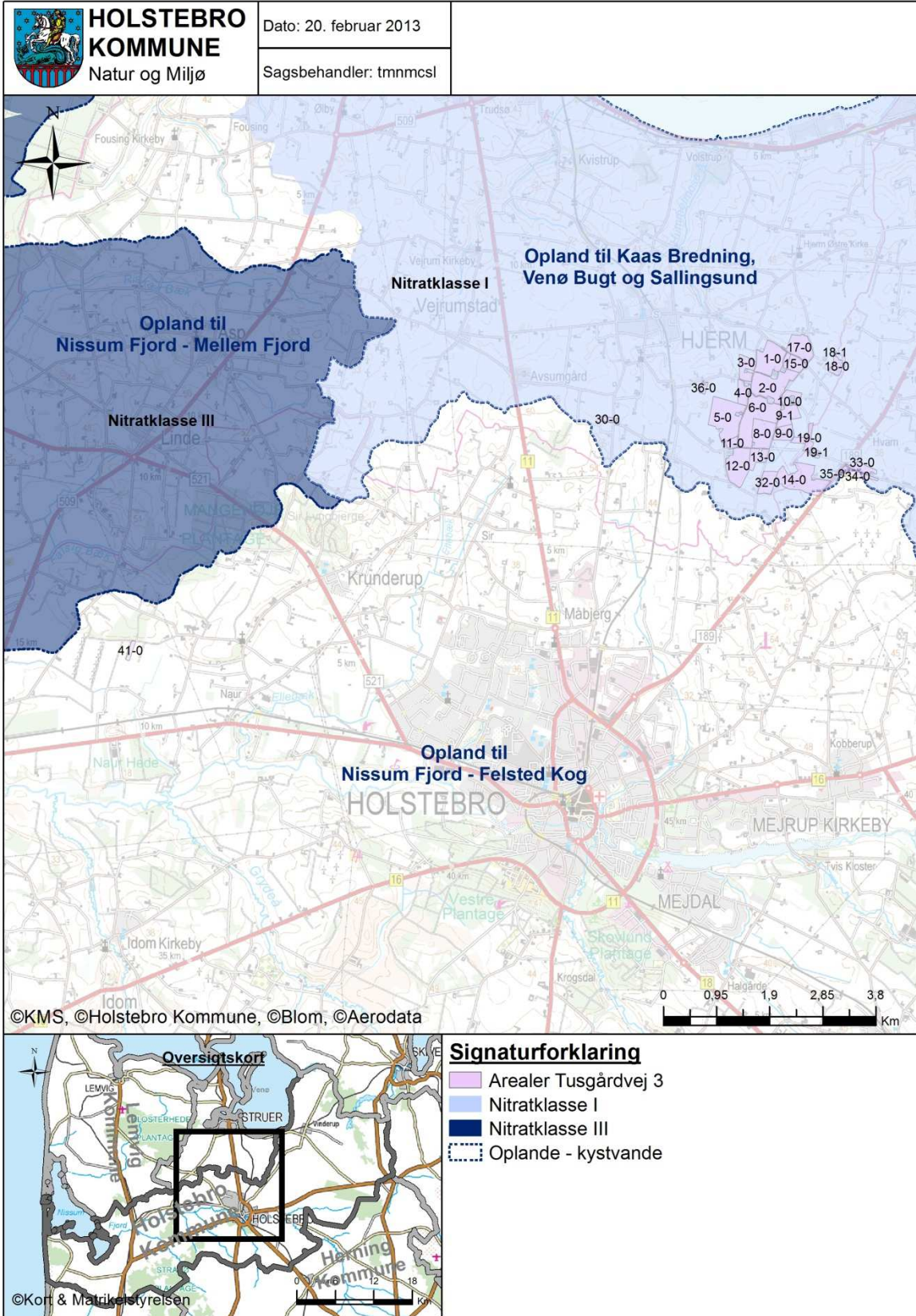

Bilag 2- Landskabelige interesseområder

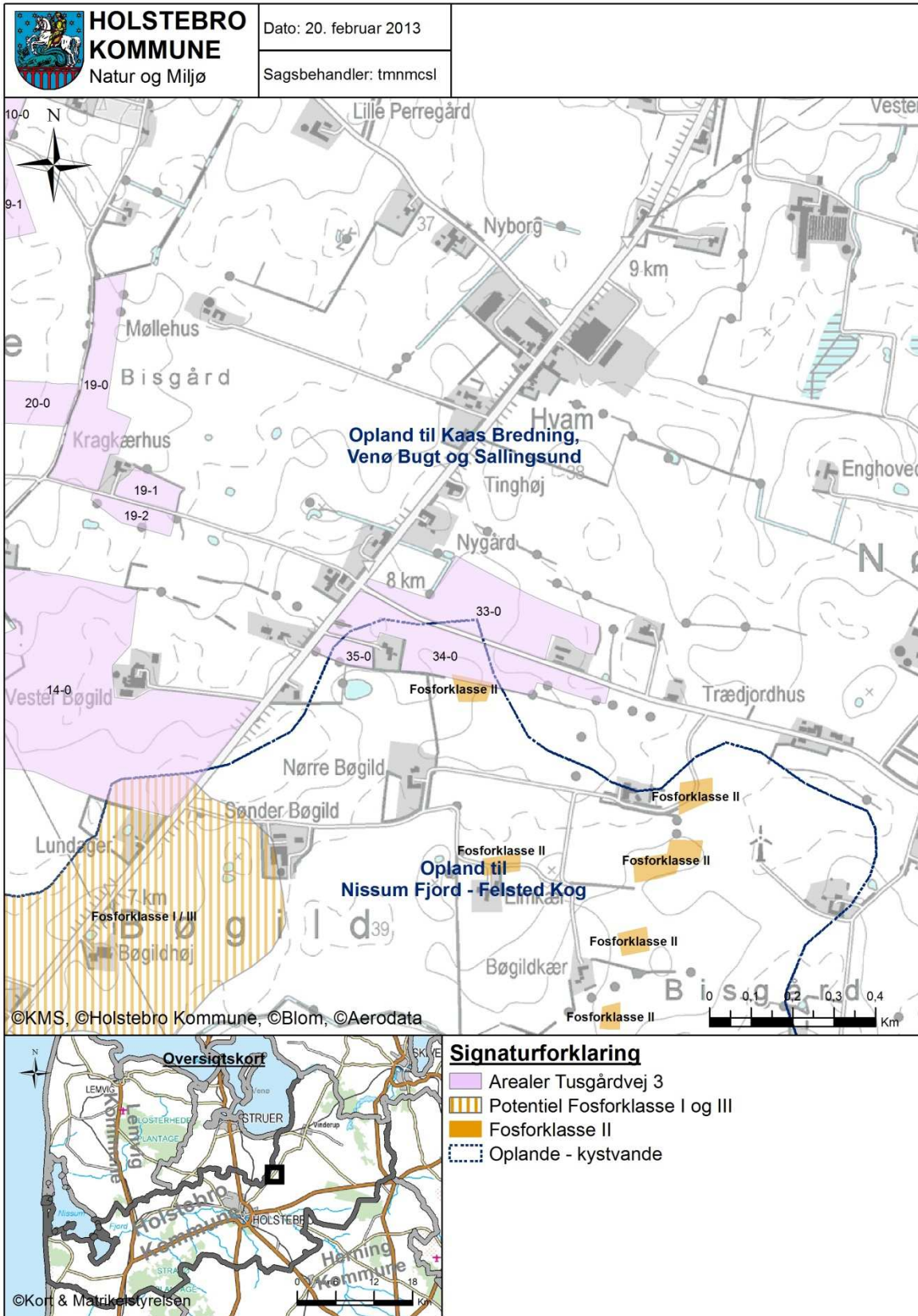

Bilag 3 – Fjordopland og detailafvandingsforhold

Bilag 4 – Lavbundsforhold

Bilag 15 Forslag til skemaer til egenkontrol

Produktionskontrol

Produktionskontrol pr. planår 20_____					
Egenkontrol for perioden 1/8 til 31/7					
Dyretype	Maksimalt antal DE	Antal dyr	DE pr. dyr	DE	+/- DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.v., hvis disse indeholder samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

Ventilation

Mekanisk ventilation			
	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte	
Rengøring			
Vedligehold			

Energigennemgang

Energigennemgang af husdyrbruget			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

Inspektion af uoverdækket gyllebeholder

Inspektion af gyllebeholdere							
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er even- tuelle kab- ler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder							

Teltoverdækning på gyllebeholder

Logbog teltoverdækning					
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

El, vand, brændstof osv.	År: _____			År: _____			År: _____			År: _____		
	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato
El (kWh)												
Vand (m ³)												
Brændstof (l)												

§ 11 miljøgodkendelse

af svineproduktion

Fredenslyst

Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

den 17. maj 2013

*Miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
jf. LBK nr. 1486 af 4. december 2009*

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	4
Indledning.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
1.3 Ikke teknisk resumé.....	7
1.4 Samlet oversigt over vilkår.....	9
1.5 Offentlighed.....	13
1.6 Klagevejledning.....	14
2. Baggrund for miljøgodkendelsen.....	15
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	15
2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold	15
2.3 Gyldighed	16
2.4 Retsbeskyttelse	16
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	16
3. Beliggenhed og planmæssige forhold	17
3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	17
3.2 Placering i landskabet.....	18
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	19
4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg.....	19
4.2 Ventilation	21
4.3 Fodring	22
4.4 Energi- og vandforbrug	24
4.5 Spildevand og regnvand	25
4.6 Affald.....	25
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	28
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	28
5. Gødningsproduktion og – håndtering	31
5.1 Gødningstyper og – mængder	31
5.2 Flydende husdyrgødning	32
5.3 Fast husdyrgødning	34
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	34
6.1 Ammoniak og natur.....	34
6.2 Lugt	35
6.3 Fluer og skadedyr	35
6.4 Transport	36
6.5 Støj fra anlæg og maskiner.....	37
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	39
6.7 Lys	39
7. Påvirkning fra arealerne	40
7.1 Udbringningsarealerne	40
7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker	43
7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden	44
7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	45
7.5 Kvælstof til grundvand.....	47
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	49
8.1 Management	49

8.2	Foder.....	50
8.3	Forbrug af vand og energi	50
8.4	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	51
8.5	Staldindretning	52
9.	Husdyrbrugets ophør.....	55
10.	Egenkontrol og dokumentation.....	56
Bilag 1.	Situationsplan og afstand til naboer	58
Bilag 2.	Oversigt over ejede og forpagtede arealer.....	60
Bilag 3.	Transportveje.....	61
Bilag 4.	Beskyttede naturområder og Natura 2000.....	62
Bilag 5.	Jordbundstyper (i pløjelaget).....	63
Bilag 6.	Fosforklasser, lavbund og terrænforhold.....	64
Bilag 7.	Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.	65
Bilag 8.	Grundvandsnotat	66
Bilag 9.	Beskyttede diger, fredninger og landskab	68
Bilag 10.	Nitratklasser.....	69
Bilag 11.	Overfladevandsvurdering	70
Bilag 12.	Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.....	78
Bilag 13.	Beredskabsplan.....	79
Bilag 14.	§ 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune.....	86
Bilag 15	Forslag til skemaer til egenkontrol.....	96

Datablad

Godkendelsesdato	17. maj 2013
Afgørelsestype	§ 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (75 – 250 DE)
Husdyrbrugets navn	Fredenslyst
Husdyrbrugets adresse	Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Finn Sørensen Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Brugstype	Svinebrug (smågrise og slagtesvin)
CVR nr. / P nr.	74300928/10002427357
CHR nr.	97057
Ejendomsnr.	6710015185
Matrikel nr.	Den nordlige Del, Hjerm, 31h Den mellemste Del, Hjerm, 9b Den mellemste Del, Hjerm, 9e Den nordlige Del, Hjerm, 27i
Husdyrbrugets miljøkonsulent	LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted Konsulent Jørgen Røhrmann jr@landbothy.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Plan- og miljø, Østergade 11-15, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Pernille Fog
Annonceringsdato	29. maj 2013
Klagefrist udløber	26. juni 2013
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	2021

Indledning

Finn Sørensen har den 25. juni 2012, ansøgt om § 11 miljøgodkendelse, jf. Husdyrgodkendelsesloven¹ af husdyrbruget Fredenslyst beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm.

Husdyrbruget er større end 75 DE og er derfor omfattet af § 11 i Husdyrgodkendelsesloven. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC direktivet², idet svinebruget er mindre end 250 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende drægtighedsstald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbjergvej 11 blevet udspremt på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag³ og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Seneste version af ansøgningen (ver. 6) er indsendt den 16. april 2013.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udvidelsen af husdyrbruget, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i godkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø samt ressourceforbrug.

Husdyrbruget har ikke biaktiviteter, som er omfattet af godkendelsespligt.

¹ LBK nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996

³ Ansøgningsskema 41238 af 25. juni 2012, med seneste justering i version 6 af 16. april 2013.

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 25. juni 2012, modtaget en ansøgning om § 11 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende tidligere sostald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbjergvej 11 blevet udspredd på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer svarende til 448 DE.

Da ejendommen ikke tidligere er miljøgodkendt, er hele husdyrbruget omfattet af godkendelsespligt.

Miljøgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 41238. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen senere ændret og suppleret med yderligere oplysninger. Seneste version (nr. 6) af ansøgningen er modtaget den 16. april 2013.

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed godkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Tusgårdvej 3 med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede udbringningsarealer (bilag 2).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder⁴, natur i øvrigt, overfladevand, nitratfølsomme indvindingsområder, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

De generelle beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen.

Tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøbeskyttelsesloven) skal søges separat. Der skal bl.a. indhentes byggetilladelse inden byggeriet igangsættes.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

⁴ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra godkendelsen tages i brug, herunder i indkøringsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven¹ med tilhørende bekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens husdyrvejledning – [wiki-vejledningen](#). Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁶. Jf. denne skal kommunen, før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi” (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter driftsbygninger og anlæg på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm, samt tilhørende ejede og forpagtede arealer.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til gældende regler⁷.

Produktion og arealer

Ud over ejendommen Tusgårdvej 3, drives også en slagtesvineproduktion på husdyrbruget beliggende Øksenhjergvej 11, 7560 Hjerm. Struer Kommune modtog d. 26. september 2012 en ansøgning om § 12 godkendelse til Øksenhjergvej 11.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

På ejendommen produceres husdyrgødning, i alt 200,78 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt 320,31 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog også søgt om mulighed for at udsprede ren svinegylle på arealerne.

Placering og driftsbygninger

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjerm. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Eksisterende stalde anvendes uændret – dog tages den sydligste del af den tidligere drægtighedsstald i brug til slagtesvin og smågrise.

På sigt er det planen at staldafsnittet benævnt ”stald syd” skal udfases, men dette forventes på ansøgningstidspunktet ikke at ske indenfor de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af isse arter.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelse

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Kongsgårdvej 2) ligger ca. 130 m fra nærmeste staldanlæg. Samlet bebyggelse og byzone er sammenfaldende (Hjerm By) og er beliggende ca. 1,6 m fra anlægget. Den beregnede konsekvensafstand er på 557 m.

Transport

Antallet af transporter med dyr, foder, flydende husdyrgødning, olie og hjælpestoffer stiger med 275 transporter til ca. 667 årlige transporter. Stigningen skyldes primært antallet af gylletransporter til og fra Måbjerg Bioenergi.

Transportvejen til udbringningsarealerne fremgår af bilag til afgørelsen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen kvælstoffølsomme naturområder, som er beskyttet efter § 7 i Husdyrgodkendelsesloven, indenfor en afstand af 1.000 m. Nærmeste § 7 areal ligger umiddelbart op ad Hjerm by ca. 1,8 km fra Tusgårdvej 3. Det er beregnet, at der ikke sker en merbelastning af arealet med ammoniak fra det ansøgte.

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen umiddelbart sydøst for Hjerm by. En beregning af ammoniakdepositionen viser, at der ikke sker en merbelastning af området og at totalbelastningen kun udgør 0,1 kg N/ha/år. Desuden ligger der en række små vandhuller, som Struer Kommune har vurderet som vandhuller, der ikke er følsomme overfor ammoniaknedfald.

Der er ca. 13 km fra ejendommen til nærmeste terrestriske habitatnatur – Hjelm Hede, Flynder Sø og Stubbergård Sø samt Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge. Det vurderes, at habitatområderne på grund af afstanden ikke vil blive påvirket af ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringsanlæg tilhørende ejendommen.

Der er derfor ikke stillet vilkår til ammoniakudledningen.

Næringsstoffer til overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealerne (312, 68 ha) afvander til Limfjorden og ligger i nitratklasse 1. De øvrige arealer (7,63 ha) afvander til Nissum Fjord og ligger i nitratklasse 0.

Der er foretaget beregninger i ansøgningsystemet ud fra 4 forskellige scenarier, hvor ansøger har ønsket at udbringe henholdsvis ren svinegyfle og biogasyfle. Der er derfor stillet et vilkår der giver husdyrbruget mulighed for at vælge mellem 1 af de 4 scenarier for hvert planår.

Beregningerne i ansøgningsystemet viser, at det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000-områder.

Struer Kommune har foretaget en vurdering i forhold til habitatreglerne samt vurderet eventuelle risikoarealer og konkluderet, at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav i forhold til udledning af fosfor til overfladevand.

Næringsstoffer til grundvand

En del af udbringningsarealerne (ca. 11 ha) ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det generelle beskyttelsesniveau til nitratudvaskning i forhold til grundvand er overholdt. Der er stillet vilkår, der fastholder husdyrbruget på forudsætningerne for beregningerne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes af leve i området omkring husdyrbruget samt på eller omkring udbringningsarealerne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og be-

grænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde samt krav til gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt.

Husdyrbruget overholder ikke det BAT-niveau for fosfor ab lager der kan beregnes ud fra Miljøstyrelsens vejledning for samme. Forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Struer Kommune har ud fra en forklaring fra Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) vurderet det for sandsynligt, at denne forskel skyldes en u hensigtsmæssighed i beregningsmetoden pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene (normalt 32-107 kg men i ansøgningen er søgt om (32-55 kg).

Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Kravene for ammoniakemission og fosfor ab lager er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, maj 2011.

1.4 Samlet oversigt over vilkår

Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.

- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

Ventilation

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

Foder

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

Energi og vandforbrug

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Spildevand og regnvand

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

Affald

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale

Beredskabsplan (driftsforstyrrelser og uheld)

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

Håndtering af gylle

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

Fluer

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

Støj

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Arealer

- 19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10(sædskifte med græs).

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Foranstaltninger ved ophør

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:

- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
- Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
- Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

Egenkontrol og dokumentation

- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE. □
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.
- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19) og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger og dennes konsulent. Efterfølgende har udkastet været i 3 ugers nabo/partshøring med frist for indgivelse af bemærkninger senest den 15. maj 2013.

Der indkom bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Ugeavisen, Struer **d. 29. maj 2013** og på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk.

Følgende modtog udkast til afgørelsen eller teknisk resume af afgørelsen i den 3 ugers høringsperiode:

Ansøger

Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted, att.: Jørgen Røhrmann, jr@landbothy.dk

Naboer indenfor en radius af ca. 560 meter (konsekvensradius for lugt)

Ejere af Tusgårdvej 1, 4 og 6, 7560 Hjerm

Ejer af Kongsgårdvej 2, 4, 6 og 11, 7560 Hjerm

Ejere af Hummelmosevej 1, 2, 3 og 4

Ejere af Øksbjergvej 6 og 9

Adresser på ejere af arealer, der indgår i godkendelsen

Kviumvej 1, 7560 Hjerm

Kongsgårdvej 15, 7560 Hjerm

Øksbjergvej 6, 7560 Hjerm

Kærgårdmark 4, 7560 Hjerm

Tusgårdvej 1, 7560 Hjerm

Sønder Hjermvej 10, 7560 Hjerm

Mosevej 4, 7560 Hjerm

Øvrige parter

Hjerm Vandværk v. formand Svend Erik Toft, Lindevænget 26, 7560 Hjerm

Holstebro Vandværk v/ v. Vestforsyning Vand A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro

Følgende parter har modtaget en kopi af den endelige afgørelse:

Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing,

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov,

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup,

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Struer

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4b, 2200 København N

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V

Dansk Ornitologisk Forening, Peder Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro

Holstebro Museum, Museumsvej 2, 7500 Holstebro

1.6 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Struer Kommune, Østergade 11-15, 7600 Struer eller pr. mail til teknisk@struer.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Klagen skal være modtaget af Struer Kommune **onsdag d. 26. juni 2013** inden kontortids ophør kl. 15.30.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Pernille Fog
Ingeniør

2. Baggrund for miljøgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget *Fredenslyst*, Tusgårdvej 3, 7560 Hjern med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede arealer. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på ejendommen.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

Den producerede husdyrgødning, i alt ca. 201 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt ca. 320 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog indarbejdet mulighed for at udsprede ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjern. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Der ligger ikke andre husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Alle udbringningsarealerne undtagen 3 små arealer ligger indenfor en radius af 2 km omkring ejendommen. Udbringningsarealerne afvander dels til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og dels til Felsted Kog. Der er ikke stigende husdyrtryk indenfor disse 2 kystvandsoplande på godkendelsestidspunktet.

2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold

Godkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis det af kommunen vurderes, at de nye arealer ikke er mere sårbare (jvf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 15).

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller ændringer i ansvarsforholdene vedrørende den daglige drift af husdyrbruget. Tilsvarende skal der ske underretning, hvis driften indstilles for en længere periode.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen eller dele heraf bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at udvidelsen af dyreholdet er påbegyndt og at den ansøgte ændring af den eksisterende drægtighedsstald til smågrise/ungsvin er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse fra den dato, godkendelsen meddeles.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er derfor planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

3. Beliggenhed og planmæssige forhold

I det følgende beskrives og vurderes ejendommens placering i relation til de i Husdyrgodkendelseslovens fastlagte afstandskrav. Ejendommens placering vurderes bl.a. i forhold til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2, ca. 130 m nordøst for husdyrbruget. Der er ca. 1,6 km til nærmeste samlede bebyggelse Hjerm by som også er nærmeste byzone (bilag 1). Afstandskrav om 50 m til byzone, nabobeboelse m.v. jf. Husdyrgodkendelseslovens § 6 er overholdt.

De faktiske afstande for det planlagte byggeri fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 – afstandskrav og faktiske afstande for eksisterende stalde og gyllebeholdere

	Afstandskrav* (m)	Faktisk afstand (m)
		Eksisterende stalde
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 700
Almene vandforsyningsanlæg**	50	> 2.000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 300
Levnedsvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	ca. 9
Naboskel	30	ca. 90

* Afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven, sammenholdt med aktuel afstand fra eksisterende stalde til det pågældende punkt.

**Hjerm Vandværk

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, men da dette er til eksisterende stald, har det ingen betydning for vurderingen af projektet.

Alternative placeringer er ikke undersøgt, da der ikke sker nybyggeri.

Vurdering og dispensation

De generelle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirke- og skovbyggelinjer.

Der gøres opmærksom på, at Holstebro Museum altid skal kontaktes jf. Museumslovens § 27, hvis der i forbindelse med byggearbejde dukker spor af fortidsminder op. Samtidig skal al arbejde standses.

3.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen Fredenslyst ligger ca. 1,6 km sydøst for Hjerm.

Karakteristisk for landskabet omkring Hjerm er et bølget terræn præget af landbrugsproduktion. Området er fattigt på naturområder. Områdets få levende hegn fremstår med en åben struktur og områdets mange diger er ofte kun delvis bevoksede. De middelstore marker fremstår dermed med en transparent afgrænsning og der er ofte stort udsyn ud over karakterområdet. Små og store landbrug og beboelser ligger spredt i hele området. Tekniske anlæg, særligt middelstore vindmøller samt el- og højspændingsledninger, indgår de fleste steder i landskabsbilledet.

Driftsbygningerne ligger samlet og fremstår som en helhed.

Der er ikke registreret nogen kulturmiljøer indenfor ejendommens nærmeste omgivelser. Ejendommen ligger udenfor landskabeligt interesseområde.

Der er ikke registreret fortidsminder nær ejendommens driftsbygninger eller på udbringningsarealerne. Der er registreret diger langs nogen af udbringningsarealer. Placering af digerne fremgår af bilag 8. Digerne er beskyttet i henhold til Museumslovens⁸ § 29a. Ændringer i diger vil kræve dispensation.

Vurdering

Grundlaget for vurderingen er de planlægningsmæssige bestemmelser i området. Ejendommen ligger udenfor værdifulde kulturmiljøer, geologiske interesseområder og landskabelige interesseområder jf. Struer Kommuneplan 2009-20.

Udvidelsen vurderes ikke at have betydning for de landskabelige forhold, da ændringerne i produktionen sker indenfor de eksisterende bygninger og markerne drives uændret. Der etableres igen nye opbevaringsanlæg.

Der er på baggrund af ovenstående ikke begrundelse for at kræve, at der etableres beplantning omkring husdyrbruget.

Struer Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelig, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

⁸ Bekendtgørelse af museumsloven jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

I det følgende beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, kemikalier, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

Miljøteknisk redegørelse

Den nuværende svineproduktion er godkendt til 114 DE. Produktionen ønskes udvidet til 201 DE fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende staldanlæg, samt i den sydlige del af den tidligere drægtighedsstald. De eksisterende stalde bibeholder deres nuværende staldsystem og forventes ikke renoveret, inden godkendelsen skal revurderes første gang. Staldene blev senest ajourførte til den nuværende produktion, da søerne blev sat ud. Der vil dog ske en tilpasning af staldsystemerne i den tidligere drægtighedsstald.

Fordelingen af dyr i de forskellige staldanlæg og sektioner fremgår af tabel 2.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.4 og 8.5, hvor der er en udførlig beskrivelse af BAT i relation til staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er pt. ingen egentlig vaskeplads på husdyrbruget.

Der er to gyllebeholdere på ejendommen. En beholder på 1.240 m³ og en lille gyllebeholder på 650 m³ samt 2 fortanke på i alt 100 m³. Gyllekanalerne kan rumme ca. 250 m³. Yderligere er der en lejet gyllebeholder på Tusgårdvej 8.

Ingen af gyllebeholderne er overdækkede.

Der er i alt 3150 m³ opbevaringskapacitet. Dette svarer til 8,5 måneder. Desuden er 260 m³ kapacitet på Finn Sørensens anden ejendom beliggende Øksenbjergvej 11. Sammenlagt svarer dette til 9,2 mdr.'s opbevaringskapacitet.

Det skal hertil bemærkes, at de mængder regn der er kommet de seneste år taler for at man alvorligt overvejer om der skal anskaffes yderligere opbevaringskapacitet, så udbringning af gylle kan ske på de for afgrøderne mest fordelagtige tidspunkter.

Af øvrige bygninger på ejendommen er der bl.a. et 520 m² og et 1270 m² maskinhus og en 280 m² foderlade. Den del af den tidligere drægtighedsstald fra 1997, der ikke ombygges til smågrise og ungsvin, vil blive ombygget til lade.

En situationsplan er vist i bilag 1.

Svineproduktionens størrelse og sammensætning efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel 2 fordelt på de enkelte staldanlæg (Staldnummer refererer til nummerering i ansøgningssystemet).

Table 2 – dyreholdets størrelse og sammensætning fordelt på staldanlæg

Staldafsnit	Dyretype og staldgulv	Antal dyr	Vægtinterval	Stipladser	DE
ST-136173 Vest eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	6000	8-32 kg	800	29,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	1250	32-55 kg	90	8,5
	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	1250	32-55 kg	160	6,1
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	6000	32-55 kg	400	40,7
ST-136174 Øst eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2500	32-55 kg	170	17
ST-136179 Syd eksisterende	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	2500	32-55 kg	170	17
ST-136185 Nordøst udvidelse	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	5000	8-32 kg	660	33,9
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	5000	33-55 kg	340	24,3
Godkendt antal dyreenheder, jf. gældende omregningsfaktorer					201

Nedenstående tabel er en oversigt over opbevaringsanlæggene på ejendommen (anlægsnummer som i ansøgningssystemet).

Tabel 3 – opbevaringsanlæg

Anlæg	Anlægstype	Størrelse (m ³)	Næste beholderkontrol	Overdækning	Beskrivelse
LA-92432	Gyllebeholder	650	2020	Flydelag	Etableret i 1984
LA-92433	Gyllebeholder	1.240	2020	Flydelag	Etableret i 1990
LA-92434	Fortank	100		Fast låg	
	Gyllekanaler	250			
	Gyllebeholder på Tusgårdvej 8	910			Ejet af Finn Sørensen
Samlet kapacitet (efter udvidelsen)		3.150			

Alle 3 gyllebeholdere ligger mere end 100 meter fra nærmeste åbne vandløb og der er ingen § 3 beskyttede vandhuller/søer indenfor 100 meter. Beholderne er derfor ikke omfattet af kravet om gyllealarmer.

Vurdering

Husdyrbruget vil med produktionstilladelsen og en tilladt fleksibilitet mellem dyretyperne jf. vilkår 2, ikke føre til en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

De eksisterende gyllebeholdere vil forblive uoverdækkede.

Overordnet vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget med de givne staldsystemer og opbevaringsanlæg lever op til kravene i lovgivningen, herunder også krav til BAT (se nærmere herom i et senere afsnit 8.4 og 8.5). Det vurderes desuden, at den tilladte fleksibilitet ikke giver problemer i forhold til lovens krav.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.
- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

4.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationssystemet kører i døgndrift alle dage, i alle staldene. Anlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Det er især ventilationen, som er energikrævende.

Effekten af ventilationsanlægget kan maksimeres ved jævnlig rengøring, justering og vedligehold, hvor det er nødvendigt.

Vurdering

For at imødegå en forringelse af ventilationsanlægget effektivitet, samt unødige støj- og støvgener stilles der vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse, hvilket Struer Kommune vurderer, er tilstrækkeligt til, at produktionen ikke medfører gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

4.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foder opbevares i foderlade og kornsilo på ejendommen.

Den væsentligste del kommer af egen avl fra markbruget men opbevares dog på siloanlæg udenfor denne ejendom.

Det er i ansøgningen oplyst, at der ved blanding af foder ikke afviger fra standardnormerne. Normerne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4 – Fodernormer på ansøgningstidspunktet

Dyretype	FE pr. kg. tilvækst	Råprotein	Fosfor
Smågrise	1,95	161 g råprotein pr. FE	5,3 g P pr. FE
Slagtesvin	2,84	148 g råprotein pr. FE	4,6 g P pr. FE

Råprotein

Smågrisene tildeles foder med et indhold af gennemsnitligt maksimalt 161 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 148 g råprotein pr. FE. Dette svarer til normerne på godkendelsestidspunktet.

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5 – BAT krav, maksimal fosfor ab lager

Dyretype	Dyreenheder	Max. fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Smågrise	83,81	27,8	2.330
Slagtesvin	116,98	20,5	2.398
BAT krav, i alt			4.728

Ansøger har ønsket godkendelse af 4 forskellige scenarier, dog med de samme fodermæssige udgangspunkter, men med forskellige tiltag på arealniveau. I ansøgningssystemet er beregnet i worst case situationen, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt. En nærmere forklaring fremgår af afsnit 8.2.

Der anvendes foder med fytase for at øge fosforudnyttelsen og mindske foderets indhold af fosfor.

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke er foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Det vurderes, at den beskrevne opbevaring og håndtering af foder ikke påvirker omgivelserne væsentligt, da det foregår i et lukket system i foderlade og kornsilo.

Yderligere vurdering af ammoniakemissionen og fosforudvaskningen er beskrevet i afsnit 8.2 om Bedste tilgængelige teknik (BAT) og afsnit 7 om påvirkning fra arealerne.

Krav til dokumentation og egenkontrol for overholdelse af vilkårene fremgår af afsnit 11 om dokumentation og egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

4.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbrugets årlige forbrug af energi og vand i nudrift og forventet ansøgt drift, er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 6 – energi og vandforbrug

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Stigning (%)
Dieselolie	65.000 l	65.000 l	0
Fyringsolie	0 l	0 l	0
Elforbrug	100.000 kWh	140.000 kWh	
Vandforbrug	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Stigning (%)
Drikkevand, stalde	2.580	4.400	71
Vaskevand, stalde	250	350	40
Servicerum	150	150	0
Vask af maskiner m.v.	50	50	0
Mark (sprøjtning)	500	500	0
Bolig	170	170	0
I alt vandforbrug	3.700	5.620	

Energisparende foranstaltninger

Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Ved udskiftning af lysstofrør anvendes, hvor muligt, lavenergi.

Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes systemer, der er energibesparende i det omfang det er muligt.

Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen

Vandbesparende tiltag

Drikkeventiler placeres over krybbe. Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri udover at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt.

Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn af rørsystemet.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Ventilation er den største energiforbrugende post på et svinebrug. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget bør derfor ske jævnligt.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere, kan der hurtigt dannes et overblik over forbruget, og samtidig sikres mod utilsigtet overforbrug.

Der er stillet vilkår om energieftersyn.

Krav om registrering af vand og energiforbrug fremgår af senere egenkontrolafsnit 11.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.3 om BAT.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

4.5 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Der forekommer vaskevand fra rengøring af stalde, samt vand fra vask af maskiner og marksprøjte. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllekanaler.

Der sker ingen ændringer i afledningen af tagvand.

Ejendommens spildevandssystem består af en septiktank på 1,5 m³, en fordelerbrønd og 30 meter sivedræn. Septiktanken er placeret nord for stuehuset. Der sker ingen ændringer.

Afløbsforholdene er angivet i situationsplanen på bilag 1.

Vurdering

Ifølge ansøgningen sker der en mindre stigning i mængden af vaskevand fra stalde som følge af udvidelsen. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til opbevaring af de angivne mængder spildevand, inkl. Regnvand og at håndteringen af spildevandet sker på forsvarlig vis. De seneste års regnmængder viser dog, at det kan være en god ide at have en ekstra opbevaringskapacitet klar, for at udbringning af husdyrgødningen kan ske på det for afgrøderne mest gunstige tidspunkt.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

4.6 Affald

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen.

Oplysninger om art, mængde og opbevaring af affald, der fremkommer på husdyrbruget gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ for erhverv. Der sker en løbende bortskaffelse af affaldet til en kommunal godkendt ordning, så den opbevarede mængde begrænses.

Døde dyr

Døde dyr (større dyr) anbringes under kadaverkappe. Mindre dyr opbevares i container på Tusgårdvej 6. Aflevering sker til DAKA.

Emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage.

Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Såsåed til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække.

Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder.

Desuden er der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Ejendommen er tilmeldt en afhentningsordning med afhentning af erhvervsaffald hver 2. uge.

Veterinært affald

Veterinært affald omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages behandlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer eller kommer i berøring med affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunal godkendte eller anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemisk emballageaffald

Der opstår kemisk emballageaffald hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m.

Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte eller anviste ordninger.

Farligt affald (Olie og kemikalieaffald)

Markbruget og maskinparken håndteres og vedligeholdes på ejendommen, hvor olie- og kemikalieaffald håndteres i maskinhuset, eller der foretages service på større maskiner på værksteder udenfor husdyrbruget, som også håndterer spildolie og andet affald.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Affaldsmængder

Nedenstående tabel angiver de producerede affaldsmængder og efterfølgende bortskaffelse.

Tabel 7 – affaldsproduktion, mængde og bortskaffelse

Affaldstype	EAK koder	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (døde dyr)	02 01 02	Variierende, Skøn er maks. 15 t	DAKA
Emballage fra foderleverancer m.m.	02 01 99	Maks. 500 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	Maks. 300 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra sprøjtemidler til markbruget	02 01 08 02 01 09	Maksimalt 100 kg	Kommunal godkendt ordning
Spildolie	02 01 08	Maksimalt 200 l/år Maks. opbevaring 200 l i olietromle	Olieleverandør eller kommunal godkendt ordning
Malingsrester	02 01 08 02 01 09	Begrænset	Kommunal godkendt ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09	Max. 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinrester	02 01 99	< 1 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 99	< 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinsk udstyr	02 01 99	< 50 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet brændbart affald. Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 99	500 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 08	Begrænset	Kommunal godkendt ordning

Vurdering

Efter Struer Kommunes regulativ for erhvervsaffald, skal ikke-genanvendeligt farligt affald frasorteres det øvrige affald, og håndteres og behandles så miljøbelastningen bliver mindst mulig.

•

Ikke-genanvendeligt farligt affald anvises til bortskaffelse på modtageanlæg, der er miljøgodkendt til at modtage den pågældende affaldsfraktion.

Virksomheder, der frembringer farligt affald, skal sikre, at det farlige affald er forsvarligt emballeret.

Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand.

Oplagspladsen skal være under tag og med tæt bund uden afløb og skal indrettes med fordybning eller opkant så spild eller lækage i en mængde svarende til den største beholder kan tilbageholdes og efterfølgende opsamles. Spild skal opsamles straks.

Det kontrolleres på tilsyn, at de miljømæssige krav til affaldshåndteringen er opfyldt. For at sikre en miljømæssig korrekt håndtering af husdyrbrugets affald, er der stillet vilkår om opbevaring af olie og kemikalieaffald.

Krav til dokumentation for korrekt bortskaffelse fremgår af afsnit 11.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.

4.7 Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre råvarer og hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, skal håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Nedenstående tabel angiver typer, mængder og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer som anvendes på husdyrbruget. Placeringen er angivet på situationsplanen, bilag 1.

Tabel 8 – råvarer og hjælpestoffer, mængde og opbevaring

Råvarer/hjælpestoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Rengørings- og desinfektionsmidler	max. 1000 kg	Forrum/servicerum og teknikrum med højtryksrensere i sydlige lade.
Dieselolie	65.000 l	Overjordisk olietank på 4.000 l og overjordisk olietank på 2.500 l.
Fyringsolie	Reserveopvarmning	Overjordisk olietank på 1.500 l
Smøreolie	600 l	Maskinhus
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	Ikke oplyst	Lukket kemirum/skab i maskinhus. Sprøjteudstyr står i laden.
Kunsthøddning	max. 60 tons	Udendørs silo vest for nordlige lade.
Medicin	max. 200 kg	Køleskab i besætningsområdet

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringen og håndteringen af råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Der kan være driftsmæssige forhold, hvor risikoen for uheld er til stede, og hvor et eventuelt uheld kan have store konsekvenser for det eksterne miljø. Der kan opstå uheld i forbindelse med håndteringen af husdyrgødning, olie og kemikalier, ved brand og strømsvigt. For at minimere omfanget af en forurening ved uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvori det er beskrevet hvorledes evt. uheld skal håndteres.

Husdyrgødning

Gylleopbevaringssystemet og håndteringen af husdyrgødningen kan udgøre en risiko med hensyn til miljøet. Der kan ske spild ved pumpning til/fra gyllebeholdere og ved lækager i systemet. Ved overfladeafstrømning kan gylle løbe til dræn og/eller vandløb. Der foretages en jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand. Det sikres, at pumpeudstyret altid peger ind over gyllebeholderen, når udstyret ikke er i brug. Der anvendes mobilt pumpeudstyr, som afmonteres efter udbringning, hvorfor utilsigtet udpumpning af gylle ikke vil kunne finde sted. Der gennemføres de lovpligtige 10 års beholderkontroller af autoriseret kontrollant.

Olie- og kemikalier

Spild af olie og kemikalier kan ske ved tankning/påfyldning af olie og kemikalier, ved lækage og overløb, eller ved forkert håndtering. Opbevaring af olie- og kemikalier finder sted på fast bund og uden mulighed for afløb til dræn og/eller vandløb. Fyringsolie og dieselolie opbevares udendørs på fast bund, og i godkendte tanke.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Ved brand opstår en risiko for udslip af miljøskadelige stoffer. Dette søges undgået ved løbende at vedligeholde el-udstyr og ved at undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske installationer.

Tiltag ved uheld og beredskabsplan

Ved uheld, hvor der er risiko for forurening af omgivelserne kontaktes alarmcentralen straks. Samtidig kontaktes Struer Kommunes miljøberedskab, også i tilfælde, hvor der ikke er akut fare for omgivelserne. Nærmeste afstand fra gyllebeholderne til dræn/grøft er over 350 m. Der ligger ingen vandforsyningsanlæg så tæt på stalde og gødningsopbevaringsanlæg, at der er fare for forurening ved eventuelle uheld. Oversigtskort over ejendommen med placering af risikoelementerne er vedlagt beredskabsplanen.

Ved uheld med husdyrgødning, olie- og kemikalie m.v. søges årsagen fastlagt og udslippet stoppet hurtigst muligt, f.eks. ved at opdæmme eller opsuge spild, så det ikke ledes til det eksterne miljø. I kemikalierummet findes savsmuld og kattegrus som kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Ved brand iværksættes rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Vurdering

Ansøger har fremsendt en beredskabsplan, hvor forebyggende foranstaltninger og akut håndtering af en række uheld er beskrevet. Til beredskabsplanen skal der udarbejdes et detaljeret kortbilag, som beskriver placering af miljøfarlige stoffer. Der skal på kortbilag angives afløbs- og drænsystemer, samt placering af materiel, som kan anvendes i arbejdet med at forhindre forurening af det eksterne miljø.

Struer Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan, samt tiltag som beskrevet ovenfor, i tilstrækkelig grad kan minimere risikoen for forurening ved uheld på husdyrbruget. Det vurderes, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

5. Gødningsproduktion og – håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget og evt. afsættes til eller modtages fra anden side. Afsnittet beskriver husdyrgødningens opbevaring og håndtering.

5.1 Gødningstyper og – mængder

Miljøteknisk redegørelse

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Tusgårdvej 3 er beregnet til 4.467 m³, inkl. vaskevand og vand fra vaskeplads og udleveringsareal. Der er ingen produktion af fast gødning eller dybstrøelse. Ansøger har ønsket at få en godkendelse der muliggør, at arealerne enten tilføres husdyrgødning fra både Tusgårdvej 3 og Øksenbergvej 11 (Finn Sørensens ejendom med slagtesvin) eller at arealerne tilføres biogasgylle.

Nedenstående tabel angiver mængde og indhold af den producerede og afsatte husdyrgødning i 4 situationer med henholdsvis svinegylle og biogasgylle.

Tabel 9 a – 4 scenarier

Scenarie	Situation
Scenarie 1	Standardsædskifte, svinegylle, 3,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 2	S2 sædskifte, svinegylle og 0 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 3	Standardsædskifte, afgasset biomasse og 1,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 4	S2 sædskifte, afgasset biomasse, 0 % ekstra efterafgrøder

Tabel 9 b – Scenarie 1 og 2 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle, produceret på Tusgårdvej 3	17.599	4.828	201
Svinegylle tilført fra Øksenbergvej 11	21.048	4.940	248
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	38.647	9.768	449

Tabel 9 c – Scenarie 3 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	49.800	4.940	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	49.800	4.940	448

Tabel 9 d – Scenarie 4 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	51.566	7.360	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	51.566	7.360	448

Al husdyrgødning/biogasgylle opbevares i husdyrbrugets to gyllebeholdere, gyllekanaler og fortanke.

Der udbringes i alt enten 449 DE svinegylle eller 448 DE biogasgylle på husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, svarende til 1,4 DE/ha.

Vurdering

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha er overholdt. Der modtages i scenarie 1 og 2 husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11. Da indholdet af nitrat og fosfor er en forudsætning for de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forhold til arealerne, der indgår i denne godkendelse, er der stillet vilkår til den mængde nitrat og fosfor, der må modtages fra anden ejendom til udspreddning på ejendommens arealer i scenarie 1 og 2. Vilkårene fremgår af afsnit 7.1.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionen af flydende husdyrgødning er ifølge den indsendte kapacitetserklæring i alt 4.467 m³. I mængden er indregnet vaskevand fra stalde og vand fra befæstede arealer, i alt 100 m³. Ifølge kapacitetserklæringen er der en samlet opbevaringskapacitet på 3.150 m³, svarende til ca. 8,5 måneders opbevaring. Fortanke og gyllekanaler er indregnet i opbevaringskapaciteten. Hertil kommer en ekstra kapacitet på ca. 0,7 mdr. på ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11.

Nedenstående tabel beskriver husdyrbrugets opbevaringsanlæg efter produktionsudvidelsen.

Tabel 10 – Opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Størrelse	Kapacitet	Yderligere beskrivelse
Stor gyllebeholder	1990	1.240 m ³	3,3	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Lille gyllebeholder	1984	650 m ³	1,8	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Fortanke, 2 stk.	-	105 m ³	0,3	Den ene fortank er til rågylle, som afhentes til afgangning.
Kanaler	-	250 m ³	0,7	
Lejet tank, Tusgårdvej 8	1978	910 m ³	2,5	Beholderkontrolleret senest i 2010
Overskydende kapacitet Øksbjergvej 11	-	260 m ³	0,7	

I alt	3.410 m ³	9,3 mdr.
-------	----------------------	----------

Der er ikke fast pumpe på nogen af gyllebeholderne. I stedet anvendes f.eks. traktormonteret pumpe.

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. Ved ekstreme vejrforhold kan det være nødvendigt med ekstra kapacitet, for at sikre udkørsel af gylle på det for afgrøderne og derfor også miljøet mest optimale tidspunkt. Derfor anbefaler Struer Kommune, at man på forhånd undersøger, hvilke muligheder man har for ekstra opbevaringskapacitet, hvis behovet skulle opstå. For at imødegå risikoen for forurening ved håndtering og opbevaring af gylle, stilles vilkår om opsyn i forbindelse overførsler mellem stalde, opbevaringsanlæg og gyllevogne.

Den beskrevne opbevaring og håndtering vurderes sammen med det stillede vilkår, at være miljømæssig forsvarlig.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 Fast husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Der produceres ikke fast husdyrgødning eller dybstrøelse på ejendommen.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I det følgende beskrives og vurderes ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder, samt påvirkningen af naboer i forhold til emner som lugt, fluer, støj m.v.

6.1 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Det generelle ammoniakkrav

Da der er tale om udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE, hvor ansøgningen er indsendt 25. juni 2012, er der et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem.

I ansøgningssystemet er beregnet en samlet ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre på 1.960 kg N pr. år fra staldanlæg og gødningslagre. Meremissionen i forbindelse med udvidelsen er 803 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt med en margin på 286 kg N/år.

Ammoniaknedfald på Natura 2000 natur

Afstanden fra staldanlægget til nærmeste habitatnatur (nr. 55 Venø, Venøsund) er ca. 8,8 km.

Alene på baggrund af afstanden til nærmeste habitatområde er det Struer Kommunes vurdering, at den ansøgte husdyrproduktion hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil give anledning til en væsentlig påvirkning af området og dets udpegningsgrundlag.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven

Beskyttede naturområder i nærheden af staldanlægget, omfatter et overdrev ca. 1840 meter nordvest for ejendommen umiddelbart syd for Hjerm By og falder ind under § 7 natur.

Ifølge ansøgningen (ver. 2) er merdepositionen beregnet til 0 kg N. Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen – umiddelbart sydøst for Hjerm By. En beregning af ammoniakdepositionen på området viser en merdeposition på 0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år.

I samme retning ligger der en beskyttet mose ca. 1.100 meter ejendommen.

Derudover ligger der 4 vandhuller henholdsvis 510 meter nordvest for anlægget, 980 meter syd, sydvest for anlægget, 680 og 720 meter nord, nordvest for anlægget.

Engen/overdrevet er kategori 3 natur, hvorfor der kan tillades en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Der er ikke foretaget separat beregning for mosen, da den ligger i samme vindretning som engen/overdrevet men længere væk.

Da ansøger har vist, at merdepositionen er 0 kg N/ha/år, er der ikke stillet krav til ammoniaknedfald på natur.

Struer Kommune vurderer, at der er tale om vandhuller, som ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne

Udbringningsarealerne grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Placeringen af naturområderne fremgår af bilag 4.

6.2 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra staldeanlægget, herunder i forbindelse med udsusningen af gylle, fra gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning.

Ventilationsanlægget rengøres, justeres og vedligeholdes, så det kører optimalt.

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11 - Lugtberegninger

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand	Aktuel afstand	Genekriteriet overholdt
Byzone (Hjerm)	Ny	415 m	1.600 m	Ja
Samlet bebyggelse (Hjerm)	Ny	238 m	1.600 m	Ja
Enkelt bolig (Kongsgårdvej 2)	Ny	131 m	190 m	Ja

Nærmest nabo uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2. Nærmeste staldhjørne ligger ca. 130 meter fra nærmeste hushjørne på beboelsen på Kongsgårdvej 2. Lugtcentrum ligger ca. 190 meter fra beboelsen på Kongsgårdvej 2. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse og byzone er ca. 1.600 meter (Hjerm by). Genekriteriet er overholdt for alle områdetyper.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Når gylle omrøres og udbringes, vil der kunne opstå gener for de omkringboende. Udbringning på marker indenfor husdyrgødningsbekendtgørelsens krav kan normalt ikke opfattes som væsentlige gener.

Struer Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen. Dog fastsættes vilkår om tiltag, hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

6.3 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Der foretages en generel bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget, for at sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring husdyrbruget. Dette sker ved tiltag, der kan forhindre redbygning samt ved oprydning og ved at fjerne gamle foderrester.

Fluegener søges begrænset ved hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Rottebekæmpelse gennemføres ved udlægning af gift i kasser gennem autoriseret firma i overensstemmelse med kommunens til enhver tid gældende regler for rottebekæmpelse.

Vurdering

Fluer kan give anledning til gener hos naboer, trods længere afstande. Foderopbevaring og gyllekanaler kan være udklækningssted for fluerne og det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at foretage særskilt bekæmpelse (jf. Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer). De hygiejniske forhold primært vedrørende foderopbevaring har ligeledes betydning for tilhold af rotter.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at ejendommen foretager en tilfredsstillende skadedyrsbekæmpelse, og at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Antallet af transportere til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transportere i nudrift og ansøgt drift.

Tabel 12 – antal transportere

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Transport af levende dyr til anlægget	52	52
Transport af levende dyr fra anlægget	75	100
Transport af døde dyr	25	25
Fodertransporter til anlægget	100	100
Transport af olie og hjælpestoffer	10	10
Gylletransporter	150	400
Afgrødetransporter fra husdyrbruget	15	15
Antal årlige transportere	427	702

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger for de flestes vedkommende umiddelbart rundt om husdyrbrugets anlæg indenfor en radius af ca. 2 km. Kun 3 små arealer ligger længere væk end ca. 2 km.

Interne transporter belaster kun i begrænset omfang omgivelserne. Interne transporter til husdyrbrugets udbringningsarealer med markredskaber er ikke medtaget i transportopgørelsen, da de ikke belaster vejene i området væsentligt.

I ansøgt drift leveres gylle til og fra Måbjerg Bioenergi, hvilket er medvirkende til forøgelsen i det samlede antal gylletransporter.

Transport af gylle sker udenom tæt bebyggelse.

Vurdering

Til og frakørselsforholdene ved husdyrbruget sker ikke umiddelbart tæt ved nabobebyggelse, og Struer Kommune har vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om anvisning af anden adgangsvej eller bestemte tidsrum for transport af hensyn til naboer.

De angivne transportveje og stigningen i antallet af transport vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omboende, da det blandt andet sker uden gennemkørsel af landsbyer eller byzone.

6.5 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Støj fra husdyrbrugets driftsbygninger/installationer er hovedsagligt fra ventilationsanlæg, korn- og fodertransportsystemer, korn tørringsanlæg, højtryksrensere og kompressorer. Herudover kan der opleves støj ved interne transport og transport til/fra ejendommen.

Tabel 13 – Støjkloder og støjperioder

Støjkilde	Periode
Mekanisk ventilationsanlæg	Hele døgnet, hele året
Korn tørringsanlæg	Høstperioden
Korn- og fodertransportsystemer	Ved indlevering af korn og foder. Normalt i dagtimerne.
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne.

I perioder med markarbejde vil der kunne påregnes lidt mere støj end normalt. Der forventes dog ikke forøgede støjgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Tiltag mod støjkloder

Stationære støjafgivende maskiner kan, hvor det er muligt, isoleres i støjabsorberende maskinrum. Støj fra slidte maskindele kan ligeledes begrænses gennem vedligehold af udstyr. Herudover vil der blive taget hensyn ved en hensigtsmæssig omgang med dyrene.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at det daglige støjniveau svarer til det, der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse.

Struer Kommune har fastlagt de vejledende støjgrænser, husdyrbruget skal overholde. Støjgrænserne er fastlagt ud fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder.

Følgende værdier for støjbelastning skal overholdes, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A).

Tabel 14 - Støjgrænser

Tidsrum		Grænse dB (A)	Referencetidsrummet*
Mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	kl. 07.00-14.00		
Lørdag	kl. 14.00-18.00	45	8 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00		
Mandag - fredag	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Lørdag	kl. 18.00-22.00		
Søn- og helligdage	kl. 18.00-22.00		
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40**	½ time

* tidsrummet med størst støjbelastning inden for den angivne periode. Grænseværdien skal være overholdt inden for dette tidsrum

** maksimalværdier af støjniveauet må ikke overstige 55 dB(A) om natten (kl. 22.00-07.00)

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for omboende.

Der er stillet vilkår om at miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes, og at husdyrbruget, for egen regning, skal dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålingen viser en overskridelse af de fastsatte støjgrænser.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporter på og omkring ejendommen, ved tørring af korn, samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af afgrøder/foder foregår primært indendørs i foderladen i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Renholdelse af staldene og omgivelserne i øvrigt, vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes ikke forøgede støvgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at der kun vil forekomme støvgener fra ejendommen svarende til det der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at det ikke giver væsentlige gener for omboende.

Struer Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende støv.

6.7 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Alle stalde er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er kun tændt, når der arbejdes i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Bortset fra nogle udendørslamper på gårdspladsen er der ikke etableret udendørsbelysning på anlægget..

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at anlæggets opbygning og placering, sammen med afstanden fra anlægget til omboende gør, at lys fra anlægget ikke vil være til gene for de omboende. På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

7. Påvirkning fra arealerne

I dette afsnit beskrives og vurderes driften af markerne. Ligesom kvælstof og fosfors påvirkning af overfladevand og grundvand vurderes.

7.1 Udbringningsarealerne

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Ejendommen råder over ca. 320 ha udbringningsareal.

Det er et ønske fra ansøger, at der bliver mulighed for enten at udsprede ren svinegylle eller ren biogasgylle på arealerne svarende til at der skal udbringes ca. 448 DE gylle.

Sammensætning og næringsstofindhold fremgår af tabel 9.

Nedenstående tabel 15 angiver de ejede og forpagtede arealer, som indgår i husdyrbrugets udbringningsareal og som ligger til grund for vurdering af påvirkningen af arealerne. Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af bilag 2.

Tabel 15 - Udbringningsarealer og marknumre (ejet og forpagtet)

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
30-0	1,90	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,90	0,00	0,00	1,90	1,90	0,00	0,00	0,00
1-0	23,28	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00
1-1	2,21	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00
2-0	28,77	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00
3-0	10,07	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00
4-0	7,66	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00
5-0	33,85	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00
6-0	35,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00
8-0	18,39	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00
10-0	6,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00
11-0	3,42	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00
12-0	22,86	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00
13-0	8,51	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00
15-0	7,20	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00
17-0	16,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00
18-0	5,29	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00
18-1	0,48	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	4,61	0,00	0,00	4,61*	4,61	0,00	0,00	0,00

19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00
20-0	2,56	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,56	0,00	0,00	2,56*	2,56	0,00	0,00	0,00
36-0	2,09	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,22	5,51	0,00	0,00	0,00	5,73	0,00	0,00	0,00
34-0	5,63	Nej	JB4	Nej	S4	S4	2,82	2,82	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	0,00	0,00
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,53	0,20	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00
31-0	0,59	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,59	0,00	0,00	0,59	0,59	0,00	0,00	0,00
32-0	10,14	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
41-0	2,50	Nej	JB2	Nej	K10	S4	2,50	0,00	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00	0,00	0,00
14-0	31,49	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,57	29,93	0,00	0,00	0,00	31,49	0,00	0,00	0,00
9-1	10,78	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00
9-02	1,24	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	1,24	0,00	0,00	1,24*	1,24	0,00	0,00	0,00
9-0	7,17	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00
Total	320,32						7,63	312,68	0,00	0,00	10,89	320,32	0,00	0,00	0,00

De stjernemærkede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Harmoniareal

Med et udbringningsareal på ca. 320 ha og en planlagt udbragt husdyrgødningsmængde (biogasgylle/svinegylle) svarende til 448/449 DE bliver harmonitrykket på 1,4 DE/ha.

Kvælstof

Af de ca. 320 ha udbringningsareal ligger ca. 8 ha i nitratklasse 0 og ca. 313 ha i nitratklasse 1. Arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasserne fremgår af tabel 15.

Miljøstyrelsens udpegning af nitratklasser er begrundet med, at arealerne er beliggende i oplandet til kvælstof sårbart Natura 2000 vandområde, og at arealernes nitratreduktionspotentiale er mindre end 50 %. Det betyder, at der er krav om 50 % lavere husdyrtryk for arealerne i nitratklasse 3 og 85 % harmonitryk for arealerne i nitratklasse 1 i forhold til de generelle harmoniregler. Alternativt skal der foretages kvælstofreducerende tiltag i markdriften.

Grundet den harmonimæssige begrænsning af de generelle harmoniregler reduceres det lovlige harmonitryk på udbringningsarealerne fra 1,4 til 1,2 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 384 DE på udbringningsarealet uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen fra arealerne.

Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav og forskellige sædskifter – se nedenfor.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier, der alle 4 opfylder det generelle beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand.

I scenarie 1 og 2 modtages husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksenbergvej 11 svarende til et indhold af 21.048 kg N og 4.940 kg P. Dette fastholdes ved vilkår.

Scenarie 1 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne – dog K10 sædskifte på mark 41-0: Dette medfører krav om 3,1 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets lovpligtige krav.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P (1,4 DE pr. ha) men med et S2 sædskifte på hovedparten af arealerne – dog G3 sædskifte på mark 9-0 B: Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle indeholdende 49.800 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne - dog K10 sædskifte på mark 41-0:

Dette viser et behov for 1,1 % ekstra efterafgrøder ud over planteditratoratets lovpligtige krav.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle indeholdende 51.566 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til S2:

Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Tabel 16 - Ansøgte gødningstyper – kg N, kg P, DE, efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	Efterafgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	3,1 %	Standard, K10
2	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	0 %	S2, G3
3	Afgasset biomasse	49.800	7.360	448,40	1,1 %	Standard, K10
4	Afgasset biomasse	51.566	7.360	448,40	0 %	S2

Tabel 17 - Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kg N / ha	12,3*
2	Svinegylle	63,4* kg N / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kg N / ha	4,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kg N / ha	3,9

* Worst case udvaskning for henholdsvis fosfor og nitrat

Dræning og jordbundstype

Jordbundstypen på udbringningsarealerne er for hovedpartens vedkommende JB4-3 lerblandet sandjord fin/grov og JB6 fin sandblandet lerjord (bilag 6). Markerne 8-0, 9-0, 9-1, 9-02 (9-0 B i scenarie 2) og 13-0 er JB11 humus. Kun få marker er oplyst dræned eller grøftede. De anvendte jordbundstyper og dræningsforhold har betydning i forhold til beregningen af fosforbalancen på udbringningsarealerne.

I ansøgningen er markerne 1-1, 6-0, 9-0, 9-1, 11-0, 13-0 og 17-0 angivet som dræned men ingen af arealerne ligger i fosforklasser.

Sædskifte

De valgte sædskifter fremgår af tabel 15.

Der er anmodet om 4 forskellige scenarier for udspredding af husdyrgødningen.

I 3 af scenarierne er der valgt et andet sædskifte end standardsædskiftet. Valg af sædskifte har indvirkning på udvaskningen af nitrat. Der er derfor stillet vilkår afhængigt af det valgte.

Ekstra efterafgrøder

Som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen er i 2 scenarier anvendt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav.

Ansøger har i alle 4 scenarier vist, at det generelle beskyttelsesniveau for udvaskningen af nitrat til overfladevand er overholdt.

Fosfor

Kravet om et maksimalt fosforoverskud er overholdt i alle 4 scenarier.

Ingen af udbringningsarealerne (ligger i fosforklasser) afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Arealernes beliggenhed i forhold til fosforklasser og lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

Der er stillet vilkår i henhold til de valgte 4 scenarier.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10.

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % -point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

For alle ovenstående 4 scenarier skal overholdelsen af vilkårene kunne dokumenteres ved tilsyn .

7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker

Miljøteknisk redegørelse

Overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden. Enkelte arealer afvander til Nissum Fjord. De resterende arealer afvander til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingssund i Limfjorden.

Natur

Der indgår ikke beskyttede naturområder i udbringningsarealet og udbringningsarealet grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Risikoarealer

Struer Kommune har vurderet, at der ikke er arealer, der giver anledning til at stille skærpede krav i forhold til overfladeafstrømning særligt med henblik på at mindske udvaskning af fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord.

Struer Kommunes vurdering i forhold til risikoarealer fremgår overfladevandsvurderingen i bilag 12.

Vurdering

På baggrund af afstanden mellem marker og naturområder, naturtypernes tålegrænse og at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker, vurderer Struer Kommune, at udbringning af husdyrgødning på ansøgte arealer ikke vil give anledning til en væsentligt påvirkning af beskyttede terrestriske naturområder herunder internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag.

Udbringningen vurderes heller ikke at kunne påvirke vandløb i området, da der i udbringningsarealet ikke indgår skrånende arealer, der ligger vandløbsnært.

7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

Kvælstof til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilførelse til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Overfladevandsvurderingen og beregningerne, der ligger til grund for denne, fremgår af bilag 12

Fosfor til Limfjorden delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund samt til Nissum Fjord

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Ud fra Struer Kommunes forudsætninger og beregninger er det vurderet, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i Limfjorden (Kås Bredning) og Nissum Fjord kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, hvorfor Struer Kommune har konkluderet, at projektet ikke medfører en væsentlig belastning af de 2 kystvandsoplande.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Miljøteknisk redegørelse

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af hovedparten af udbringingsarealerne. Det vurderes usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i tilknytning til udbringingsarealerne, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter.

Dog er der en chance for at der er forekomst af stor og lille vandsalamander i det § 3-beskyttede vandhul der ligger umiddelbart op ad og nordøst for mark 18-0. Der skal ifølge § 1 i lov om randzoner etableres en min. 10 meter bræmme omkring vandhullet. Der må derfor hverken gødskes, sprøjtes, dyrkes eller foretages anden jordbearbejdning nærmere end 10 meter fra vandhullet. Struer Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre vandhullet og dermed eventuelle bilag IV arter mod overfladeafstrømning stammende fra dyrkning af den nærliggende mark.

Der inddrages ikke arealer, som i dag er udyrkede (f.eks. ligger i brak). Den eksisterende arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift, og der sker ikke nogen ændring i arealanvendelsen.

Som tidligere beskrevet vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til påvirkning af naturarealer i området, hvorfor potentielle leve- og ynglesteder for bilag IV-arter ikke vil kunne påvirkes. Ansøgte projekt vil heller ikke kunne påvirke forekomsten af flagermus i området.

Vurdering

Struer Kommune vurderer derfor at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

7.5 Kvælstof til grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Den største del af udbringningsarealerne ligger i område med drikkevandsinteresser.

Markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor Holstebro og Hjerm vandværkers indvindingsområder, der er registreret som nitratfølsomme. Der er derfor lavet beregninger i ansøgningsystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Beregningerne viser, at den ansøgte udvaskning af nitrat fra rodzonen for de nævnte arealer ikke overstiger 50 mg nitrat pr. liter. Derfor er det generelle beskyttelsesniveau for drikkevand overholdt.

Der er lavet en indsatsplan for Holstebro Vandværks indvindingsopland, der strækker sig ind i Struer Kommune og overlapper med Hjerm Vandværks indvindingsopland.

Der er fremsendt beregninger på 4 scenarier.

Vurdering

Der er søgt om udbringning af husdyrgødning fra 448 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,4 DE/ha. Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav eller henholdsvis S2.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier (se nærmere beskrivelse under afsnit 7.1):

Scenarie 1 – Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 46-50 mg N/liter.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle med 1,4 DE pr. ha men med et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 48-50 mg N/liter.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til standardsædskifte på arealerne: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 45-50 mg N/liter.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen er 46-50 mg N/liter.

Udvaskningen fra de pågældende udbringningsarealer er svagt stigende i forhold til nudrift. Dette fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 18. Ansøgte scenarieudvaskning fra rodzonen til grundvandet

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning mg N pr. liter fra både mark 30-0 og 31-0*	Merbelastning (Ansøgt-Nudrift)
1	Svinegylle	46-50	0
2	Svinegylle	48-50	0 til 2
3	Afgasset biomasse	45-50	-1
4	Afgasset biomasse	46-50	-2 til 0

* udvaskningen er den samme fra begge marker

Idet beskyttelsesniveauet er overholdt har Struer Kommune ingen bemærkninger til det ansøgte. Vilkår til ekstra efterafgrøder fremgår af tidligere afsnit 7.1.

Arealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser, og tilhørende grundvandsudtalelse fremgår af bilag 9.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

8.1 Management

Miljøteknisk beskrivelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, samt at have en beredskabsplan.

Ansøger har redegjort for hvilke forholdsregler, der er taget på husdyrbruget:

- I valget af desinfektionsmidler til den enkelte opgave tages hensyn til formålet med brugen af midlet.
- Der foretages jævnlig kontrol af gylletankes og gyllesystemers tilstand.
- Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemers funktion.
- Lysstofrør udskiftes løbende med lavenergilysstofrør.
- For at lette rengøringsarbejdet og spare på vandforbruget indledes med iblødsætning af staldafdelingens overflader inden rengøring med højtryksrensning. Der anvendes lejlighedsvis basiske sæber og rengøringsmidler, som er let nedbrydelige til fordel for miljøet.
- Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.
- Driften sker sektioneret og ved indsættelse af grise med høj sundhedsstatus sikres en effektiv produktion med få sygdomsproblemer, høj daglig tilvækst og et tilsvarende lavt foderforbrug. Dermed begrænses udledningen af kvælstof, fosfor og andre stoffer til omgivelserne.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Markplaner, dyrkningsstrategi og sprøjteplaner tilrettelægges i samarbejde med planteavlskonsulenter.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for management. Der er stillet en række egenkontrolvilkår under afsnit 10.

8.2 Foder

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende kontroller, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Det er BAT f.eks. at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Af ansøgningen fremgår det, at der er anvendt standardnormer for foderets indhold af fosfor og foderenheder pr. kg tilvækst (tabel 4).

Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.

Der er ikke foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i husdyrgodkendelse.dk.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt.

Vurdering

Efter Miljøstyrelsens vejledende BAT-grænseværdier, må der max. udledes 4.728 kg P ab lager. Beregningen fremgår af tabel 5 i afsnit 4.3.

Da ansøgningen viser 4.828 kg P ab lager, lever husdyrbruget ikke umiddelbart op til Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager.

Dette skyldes ifølge Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) en konflikt mellem trinvis håndtering af BAT krav (over/under 32 kg) og lineær udvikling i fosfor ab dyr pr DE i beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk.

Per Tybirk forklarer, at der er en lineær korrektion fra smågrise til slagtesvin, hvorved ungsvin fra 30-55 kg er halvvejs smågrise i fosforberegningens basisnormal. Men ungsvinene er rent BAT-kravmæssigt defineret som slagtesvin fra 32 kg hvorfor det går galt.

Per Tybirk uddyber med følgende begrundelse – ”Den bagvedliggende ligning for fosfor giver ca. 27 kg fosfor pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(7,4+32)/2 = 19,7$ kg og for slagtesvin er der i 2011/12 normal ca. 20,4 kg P pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(32+107)/2 = 69,5$ kg. Ved en gennemsnitsvægt på $(32+55)/2 = 43,5$ kg vil ligningen derfor sige ca. 24 kg P pr DE, som ligger over Miljøstyrelsens vejledende BAT krav for slagtesvin på 20,5 kg P/DE. Dette viser en uhensigtsmæssighed i beregningsmodellen idet BAT-kravet ikke kan justeres på samme måde som beregningsmodellen tilpasser normtallene til vægtintervallet”.

Struer Kommune kan konstatere, at forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Ud fra ovenstående forklaring fra Per Tybirk, anser Struer Kommune det for sandsynligt, at denne forskel skyldes ovennævnte uhensigtsmæssighed pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene. Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Struer Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget overholder BAT indenfor foder.

8.3 Forbrug af vand og energi

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at registre og minimere vand- og energiforbruget. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek, installation af energibesparende belysning, og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Ansøger har redegjort for hvilke vand- og energibesparende foranstaltninger der foretages på husdyrbruget:

- Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes der systemer, der er energibesparende i det omfang, det er muligt.
- Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.
- Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen.
- Drikkeventiler placeres over krybbe.
- Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri ud over at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt. Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn med rørsystemet.

Vurdering

Det er vigtigt både på bedriftsniveau og samfundsmæssigt, at der spares på energi og vand. Det er ovenfor og i afsnit 4.4 redegjort for hvilke tiltag, der er iværksat for at reducere vand- og energiforbruget.

Struer Kommune anser det for at være BAT, at der jævnligt føres kontrol med vand- og energiinstallationer og at forbruget registreres med jævne mellemrum. Herved øges fokus og unormale stigninger i forbruget opdages i god tid.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis, sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for forbrug af vand og energi. Der er stillet vilkår om drift og vedligeholdelse af ventilationssystemet under afsnit 4.2. Som det fremgår af ansøgningen er der generelt en fokus på besparelser indenfor vand og energi. Der er stillet egenkontrolvilkår om kvartalsvis registrering af forbruget af vand og energi under afsnit 10, samt vilkår om et energieftersyn under afsnit 4.4.

8.4 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag, fast overdækning, samt omrøring kun umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringsanlæggene minimeres.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge udbringning af gødning så der tages hensyn til naboer, så udbringningen afpasses afgrødernes behov, og der sker en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af gødning skal bl.a. undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb.

En del af ovennævnte tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Husdyrgødning foregår i 2 eksisterende tanke uden overdækning. Da der er tale om små tanke, vil etableringsomkostninger til en fast overdækning og de afledte årlige omkostninger være relativt store og ikke stå i forhold til den opnåede effekt, der vil svare til en reducere af N-emissionen på ca. 130 kg N/år. Prisen pr. kg sparet N-udledning vil i givet fald blive omkring 175 kr. pr. kg.

Gylle, der leveres til biogasanlægget, vil blive udleveret fra en lukket fortank.

Udbringningen af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvilket anses for værende BAT.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jord-bundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vurdering

Struer Kommunen vurderer med ovenstående redegørelse og de i afsnit 5.2 og 10 stillede vilkår/egenkontrolvilkår, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende opbevaring og udbringning af gødning.

Opbevaring og opbevaringskapacitet for den producerede husdyrgødning er beskrevet i afsnit 5.2. Der er for at opfylde krav til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand stillet vilkår til etablering af ekstra efterafgrøder samt vilkår om vedvarende græs på mark 9-0B (scenarie 2) under afsnit 7.1.

8.5 Staldindretning

Miljøteknisk beskrivelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT-byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Af ansøgningen fremgår følgende:

Ændringen af produktionen sker i bestående anlæg suppleret med nyindretning af en smågriseafdeling i en tidligere drægtighedsstald.

I den nyindrettede afdeling indrettes gulvet med delvist fast gulv.

Der pågår, af hensyn til gældende dyrevelfærdsregler fra 2015, udskiftning af spaltegulvselementer med drænsalter, hvor dette er nødvendigt. Derudover kræver nærværende ændringer ikke ændringer i staldanlægget. Der skal således ikke foretages egentlige ombygninger i anlægget, der umiddelbart muliggør installation af ammoniakreducerende teknologi på økonomisk acceptable vilkår, der er proportionale i forhold til værdien.

I den nyindrettede afdeling etableres stierne med delvist fast gulv, der i sig selv vurderes som BAT.

Struer Kommune har på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, beregnet en tilladt maksimal ammoniakudledning til 2.136 kg N (tabel 21). Den ansøgte produktion udleder 1.960 kg N, hvorved produktionen ligger under den vejledende grænse, og ansøger lever hermed op til BAT for det samlede anlæg.

Fravalg af BAT

Der er ud over ovennævnte tiltag ikke valgt yderligere staldteknologier.

Gyllekøling og forsuring

Såvel gyllekøling som forsuring vil kræve ombygninger af gyllekummerne. Tiltaget vurderes ikke relevant, da væsentlige dele af staldanlægget er med delvise spalter, der vurderes som BAT. Hertil kommer, at der er tale om et ældre staldkompleks med mange forskelligartede bygningsafsnit, hvor omkostningerne til ændring af gyllesystem og gulv inkl. af- og genmontering af inventar, at blive relativt høje. Gennemsnitligt forventes bygningsændringerne at blive mindst 800 kr pr. stiplads, der ændres i eksisterende afdelinger. Ved 2.450 stipladser i eksisterende afdelinger bliver omkostningen til bygningsændringerne her alene 2.210.900 kr. Forrentning og afskrivning 12 år 5 % rente bliver 249.400 kr svarende til 14,45 kr pr produceret gris 8-55 kg delt ud på samtlige grise i anlægget.

Hertil kommer investeringen i selve kølings- eller forsuringsanlægget, samt årlige omkostninger til driften. Teknologiske løsninger, der kræver ændringer i gulvprofilen, vurderes derfor ikke aktuelle i bestående staldsystemer, der ikke står overfor en renovering.

Luftvasker med syre

Luftvasker med syre er ikke etableret, da der ikke er dokumentation for driftssikkerhed samt holdbarhed over tid. Specielt holdbarheden og vedligeholdelsesomkostningerne må vurderes at være belastende for teknikken, da anvendte hjælpestoffer som svovlsyre er stærkt korrosive. Hertil kommer omkostninger til selve syren, ekstra energi og ekstra arbejde. Følgende må anses for minimumsomkostninger forbundet med teknikken, idet nyere undersøgelser antyder væsentligt større omkostninger:

	Årlig omk.	Pr. gris
Øget energi 1,5 kwh/prod. gris á 0,75 kr		1,13
Øget invest. 80 kr/stiplads 10 år 5% rente	9,02	1,80
Forbrug af svovlsyre		0,30
Øget vedligehold på ventilationsanlæggets udsugning og syreanlægget m.m.*		1,40
I alt		4,63

*Det vides, at syredampe kan være stærkt tærende på bygningsdele

Ventilationsanlæg

I nærværende staldanlæg står ventilationsanlægget ikke foran udskiftning. Øget forrentning af udskiftning vil derfor øge omkostningerne yderligere med ekstra forrentning og afskrivning på udskiftning af et anlæg, der endnu ikke er nedslidt.

Vurdering

Der er tale om en svinebesætning på gyllebaserede staldsystemer. Krav til BAT-niveaue for staldindretning skal fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår for dyretypen, hvor der er taget højde for økonomisk proportionalitet.

På baggrund af ovenstående, og stillede vilkår bl.a. til staldindretning, vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget lever op til BAT. Ansøgers redegørelse for fravalg af yderligere ammoniakreducerende tiltag vurderes rimelige på baggrund af den allerede opnåede reduktion og ud fra en vurdering af økonomisk proportionalitet i forhold til miljøeffekten.

Beregning af krav til BAT-niveau for ammoniakemissionen fremgår nedenstående tabel.

Table 16 – Beregning af krav til BAT-niveau

Dyretype	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT (kg NH ₃ -N pr. gris)	Vægt-korrektion*	Samlet ammoniakemission (kg NH ₃ -N)
Smågrise i eksisterende anlæg 2-klimastald, delvis spaltegulv	8.500	0,043	0,9807	358
Smågrise i eksisterende anlæg Drænspalter	3.750	0,081	0,9807	298
Slagtesvin i eksisterende anlæg Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	8.500	0,31	0,2306	608
Slagtesvin i eksisterende stald Drænet gulv	3.750	0,4	0,2306	346
Slagtesvin i renoveret drægtighedsstald Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	5.000	0,0366	0,9807	179
Smågrise i renoveret drægtighedsstald 2-klimastald, delvis spaltegulv	5.000	0,3	0,2308	346
Sum for anlægget, BAT-niveau				2135
Ammoniakemission jf. ansøgning				1.960
Krav overholdt				JA (÷ 175)

Ved afvigende vægt-/aldersgrænser er emissionsgrænseværdierne korrigeret jf. Miljøstyrelsens vejledning.

9. Husdyrbrugets ophør

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ophør af produktionen vil stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Tilsvarende tømmes og rengøres øvrige bygninger for foderrester m.v.

Alternativ anvendelse af bygningerne vil blive vurderet.

Vurdering

Struer Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretages de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare, at ejendommen ikke bliver tilholdssted for eksempelvis rotter og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende stand. Det vurderes at nævnte tiltag sammen med det stillede vilkår er tilstrækkelige.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
 - Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

10. Egenkontrol og dokumentation

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en beskrivelse af registreringer og kontroller der udføres. Derudover er der indsendt en beredskabsplan, som beskriver forholdsregler i situationer, hvor der opstår et uheld på husdyrbruget.

Den lovpligtige 10 års beholderkontrol gennemføres, hvor gyllebeholderen kontrolleres af særligt uddannet personale. Derudover foretages månedlig kontrol af gyllebeholderens flydelag, tilstand og fyldningsgrad.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Produktionen i marken følges ved opmåling i høst og der udarbejdes årlige gødningsregnskaber.

Sprøjteplaner udarbejdes i samråd med planteavlskonsulent.

Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemernes funktion.

Vurdering

Af ovenstående fremgår, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt, stilles yderligere en række egenkontrolvilkår. Det drejer sig f.eks. om udarbejdelse af en egentlig produktionskontrol som dokumentation for at forudsætningerne for godkendelsen er overholdt bl.a. at der anvendes normtal for foder.

Struer Kommune vurderer, at husdyrbrugets beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art,

mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.

- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19 og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

Bilag 1. Situationsplan og afstand til naboer

Afstand til naboer

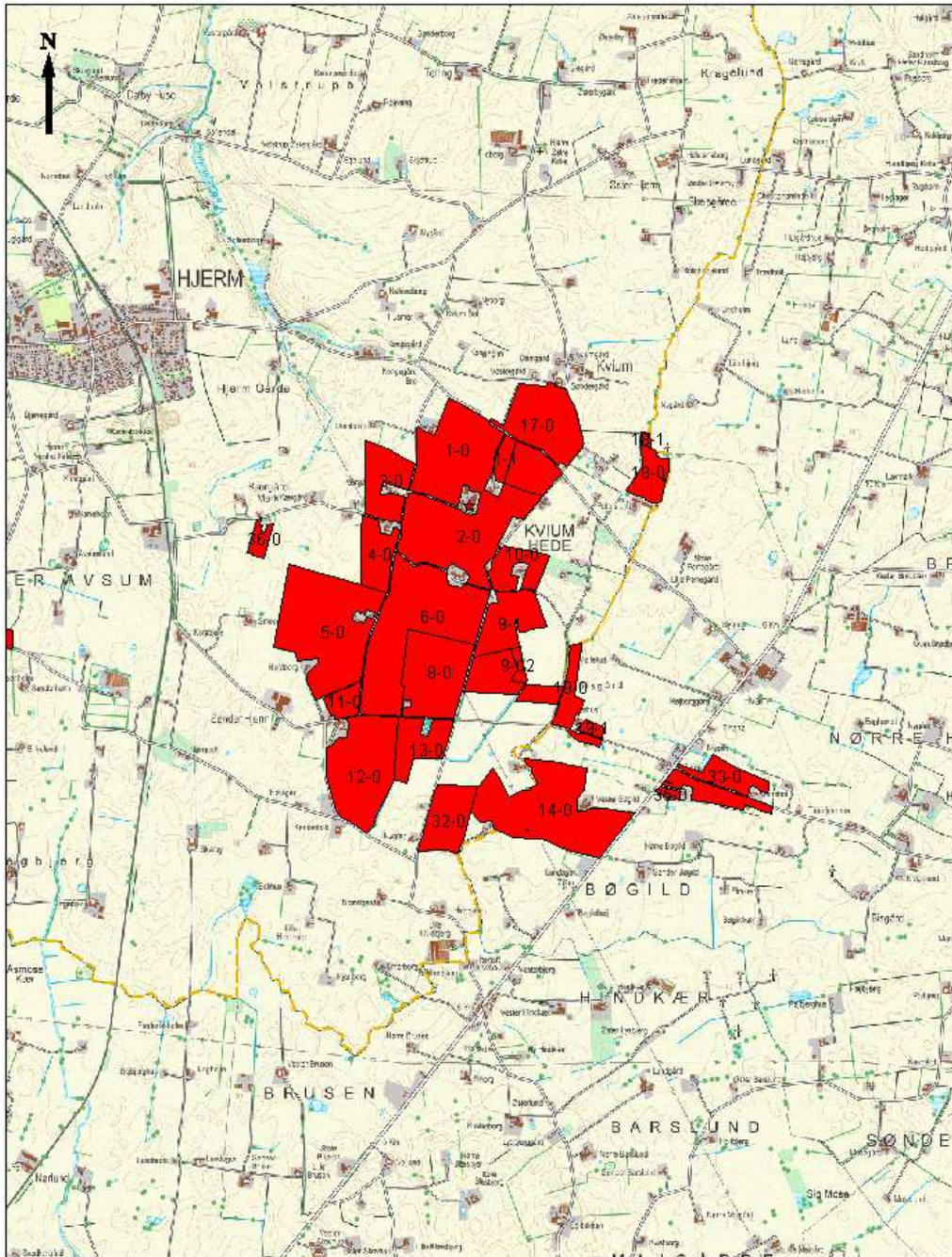
§ 11 miljøgodkendelse, Tugsgårdvej 3, 7560 Hjerm

Sagsbehandler: PFOG

Dato: 21. marts 2013

Bilag 2. Oversigt over ejede og forpagtede arealer

OVERSICHT OVER EJEDE/FORPAGTEDE AREALER

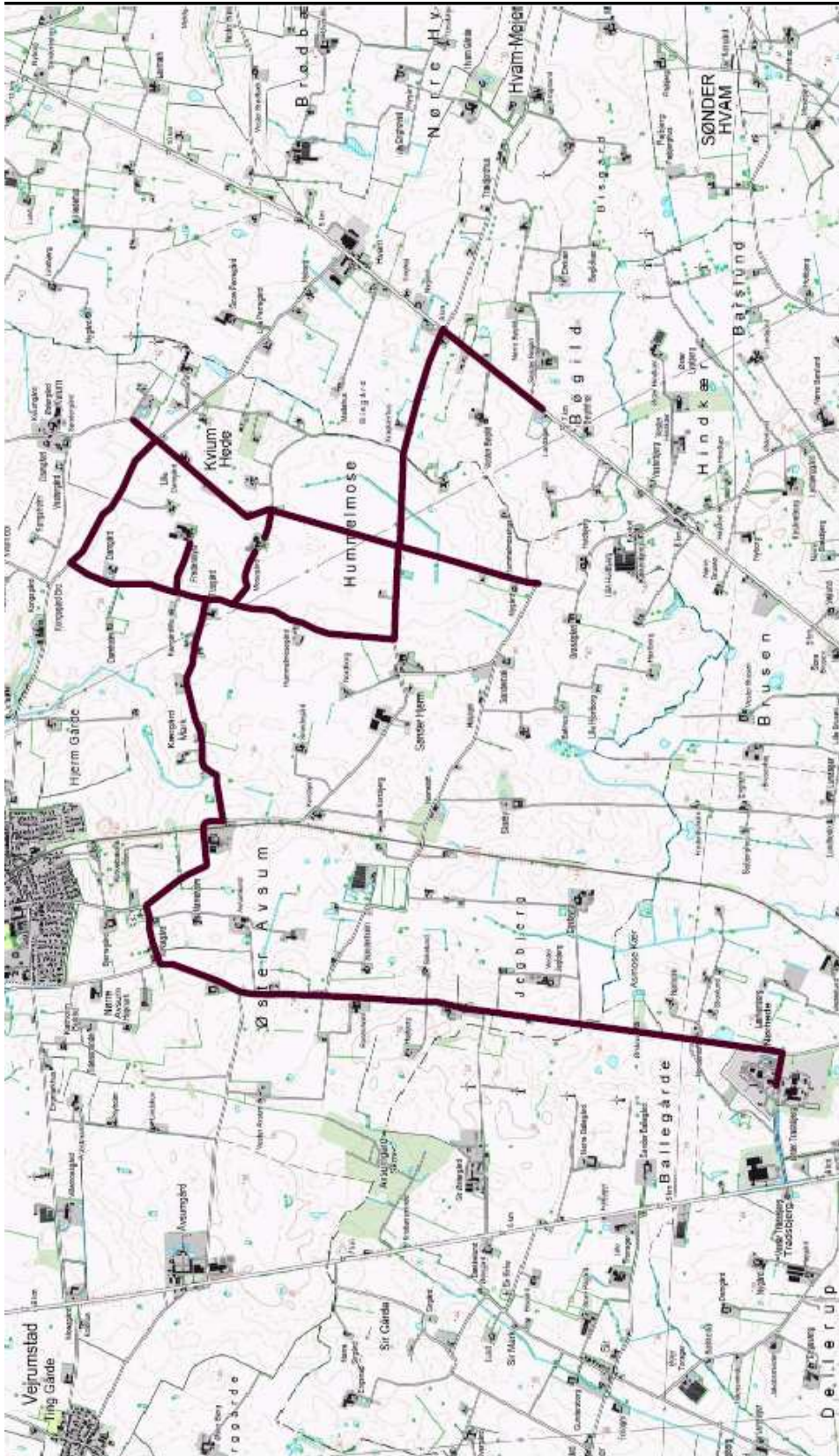
§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

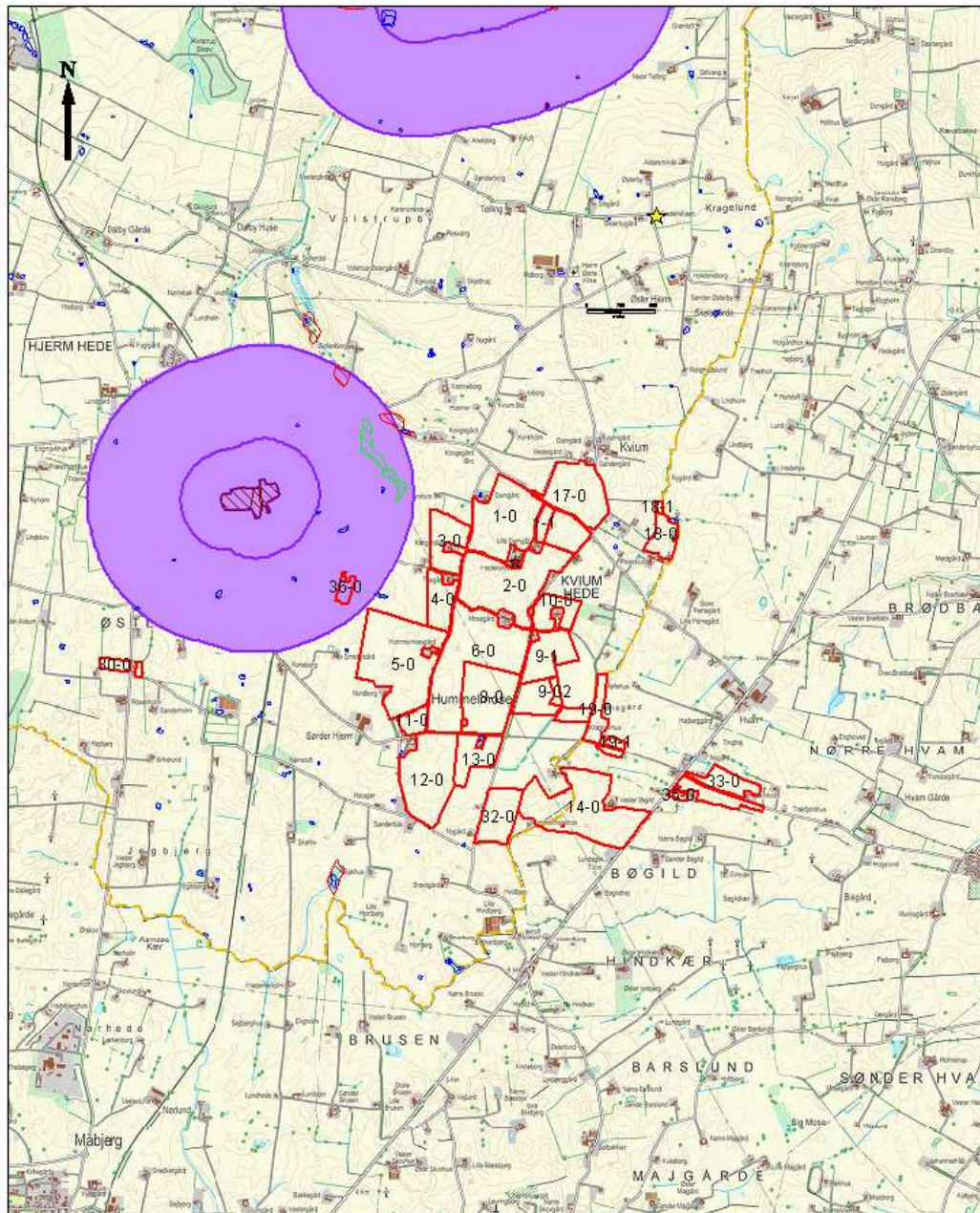

Bilag 3. Transportveje

Bilag 4. Beskyttede naturområder og Natura 2000

**§3 BESKYTTET NATUR, §7 OMRÅDER M.
BUFFERZONER, NATURA-2000 OMRÅDER**

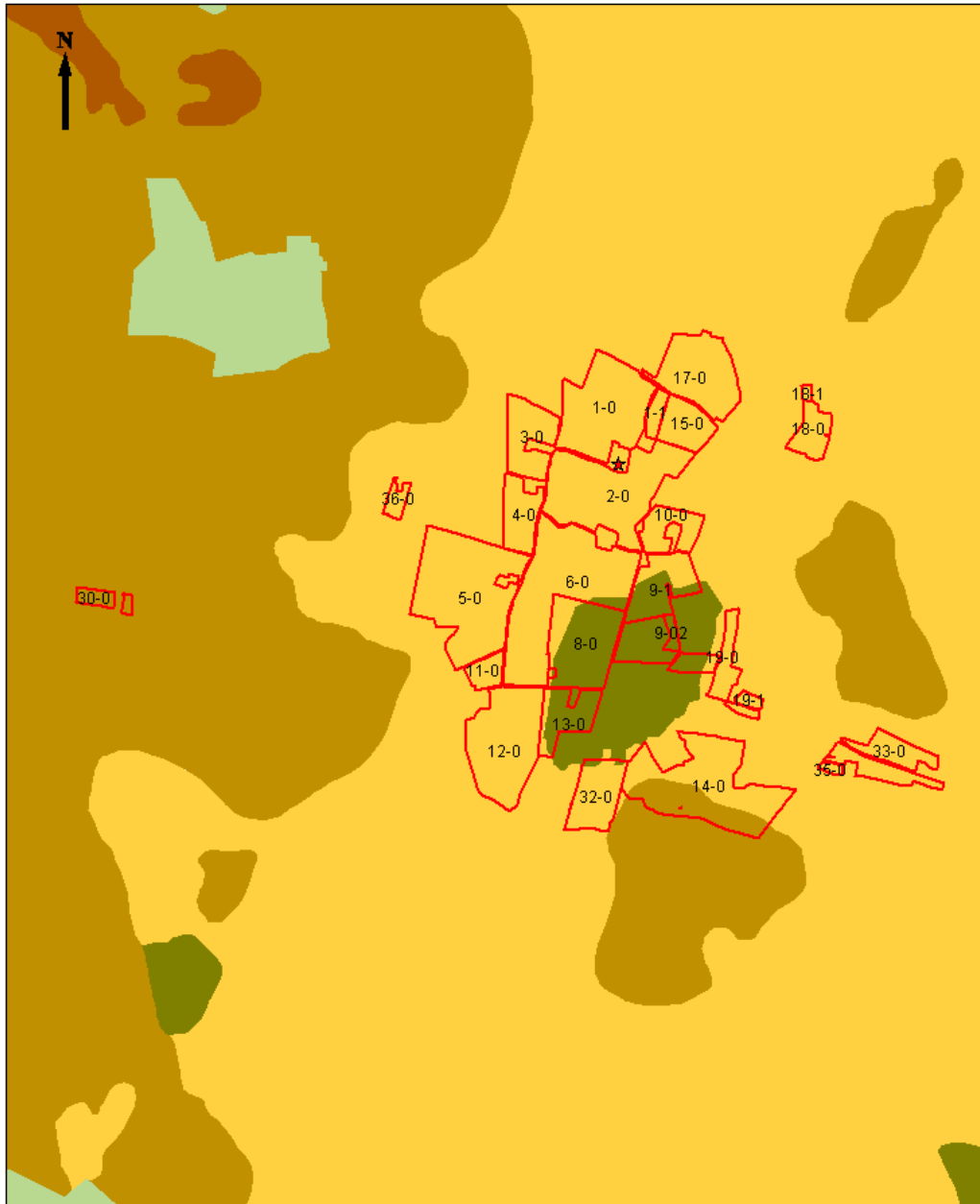
§ 11 miljøgodkendelse, Tuggårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Udbringning	Eng
Habitatområde	Hede
Fuglebeskyttelsesområde	Mose
Ramsarområde	Overdrev
§7 områder m. bufferzone	Strandeng
	Sø

Bilag 5. Jordbundstyper (i pløjelaget)

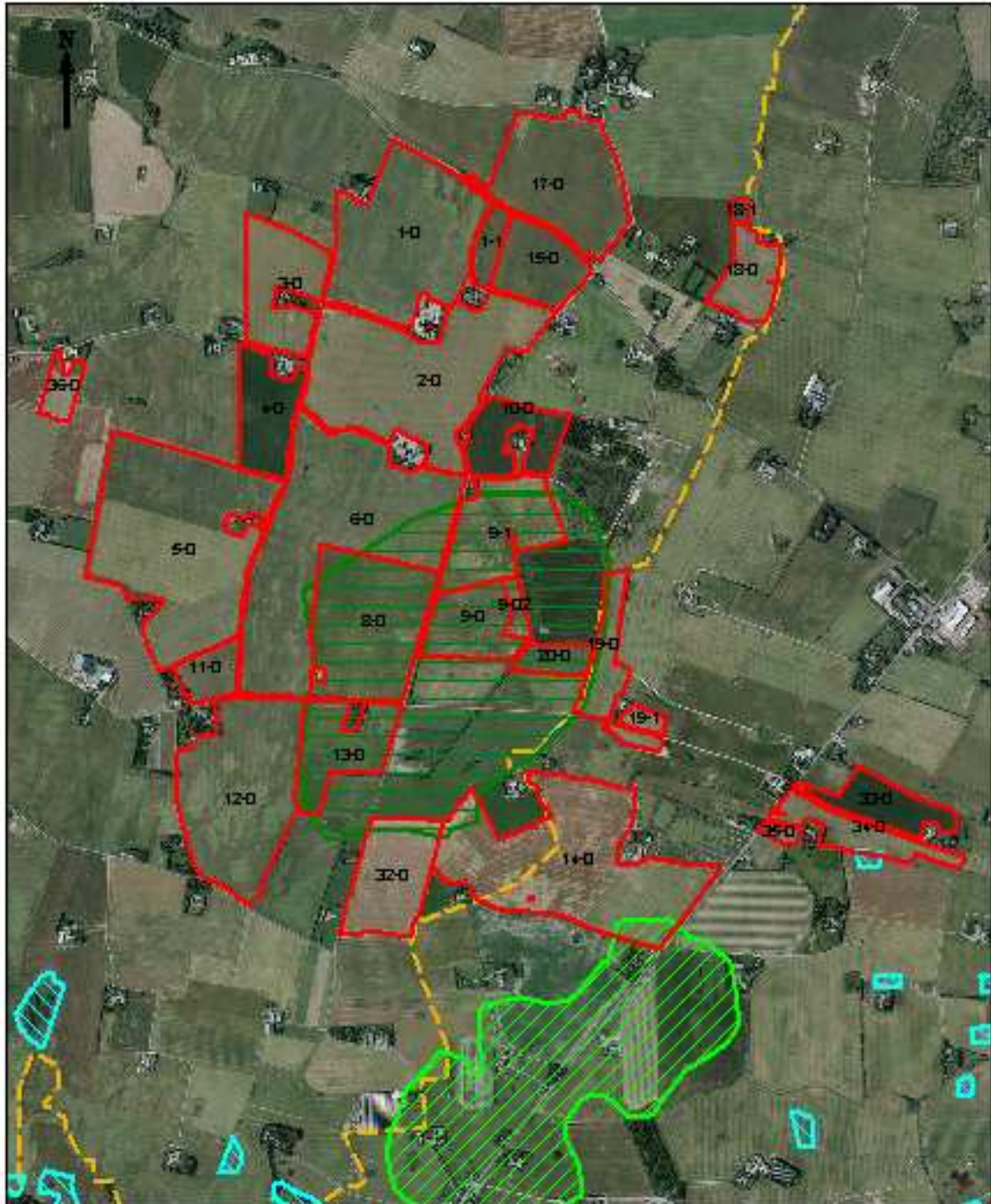
JORDBUNDSTYPER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Byzone, skov m.v.
	Humus (JB 11)
	Grovsandet jord (JB 1)
	Lerblandet sandjord grov/fin (JB 3/4)
	Finsandet jord (JB 2)
	Sandblandet lerjord grov/fin (JB 5/6)
	Lerjord (JB 7)
	Svær lerjord (JB 8)

Bilag 6. Fosforklasser, lavbund og terrænforhold

LAVBUND, FOSFORKLASSER OG TERRÆNFORHOLD

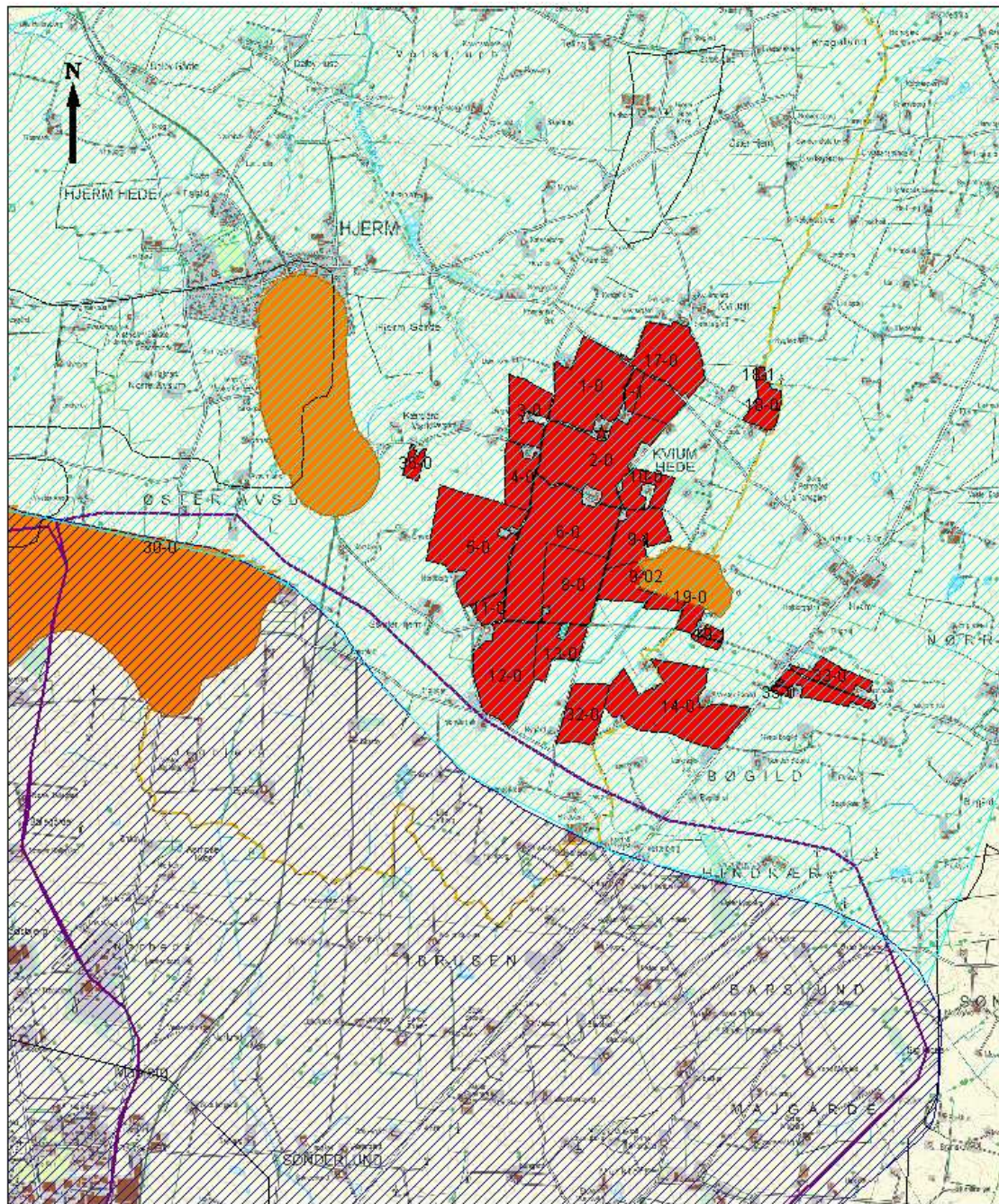
§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skemarr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 7. Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.

NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATZOMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Særlige drikkevandsinteresser
	Drikkevandsinteresser
	Særlige drikkevandsinteresser
	Nitratfølsomt indvindingsområde

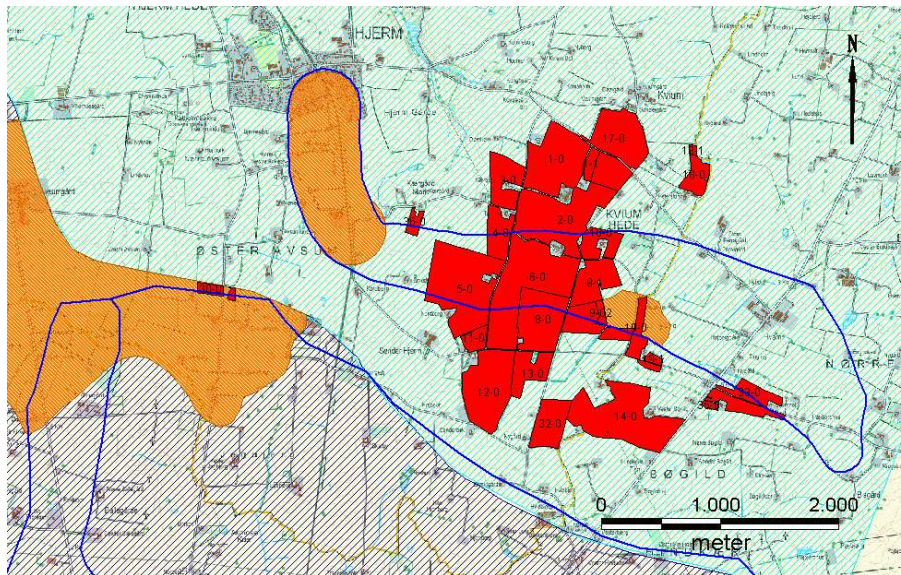
Bilag 8. Grundvandsnotat

I forbindelse med en § 11 miljøgodkendelse ligger nogle af udspretningsarealerne inden for Nitratfølsomt indvindingsområde.

Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Arealerne er angivet på figuren neden for. Arealerne 30-0,19-0, 20-0, 31-0 og 9-0 B ligger alle inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Områderne er endvidere udpeget som indsatsområde i forhold til nitrat.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. Arealerne 19-0, 20-0 og 9-0 B ligger inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk.

Signaturforklaring	
	Område med særlig drikkevandsinteresse
	Område med drikkevandsinteresse
	Nitratfølsomt indvindingsområde
	Indvindingsopland til alment vandværk
	Ansøgte arealer

Nitratudvaskningen i ansøgningen ligger på 48, 49 og 50 mg/l. Dette er på 2 af arealerne en merbelastning på 2 mg/l i forhold til nudriften.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger som nævnt inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. I Indsatsplanen er det vedtaget, at der inden for indsatsområdet men uden for prioriterede område må være en nitratudvaskning på op til 65 mg/l. Nitratudvaskningen på arealerne stiger med 2 mg/l i forhold til nudriften og ender på 48 mg/l. Dermed holder nitratudvaskningens sig under de 65 mg/l som foreskrevet i Indsatsplanen for Holstebro Vandværk.

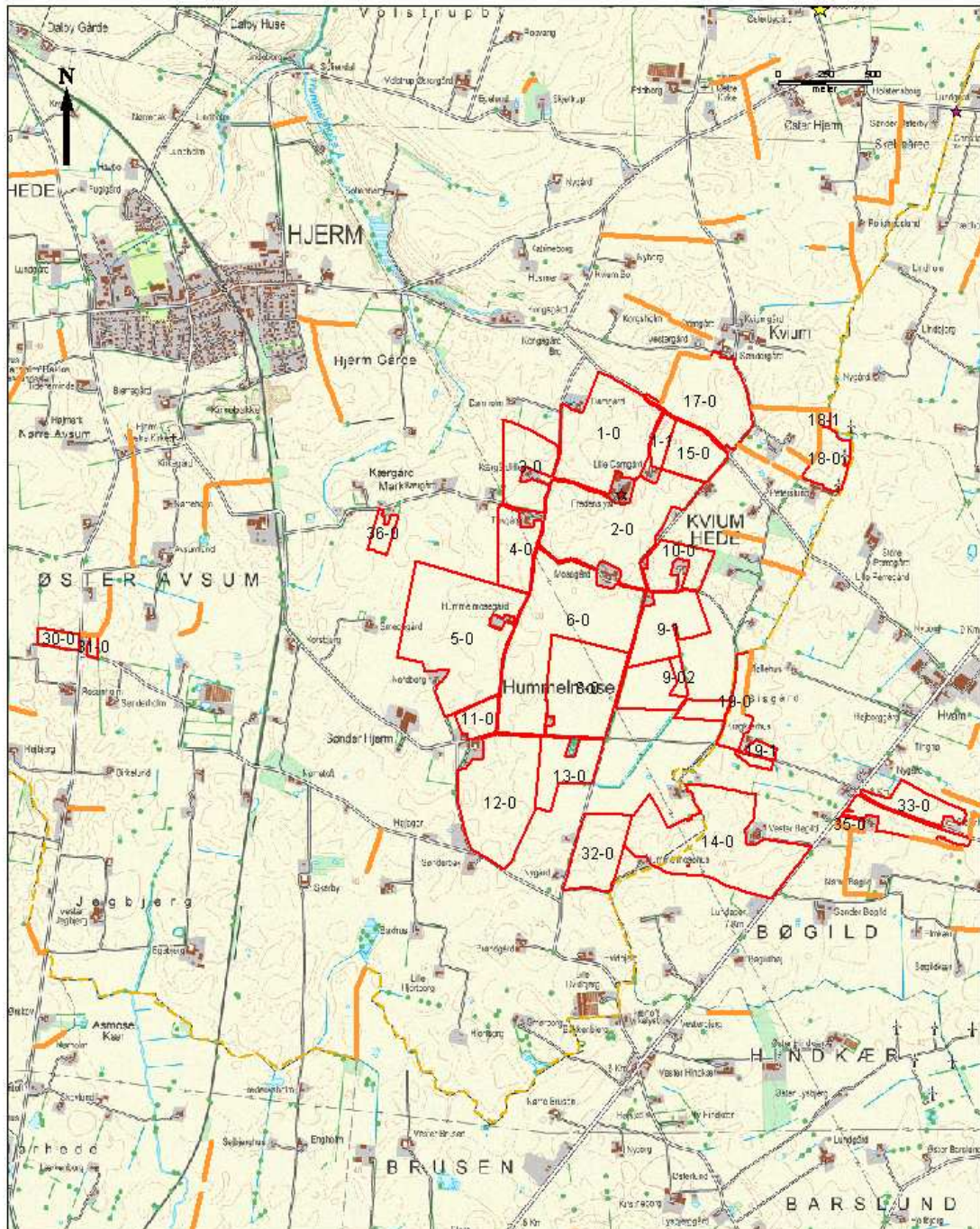
Arealerne 9-0 B, 19-0 og 20-0 ligger som nævnt inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk. I januar 2013 har Struer Kommune modtaget afrapporteringen af grundvandskortlægningen omkring Hjerm Vandværk. Der er endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for området. Når der ikke er udarbejdet en indsatsplan endnu gælder ” Er der foretaget en zonerig (statslig kortlægning) af det nitratfølsomme indvindingsområde, kan der ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpede end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte.” Da udvaskningen på arealerne ligger på 49 og 50 mg/l er dette lavere end et standard planteavlssædskifte, der kan dermed ikke stilles yderligere krav til nitratudvaskningen.

Med baggrund i de lave nitratudvaskninger i ansøgningen vurderer Struer Kommune ikke at en godkendelse af udspretningsarealer medfører en trussel mod grundvandet. Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Anni Lassen, geolog, den 13. marts 2013

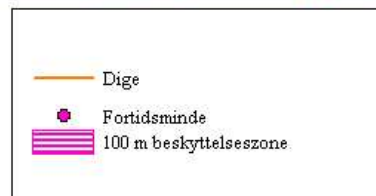
Bilag 9. Beskyttede diger, fredninger og landskab

BESKYTTETE DIGE OG FORTIDSMINDER

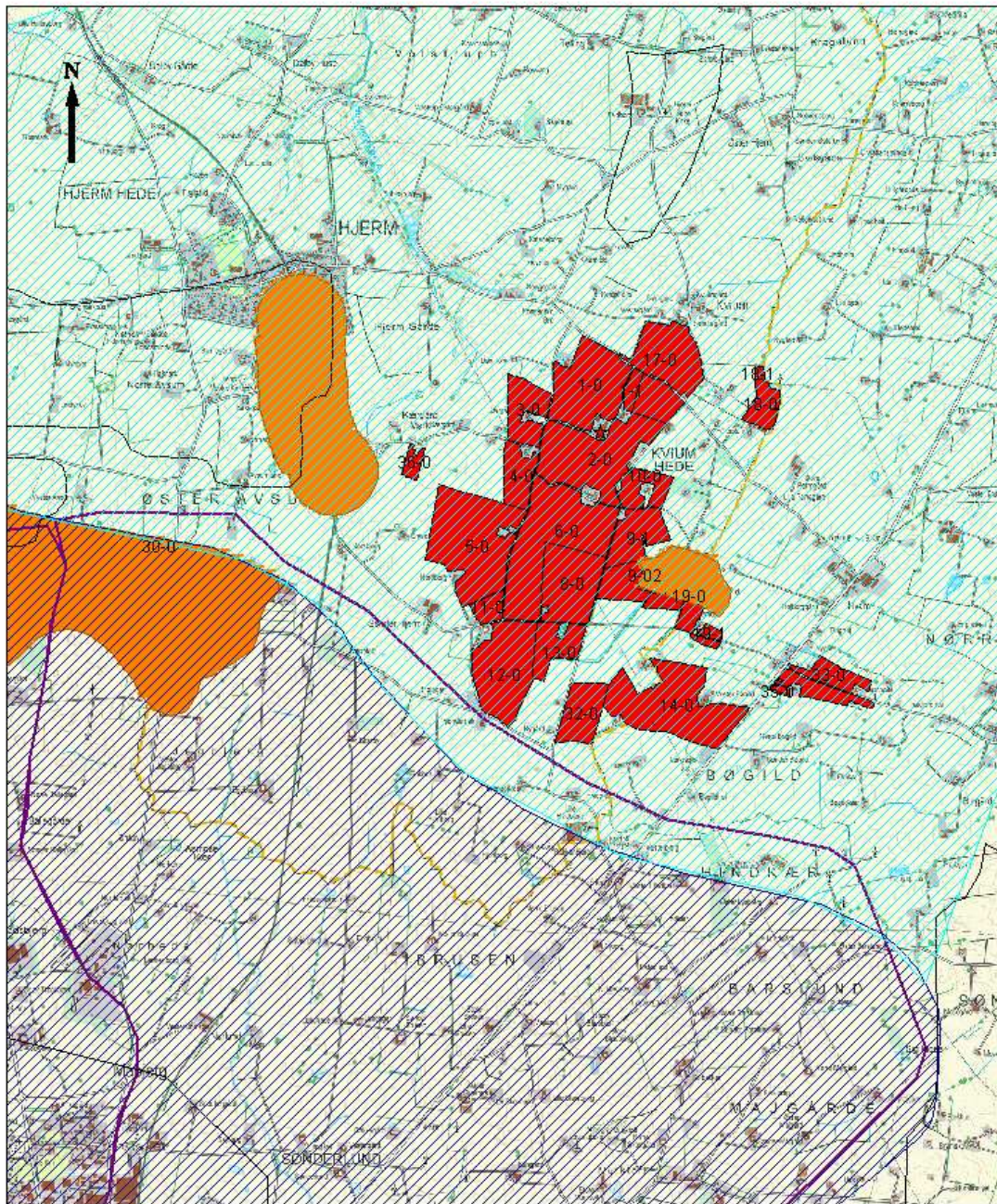
§ 11 miljøgødkendelse, Tussgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 10. Nitratklasser

NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATSOMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 11. Overfladevandsvurdering

Kvælstof til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-1015 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø" beskrives næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering som en trussel mod de marine naturtyper i Nissum Bredning, Skibsted Fjord og farvandet omkring Agerø. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. I de mest lavvandede områder, resulterer det i masseopblomstring af enårige makroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer det i masseopblomstring af planteplankton, som medfører nedsat sigtddybde, hvilket reducerer dybdeudbredelsen for ålegræs og flerårige tangarter. På trods af at flere af fuglearterne er skiftet til at fouragere på tilstødende landarealer, er problemerne med eutrofiering stadig en trussel for fugle, der fouragerer på ålegræs og bunddyr i området. Særligt for ansvarsarten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet og tilstødende havområder og invasive arter.

I Naturstyrelsens Natura 2000-plan 2010-1015 Venø og Venø Sund beskrives Næringsstofbelastning af marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtddybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Det fremgår ligeledes af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Limfjorden", at Limfjordens økologiske tilstand vurderes at være ringe/dårlig, og at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I henhold til vandplanen synes både påvirkningen fra kvælstof og fosfor at være bestemmende for fjordens miljøtilstand.

Kvælstof til Limfjorden

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt. 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede

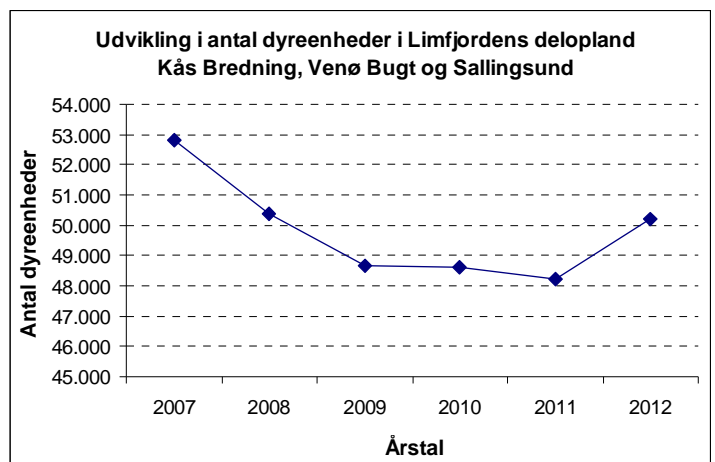
nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver Limfjordens deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningens Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af disse kort at anlægget og 97 % af udbringningsarealet ligger i Limfjordens delopland til Kås bredning.

I deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Salling Sund var antallet af dyreenheder i 2007 på 52.829 DE, mens det i 2012 var faldet til 50.213 DE. Udvikling i antal dyreenheder i perioden 2007-2012 fremgår af nedenstående tabel og graf.

Årstal	Delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i Limfjorden
	Antal DE
2007	52.829
2008	50.391
2009	48.645
2010	48.607
2011	48.226
2012	50.213

Dyretrykket i Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har således **ikke** været stigende siden 2007.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Kås Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye boligområder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

På baggrund af udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Limfjordens delopland Kås Bredning vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet, vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund kan ikke karakteriseres som et lukket bassin eller meget lidt eutrofieret vandområde. Det betyder at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt på Limfjorden og Limfjordens Natura 2000-områder, hvis nitratudvaskningen er større end 5 %.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør, af

den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. (Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke mer-udvaskningen set i forhold til en planteavler.)

Beregning af nitratudvaskningen til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 62	
Opland til Venø Bugt og Sund (Habitatområde nr. 62), Kås Bredning og Sallingsund, ha	58.442
Dyrket areal i oplandet, ha	42.474
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	41
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	77
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.929.594
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	94.211
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	2.023.805
Tusgårdvej 3	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	312,67
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	14.867
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,74

Påvirkningen af Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vil påvirkes i meget lille grad, da produktionens nitratudvaskning kun udgør 0,74 % af nitratudvaskningen af den samlede nitratudvaskning.

I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område. Nitratudvaskningsberegninger (jf. tabeller ovenfor) viser, at det ansøgte ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale beskyttede vandområder, da nitratudvaskningen udgør en mindre del af den samlede nitratudvaskning til Kås Bredning.

Det ansøgte overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitrat-udvaskning til overfladevand. Kommunen vurderer derfor, at mer-belastningen af vandmiljøet i Limfjorden er begrænset, og at de stillede vilkår til driften er tilstrækkelige til at sikre, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Vurdering

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Kås Bredning og Limfjorden væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Kvælstof til Nissum Fjord

Miljøteknisk redegørelse

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Nissum Fjord" beskrives næringsstofbelastning af de marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet. Næringsstofbelastningen påvirker fødegrundlaget for flere fuglearter på udpegningsgrundlaget, herunder primært de plantespisende arter. Det fremgår af Natura 2000-planen at Nissum Fjord ikke er i en gunstig bevaringsstatus blandt andet på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Ligeledes fremgår det af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Nissum Fjord", at Nissum Fjords nuværende økologiske tilstand ikke er god, og store dele af fjorden er næsten helt uden bundplanter. De store mængder af tilførte næringsstoffer medførte tidligere store opblomstringer af alger, som bortskyttede ålegræs og øvrige undervandsplanter. De manglende bundplanter har en negativ effekt på mange af de udpegede fuglearter som følge af påvirkningen af fuglenes fødegrundlag.

Fra midt i 80'erne begyndte der at ske forbedringer i tilstanden i Nissum Fjord, primært som effekt af en reduktion i udledningen af fosfor fra land. Sigtdyberne blev forbedret, og algeopblomstringerne blev væsentligt reduceret. I takt med, at også kvælstof blev reduceret i løbet af 1990'erne, fortsatte den gunstige udvikling med nedgang i klorofylkoncentrationerne og mere klart vand til følge. Trods ovennævnte forbedringer har miljøtilstanden i vandområderne generelt ikke ændret sig tilstrækkeligt i gunstig retning. I Nissum Fjord skyldes dette, at både kvælstof- og fosfortilførslerne er for store, og det er derfor nødvendigt at reducere påvirkningen med især kvælstof men også fosfor.

Nissum Fjords tre bassiner har en ret forskellig økologi som følge af forskelle i saltindhold. Det fremgår af vandplanen, at bassinet Mellem Fjord er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet om god økologisk tilstand.

Det fremgår af vandplanen, at Feldsted Kog er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet. Tilstanden for området vurderes til ikke at opfylde målet om godt økologisk potentiale.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug vil ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

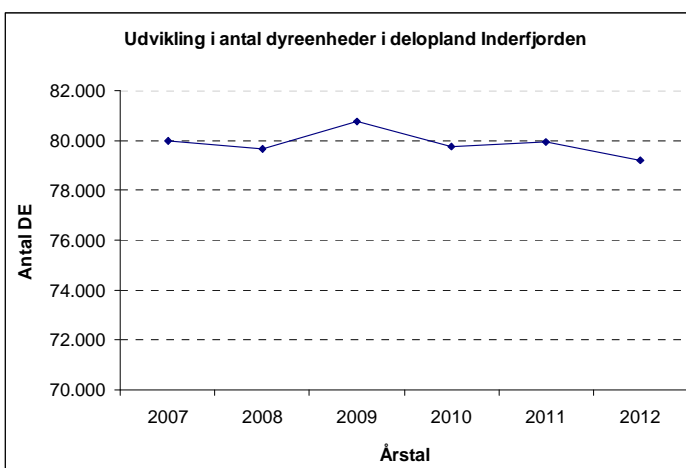
Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse, end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver de forskellige fjordes deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningen Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af kortene, at antallet af dyreenheder i Nissum Fjords delopland Inder Fjord (Felsted Kog) i 2007 var på 79.977 DE, mens det i 2010 var faldet til 79.221. Udviklingen i antal dyreenheder i perioden 2007-2010 fremgår af nedenstående grafiske afbildning.

Årstal	Delopland Inderfjord i Nissum Fjord (Felsted Kog)
	Antal DE
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Dyretrykket i oplandet til Inderfjord (Felsted Kog) har på godkendelsestidspunktet ikke været stigende siden 2007. Derfor er forudsætningen for 1A for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau opfyldt.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Nissum Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye bolig-områder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

Ud fra ovenstående vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet til Felsted Kog vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Det er Struer Kommunes vurdering, at Nissum Fjord, herunder Inderfjord (Felsted Kog), er et lukket bassin, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt, hvis nitratudvaskningen fra det ansøgte er større end 5. pct.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser, hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord i Nissum Fjord (jvf. tabellen nedenfor). Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke merudvaskningen set i forhold til en planteavl. Eftersom udvaskningen fra det ansøgte projekt er lavere end udvaskningen ved planteavlsdrift uden husdyrgødning, er der ingen husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning fra arealerne. Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Beregning af nitratudvaskningen til Nissum Fjords delopland Inderfjord (Felsted Kog)

Natura 2000 område Nissum Fjord - Habitatområde nr. 58	
Opland til Habitatområde nr. 58 - Storåen, ha	120.259
Dyrket areal i oplandet, ha	73.913
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	81
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.436.869
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	111.230
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	1.548.099
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Udspretningsareal, ha	7,64
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura2000 området, kg N/år	116
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,008

Husdyrbrugets nitratudvaskning udgør ca. 0 % af den samlede nitratudvaskning til Felsted Kog.

Det skal understreges, at husdyrgodkendelseslovgivningen regulerer husdyrgødning i forbindelse med godkendelser, herunder den ekstra nitratudvaskning til overfladevande som følge af husdyrgødning. Husdyrgodkendelsen regulerer ikke nitratudvaskning til overfladevande fra andre kilder, f.eks. nitratudvaskningen som følge af almindelig planteavl. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelseslovens regler ikke kan ske en regulering af nitratudvaskningen som følge af husdyrgødningen, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskning som følge af planteavl.

Da nitratudvaskningsberegninger (jvf. tabellen ovenfor) viser, at det ansøgte vil medføre en nitratudvaskning, som udgør mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord (Felsted Kog), vil det ansøgte ikke kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af det internationale beskyttede vandområde. I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således heller ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord

Under forudsætning af at husdyrtrykket ikke har været stigende siden 1. januar 2007, bidrager beskyttelsesniveauet til, at fosforoverskuddet i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande bliver nedbragt i takt med, at der tillades og godkendes husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at beskyttelsesniveauet som udgangspunkt sikrer, at selvom en enkelt bedrift udvider - og dermed i sig selv kan ses at få en øget andel af det samlede fosforoverskud til et vandområde, modsvares denne øgede andel en nedgang i andelen af fosforoverskuddet fra produktioner, der ophører. Overholdelse af beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet vil i henhold til husdyrgodkendelsesloven derfor i de allerfleste tilfælde betyde, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig påvirkning af fosfor fra en husdyrproduktion.

Krav til fosforoverskuddet stilles på bedriftsniveau og ikke i forhold til enkelte marker. Det skyldes, at overholdelse af kravet ellers ikke ville kunne kontrolleres ved tilsyn.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Uden for fosforklasserne 1 til 3 gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav. Efter en konkret vurdering kan der i oplande stilles skærpede krav.

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Af tabellen nedenfor ses Struer Kommunes overslag for fosforoverskuddet fra projektet sat i forhold til den samlede tilførsel til kystvandsoplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og kystvandsoplandet Nissum Fjord.

Fosfor til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	312,67
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	15
Samlet belastning i oplandet* kg P	25.958
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,06

* Frem for at lave en opsplitning af kilderne til fosforudledning i oplandet, som der er lagt op til i Mst's vejledning, vurderer Struer Kommune, at det er mere pålideligt at anvende vandplanens tal for samlet P-udledning. Tallet for den samlede belastning i oplandet er fremkommet på følgende måde:

- Stofafstrømning 2001 – 2005 i tabel 2.2.9 i Vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 332.800 kg P.
- Oplandet til Kås Bredning udgør 7,8 % af Limfjordens samlede opland.
- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Kås Bredning, er taget 7,8 % af 332.800 kg P.

Fosfor til Nissum Fjord

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	7,64
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	0,38
Samlet belastning i oplandet* kg P	58.800
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,00

*Vandplanen for Nissum Fjord, 2010-2015

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning. Struer Kommune har valgt at antage, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat.

Da beregningerne viser, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i de 2 ovennævnte kystvandsoplande kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, er afskæringskriteriet overholdt.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Bilag 12. Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Thisted den 13.09.2012

Gødningsproduktion og opbevaringsanlæg, Tusgårdvej 3

	Antal	Prod/stk t.	Prod/år t.	Kapacitet krav mdr	Kapacitet krævet alt t.
Flydende husdyrgødning					
Smågrise 8-32 kg	17250	0,14*0,9800	2367		
Slagtesvin 32-55 kg	17250	0,51x,2308	2030		
Befæstede arealer m ²	100	0,7	70		
		Ialt	4467	9	3350

Lagre flydende husdyrgødning.

	Kapacitet m ³	Mdr.
Store gylletank	1240	
Lille gylletank	650	
Fortanke 2 stk	100	
Gyllekummer/kanaler	250	
Lejet tank Tusgårdvej 8	910	
	Ialt	3150
		8,5

Overskydende kapacitet Øksbjergvej
0,6 mdr af produktionen der

260 **0,7**

Med udnyttelse af en mindre overskudskapacitet på Øksbjergvej 11s opbevaringskapacitet kan kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet overholdes.

Med venlig hilsen

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent cand. agro.
Silstrupparken 2, 7700 Thisted
Tlf 96185730 Fax 96175351
e-mail jr@landbothy.dk

Bilag 13. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

1. INDLEDNING
2. TELEFONNUMRE
3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS
4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS
5. KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS
6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE STRØMSVIGTINSTRUKS
7. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Bilag A Kort over ejendommen

Bilag B Kort over adfaldspunkter fra drøm til vandløb

Udarbejdet af Jørgen Kohrmann, LandhoThy

1. INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøoplyselse med det formål at styrke og begrænse evt. ubehold med kendskaber for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indstaldede og/eller miljømyndigheder i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes på i forrummet til staldanlægget.

Kort materiale, se bagest i beredskabsplanen.

Bageret er der oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikaliejager
- Diæsebunke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Dæmbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra drøm
- Slukningsmateriel og dædningssværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, stømudbryder m.v.
- Trykflasker/tyng af F-gas, F-gas, stationære F-gasbeholdere, svøjselag m.v. -
- Flugtvej for dyr/ friggørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 1-1-2

Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne i Struer Kommune.

Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt til miljømyndighederne med henblik på genopbygning af stald mm.

BEREDSKABSLISTE

Hændelse	Tilkald	Kontakt	Telefon	Telefon
(Primær hjælp)				
Ulykke personskade	Ambulance	Alarmcentralen	112	
Brand	Brandvæsnet	Alarmcentralen	112	
Miljøudslip	Beredskabet	Alarmcentralen	112	70239112
o Gylleudslip				
o Kemikalieudslip				
o Anden forurening				
Alle hændelser	Ejer Driftsleder	Finn Sørensen Benny Ø. Hansen	97464466 21447978	23264366
(Sekundær hjælp)				
Miljø m.m.	Falck	Falcks vagtcentral	70102031	
Miljø m.m.	Maskinstation	Tipsmark Maskinstation	97464588	
Brand, miljø m.m.	Elektriker	El-center Vest	97464300	
Lækage på rør	Smed/VVS	Hvam Smedie	97461268	
Skader på dyr	Dyrlæge	VET TEAM	21617353	
Sygdom personale	Læge	Lægehus/lægevagt	97851233	70113131
Miljø	Kommunen	Struer Kommune	96848484	

I tilfælde af uheld, brand, miljøudslip, se beredskabsplanen i beredskabsmappen

3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand skal der ikke kun slukkes ved egen hjælp:

1) Tilkald brandvæsnet -RING 112 – og oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskedekomne - hvor mange -

Er dyrene kommet ud - og om muligt der evt. er fangeret

2) Ivarskat rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvareligt, berunder fjernelse og evaluering af dyr, olie, trykflasker, gødnings og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet bagved.

Hvis det ikke er muligt at slukke brønden - forsyng så begrænse den ved lukning af døre og vinduer

3) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366

4) Modtag brandvæsnet og udløser det nye nummer med kortnummeret oplys endvidere:

Er, tilskedekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsvæje

På grundkommet findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:
Brandslukker i maskinhus

4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb.**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret (se kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer i halmlageret
- Traktor i maskinhuset

5. KEMIKALIE-OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Ved større overløb af kemikalier og olie:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængde og art.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- I kemikalierummet findes der fint snittet halm i sække + savsmuld der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

7. STRØMSVIGT INSTRUKS

- 1) Væder om dyr, vil lide under træk fra rødderpluk eller varme.
- 2) Tjek alle stalde og se, om rødderplukket er åbent.
- 3) Begræns træk og varmeudvikling (overbrusning).
- 4) Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.
- 5) Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring el-selskabet på tlf. nr. 97464300 og forbered dig på en evt. aflysning af udfaldet.
- 6) Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afhængigt af diverse pumper, anlæg, strømsafbrydere m.v. skal ligeledes noteres på kortet over Ejendommen bagerst.

Vand

- Hovedhane sidder i haven nord for stuebuset.

Elektricitet

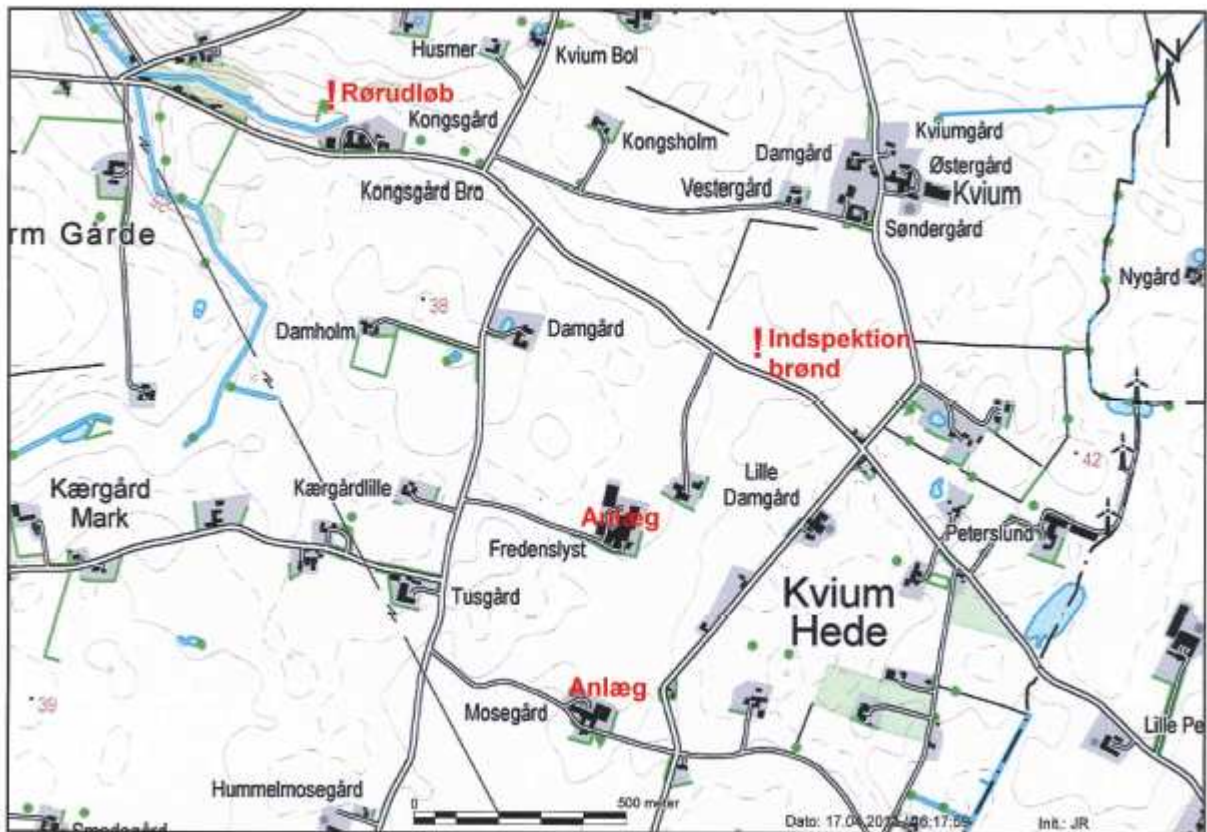
- El-tavle sidder i staldmødet indenfor forrummet
- Nye sikringer opbevares ved begge tavler.

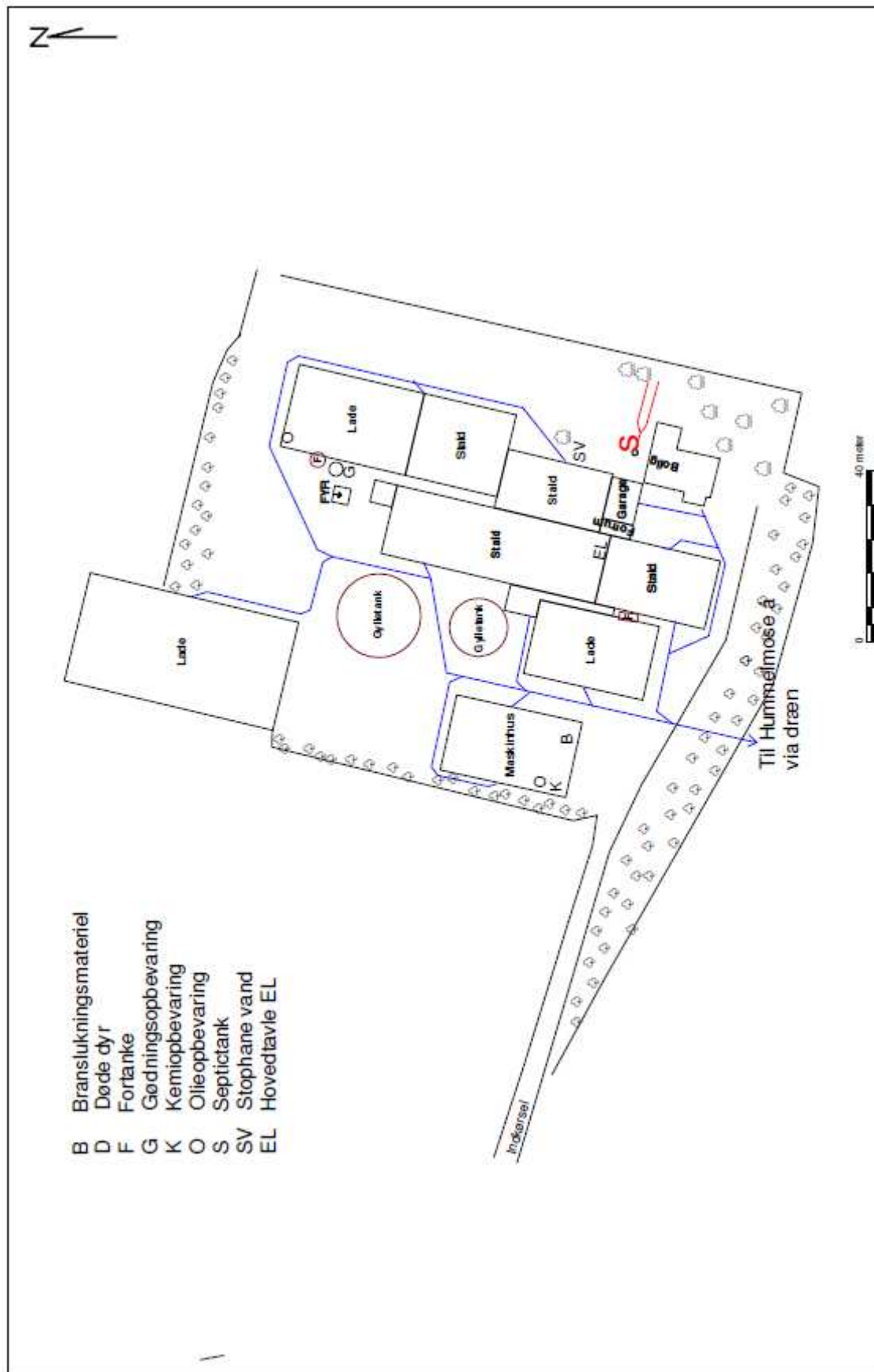

8. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Grunde råd / huskeliste

- Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.
 - Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og ubehid. En lukket tæst plastikpose (f.eks. en køleboks) er velegnet.
 - Medbring en sprødslek mod fast søvsamfund til oprensning af spildt maddæl samt en skovl og fælles plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
 - Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved ubehid.
 - Hvis der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være færretøjspendulyr og øjenskyldemiddel til rådighed.
 - Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares uillegemæssigt for børn og ikke sammen med eleri i nærheden af levedsmidler, fødevarer m.v..
- Derudover gælder følgende:
- Kemikalienavnet skal være godt ventileret, læst og froskrift med god beskyttelse.
 - Der skal findes et passende materiale f.eks. søvsamfund til opsamlng af spild.
 - Døre skal være låst/uret med en stik kant, der kan tilhængeløse eventuelt spild.
 - Gulve skal være tætte og uden aløb.

Bilag 14. § 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3

Finn Sørensen
adr Fredenslyst
Tusgårdvej 3
7560 Hjerm

Dato: 10-04-2013
Sagsnr.: 001983-2013
Henv. til: Christian S. Laursen
Tlf.: 96117792

§ 21 udtalelse vedr. arealer ejet og forpagtet af Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

Der er ansøgt om miljøgodkendelse, omfattet af § 11 i lov nr. 1486 af 4/12/2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm beliggende i Struer Kommune.

Ejendommens ejede og forpagtede arealer omfatter ca. 44,83 ha udspretningsareal beliggende i Holstebro Kommune.

Nedenstående er Holstebro Kommunes vurdering og forslag til vilkår for arealerne beliggende i Holstebro Kommune, til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jvf. § 21 i bek. nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Forslag til vilkår

1. Der skal opstilles vilkår til valg af scenarie for udspreddning af husdyrgødning / afgasset biomasse..
2. Der skal opstilles specifikke vilkår til de anvendte sædskifter og efterafgrøder ud over det lovpligtige krav ud fra af de enkelte scenarier. (Se skema 2)
3. Husdyrgødningstyperne og udbragte kg N og kg P må ikke afvige fra den ansøgte sammensætning ved valg af de enkelte scenarier. (Se skema 2)

Generelle forhold

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Finn Sørensen ejer og driver arealerne tilhørende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Den drifts- og miljøansvarlige for ejendommens arealer er Finn Sørensen. Udspreddningsarealer i Holstebro Kommune fremgår af Bilag 1.

HOLSTEBRO KOMMUNE

Vurdering af udbringnings arealer

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Der rådes over et samlet udbringningsareal (ejet og forpagtet) på 320,31 ha, herunder udgør arealerne i Holstebro Kommune samlet 44,83 ha. Arealernes størrelse og ejerforhold fremgår af skema 1 og placeringen af bilag 1.

Skema 1. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune. Se kort over arealerne i bilag 1.

Matr. nr. og ejerlav	Udspretnings-areal [ha]	Marknr.	Ejer/Bortforpagter
1l Bøgild By, Borbjerg	23,69*	14	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
27b Hvam, Borbjerg	4,61	19-0	Jan Brian Nielsen, Moselundvej 2, Hvam, 7500 Holstebro
	1,01	19-1	
	0,94	19-2	
15a 12ae Hvam, Borbjerg	5,73	33-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
12d Hvam, Borbjerg	5,63	34-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
8h			Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
8h Hvam, Borbjerg	0,72	35-0	Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
1am Navr By, Navr	2,50	41-0	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm Conni Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
I alt:	44,83		

*Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

ANSØGTE GØDNINGSTYPER OG VIRKEMIDLER

Der er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af Tusgårdvej 3 ansøgt om udbringning af afgasset biomasse på husdyrbrugets arealer (scenarie 3).

Ansøger ønsker godkendelse til alternative udbringnings scenarier i det tilfælde at der opstår problemer med at kunne afsætte husdyrgødning til Maabjerg Bioenergy. Af skema 2 fremgår de ansøgte gødningstyper og virkemidler. Af Skema 3 fremgår den beregnede udvaskning og fosforoverskud for de forskellige scenarier.

Skema 2. Ansøgte gødningstyper, kgN, kgP, antal DE, Efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	KgN	KgP	DE	Efterafgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	3,1 %	Std.*
2	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	0,0 %	S2**
3	Afgasset biomasse	49.800,00	4940,00	448,40	1,1 %	Std.*
4	Afgasset biomasse	51.566,00	7.360,00	448,40	0,0 %	S2

* For mark 41-0 skal der anvendes et K10 sædskifte

** For mark 9-0 B skal der anvendes et G3 sædskifte

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 1. Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kgN / ha	12,3
2	Svinegylle	63,4 kgN / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kgN / ha	-2,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kgN / ha	3,9

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune stiller vilkår om, at husdyrgødningstyperne ikke må afvige fra det ansøgte og næringsstofmængden maksimalt som ansøgt, hvorved der maksimalt udbringes 1,4 DE/ha.

SÆDSKIFTE

Referencesædskiftet for arealerne er S2 og S4. Ansøger ønsker at anvende forskellige scenarier hvori der indgår både reference sædskifte og S2 sædskifter med og uden ekstra efterafgrøder. Da de alternative sædskifte afviger fra referencesædskiftet, skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der ikke må anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end det for sædskifte S2 angivne, jvf. miljøministeriets sædskifte notat af 27. juni 2007. Dertil kommer at der skal stilles vilkår til anvendelse af ekstra efterafgrøder såfremt et scenarie hvor de indgår anvendes.

Der skal stilles vilkår til sikring af ovenstående.

GRUNDVAND OG VANDINDVINDING

Udspretningsarealerne ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker og arealerne ligger uden for område for kommende indsatsplaner for vandværker vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

LANDSKABELIGE INTERESSER

Fortidsminder

Der findes ikke registrerede beskyttede fortidsminder på de ansøgte marker.

Beskyttede diger

Langs markerne den nordøstlige del af mark 19-0 og den sydlige del af mark 34-0 og 35,0 findes beskyttede diger, jf. bilag 2.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Indenfor 2 m må der heller ikke jordbearbejdes, gødes og/eller plantes. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen i nærværende arealgodkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ved overholdelse af gældende lovgivning ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Beskyttet natur, Natura 2000 og bilag IV arter

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

§ 3 BESKYTTET NATUROMRÅDER

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arter fra EF-Habitatdirektivets bilag IV fra områderne.

NATURA 2000 (INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER)

Udbringningsarealerne i Holstebro Kommune er primært beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund. En mindre del af udspretningsarealerne i Holstebro kommune er beliggende i oplandet til Felsted Kog og Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4)

Holstebro Kommune forventer at Struer Kommune medtager arealer i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Felsted Kog (Nissum Fjord) og Venø Bugt, herunder vurdering af habitatområder.

Risikovurdering for udvaskning af Fosfor og Nitrat til vandmiljø

For en oversigt over arealer beliggende i fjordopland til henholdsvis Nissum Fjord og Venø bugt, se bilag 3.

NITRAT/KVÆLSTOFUDVASKNING TIL VANDMILJØ

Det er en forudsætning at husdyrproduktionen i et givent opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

Holstebro Kommune vurderer, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt. Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013.

Holstebro kommune forventer at Struer Kommune foretager en vurdering af husdyrbrugets påvirkning af Nissum Fjord.

FOSFOR

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

En lille del af udbringningsarealerne er detailafvandede ingen af udspretningsarealerne er beliggende i lavbunds-område, jf skema 3.

Skema 3. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr.	Areal Ha	Detail-afvandet	Jord-type	Lavbunds areal	Opland	P _{tal} /Fe/P	P-klasse	P-klasse (ha)
14	23,69**	Ja*	JB4 (5)	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	I / III*	1,49*
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
34-0	5,63	Ja*	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II*	0,09*
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
41-0	2,50	Ja*	JB1*	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
I alt	44,83							

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Orto kort.

** Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

Fosforklasser og fosforoverskud

Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er ikke udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor.

Nissum Fjord og Felsted Kog er i henhold til statens kortværk udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udspretningsarealerne er beliggende på detailafvandede lavbundsjord. En mindre del på ca. 1,5 ha af mark 14 er beliggende på sandblandet lerjord (JB 5) der er drænet, hvorfor arealerne potentielt kan være omfattet af fosforklasse I/III alt afhængigt af fosfortal. Forholdet vurderes dog at være af bagatelagtig betydning da husdyrbruget primært vil udsprede afgasset biomasse med fosfor underskud eller et fosforoverskud på 4 kg ha.

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune medtager arealerne i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura-2000 områderne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften, med de stillede vilkår og gældende lovgivning, kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening.

Med venlig hilsen

Christian Skaaning Laursen
Civilingeniør

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

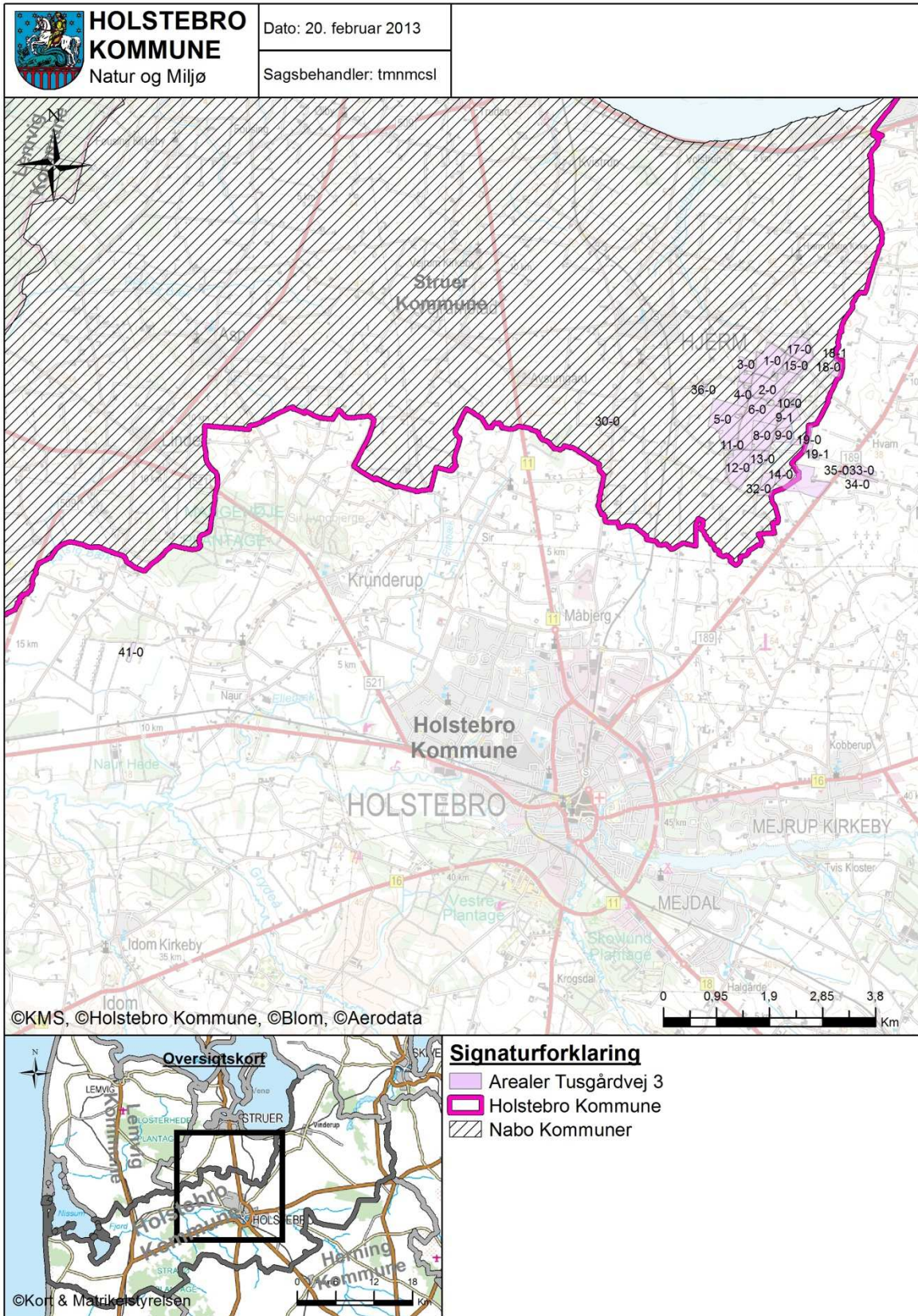
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

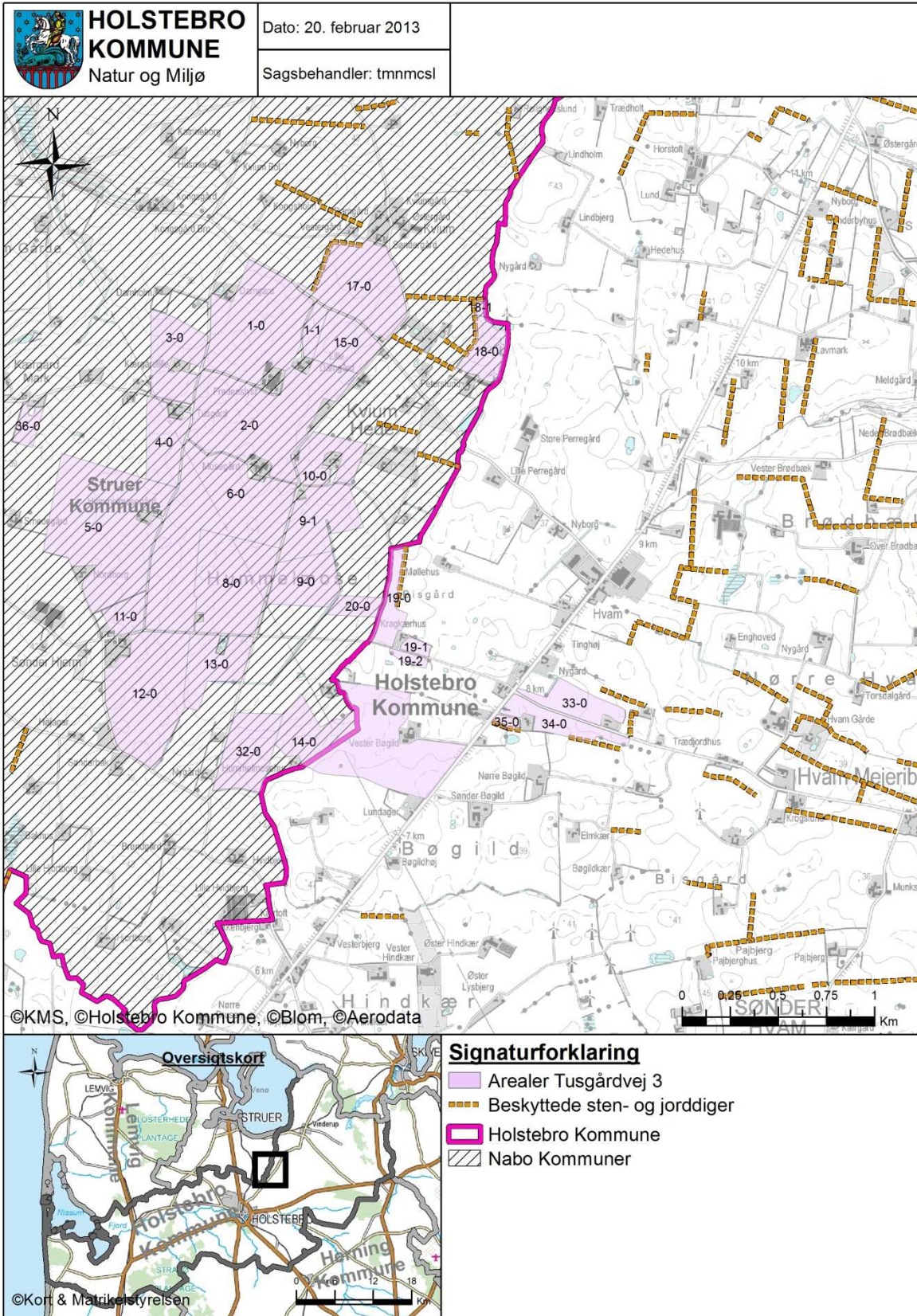

Bilag 1- Arealer i Holstebro Kommune

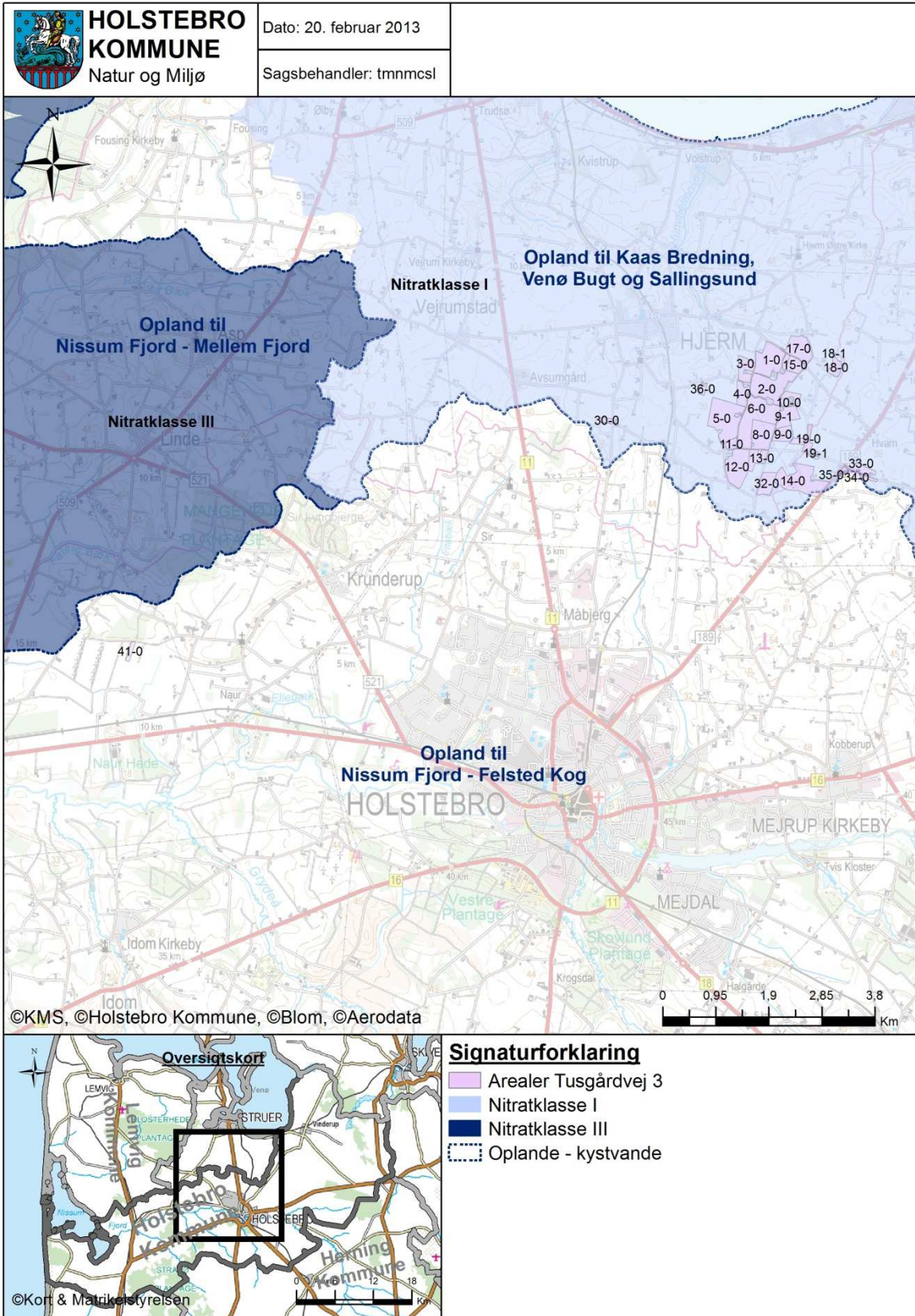

Bilag 2- Landskabelige interesseområder

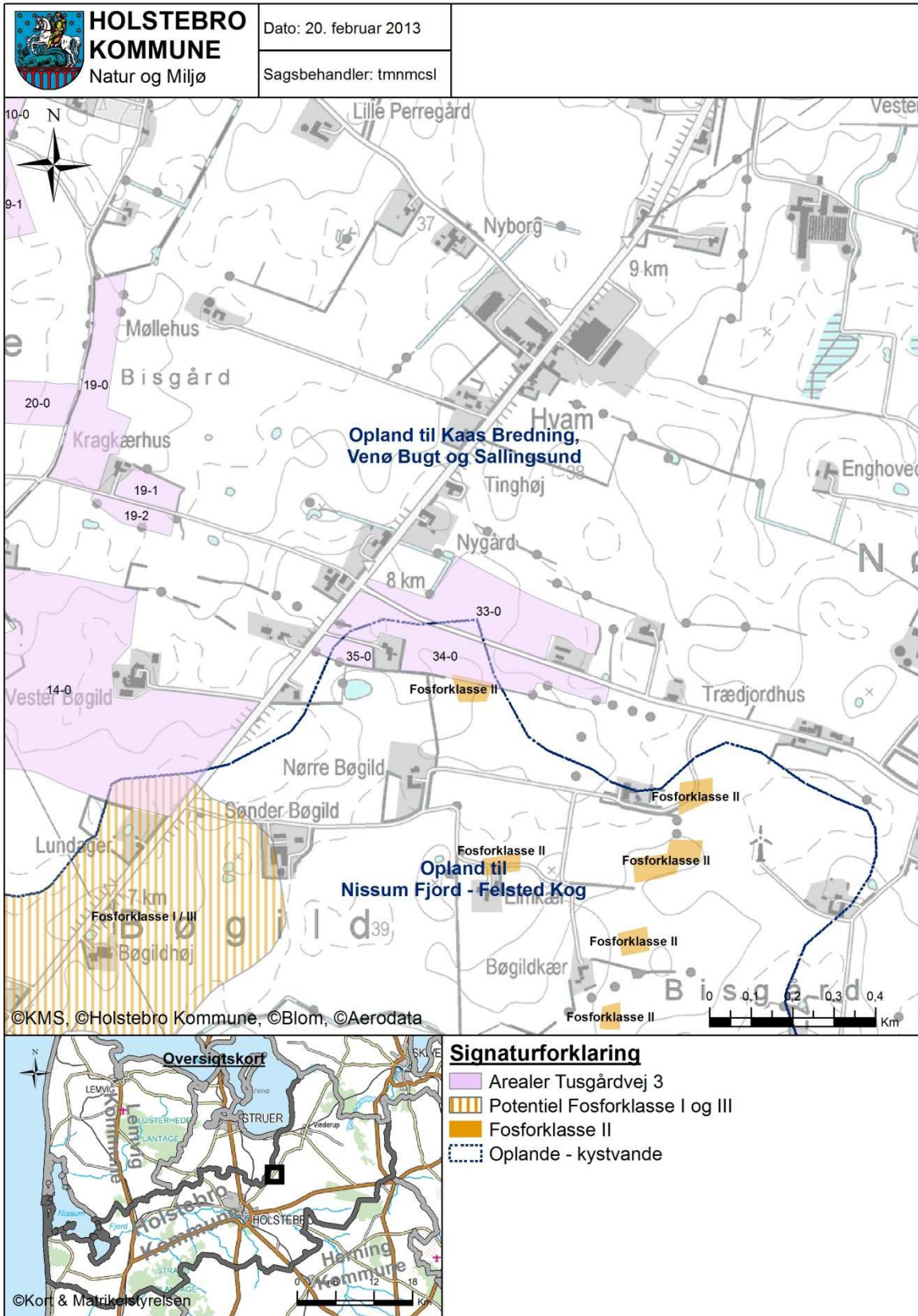

Bilag 3 – Fjordopland og detailafvandingsforhold

Bilag 4 – Lavbundsforhold

Bilag 15 Forslag til skemaer til egenkontrol

Produktionskontrol

Produktionskontrol pr. planår 20_____					
Egenkontrol for perioden 1/8 til 31/7					
Dyretype	Maksimalt antal DE	Antal dyr	DE pr. dyr	DE	+/- DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.v., hvis disse indeholder samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

Ventilation

Mekanisk ventilation			
	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte	
Rengøring			
Vedligehold			

Energigennemgang

Energigennemgang af husdyrbruget			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

Inspektion af uoverdækket gyllebeholder

Inspektion af gyllebeholdere							
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er even- tuelle kab- ler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder							

Teltoverdækning på gyllebeholder

Logbog teltoverdækning					
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

El, vand, brændstof osv.	År: _____			År: _____			År: _____			År: _____		
	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato
El (kWh)												
Vand (m ³)												
Brændstof (l)												

§ 11 miljøgodkendelse

af svineproduktion

Fredenslyst

Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

den 17. maj 2013

*Miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
jf. LBK nr. 1486 af 4. december 2009*

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	4
Indledning.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
1.3 Ikke teknisk resumé.....	7
1.4 Samlet oversigt over vilkår.....	9
1.5 Offentlighed.....	13
1.6 Klagevejledning.....	14
2. Baggrund for miljøgodkendelsen.....	15
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	15
2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold	15
2.3 Gyldighed	16
2.4 Retsbeskyttelse	16
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	16
3. Beliggenhed og planmæssige forhold	17
3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	17
3.2 Placering i landskabet.....	18
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	19
4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg.....	19
4.2 Ventilation	21
4.3 Fodring	22
4.4 Energi- og vandforbrug	24
4.5 Spildevand og regnvand	25
4.6 Affald.....	25
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	28
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	28
5. Gødningsproduktion og – håndtering	31
5.1 Gødningstyper og – mængder	31
5.2 Flydende husdyrgødning	32
5.3 Fast husdyrgødning	34
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	34
6.1 Ammoniak og natur.....	34
6.2 Lugt	35
6.3 Fluer og skadedyr	35
6.4 Transport	36
6.5 Støj fra anlæg og maskiner.....	37
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	39
6.7 Lys	39
7. Påvirkning fra arealerne	40
7.1 Udbringningsarealerne	40
7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker	43
7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden	44
7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	45
7.5 Kvælstof til grundvand.....	47
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	49
8.1 Management	49

8.2	Foder.....	50
8.3	Forbrug af vand og energi	50
8.4	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	51
8.5	Staldindretning	52
9.	Husdyrbrugets ophør.....	55
10.	Egenkontrol og dokumentation.....	56
Bilag 1.	Situationsplan og afstand til naboer	58
Bilag 2.	Oversigt over ejede og forpagtede arealer.....	60
Bilag 3.	Transportveje.....	61
Bilag 4.	Beskyttede naturområder og Natura 2000.....	62
Bilag 5.	Jordbundstyper (i pløjelaget).....	63
Bilag 6.	Fosforklasser, lavbund og terrænforhold.....	64
Bilag 7.	Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.	65
Bilag 8.	Grundvandsnotat	66
Bilag 9.	Beskyttede diger, fredninger og landskab	68
Bilag 10.	Nitratklasser.....	69
Bilag 11.	Overfladevandsvurdering	70
Bilag 12.	Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.....	78
Bilag 13.	Beredskabsplan.....	79
Bilag 14.	§ 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune.....	86
Bilag 15	Forslag til skemaer til egenkontrol.....	96

Datablad

Godkendelsesdato	17. maj 2013
Afgørelsestype	§ 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (75 – 250 DE)
Husdyrbrugets navn	Fredenslyst
Husdyrbrugets adresse	Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Finn Sørensen Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Brugstype	Svinebrug (smågrise og slagtesvin)
CVR nr. / P nr.	74300928/10002427357
CHR nr.	97057
Ejendomsnr.	6710015185
Matrikel nr.	Den nordlige Del, Hjerm, 31h Den mellemste Del, Hjerm, 9b Den mellemste Del, Hjerm, 9e Den nordlige Del, Hjerm, 27i
Husdyrbrugets miljøkonsulent	LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted Konsulent Jørgen Røhrmann jr@landbothy.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Plan- og miljø, Østergade 11-15, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Pernille Fog
Annonceringsdato	29. maj 2013
Klagefrist udløber	26. juni 2013
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	2021

Indledning

Finn Sørensen har den 25. juni 2012, ansøgt om § 11 miljøgodkendelse, jf. Husdyrgodkendelsesloven¹ af husdyrbruget Fredenslyst beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm.

Husdyrbruget er større end 75 DE og er derfor omfattet af § 11 i Husdyrgodkendelsesloven. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC direktivet², idet svinebruget er mindre end 250 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende drægtighedsstald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune. Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbjergvej 11 blevet udspremt på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag³ og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Seneste version af ansøgningen (ver. 6) er indsendt den 16. april 2013.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udvidelsen af husdyrbruget, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i godkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø samt ressourceforbrug.

Husdyrbruget har ikke biaktiviteter, som er omfattet af godkendelsespligt.

¹ LBK nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996

³ Ansøgningsskema 41238 af 25. juni 2012, med seneste justering i version 6 af 16. april 2013.

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 25. juni 2012, modtaget en ansøgning om § 11 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende tidligere sostald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbergvej 11 blevet udspredd på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer svarende til 448 DE.

Da ejendommen ikke tidligere er miljøgodkendt, er hele husdyrbruget omfattet af godkendelsespligt.

Miljøgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 41238. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen senere ændret og suppleret med yderligere oplysninger. Seneste version (nr. 6) af ansøgningen er modtaget den 16. april 2013.

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed godkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Tusgårdvej 3 med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede udbringningsarealer (bilag 2).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder⁴, natur i øvrigt, overfladevand, nitratfølsomme indvindingsområder, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

De generelle beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen.

Tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøbeskyttelsesloven) skal søges separat. Der skal bl.a. indhentes byggetilladelse inden byggeriet igangsættes.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

⁴ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra godkendelsen tages i brug, herunder i indkøringsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven¹ med tilhørende bekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens husdyrvejledning – [wiki-vejledningen](#). Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁶. Jf. denne skal kommunen, før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi” (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter driftsbygninger og anlæg på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm, samt tilhørende ejede og forpagtede arealer.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til gældende regler⁷.

Produktion og arealer

Ud over ejendommen Tusgårdvej 3, drives også en slagtesvineproduktion på husdyrbruget beliggende Øksenhjergvej 11, 7560 Hjerm. Struer Kommune modtog d. 26. september 2012 en ansøgning om § 12 godkendelse til Øksenhjergvej 11.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

På ejendommen produceres husdyrgødning, i alt 200,78 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt 320,31 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog også søgt om mulighed for at udsprede ren svinegylle på arealerne.

Placering og driftsbygninger

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjerm. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Eksisterende stalde anvendes uændret – dog tages den sydligste del af den tidligere drægtighedsstald i brug til slagtesvin og smågrise.

På sigt er det planen at staldafsnittet benævnt ”stald syd” skal udfases, men dette forventes på ansøgningstidspunktet ikke at ske indenfor de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af isse arter.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelse

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Kongsgårdvej 2) ligger ca. 130 m fra nærmeste staldanlæg. Samlet bebyggelse og byzone er sammenfaldende (Hjerm By) og er beliggende ca. 1,6 m fra anlægget. Den beregnede konsekvensafstand er på 557 m.

Transport

Antallet af transporter med dyr, foder, flydende husdyrgødning, olie og hjælpestoffer stiger med 275 transporter til ca. 667 årlige transporter. Stigningen skyldes primært antallet af gylletransporter til og fra Måbjerg Bioenergi.

Transportvejen til udbringningsarealerne fremgår af bilag til afgørelsen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen kvælstoffølsomme naturområder, som er beskyttet efter § 7 i Husdyrgodkendelsesloven, indenfor en afstand af 1.000 m. Nærmeste § 7 areal ligger umiddelbart op ad Hjerm by ca. 1,8 km fra Tusgårdvej 3. Det er beregnet, at der ikke sker en merbelastning af arealet med ammoniak fra det ansøgte.

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen umiddelbart sydøst for Hjerm by. En beregning af ammoniakdepositionen viser, at der ikke sker en merbelastning af området og at totalbelastningen kun udgør 0,1 kg N/ha/år. Desuden ligger der en række små vandhuller, som Struer Kommune har vurderet som vandhuller, der ikke er følsomme overfor ammoniaknedfald.

Der er ca. 13 km fra ejendommen til nærmeste terrestriske habitatnatur – Hjelm Hede, Flynder Sø og Stubbergård Sø samt Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge. Det vurderes, at habitatområderne på grund af afstanden ikke vil blive påvirket af ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringsanlæg tilhørende ejendommen.

Der er derfor ikke stillet vilkår til ammoniakudledningen.

Næringsstoffer til overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealerne (312, 68 ha) afvander til Limfjorden og ligger i nitratklasse 1. De øvrige arealer (7,63 ha) afvander til Nissum Fjord og ligger i nitratklasse 0.

Der er foretaget beregninger i ansøgningsystemet ud fra 4 forskellige scenarier, hvor ansøger har ønsket at udbringe henholdsvis ren svinegyfle og biogasgyfle. Der er derfor stillet et vilkår der giver husdyrbruget mulighed for at vælge mellem 1 af de 4 scenarier for hvert planår.

Beregningerne i ansøgningsystemet viser, at det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000-områder.

Struer Kommune har foretaget en vurdering i forhold til habitatreglerne samt vurderet eventuelle risikoarealer og konkluderet, at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav i forhold til udledning af fosfor til overfladevand.

Næringsstoffer til grundvand

En del af udbringningsarealerne (ca. 11 ha) ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det generelle beskyttelsesniveau til nitratudvaskning i forhold til grundvand er overholdt. Der er stillet vilkår, der fastholder husdyrbruget på forudsætningerne for beregningerne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes af leve i området omkring husdyrbruget samt på eller omkring udbringningsarealerne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og be-

grænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde samt krav til gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt.

Husdyrbruget overholder ikke det BAT-niveau for fosfor ab lager der kan beregnes ud fra Miljøstyrelsens vejledning for samme. Forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Struer Kommune har ud fra en forklaring fra Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) vurderet det for sandsynligt, at denne forskel skyldes en uhensigtsmæssighed i beregningsmetoden pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene (normalt 32-107 kg men i ansøgningen er søgt om (32-55 kg).

Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Kravene for ammoniakemission og fosfor ab lager er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, maj 2011.

1.4 Samlet oversigt over vilkår

Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.

- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

Ventilation

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

Foder

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

Energi og vandforbrug

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Spildevand og regnvand

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

Affald

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale

Beredskabsplan (driftsforstyrrelser og uheld)

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

Håndtering af gylle

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.

- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

Fluer

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

Støj

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Arealer

- 19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10(sædskifte med græs).

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Foranstaltninger ved ophør

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:

- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
- Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
- Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

Egenkontrol og dokumentation

- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE. □
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.
- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19) og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger og dennes konsulent. Efterfølgende har udkastet været i 3 ugers nabo/partshøring med frist for indgivelse af bemærkninger senest den 15. maj 2013.

Der indkom bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Ugeavisen, Struer **d. 29. maj 2013** og på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk.

Følgende modtog udkast til afgørelsen eller teknisk resume af afgørelsen i den 3 ugers høringsperiode:

Ansøger

Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted, att.: Jørgen Røhrmann, jr@landbothy.dk

Naboer indenfor en radius af ca. 560 meter (konsekvensradius for lugt)

Ejere af Tusgårdvej 1, 4 og 6, 7560 Hjerm

Ejer af Kongsgårdvej 2, 4, 6 og 11, 7560 Hjerm

Ejere af Hummelmosevej 1, 2, 3 og 4

Ejer af Øksbjergvej 6 og 9

Adresser på ejere af arealer, der indgår i godkendelsen

Kviumvej 1, 7560 Hjerm

Kongsgårdvej 15, 7560 Hjerm

Øksbjergvej 6, 7560 Hjerm

Kærgårdmark 4, 7560 Hjerm

Tusgårdvej 1, 7560 Hjerm

Sønder Hjermvej 10, 7560 Hjerm

Mosevej 4, 7560 Hjerm

Øvrige parter

Hjerm Vandværk v. formand Svend Erik Toft, Lindevænget 26, 7560 Hjerm

Holstebro Vandværk v/ v. Vestforsyning Vand A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro

Følgende parter har modtaget en kopi af den endelige afgørelse:

Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing,

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov,

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup,

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Struer

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4b, 2200 København N

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V

Dansk Ornitologisk Forening, Peder Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro

Holstebro Museum, Museumsvej 2, 7500 Holstebro

1.6 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Struer Kommune, Østergade 11-15, 7600 Struer eller pr. mail til teknisk@struer.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Klagen skal være modtaget af Struer Kommune **onsdag d. 26. juni 2013** inden kontortids ophør kl. 15.30.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Pernille Fog
Ingeniør

2. Baggrund for miljøgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget *Fredenslyst*, Tusgårdvej 3, 7560 Hjern med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede arealer. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på ejendommen.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

Den producerede husdyrgødning, i alt ca. 201 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt ca. 320 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog indarbejdet mulighed for at udsprede ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjern. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Der ligger ikke andre husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Alle udbringningsarealerne undtagen 3 små arealer ligger indenfor en radius af 2 km omkring ejendommen. Udbringningsarealerne afvander dels til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og dels til Felsted Kog. Der er ikke stigende husdyrtryk indenfor disse 2 kystvandsoplande på godkendelsestidspunktet.

2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold

Godkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis det af kommunen vurderes, at de nye arealer ikke er mere sårbare (jvf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 15).

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller ændringer i ansvarsforholdene vedrørende den daglige drift af husdyrbruget. Tilsvarende skal der ske underretning, hvis driften indstilles for en længere periode.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen eller dele heraf bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at udvidelsen af dyreholdet er påbegyndt og at den ansøgte ændring af den eksisterende drægtighedsstald til smågrise/ungsvin er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse fra den dato, godkendelsen meddeles.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er derfor planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

3. Beliggenhed og planmæssige forhold

I det følgende beskrives og vurderes ejendommens placering i relation til de i Husdyrgodkendelseslovens fastlagte afstandskrav. Ejendommens placering vurderes bl.a. i forhold til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2, ca. 130 m nordøst for husdyrbruget. Der er ca. 1,6 km til nærmeste samlede bebyggelse Hjerm by som også er nærmeste byzone (bilag 1). Afstandskrav om 50 m til byzone, nabobeboelse m.v. jf. Husdyrgodkendelseslovens § 6 er overholdt.

De faktiske afstande for det planlagte byggeri fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 – afstandskrav og faktiske afstande for eksisterende stalde og gyllebeholdere

	Afstandskrav* (m)	Faktisk afstand (m)
		Eksisterende stalde
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 700
Almene vandforsyningsanlæg**	50	> 2.000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 300
Levnedsvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	ca. 9
Naboskel	30	ca. 90

* Afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven, sammenholdt med aktuel afstand fra eksisterende stalde til det pågældende punkt.

**Hjerm Vandværk

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, men da dette er til eksisterende stald, har det ingen betydning for vurderingen af projektet.

Alternative placeringer er ikke undersøgt, da der ikke sker nybyggeri.

Vurdering og dispensation

De generelle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirke- og skovbyggelinjer.

Der gøres opmærksom på, at Holstebro Museum altid skal kontaktes jf. Museumslovens § 27, hvis der i forbindelse med byggearbejde dukker spor af fortidsminder op. Samtidig skal al arbejde standses.

3.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen Fredenslyst ligger ca. 1,6 km sydøst for Hjerm.

Karakteristisk for landskabet omkring Hjerm er et bølget terræn præget af landbrugsproduktion. Området er fattigt på naturområder. Områdets få levende hegn fremstår med en åben struktur og områdets mange diger er ofte kun delvis bevoksede. De middelstore marker fremstår dermed med en transparent afgrænsning og der er ofte stort udsyn ud over karakterområdet. Små og store landbrug og beboelser ligger spredt i hele området. Tekniske anlæg, særligt middelstore vindmøller samt el- og højspændingsledninger, indgår de fleste steder i landskabsbilledet.

Driftsbygningerne ligger samlet og fremstår som en helhed.

Der er ikke registreret nogen kulturmiljøer indenfor ejendommens nærmeste omgivelser. Ejendommen ligger udenfor landskabeligt interesseområde.

Der er ikke registreret fortidsminder nær ejendommens driftsbygninger eller på udbringningsarealerne. Der er registreret diger langs nogen af udbringningsarealer. Placering af digerne fremgår af bilag 8. Digerne er beskyttet i henhold til Museumslovens⁸ § 29a. Ændringer i diger vil kræve dispensation.

Vurdering

Grundlaget for vurderingen er de planlægningsmæssige bestemmelser i området. Ejendommen ligger udenfor værdifulde kulturmiljøer, geologiske interesseområder og landskabelige interesseområder jf. Struer Kommuneplan 2009-20.

Udvidelsen vurderes ikke at have betydning for de landskabelige forhold, da ændringerne i produktionen sker indenfor de eksisterende bygninger og markerne drives uændret. Der etableres igen nye opbevaringsanlæg.

Der er på baggrund af ovenstående ikke begrundelse for at kræve, at der etableres beplantning omkring husdyrbruget.

Struer Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelig, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

⁸ Bekendtgørelse af museumsloven jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

I det følgende beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, kemikalier, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

Miljøteknisk redegørelse

Den nuværende svineproduktion er godkendt til 114 DE. Produktionen ønskes udvidet til 201 DE fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende staldanlæg, samt i den sydlige del af den tidligere drægtighedsstald. De eksisterende stalde bibeholder deres nuværende staldsystem og forventes ikke renoveret, inden godkendelsen skal revurderes første gang. Staldene blev senest ajourførte til den nuværende produktion, da søerne blev sat ud. Der vil dog ske en tilpasning af staldsystemerne i den tidligere drægtighedsstald.

Fordelingen af dyr i de forskellige staldanlæg og sektioner fremgår af tabel 2.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.4 og 8.5, hvor der er en udførlig beskrivelse af BAT i relation til staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er pt. ingen egentlig vaskeplads på husdyrbruget.

Der er to gyllebeholdere på ejendommen. En beholder på 1.240 m³ og en lille gyllebeholder på 650 m³ samt 2 fortanke på i alt 100 m³. Gyllekanalerne kan rumme ca. 250 m³. Yderligere er der en lejet gyllebeholder på Tusgårdvej 8.

Ingen af gyllebeholderne er overdækkede.

Der er i alt 3150 m³ opbevaringskapacitet. Dette svarer til 8,5 måneder. Desuden er 260 m³ kapacitet på Finn Sørensens anden ejendom beliggende Øksenbjergvej 11. Sammenlagt svarer dette til 9,2 mdr.'s opbevaringskapacitet.

Det skal hertil bemærkes, at de mængder regn der er kommet de seneste år taler for at man alvorligt overvejer om der skal anskaffes yderligere opbevaringskapacitet, så udbringning af gylle kan ske på de for afgrøderne mest fordelagtige tidspunkter.

Af øvrige bygninger på ejendommen er der bl.a. et 520 m² og et 1270 m² maskinhus og en 280 m² foderlade. Den del af den tidligere drægtighedsstald fra 1997, der ikke ombygges til smågrise og ungsvin, vil blive ombygget til lade.

En situationsplan er vist i bilag 1.

Svineproduktionens størrelse og sammensætning efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel 2 fordelt på de enkelte staldanlæg (Staldnummer refererer til nummerering i ansøgningssystemet).

Table 2 – dyreholdets størrelse og sammensætning fordelt på staldanlæg

Staldafsnit	Dyretype og staldgulv	Antal dyr	Vægtinterval	Stipladser	DE
ST-136173 Vest eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	6000	8-32 kg	800	29,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	1250	32-55 kg	90	8,5
	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	1250	32-55 kg	160	6,1
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	6000	32-55 kg	400	40,7
ST-136174 Øst eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2500	32-55 kg	170	17
ST-136179 Syd eksisterende	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	2500	32-55 kg	170	17
ST-136185 Nordøst udvidelse	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	5000	8-32 kg	660	33,9
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	5000	33-55 kg	340	24,3
Godkendt antal dyreenheder, jf. gældende omregningsfaktorer					201

Nedenstående tabel er en oversigt over opbevaringsanlæggene på ejendommen (anlægsnummer som i ansøgningssystemet).

Tabel 3 – opbevaringsanlæg

Anlæg	Anlægstype	Størrelse (m ³)	Næste beholderkontrol	Overdækning	Beskrivelse
LA-92432	Gyllebeholder	650	2020	Flydelag	Eableret i 1984
LA-92433	Gyllebeholder	1.240	2020	Flydelag	Eableret i 1990
LA-92434	Fortank	100		Fast låg	
	Gyllekanaler	250			
	Gyllebeholder på Tusgårdvej 8	910			Ejet af Finn Sørensen
Samlet kapacitet (efter udvidelsen)		3.150			

Alle 3 gyllebeholdere ligger mere end 100 meter fra nærmeste åbne vandløb og der er ingen § 3 beskyttede vandhuller/søer indenfor 100 meter. Beholderne er derfor ikke omfattet af kravet om gyllealarmer.

Vurdering

Husdyrbruget vil med produktionstilladelsen og en tilladt fleksibilitet mellem dyretyperne jf. vilkår 2, ikke føre til en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

De eksisterende gyllebeholdere vil forblive uoverdækkede.

Overordnet vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget med de givne staldsystemer og opbevaringsanlæg lever op til kravene i lovgivningen, herunder også krav til BAT (se nærmere herom i et senere afsnit 8.4 og 8.5). Det vurderes desuden, at den tilladte fleksibilitet ikke giver problemer i forhold til lovens krav.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.
- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

4.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationssystemet kører i døgndrift alle dage, i alle staldene. Anlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Det er især ventilationen, som er energikrævende.

Effekten af ventilationsanlægget kan maksimeres ved jævnlig rengøring, justering og vedligehold, hvor det er nødvendigt.

Vurdering

For at imødegå en forringelse af ventilationsanlægget effektivitet, samt unødige støj- og støvgener stilles der vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse, hvilket Struer Kommune vurderer, er tilstrækkeligt til, at produktionen ikke medfører gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

4.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foder opbevares i foderlade og kornsilo på ejendommen.

Den væsentligste del kommer af egen avl fra markbruget men opbevares dog på siloanlæg udenfor denne ejendom.

Det er i ansøgningen oplyst, at der ved blanding af foder ikke afviger fra standardnormerne. Normerne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4 – Fodernormer på ansøgningstidspunktet

Dyretype	FE pr. kg. tilvækst	Råprotein	Fosfor
Smågrise	1,95	161 g råprotein pr. FE	5,3 g P pr. FE
Slagtesvin	2,84	148 g råprotein pr. FE	4,6 g P pr. FE

Råprotein

Smågrisene tildeles foder med et indhold af gennemsnitligt maksimalt 161 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 148 g råprotein pr. FE. Dette svarer til normerne på godkendelsestidspunktet.

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5 – BAT krav, maksimal fosfor ab lager

Dyretype	Dyreenheder	Max. fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Smågrise	83,81	27,8	2.330
Slagtesvin	116,98	20,5	2.398
BAT krav, i alt			4.728

Ansøger har ønsket godkendelse af 4 forskellige scenarier, dog med de samme fodermæssige udgangspunkter, men med forskellige tiltag på arealniveau. I ansøgningssystemet er beregnet i worst case situationen, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt. En nærmere forklaring fremgår af afsnit 8.2.

Der anvendes foder med fytase for at øge fosforudnyttelsen og mindske foderets indhold af fosfor.

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke er foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Det vurderes, at den beskrevne opbevaring og håndtering af foder ikke påvirker omgivelserne væsentligt, da det foregår i et lukket system i foderlade og kornsilo.

Yderligere vurdering af ammoniakemissionen og fosforudvaskningen er beskrevet i afsnit 8.2 om Bedste tilgængelige teknik (BAT) og afsnit 7 om påvirkning fra arealerne.

Krav til dokumentation og egenkontrol for overholdelse af vilkårene fremgår af afsnit 11 om dokumentation og egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

4.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbrugets årlige forbrug af energi og vand i nudrift og forventet ansøgt drift, er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 6 – energi og vandforbrug

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Stigning (%)
Dieselolie	65.000 l	65.000 l	0
Fyringsolie	0 l	0 l	0
Elforbrug	100.000 kWh	140.000 kWh	
Vandforbrug	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Stigning (%)
Drikkevand, stalde	2.580	4.400	71
Vaskevand, stalde	250	350	40
Servicerum	150	150	0
Vask af maskiner m.v.	50	50	0
Mark (sprøjtning)	500	500	0
Bolig	170	170	0
I alt vandforbrug	3.700	5.620	

Energisparende foranstaltninger

Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Ved udskiftning af lysstofrør anvendes, hvor muligt, lavenergi.

Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes systemer, der er energibesparende i det omfang det er muligt.

Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen

Vandbesparende tiltag

Drikkeventiler placeres over krybbe. Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri udover at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt.

Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn af rørsystemet.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Ventilation er den største energiforbrugende post på et svinebrug. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget bør derfor ske jævnligt.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere, kan der hurtigt dannes et overblik over forbruget, og samtidig sikres mod utilsigtet overforbrug.

Der er stillet vilkår om energieftersyn.

Krav om registrering af vand og energiforbrug fremgår af senere egenkontrolafsnit 11.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.3 om BAT.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

4.5 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Der forekommer vaskevand fra rengøring af stalde, samt vand fra vask af maskiner og marksprøjte. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllekanaler.

Der sker ingen ændringer i afledningen af tagvand.

Ejendommens spildevandssystem består af en septiktank på 1,5 m³, en fordelerbrønd og 30 meter sivedræn. Septiktanken er placeret nord for stuehuset. Der sker ingen ændringer.

Afløbsforholdene er angivet i situationsplanen på bilag 1.

Vurdering

Ifølge ansøgningen sker der en mindre stigning i mængden af vaskevand fra stalde som følge af udvidelsen. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til opbevaring af de angivne mængder spildevand, inkl. Regnvand og at håndteringen af spildevandet sker på forsvarlig vis. De seneste års regnmængder viser dog, at det kan være en god ide at have en ekstra opbevaringskapacitet klar, for at udbringning af husdyrgødningen kan ske på det for afgrøderne mest gunstige tidspunkt.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

4.6 Affald

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen.

Oplysninger om art, mængde og opbevaring af affald, der fremkommer på husdyrbruget gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ for erhverv. Der sker en løbende bortskaffelse af affaldet til en kommunal godkendt ordning, så den opbevarede mængde begrænses.

Døde dyr

Døde dyr (større dyr) anbringes under kadaverkappe. Mindre dyr opbevares i container på Tusgårdvej 6. Aflevering sker til DAKA.

Emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage.

Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Såsåed til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække.

Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder.

Desuden er der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Ejendommen er tilmeldt en afhentningsordning med afhentning af erhvervsaffald hver 2. uge.

Veterinært affald

Veterinært affald omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages handlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer eller kommer i berøring med affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunal godkendte eller anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling.

Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemisk emballageaffald

Der opstår kemisk emballageaffald hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m.

Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte eller anviste ordninger.

Farligt affald (Olie og kemikalieaffald)

Markbruget og maskinparken håndteres og vedligeholdes på ejendommen, hvor olie- og kemikalieaffald håndteres i maskinhuset, eller der foretages service på større maskiner på værksteder udenfor husdyrbruget, som også håndterer spildolie og andet affald.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Affaldsmængder

Nedenstående tabel angiver de producerede affaldsmængder og efterfølgende bortskaffelse.

Tabel 7 – affaldsproduktion, mængde og bortskaffelse

Affaldstype	EAK koder	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (døde dyr)	02 01 02	Variierende, Skøn er maks. 15 t	DAKA
Emballage fra foderleverancer m.m.	02 01 99	Maks. 500 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	Maks. 300 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra sprøjtemidler til markbruget	02 01 08 02 01 09	Maksimalt 100 kg	Kommunal godkendt ordning
Spildolie	02 01 08	Maksimalt 200 l/år Maks. opbevaring 200 l i olietromle	Olieleverandør eller kommunal godkendt ordning
Malingsrester	02 01 08 02 01 09	Begrænset	Kommunal godkendt ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09	Max. 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinrester	02 01 99	< 1 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 99	< 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinsk udstyr	02 01 99	< 50 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet brændbart affald. Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 99	500 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 08	Begrænset	Kommunal godkendt ordning

Vurdering

Efter Struer Kommunes regulativ for erhvervsaffald, skal ikke-genanvendeligt farligt affald frasorteres det øvrige affald, og håndteres og behandles så miljøbelastningen bliver mindst mulig.

•

Ikke-genanvendeligt farligt affald anvises til bortskaffelse på modtageanlæg, der er miljøgodkendt til at modtage den pågældende affaldsfraktion.

Virksomheder, der frembringer farligt affald, skal sikre, at det farlige affald er forsvarligt emballeret.

Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand.

Oplagspladsen skal være under tag og med tæt bund uden afløb og skal indrettes med fordybning eller opkant så spild eller lækage i en mængde svarende til den største beholder kan tilbageholdes og efterfølgende opsamles. Spild skal opsamles straks.

Det kontrolleres på tilsyn, at de miljømæssige krav til affaldshåndteringen er opfyldt. For at sikre en miljømæssig korrekt håndtering af husdyrbrugets affald, er der stillet vilkår om opbevaring af olie og kemikalieaffald.

Krav til dokumentation for korrekt bortskaffelse fremgår af afsnit 11.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.

4.7 Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre råvarer og hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, skal håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Nedenstående tabel angiver typer, mængder og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer som anvendes på husdyrbruget. Placeringen er angivet på situationsplanen, bilag 1.

Tabel 8 – råvarer og hjælpestoffer, mængde og opbevaring

Råvarer/hjælpestoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Rengørings- og desinfektionsmidler	max. 1000 kg	Forrum/servicerum og teknikrum med højtryksrensere i sydlige lade.
Dieselolie	65.000 l	Overjordisk olietank på 4.000 l og overjordisk olietank på 2.500 l.
Fyringsolie	Reserveopvarmning	Overjordisk olietank på 1.500 l
Smøreolie	600 l	Maskinhus
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	Ikke oplyst	Lukket kemirum/skab i maskinhus. Sprøjteudstyr står i laden.
Kunsthøddning	max. 60 tons	Udendørs silo vest for nordlige lade.
Medicin	max. 200 kg	Køleskab i besætningsområdet

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringen og håndteringen af råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Der kan være driftsmæssige forhold, hvor risikoen for uheld er til stede, og hvor et eventuelt uheld kan have store konsekvenser for det eksterne miljø. Der kan opstå uheld i forbindelse med håndteringen af husdyrgødning, olie og kemikalier, ved brand og strømsvigt. For at minimere omfanget af en forurening ved uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvori det er beskrevet hvorledes evt. uheld skal håndteres.

Husdyrgødning

Gylleopbevaringssystemet og håndteringen af husdyrgødningen kan udgøre en risiko med hensyn til miljøet. Der kan ske spild ved pumpning til/fra gyllebeholdere og ved lækager i systemet. Ved overfladeafstrømning kan gylle løbe til dræn og/eller vandløb. Der foretages en jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand. Det sikres, at pumpeudstyret altid peger ind over gyllebeholderen, når udstyret ikke er i brug. Der anvendes mobilt pumpeudstyr, som afmonteres efter udbringning, hvorfor utilsigtet udpumpning af gylle ikke vil kunne finde sted. Der gennemføres de lovpligtige 10 års beholderkontroller af autoriseret kontrollant.

Olie- og kemikalier

Spild af olie og kemikalier kan ske ved tankning/påfyldning af olie og kemikalier, ved lækage og overløb, eller ved forkert håndtering. Opbevaring af olie- og kemikalier finder sted på fast bund og uden mulighed for afløb til dræn og/eller vandløb. Fyringsolie og dieselolie opbevares udendørs på fast bund, og i godkendte tanke.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Ved brand opstår en risiko for udslip af miljøskadelige stoffer. Dette søges undgået ved løbende at vedligeholde el-udstyr og ved at undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske installationer.

Tiltag ved uheld og beredskabsplan

Ved uheld, hvor der er risiko for forurening af omgivelserne kontaktes alarmcentralen straks. Samtidig kontaktes Struer Kommunes miljøberedskab, også i tilfælde, hvor der ikke er akut fare for omgivelserne. Nærmeste afstand fra gyllebeholderne til dræn/grøft er over 350 m. Der ligger ingen vandforsyningsanlæg så tæt på stalde og gødningsopbevaringsanlæg, at der er fare for forurening ved eventuelle uheld. Oversigtskort over ejendommen med placering af risikoelementerne er vedlagt beredskabsplanen.

Ved uheld med husdyrgødning, olie- og kemikalie m.v. søges årsagen fastlagt og udslippet stoppet hurtigst muligt, f.eks. ved at opdæmme eller opsuge spild, så det ikke ledes til det eksterne miljø. I kemikalierummet findes savsmuld og kattegrus som kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Ved brand iværksættes rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Vurdering

Ansøger har fremsendt en beredskabsplan, hvor forebyggende foranstaltninger og akut håndtering af en række uheld er beskrevet. Til beredskabsplanen skal der udarbejdes et detaljeret kortbilag, som beskriver placering af miljøfarlige stoffer. Der skal på kortbilag angives afløbs- og drænsystemer, samt placering af materiel, som kan anvendes i arbejdet med at forhindre forurening af det eksterne miljø.

Struer Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan, samt tiltag som beskrevet ovenfor, i tilstrækkelig grad kan minimere risikoen for forurening ved uheld på husdyrbruget. Det vurderes, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

5. Gødningproduktion og – håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget og evt. afsættes til eller modtages fra anden side. Afsnittet beskriver husdyrgødningens opbevaring og håndtering.

5.1 Gødningstyper og – mængder

Miljøteknisk redegørelse

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Tusgårdvej 3 er beregnet til 4.467 m³, inkl. vaskevand og vand fra vaskeplads og udleveringsareal. Der er ingen produktion af fast gødning eller dybstrøelse. Ansøger har ønsket at få en godkendelse der muliggør, at arealerne enten tilføres husdyrgødning fra både Tusgårdvej 3 og Øksenbergvej 11 (Finn Sørensens ejendom med slagtesvin) eller at arealerne tilføres biogasgylle.

Nedenstående tabel angiver mængde og indhold af den producerede og afsatte husdyrgødning i 4 situationer med henholdsvis svinegylle og biogasgylle.

Tabel 9 a – 4 scenarier

Scenarie	Situation
Scenarie 1	Standardsædskifte, svinegylle, 3,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 2	S2 sædskifte, svinegylle og 0 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 3	Standardsædskifte, afgasset biomasse og 1,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 4	S2 sædskifte, afgasset biomasse, 0 % ekstra efterafgrøder

Tabel 9 b – Scenarie 1 og 2 - Gødningproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle, produceret på Tusgårdvej 3	17.599	4.828	201
Svinegylle tilført fra Øksenbergvej 11	21.048	4.940	248
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	38.647	9.768	449

Tabel 9 c – Scenarie 3 - Gødningproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	49.800	4.940	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	49.800	4.940	448

Tabel 9 d – Scenarie 4 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	51.566	7.360	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	51.566	7.360	448

Al husdyrgødning/biogasgylle opbevares i husdyrbrugets to gyllebeholdere, gyllekanaler og fortanke.

Der udbringes i alt enten 449 DE svinegylle eller 448 DE biogasgylle på husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, svarende til 1,4 DE/ha.

Vurdering

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha er overholdt. Der modtages i scenarie 1 og 2 husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11. Da indholdet af nitrat og fosfor er en forudsætning for de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forhold til arealerne, der indgår i denne godkendelse, er der stillet vilkår til den mængde nitrat og fosfor, der må modtages fra anden ejendom til udspreddning på ejendommens arealer i scenarie 1 og 2. Vilkårene fremgår af afsnit 7.1.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionen af flydende husdyrgødning er ifølge den indsendte kapacitetserklæring i alt 4.467 m³. I mængden er indregnet vaskevand fra stalde og vand fra befæstede arealer, i alt 100 m³. Ifølge kapacitetserklæringen er der en samlet opbevaringskapacitet på 3.150 m³, svarende til ca. 8,5 måneders opbevaring. Fortanke og gyllekanaler er indregnet i opbevaringskapaciteten. Hertil kommer en ekstra kapacitet på ca. 0,7 mdr. på ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11.

Nedenstående tabel beskriver husdyrbrugets opbevaringsanlæg efter produktionsudvidelsen.

Tabel 10 – Opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Størrelse	Kapacitet	Yderligere beskrivelse
Stor gyllebeholder	1990	1.240 m ³	3,3	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Lille gyllebeholder	1984	650 m ³	1,8	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Fortanke, 2 stk.	-	105 m ³	0,3	Den ene fortank er til rågylle, som afhentes til afgangning.
Kanaler	-	250 m ³	0,7	
Lejet tank, Tusgårdvej 8	1978	910 m ³	2,5	Beholderkontrolleret senest i 2010
Overskydende kapacitet Øksbjergvej 11	-	260 m ³	0,7	

I alt	3.410 m ³	9,3 mdr.
-------	----------------------	----------

Der er ikke fast pumpe på nogen af gyllebeholderne. I stedet anvendes f.eks. traktormonteret pumpe.

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. Ved ekstreme vejrforhold kan det være nødvendigt med ekstra kapacitet, for at sikre udkørsel af gylle på det for afgrøderne og derfor også miljøet mest optimale tidspunkt. Derfor anbefaler Struer Kommune, at man på forhånd undersøger, hvilke muligheder man har for ekstra opbevaringskapacitet, hvis behovet skulle opstå. For at imødegå risikoen for forurening ved håndtering og opbevaring af gylle, stilles vilkår om opsyn i forbindelse overførsler mellem stalde, opbevaringsanlæg og gyllevogne.

Den beskrevne opbevaring og håndtering vurderes sammen med det stillede vilkår, at være miljømæssig forsvarlig.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 Fast husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Der produceres ikke fast husdyrgødning eller dybstrøelse på ejendommen.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I det følgende beskrives og vurderes ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder, samt påvirkningen af naboer i forhold til emner som lugt, fluer, støj m.v.

6.1 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Det generelle ammoniakkrav

Da der er tale om udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE, hvor ansøgningen er indsendt 25. juni 2012, er der et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem.

I ansøgningssystemet er beregnet en samlet ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre på 1.960 kg N pr. år fra staldanlæg og gødningslagre. Meremissionen i forbindelse med udvidelsen er 803 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt med en margin på 286 kg N/år.

Ammoniaknedfald på Natura 2000 natur

Afstanden fra staldanlægget til nærmeste habitatnatur (nr. 55 Venø, Venøsund) er ca. 8,8 km.

Alene på baggrund af afstanden til nærmeste habitatområde er det Struer Kommunes vurdering, at den ansøgte husdyrproduktion hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil give anledning til en væsentlig påvirkning af området og dets udpegningsgrundlag.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven

Beskyttede naturområder i nærheden af staldanlægget, omfatter et overdrev ca. 1840 meter nordvest for ejendommen umiddelbart syd for Hjerm By og falder ind under § 7 natur.

Ifølge ansøgningen (ver. 2) er merdepositionen beregnet til 0 kg N. Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen – umiddelbart sydøst for Hjerm By. En beregning af ammoniakdepositionen på området viser en merdeposition på 0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år.

I samme retning ligger der en beskyttet mose ca. 1.100 meter ejendommen.

Derudover ligger der 4 vandhuller henholdsvis 510 meter nordvest for anlægget, 980 meter syd, sydvest for anlægget, 680 og 720 meter nord, nordvest for anlægget.

Engen/overdrevet er kategori 3 natur, hvorfor der kan tillades en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Der er ikke foretaget separat beregning for mosen, da den ligger i samme vindretning som engen/overdrevet men længere væk.

Da ansøger har vist, at merdepositionen er 0 kg N/ha/år, er der ikke stillet krav til ammoniaknedfald på natur.

Struer Kommune vurderer, at der er tale om vandhuller, som ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne

Udbringningsarealerne grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Placeringen af naturområderne fremgår af bilag 4.

6.2 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra staldeanlægget, herunder i forbindelse med udsusningen af gylle, fra gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning.

Ventilationsanlægget rengøres, justeres og vedligeholdes, så det kører optimalt.

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11 - Lugtberegninger

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand	Aktuel afstand	Genekriteriet overholdt
Byzone (Hjerm)	Ny	415 m	1.600 m	Ja
Samlet bebyggelse (Hjerm)	Ny	238 m	1.600 m	Ja
Enkelt bolig (Kongsgårdvej 2)	Ny	131 m	190 m	Ja

Nærmest nabo uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2. Nærmeste staldhjørne ligger ca. 130 meter fra nærmeste hushjørne på beboelsen på Kongsgårdvej 2. Lugtcentrum ligger ca. 190 meter fra beboelsen på Kongsgårdvej 2. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse og byzone er ca. 1.600 meter (Hjerm by). Genekriteriet er overholdt for alle områdetyper.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Når gylle omrøres og udbringes, vil der kunne opstå gener for de omkringboende. Udbringning på marker indenfor husdyrgødningsbekendtgørelsens krav kan normalt ikke opfattes som væsentlige gener.

Struer Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen. Dog fastsættes vilkår om tiltag, hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

6.3 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Der foretages en generel bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget, for at sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring husdyrbruget. Dette sker ved tiltag, der kan forhindre redbygning samt ved oprydning og ved at fjerne gamle foderrester.

Fluegener søges begrænset ved hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Rottebekæmpelse gennemføres ved udlægning af gift i kasser gennem autoriseret firma i overensstemmelse med kommunens til enhver tid gældende regler for rottebekæmpelse.

Vurdering

Fluer kan give anledning til gener hos naboer, trods længere afstande. Foderopbevaring og gyllekanaler kan være udklækningssted for fluerne og det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at foretage særskilt bekæmpelse (jf. Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer). De hygiejniske forhold primært vedrørende foderopbevaring har ligeledes betydning for tilhold af rotter.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at ejendommen foretager en tilfredsstillende skadedyrsbekæmpelse, og at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Antallet af transportere til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transportere i nudrift og ansøgt drift.

Tabel 12 – antal transportere

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Transport af levende dyr til anlægget	52	52
Transport af levende dyr fra anlægget	75	100
Transport af døde dyr	25	25
Fodertransporter til anlægget	100	100
Transport af olie og hjælpestoffer	10	10
Gylletransporter	150	400
Afgrødetransporter fra husdyrbruget	15	15
Antal årlige transportere	427	702

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger for de flestes vedkommende umiddelbart rundt om husdyrbrugets anlæg indenfor en radius af ca. 2 km. Kun 3 små arealer ligger længere væk end ca. 2 km.

Interne transporter belaster kun i begrænset omfang omgivelserne. Interne transporter til husdyrbrugets udbringningsarealer med markredskaber er ikke medtaget i transportopgørelsen, da de ikke belaster vejene i området væsentligt.

I ansøgt drift leveres gylle til og fra Måbjerg Bioenergi, hvilket er medvirkende til forøgelsen i det samlede antal gylletransporter.

Transport af gylle sker udenom tæt bebyggelse.

Vurdering

Til og frakørselsforholdene ved husdyrbruget sker ikke umiddelbart tæt ved nabobebyggelse, og Struer Kommune har vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om anvisning af anden adgangsvej eller bestemte tidsrum for transport af hensyn til naboer.

De angivne transportveje og stigningen i antallet af transport vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omboende, da det blandt andet sker uden gennemkørsel af landsbyer eller byzone.

6.5 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Støj fra husdyrbrugets driftsbygninger/installationer er hovedsagligt fra ventilationsanlæg, korn- og fodertransportsystemer, korntørringsanlæg, højtryksrensere og kompressorer. Herudover kan der opleves støj ved interne transport og transport til/fra ejendommen.

Tabel 13 – Støjkloder og støjperioder

Støjkilde	Periode
Mekanisk ventilationsanlæg	Hele døgnet, hele året
Korntørringsanlæg	Høstperioden
Korn- og fodertransportsystemer	Ved indlevering af korn og foder. Normalt i dagtimerne.
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne.

I perioder med markarbejde vil der kunne påregnes lidt mere støj end normalt. Der forventes dog ikke forøgede støjgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Tiltag mod støjkilder

Stationære støjafgivende maskiner kan, hvor det er muligt, isoleres i støjabsorberende maskinrum. Støj fra slidte maskindele kan ligeledes begrænses gennem vedligehold af udstyr. Herudover vil der blive taget hensyn ved en hensigtsmæssig omgang med dyrene.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at det daglige støjniveau svarer til det, der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse.

Struer Kommune har fastlagt de vejledende støjgrænser, husdyrbruget skal overholde. Støjgrænserne er fastlagt ud fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder.

Følgende værdier for støjbelastning skal overholdes, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A).

Tabel 14 - Støjgrænser

Tidsrum		Grænse dB (A)	Referencetidsrummet*
Mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	kl. 07.00-14.00		
Lørdag	kl. 14.00-18.00	45	8 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00		
Mandag - fredag	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Lørdag	kl. 18.00-22.00		
Søn- og helligdage	kl. 18.00-22.00		
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40**	½ time

* tidsrummet med størst støjbelastning inden for den angivne periode. Grænseværdien skal være overholdt inden for dette tidsrum

** maksimalværdier af støjniveauet må ikke overstige 55 dB(A) om natten (kl. 22.00-07.00)

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for omboende.

Der er stillet vilkår om at miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes, og at husdyrbruget, for egen regning, skal dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålingen viser en overskridelse af de fastsatte støjgrænser.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporten på og omkring ejendommen, ved tørring af korn, samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af afgrøder/foder foregår primært indendørs i foderladen i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Renholdelse af staldene og omgivelserne i øvrigt, vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes ikke forøgede støvgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at der kun vil forekomme støvgener fra ejendommen svarende til det der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at det ikke giver væsentlige gener for omboende.

Struer Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende støv.

6.7 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Alle stalde er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er kun tændt, når der arbejdes i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Bortset fra nogle udendørslamper på gårdspladsen er der ikke etableret udendørsbelysning på anlægget..

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at anlæggets opbygning og placering, sammen med afstanden fra anlægget til omboende gør, at lys fra anlægget ikke vil være til gene for de omboende. På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

7. Påvirkning fra arealerne

I dette afsnit beskrives og vurderes driften af markerne. Ligesom kvælstof og fosfors påvirkning af overfladevand og grundvand vurderes.

7.1 Udbringningsarealerne

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Ejendommen råder over ca. 320 ha udbringningsareal.

Det er et ønske fra ansøger, at der bliver mulighed for enten at udsprede ren svinegylle eller ren biogasgylle på arealerne svarende til at der skal udbringes ca. 448 DE gylle.

Sammensætning og næringsstofindhold fremgår af tabel 9.

Nedenstående tabel 15 angiver de ejede og forpagtede arealer, som indgår i husdyrbrugets udbringningsareal og som ligger til grund for vurdering af påvirkningen af arealerne. Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af bilag 2.

Tabel 15 - Udbringningsarealer og marknumre (ejet og forpagtet)

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
30-0	1,90	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,90	0,00	0,00	1,90	1,90	0,00	0,00	0,00
1-0	23,28	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00
1-1	2,21	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00
2-0	28,77	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00
3-0	10,07	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00
4-0	7,66	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00
5-0	33,85	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00
6-0	35,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00
8-0	18,39	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00
10-0	6,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00
11-0	3,42	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00
12-0	22,86	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00
13-0	8,51	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00
15-0	7,20	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00
17-0	16,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00
18-0	5,29	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00
18-1	0,48	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	4,61	0,00	0,00	4,61*	4,61	0,00	0,00	0,00

19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00
20-0	2,56	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,56	0,00	0,00	2,56*	2,56	0,00	0,00	0,00
36-0	2,09	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,22	5,51	0,00	0,00	0,00	5,73	0,00	0,00	0,00
34-0	5,63	Nej	JB4	Nej	S4	S4	2,82	2,82	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	0,00	0,00
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,53	0,20	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00
31-0	0,59	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,59	0,00	0,00	0,59	0,59	0,00	0,00	0,00
32-0	10,14	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
41-0	2,50	Nej	JB2	Nej	K10	S4	2,50	0,00	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00	0,00	0,00
14-0	31,49	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,57	29,93	0,00	0,00	0,00	31,49	0,00	0,00	0,00
9-1	10,78	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00
9-02	1,24	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	1,24	0,00	0,00	1,24*	1,24	0,00	0,00	0,00
9-0	7,17	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00
Total	320,32						7,63	312,68	0,00	0,00	10,89	320,32	0,00	0,00	0,00

De stjernemærkede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Harmoniareal

Med et udbringningsareal på ca. 320 ha og en planlagt udbragt husdyrgødningsmængde (biogasgylle/svinegylle) svarende til 448/449 DE bliver harmonitrykket på 1,4 DE/ha.

Kvælstof

Af de ca. 320 ha udbringningsareal ligger ca. 8 ha i nitratklasse 0 og ca. 313 ha i nitratklasse 1. Arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasserne fremgår af tabel 15.

Miljøstyrelsens udpegning af nitratklasser er begrundet med, at arealerne er beliggende i oplandet til kvælstof sårbart Natura 2000 vandområde, og at arealernes nitratreduktionspotentiale er mindre end 50 %. Det betyder, at der er krav om 50 % lavere husdyrtryk for arealerne i nitratklasse 3 og 85 % harmonitryk for arealerne i nitratklasse 1 i forhold til de generelle harmoniregler. Alternativt skal der foretages kvælstofreducerende tiltag i markdriften.

Grundet den harmonimæssige begrænsning af de generelle harmoniregler reduceres det lovlige harmonitryk på udbringningsarealerne fra 1,4 til 1,2 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 384 DE på udbringningsarealet uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen fra arealerne.

Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav og forskellige sædskifter – se nedenfor.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier, der alle 4 opfylder det generelle beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand.

I scenarie 1 og 2 modtages husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksenbergvej 11 svarende til et indhold af 21.048 kg N og 4.940 kg P. Dette fastholdes ved vilkår.

Scenarie 1 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne – dog K10 sædskifte på mark 41-0: Dette medfører krav om 3,1 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets lovpligtige krav.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P (1,4 DE pr. ha) men med et S2 sædskifte på hovedparten af arealerne – dog G3 sædskifte på mark 9-0 B: Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle indeholdende 49.800 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne - dog K10 sædskifte på mark 41-0:

Dette viser et behov for 1,1 % ekstra efterafgrøder ud over planteditratoratets lovpligtige krav.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle indeholdende 51.566 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til S2:

Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Tabel 16 - Ansøgte gødningstyper – kg N, kg P, DE, efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	Efterafgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	3,1 %	Standard, K10
2	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	0 %	S2, G3
3	Afgasset biomasse	49.800	7.360	448,40	1,1 %	Standard, K10
4	Afgasset biomasse	51.566	7.360	448,40	0 %	S2

Tabel 17 - Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kg N / ha	12,3*
2	Svinegylle	63,4* kg N / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kg N / ha	4,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kg N / ha	3,9

* Worst case udvaskning for henholdsvis fosfor og nitrat

Dræning og jordbundstype

Jordbundstypen på udbringningsarealerne er for hovedpartens vedkommende JB4-3 lerblandet sandjord fin/grov og JB6 fin sandblandet lerjord (bilag 6). Markerne 8-0, 9-0, 9-1, 9-02 (9-0 B i scenarie 2) og 13-0 er JB11 humus. Kun få marker er oplyst dræned eller grøftede. De anvendte jordbundstyper og dræningsforhold har betydning i forhold til beregningen af fosforbalancen på udbringningsarealerne.

I ansøgningen er markerne 1-1, 6-0, 9-0, 9-1, 11-0, 13-0 og 17-0 angivet som dræned men ingen af arealerne ligger i fosforklasser.

Sædskifte

De valgte sædskifter fremgår af tabel 15.

Der er anmodet om 4 forskellige scenarier for udspredding af husdyrgødningen.

I 3 af scenarierne er der valgt et andet sædskifte end standardsædskiftet. Valg af sædskifte har indvirkning på udvaskningen af nitrat. Der er derfor stillet vilkår afhængigt af det valgte.

Ekstra efterafgrøder

Som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen er i 2 scenarier anvendt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav.

Ansøger har i alle 4 scenarier vist, at det generelle beskyttelsesniveau for udvaskningen af nitrat til overfladevand er overholdt.

Fosfor

Kravet om et maksimalt fosforoverskud er overholdt i alle 4 scenarier.

Ingen af udbringningsarealerne (ligger i fosforklasser) afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Arealernes beliggenhed i forhold til fosforklasser og lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

Der er stillet vilkår i henhold til de valgte 4 scenarier.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10.

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % -point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

For alle ovenstående 4 scenarier skal overholdelsen af vilkårene kunne dokumenteres ved tilsyn .

7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker

Miljøteknisk redegørelse

Overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden. Enkelte arealer afvander til Nissum Fjord. De resterende arealer afvander til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingssund i Limfjorden.

Natur

Der indgår ikke beskyttede naturområder i udbringningsarealet og udbringningsarealet grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Risikoarealer

Struer Kommune har vurderet, at der ikke er arealer, der giver anledning til at stille skærpede krav i forhold til overfladeafstrømning særligt med henblik på at mindske udvaskning af fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord.

Struer Kommunes vurdering i forhold til risikoarealer fremgår overfladevandsvurderingen i bilag 12.

Vurdering

På baggrund af afstanden mellem marker og naturområder, naturtypernes tålegrænse og at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker, vurderer Struer Kommune, at udbringning af husdyrgødning på ansøgte arealer ikke vil give anledning til en væsentligt påvirkning af beskyttede terrestriske naturområder herunder internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag.

Udbringningen vurderes heller ikke at kunne påvirke vandløb i området, da der i udbringningsarealet ikke indgår skrånende arealer, der ligger vandløbsnært.

7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

Kvælstof til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilførelse til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Overfladevandsvurderingen og beregningerne, der ligger til grund for denne, fremgår af bilag 12

Fosfor til Limfjorden delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund samt til Nissum Fjord

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Ud fra Struer Kommunes forudsætninger og beregninger er det vurderet, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i Limfjorden (Kås Bredning) og Nissum Fjord kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, hvorfor Struer Kommune har konkluderet, at projektet ikke medfører en væsentlig belastning af de 2 kystvandsoplande.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Miljøteknisk redegørelse

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af hovedparten af udbringningsarealerne. Det vurderes usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i tilknytning til udbringningsarealerne, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter.

Dog er der en chance for at der er forekomst af stor og lille vandsalamander i det § 3-beskyttede vandhul der ligger umiddelbart op ad og nordøst for mark 18-0. Der skal ifølge § 1 i lov om randzoner etableres en min. 10 meter bræmme omkring vandhullet. Der må derfor hverken gødskes, sprøjtes, dyrkes eller foretages anden jordbearbejdning nærmere end 10 meter fra vandhullet. Struer Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre vandhullet og dermed eventuelle bilag IV arter mod overfladeafstrømning stammende fra dyrkning af den nærliggende mark.

Der inddrages ikke arealer, som i dag er udyrkede (f.eks. ligger i brak). Den eksisterende arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift, og der sker ikke nogen ændring i arealanvendelsen.

Som tidligere beskrevet vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til påvirkning af naturarealer i området, hvorfor potentielle leve- og ynglesteder for bilag IV-arter ikke vil kunne påvirkes. Ansøgte projekt vil heller ikke kunne påvirke forekomsten af flagermus i området.

Vurdering

Struer Kommune vurderer derfor at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

7.5 Kvælstof til grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Den største del af udbringningsarealerne ligger i område med drikkevandsinteresser.

Markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor Holstebro og Hjerm vandværkers indvindingsområder, der er registreret som nitratfølsomme. Der er derfor lavet beregninger i ansøgningsystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Beregningerne viser, at den ansøgte udvaskning af nitrat fra rodzonen for de nævnte arealer ikke overstiger 50 mg nitrat pr. liter. Derfor er det generelle beskyttelsesniveau for drikkevand overholdt.

Der er lavet en indsatsplan for Holstebro Vandværks indvindingsopland, der strækker sig ind i Struer Kommune og overlapper med Hjerm Vandværks indvindingsopland.

Der er fremsendt beregninger på 4 scenarier.

Vurdering

Der er søgt om udbringning af husdyrgødning fra 448 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,4 DE/ha. Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav eller henholdsvis S2.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier (se nærmere beskrivelse under afsnit 7.1):

Scenarie 1 – Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 46-50 mg N/liter.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle med 1,4 DE pr. ha men med et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 48-50 mg N/liter.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til standardsædskifte på arealerne:

Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 45-50 mg N/liter.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til S2:

Nitratudvaskningen til rodzonen er 46-50 mg N/liter.

Udvaskningen fra de pågældende udbringningsarealer er svagt stigende i forhold til nudrift. Dette fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 18. Ansøgte scenarieudvaskning fra rodzonen til grundvandet

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning mg N pr. liter fra både mark 30-0 og 31-0*	Merbelastning (Ansøgt-Nudrift)
1	Svinegylle	46-50	0
2	Svinegylle	48-50	0 til 2
3	Afgasset biomasse	45-50	-1
4	Afgasset biomasse	46-50	-2 til 0

* udvaskningen er den samme fra begge marker

Idet beskyttelsesniveauet er overholdt har Struer Kommune ingen bemærkninger til det ansøgte. Vilkår til ekstra efterafgrøder fremgår af tidligere afsnit 7.1.

Arealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser, og tilhørende grundvandsudtalelse fremgår af bilag 9.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

8.1 Management

Miljøteknisk beskrivelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, samt at have en beredskabsplan.

Ansøger har redegjort for hvilke forholdsregler, der er taget på husdyrbruget:

- I valget af desinfektionsmidler til den enkelte opgave tages hensyn til formålet med brugen af midlet.
- Der foretages jævnlig kontrol af gylletankes og gyllesystemers tilstand.
- Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemers funktion.
- Lysstofrør udskiftes løbende med lavenergilysstofrør.
- For at lette rengøringsarbejdet og spare på vandforbruget indledes med iblødsætning af staldafdelingens overflader inden rengøring med højtryksrensning. Der anvendes lejlighedsvis basiske sæber og rengøringsmidler, som er let nedbrydelige til fordel for miljøet.
- Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.
- Driften sker sektioneret og ved indsættelse af grise med høj sundhedsstatus sikres en effektiv produktion med få sygdomsproblemer, høj daglig tilvækst og et tilsvarende lavt foderforbrug. Dermed begrænses udledningen af kvælstof, fosfor og andre stoffer til omgivelserne.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Markplaner, dyrkningsstrategi og sprøjteplaner tilrettelægges i samarbejde med planteavlskonsulenter.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for management. Der er stillet en række egenkontrolvilkår under afsnit 10.

8.2 Foder

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende kontroller, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Det er BAT f.eks. at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Af ansøgningen fremgår det, at der er anvendt standardnormer for foderets indhold af fosfor og foderenheder pr. kg tilvækst (tabel 4).

Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.

Der er ikke foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i husdyrgodkendelse.dk.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt.

Vurdering

Efter Miljøstyrelsens vejledende BAT-grænseværdier, må der max. udledes 4.728 kg P ab lager. Beregningen fremgår af tabel 5 i afsnit 4.3.

Da ansøgningen viser 4.828 kg P ab lager, lever husdyrbruget ikke umiddelbart op til Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager.

Dette skyldes ifølge Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) en konflikt mellem trinvis håndtering af BAT krav (over/under 32 kg) og lineær udvikling i fosfor ab dyr pr DE i beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk.

Per Tybirk forklarer, at der er en lineær korrektion fra smågrise til slagtesvin, hvorved ungsvin fra 30-55 kg er halvvejs smågrise i fosforberegningens basisnormal. Men ungsvinene er rent BAT-kravmæssigt defineret som slagtesvin fra 32 kg hvorfor det går galt.

Per Tybirk uddyber med følgende begrundelse – ”Den bagvedliggende ligning for fosfor giver ca. 27 kg fosfor pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(7,4+32)/2 = 19,7$ kg og for slagtesvin er der i 2011/12 normal ca. 20,4 kg P pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(32+107)/2 = 69,5$ kg. Ved en gennemsnitsvægt på $(32+55)/2 = 43,5$ kg vil ligningen derfor sige ca. 24 kg P pr DE, som ligger over Miljøstyrelsens vejledende BAT krav for slagtesvin på 20,5 kg P/DE. Dette viser en uhensigtsmæssighed i beregningsmodellen idet BAT-kravet ikke kan justeres på samme måde som beregningsmodellen tilpasser normtallene til vægtintervallet”.

Struer Kommune kan konstatere, at forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Ud fra ovenstående forklaring fra Per Tybirk, anser Struer Kommune det for sandsynligt, at denne forskel skyldes ovennævnte uhensigtsmæssighed pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene. Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Struer Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget overholder BAT indenfor foder.

8.3 Forbrug af vand og energi

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at registre og minimere vand- og energiforbruget. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek, installation af energibesparende belysning, og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Ansøger har redegjort for hvilke vand- og energibesparende foranstaltninger der foretages på husdyrbruget:

- Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes der systemer, der er energibesparende i det omfang, det er muligt.
- Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.
- Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen.
- Drikkeventiler placeres over krybbe.
- Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri ud over at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt. Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn med rørsystemet.

Vurdering

Det er vigtigt både på bedriftsniveau og samfundsmæssigt, at der spares på energi og vand. Det er ovenfor og i afsnit 4.4 redegjort for hvilke tiltag, der er iværksat for at reducere vand- og energiforbruget.

Struer Kommune anser det for at være BAT, at der jævnligt føres kontrol med vand- og energiinstallationer og at forbruget registreres med jævne mellemrum. Herved øges fokus og unormale stigninger i forbruget opdages i god tid.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis, sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for forbrug af vand og energi. Der er stillet vilkår om drift og vedligeholdelse af ventilationssystemet under afsnit 4.2. Som det fremgår af ansøgningen er der generelt en fokus på besparelser indenfor vand og energi. Der er stillet egenkontrolvilkår om kvartalsvis registrering af forbruget af vand og energi under afsnit 10, samt vilkår om et energieftersyn under afsnit 4.4.

8.4 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag, fast overdækning, samt omrøring kun umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringsanlæggene minimeres.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge udbringning af gødning så der tages hensyn til naboer, så udbringningen afpasses afgrødernes behov, og der sker en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af gødning skal bl.a. undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb.

En del af ovennævnte tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Husdyrgødning foregår i 2 eksisterende tanke uden overdækning. Da der er tale om små tanke, vil etableringsomkostninger til en fast overdækning og de afledte årlige omkostninger være relativt store og ikke stå i forhold til den opnåede effekt, der vil svare til en reducere af N-emissionen på ca. 130 kg N/år. Prisen pr. kg sparet N-udledning vil i givet fald blive omkring 175 kr. pr. kg.

Gylle, der leveres til biogasanlægget, vil blive udleveret fra en lukket fortank.

Udbringningen af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvilket anses for værende BAT.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jord-bundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vurdering

Struer Kommunen vurderer med ovenstående redegørelse og de i afsnit 5.2 og 10 stillede vilkår/egenkontrolvilkår, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende opbevaring og udbringning af gødning.

Opbevaring og opbevaringskapacitet for den producerede husdyrgødning er beskrevet i afsnit 5.2. Der er for at opfylde krav til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand stillet vilkår til etablering af ekstra efterafgrøder samt vilkår om vedvarende græs på mark 9-0B (scenarie 2) under afsnit 7.1.

8.5 Staldindretning

Miljøteknisk beskrivelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT-byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Af ansøgningen fremgår følgende:

Ændringen af produktionen sker i bestående anlæg suppleret med nyindretning af en smågriseafdeling i en tidligere drægtighedsstald.

I den nyindrettede afdeling indrettes gulvet med delvist fast gulv.

Der pågår, af hensyn til gældende dyrevelfærdsregler fra 2015, udskiftning af spaltegulvselementer med drænsplater, hvor dette er nødvendigt. Derudover kræver nærværende ændringer ikke ændringer i staldanlægget. Der skal således ikke foretages egentlige ombygninger i anlægget, der umiddelbart muliggør installation af ammoniakreducerende teknologi på økonomisk acceptable vilkår, der er proportionale i forhold til værdien.

I den nyindrettede afdeling etableres stierne med delvist fast gulv, der i sig selv vurderes som BAT.

Struer Kommune har på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, beregnet en tilladt maksimal ammoniakudledning til 2.136 kg N (tabel 21). Den ansøgte produktion udleder 1.960 kg N, hvorved produktionen ligger under den vejledende grænse, og ansøger lever hermed op til BAT for det samlede anlæg.

Fravalg af BAT

Der er ud over ovennævnte tiltag ikke valgt yderligere staldteknologier.

Gyllekøling og forsuring

Såvel gyllekøling som forsuring vil kræve ombygninger af gyllekummerne. Tiltaget vurderes ikke relevant, da væsentlige dele af staldanlægget er med delvise spalter, der vurderes som BAT. Hertil kommer, at der er tale om et ældre staldkompleks med mange forskelligartede bygningsafsnit, hvor omkostningerne til ændring af gyllesystem og gulv inkl. af- og genmontering af inventar, at blive relativt høje. Gennemsnitligt forventes bygningsændringerne at blive mindst 800 kr pr. stiplads, der ændres i eksisterende afdelinger. Ved 2.450 stipladser i eksisterende afdelinger bliver omkostningen til bygningsændringerne her alene 2.210.900 kr. Forrentning og afskrivning 12 år 5 % rente bliver 249.400 kr svarende til 14,45 kr pr produceret gris 8-55 kg delt ud på samtlige grise i anlægget.

Hertil kommer investeringen i selve kølings- eller forsuringsanlægget, samt årlige omkostninger til driften. Teknologiske løsninger, der kræver ændringer i gulvprofilen, vurderes derfor ikke aktuelle i bestående staldsystemer, der ikke står overfor en renovering.

Luftvasker med syre

Luftvasker med syre er ikke etableret, da der ikke er dokumentation for driftssikkerhed samt holdbarhed over tid. Specielt holdbarheden og vedligeholdelsesomkostningerne må vurderes at være belastende for teknikken, da anvendte hjælpestoffer som svovlsyre er stærkt korrosive. Hertil kommer omkostninger til selve syren, ekstra energi og ekstra arbejde. Følgende må anses for minimumsomkostninger forbundet med teknikken, idet nyere undersøgelser antyder væsentligt større omkostninger:

	Årlig omk.	Pr. gris
Øget energi 1,5 kwh/prod. gris á 0,75 kr		1,13
Øget invest. 80 kr/stiplads 10 år 5% rente	9,02	1,80
Forbrug af svovlsyre		0,30
Øget vedligehold på ventilationsanlæggets udsugning og syreanlægget m.m.*		1,40
I alt		4,63

*Det vides, at syredampe kan være stærkt tærende på bygningsdele

Ventilationsanlæg

I nærværende staldanlæg står ventilationsanlægget ikke foran udskiftning. Øget forrentning af udskiftning vil derfor øge omkostningerne yderligere med ekstra forrentning og afskrivning på udskiftning af et anlæg, der endnu ikke er nedslidt.

Vurdering

Der er tale om en svinebesætning på gyllebaserede staldsystemer. Krav til BAT-niveauet for staldindretning skal fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår for dyretypen, hvor der er taget højde for økonomisk proportionalitet.

På baggrund af ovenstående, og stillede vilkår bl.a. til staldindretning, vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget lever op til BAT. Ansøgers redegørelse for fravalg af yderligere ammoniakreducerende tiltag vurderes rimelige på baggrund af den allerede opnåede reduktion og ud fra en vurdering af økonomisk proportionalitet i forhold til miljøeffekten.

Beregning af krav til BAT-niveau for ammoniakemissionen fremgår nedenstående tabel.

Table 16 – Beregning af krav til BAT-niveau

Dyretype	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT (kg NH ₃ -N pr. gris)	Vægtkorrektion*	Samlet ammoniakemission (kg NH ₃ -N)
Smågrise i eksisterende anlæg 2-klimastald, delvis spaltegulv	8.500	0,043	0,9807	358
Smågrise i eksisterende anlæg Drænsalter	3.750	0,081	0,9807	298
Slagtesvin i eksisterende anlæg Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	8.500	0,31	0,2306	608
Slagtesvin i eksisterende stald Drænet gulv	3.750	0,4	0,2306	346
Slagtesvin i renoveret drægtighedsstald Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	5.000	0,0366	0,9807	179
Smågrise i renoveret drægtighedsstald 2-klimastald, delvis spaltegulv	5.000	0,3	0,2308	346
Sum for anlægget, BAT-niveau				2135
Ammoniakemission jf. ansøgning				1.960
Krav overholdt				JA (÷ 175)

Ved afvigende vægt-/aldersgrænser er emissionsgrænseværdierne korrigeret jf. Miljøstyrelsens vejledning.

9. Husdyrbrugets ophør

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ophør af produktionen vil stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Tilsvarende tømmes og rengøres øvrige bygninger for foderrester m.v.

Alternativ anvendelse af bygningerne vil blive vurderet.

Vurdering

Struer Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretages de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare, at ejendommen ikke bliver tilholdssted for eksempelvis rotter og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende stand. Det vurderes at nævnte tiltag sammen med det stillede vilkår er tilstrækkelige.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
 - Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

10. Egenkontrol og dokumentation

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en beskrivelse af registreringer og kontroller der udføres. Derudover er der indsendt en beredskabsplan, som beskriver forholdsregler i situationer, hvor der opstår et uheld på husdyrbruget.

Den lovpligtige 10 års beholderkontrol gennemføres, hvor gyllebeholderen kontrolleres af særligt uddannet personale. Derudover foretages månedlig kontrol af gyllebeholderens flydelag, tilstand og fyldningsgrad.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Produktionen i marken følges ved opmåling i høst og der udarbejdes årlige gødningsregnskaber.

Sprøjteplaner udarbejdes i samråd med planteavlskonsulent.

Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemernes funktion.

Vurdering

Af ovenstående fremgår, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt, stilles yderligere en række egenkontrolvilkår. Det drejer sig f.eks. om udarbejdelse af en egentlig produktionskontrol som dokumentation for at forudsætningerne for godkendelsen er overholdt bl.a. at der anvendes normtal for foder.

Struer Kommune vurderer, at husdyrbrugets beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art,

mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.

- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19 og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

Bilag 1. Situationsplan og afstand til naboer

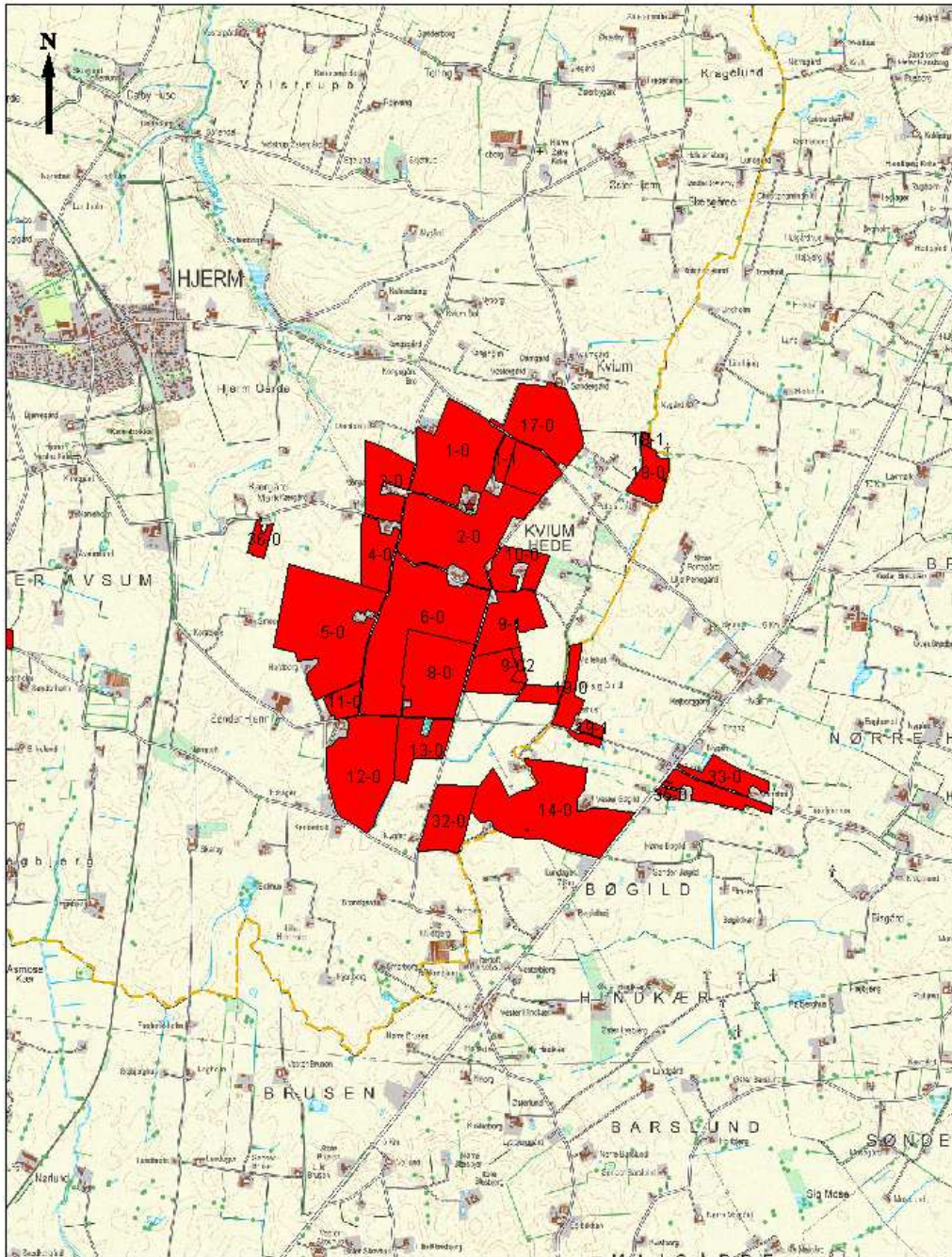

Afstand til naboer

§ 11 miljøgodkendelse, Tugsgårdvej 3, 7560 Hjerm
Sagsbehandler: PFOG
Dato: 21. marts 2013

Bilag 2. Oversigt over ejede og forpagtede arealer

OVERSICHT OVER EJEDE/FORPAGTEDE AREALER

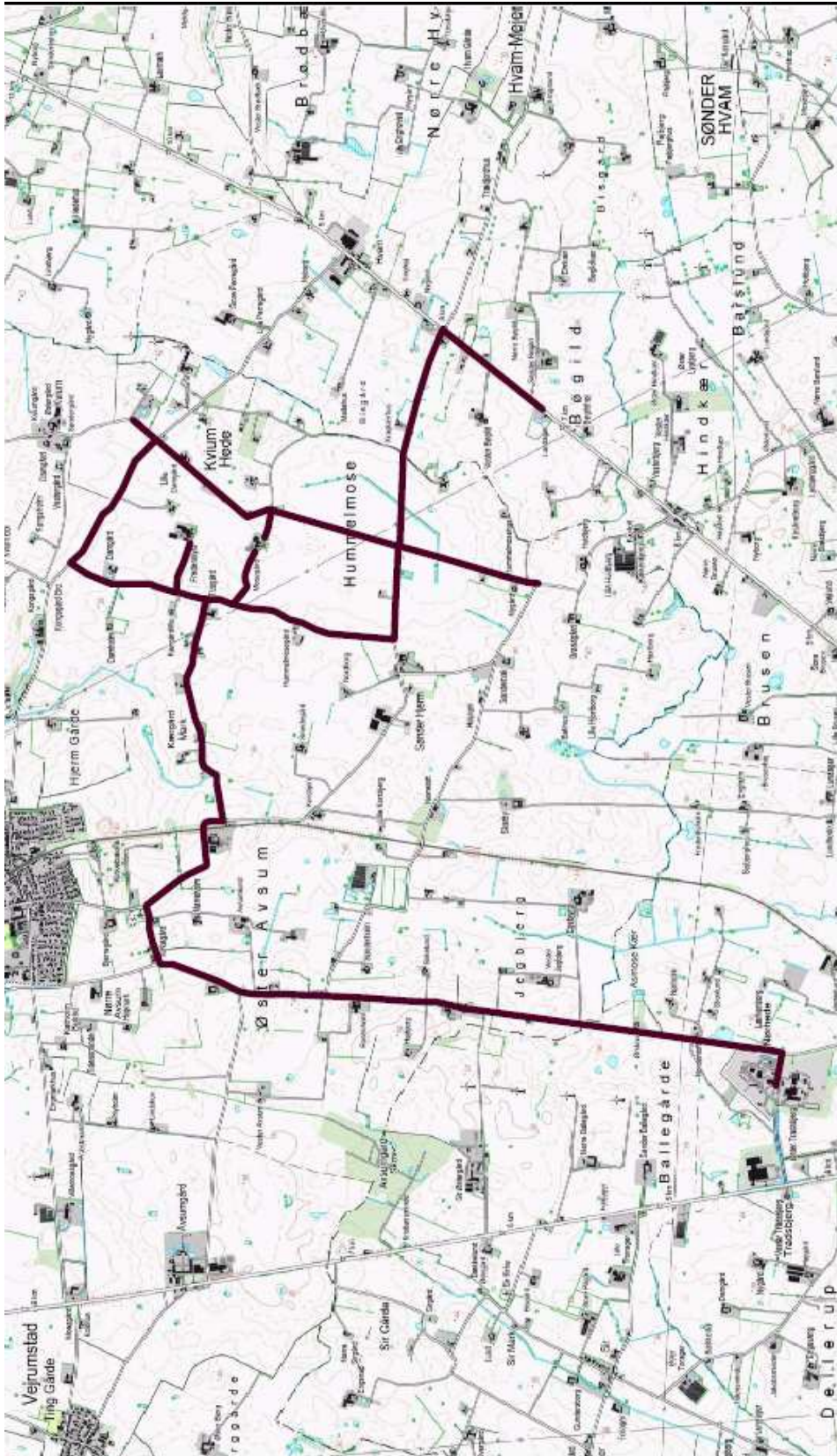
§ 11 miljøgodkendelse, Tugårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

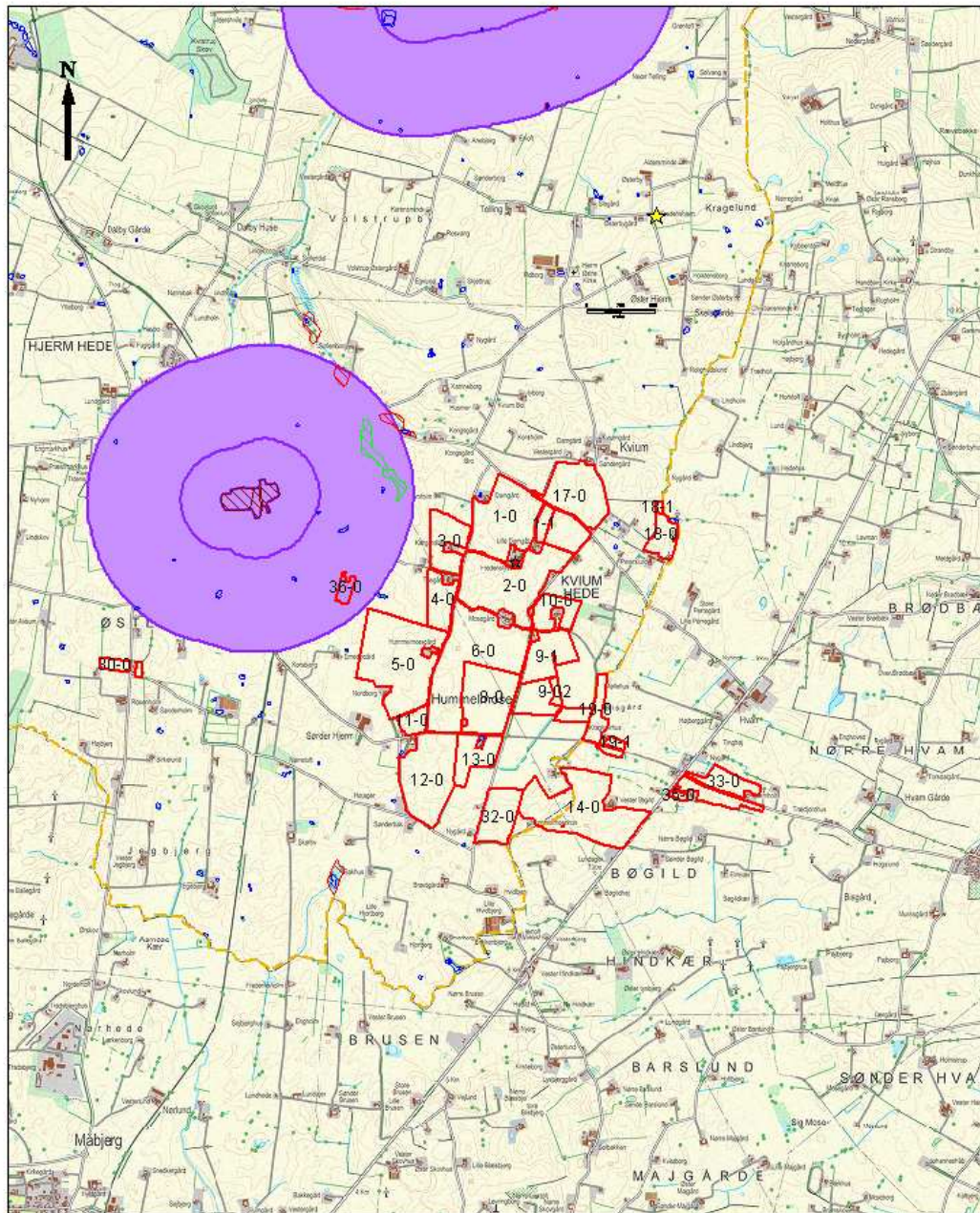

Bilag 3. Transportveje

Bilag 4. Beskyttede naturområder og Natura 2000

§3 BESKYTTET NATUR, §7 OMRÅDER M. BUFFERZONER, NATURA-2000 OMRÅDER

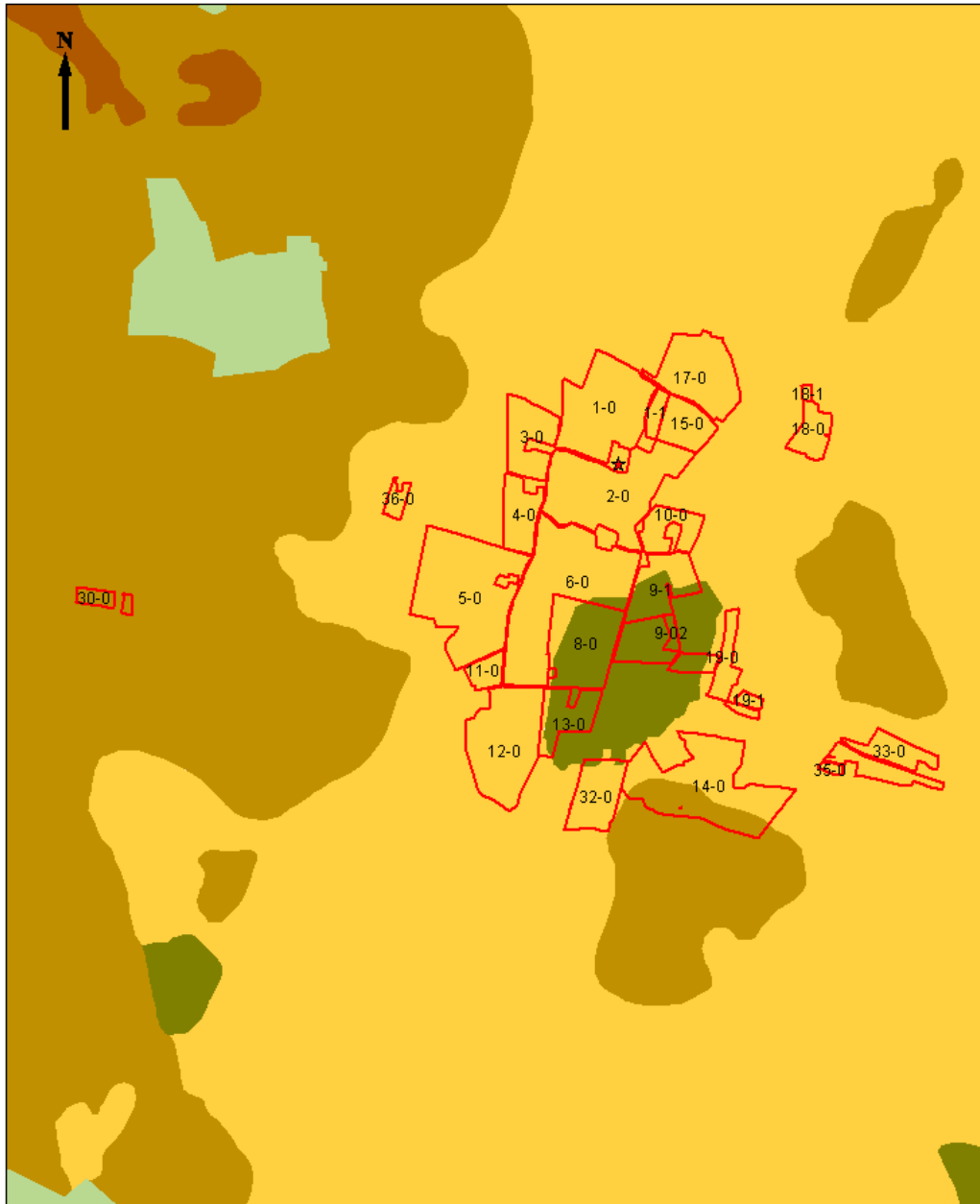
§ 11 miljøgodkendelse, Tugsgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Udbringning	Eng
Habitatområde	Hede
Fuglebeskyttelsesområde	Mose
Ramsarområde	Overdrev
§7 områder m. bufferzone	Strandeng
	Sø

Bilag 5. Jordbundstyper (i pløjelaget)

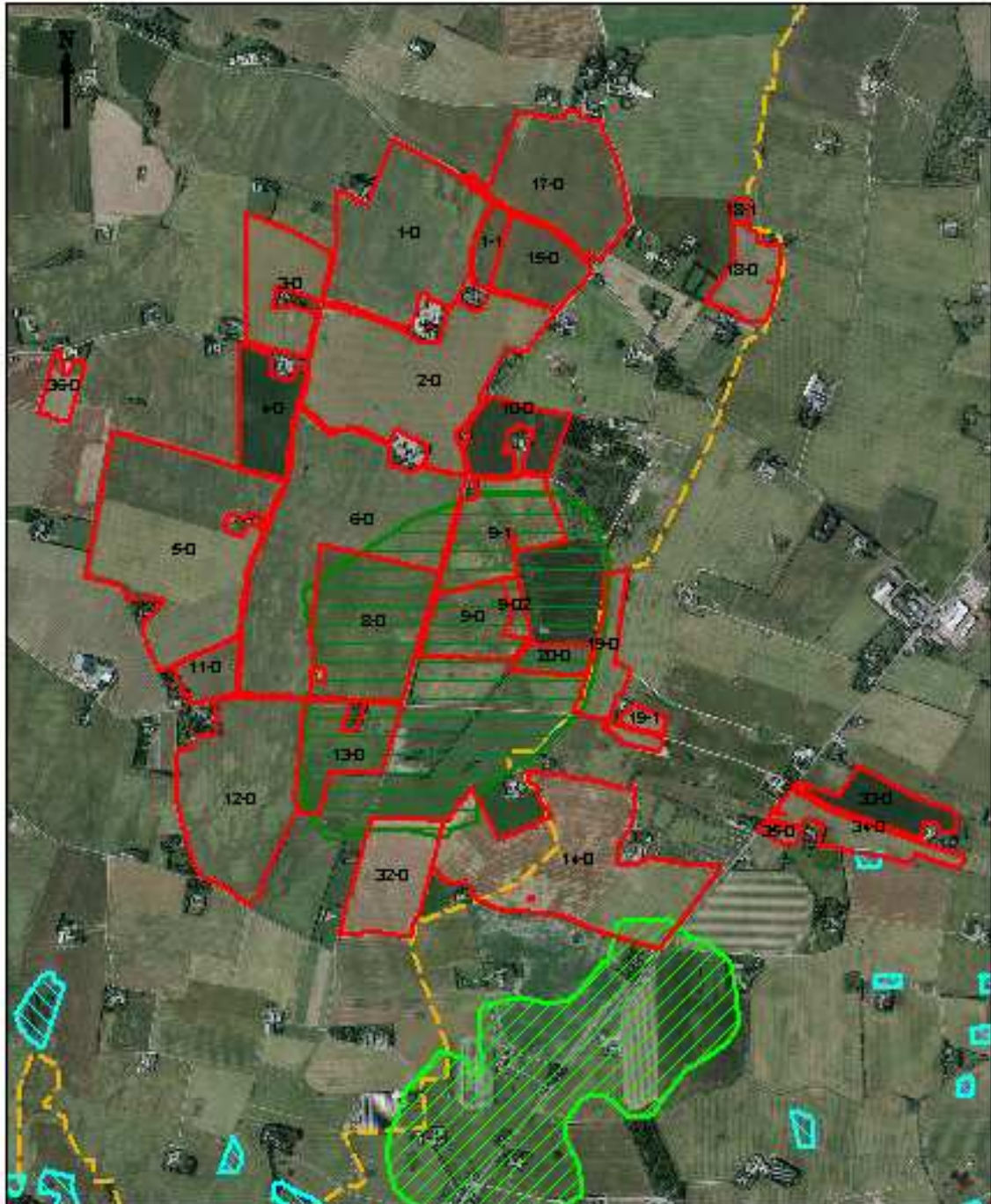
JORDBUNDSTYPER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Byzone, skov m.v.
	Humus (JB 11)
	Grovsandet jord (JB 1)
	Lerblandet sandjord grov/fin (JB 3/4)
	Finsandet jord (JB 2)
	Sandblandet lerjord grov/fin (JB 5/6)
	Lerjord (JB 7)
	Svær lerjord (JB 8)

Bilag 6. Fosforklasser, lavbund og terrænforhold

LAVBUND, FOSFORKLASSER OG TERRÆNFORHOLD

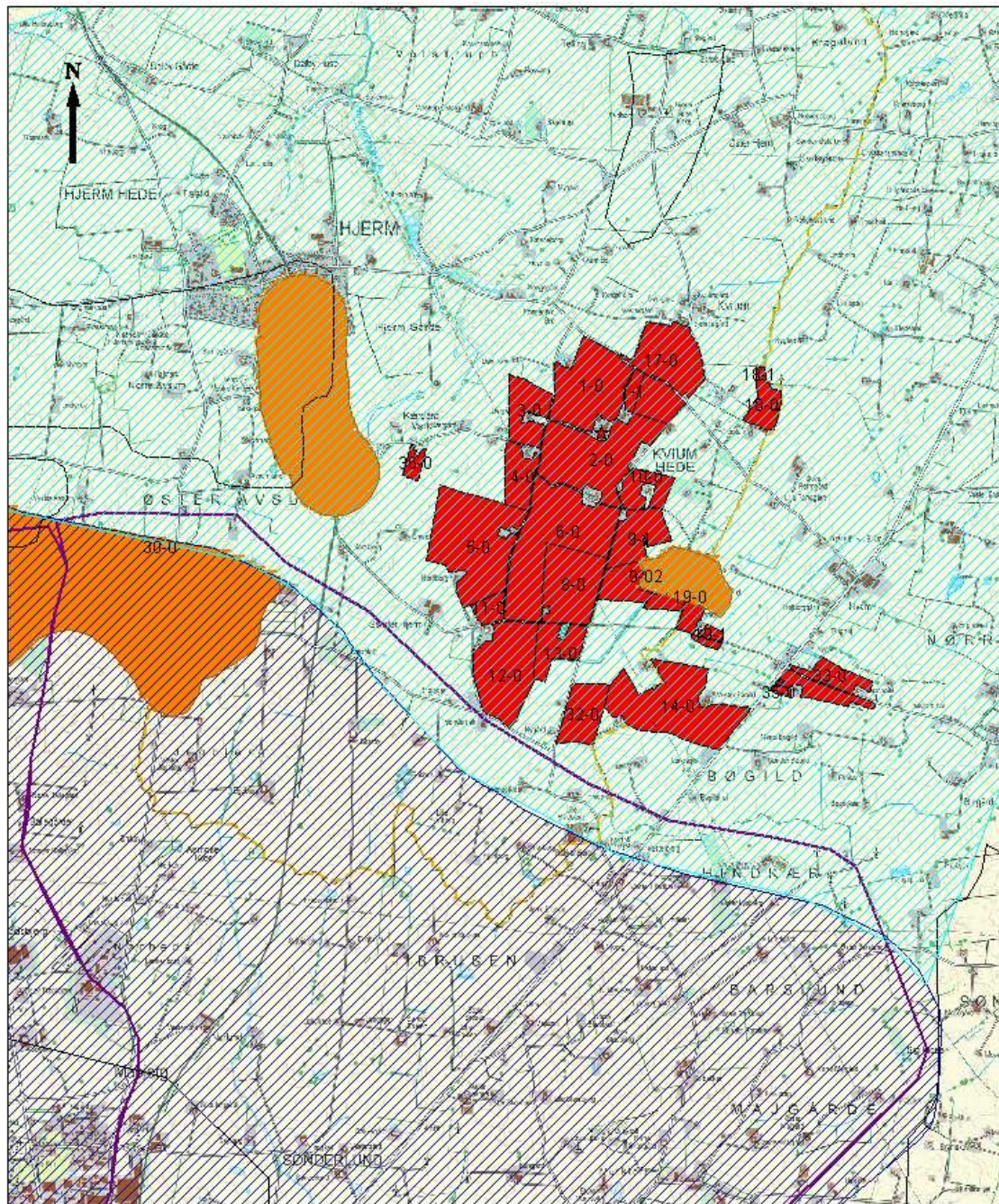
§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skemarr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 7. Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.

NITRAFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATSONRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Særlige drikkevandsinteresser
	Drikkevandsinteresser
	Særlige drikkevandsinteresser
	Nitratfølsomt indvindingsområde

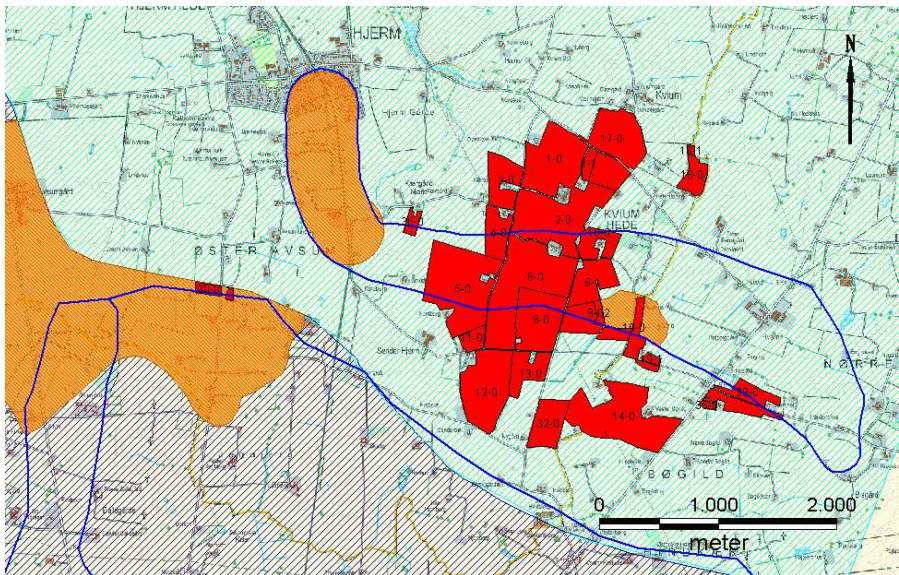
Bilag 8. Grundvandsnotat

I forbindelse med en § 11 miljøgodkendelse ligger nogle af udspretningsarealerne inden for Nitratfølsomt indvindingsområde.

Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Arealerne er angivet på figuren neden for. Arealerne 30-0,19-0, 20-0, 31-0 og 9-0 B ligger alle inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Områderne er endvidere udpeget som indsatsområde i forhold til nitrat.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. Arealerne 19-0, 20-0 og 9-0 B ligger inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk.

Signaturforklaring	
	Område med særlig drikkevandsinteresse
	Område med drikkevandsinteresse
	Nitratfølsomt indvindingsområde
	Indvindingsopland til alment vandværk
	Ansøgte arealer

Nitratudvaskningen i ansøgningen ligger på 48, 49 og 50 mg/l. Dette er på 2 af arealerne en merbelastning på 2 mg/l i forhold til nudriften.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger som nævnt inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. I Indsatsplanen er det vedtaget, at der inden for indsatsområdet men uden for prioriterede område må være en nitratudvaskning på op til 65 mg/l. Nitratudvaskningen på arealerne stiger med 2 mg/l i forhold til nudriften og ender på 48 mg/l. Dermed holder nitratudvaskningens sig under de 65 mg/l som foreskrevet i Indsatsplanen for Holstebro Vandværk.

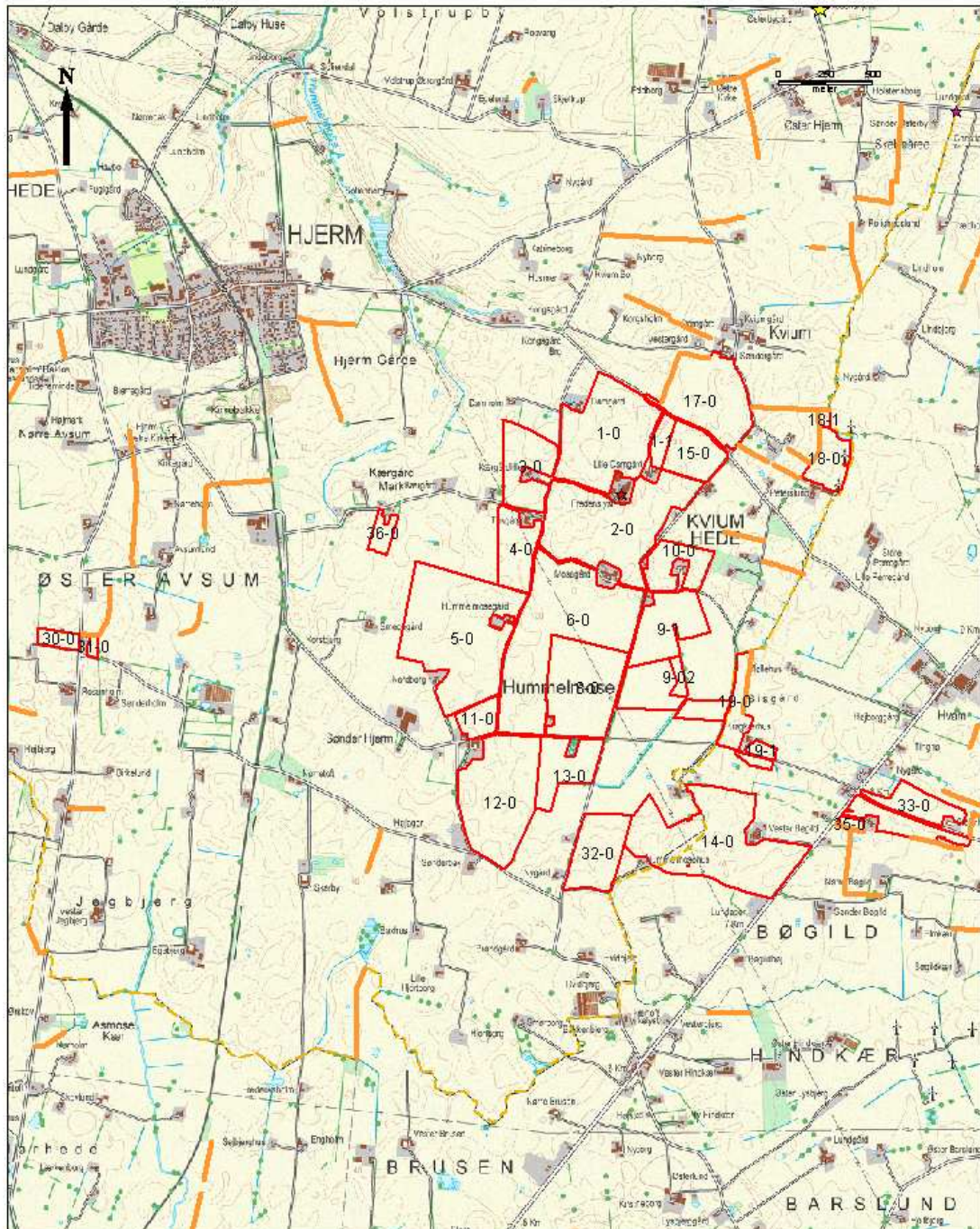
Arealerne 9-0 B, 19-0 og 20-0 ligger som nævnt inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk. I januar 2013 har Struer Kommune modtaget afrapporteringen af grundvandskortlægningen omkring Hjerm Vandværk. Der er endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for området. Når der ikke er udarbejdet en indsatsplan endnu gælder ” Er der foretaget en zonerig (statslig kortlægning) af det nitratfølsomme indvindingsområde, kan der ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpede end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte.” Da udvaskningen på arealerne ligger på 49 og 50 mg/l er dette lavere end et standard planteavlssædskifte, der kan dermed ikke stilles yderligere krav til nitratudvaskningen.

Med baggrund i de lave nitratudvaskninger i ansøgningen vurderer Struer Kommune ikke at en godkendelse af udspretningsarealer medfører en trussel mod grundvandet. Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Anni Lassen, geolog, den 13. marts 2013

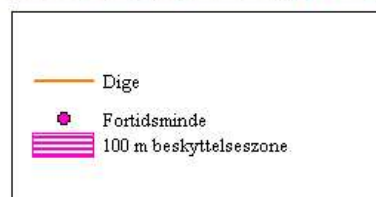
Bilag 9. Beskyttede diger, fredninger og landskab

BESKYTTETE DIGE OG FORTIDSMINDER

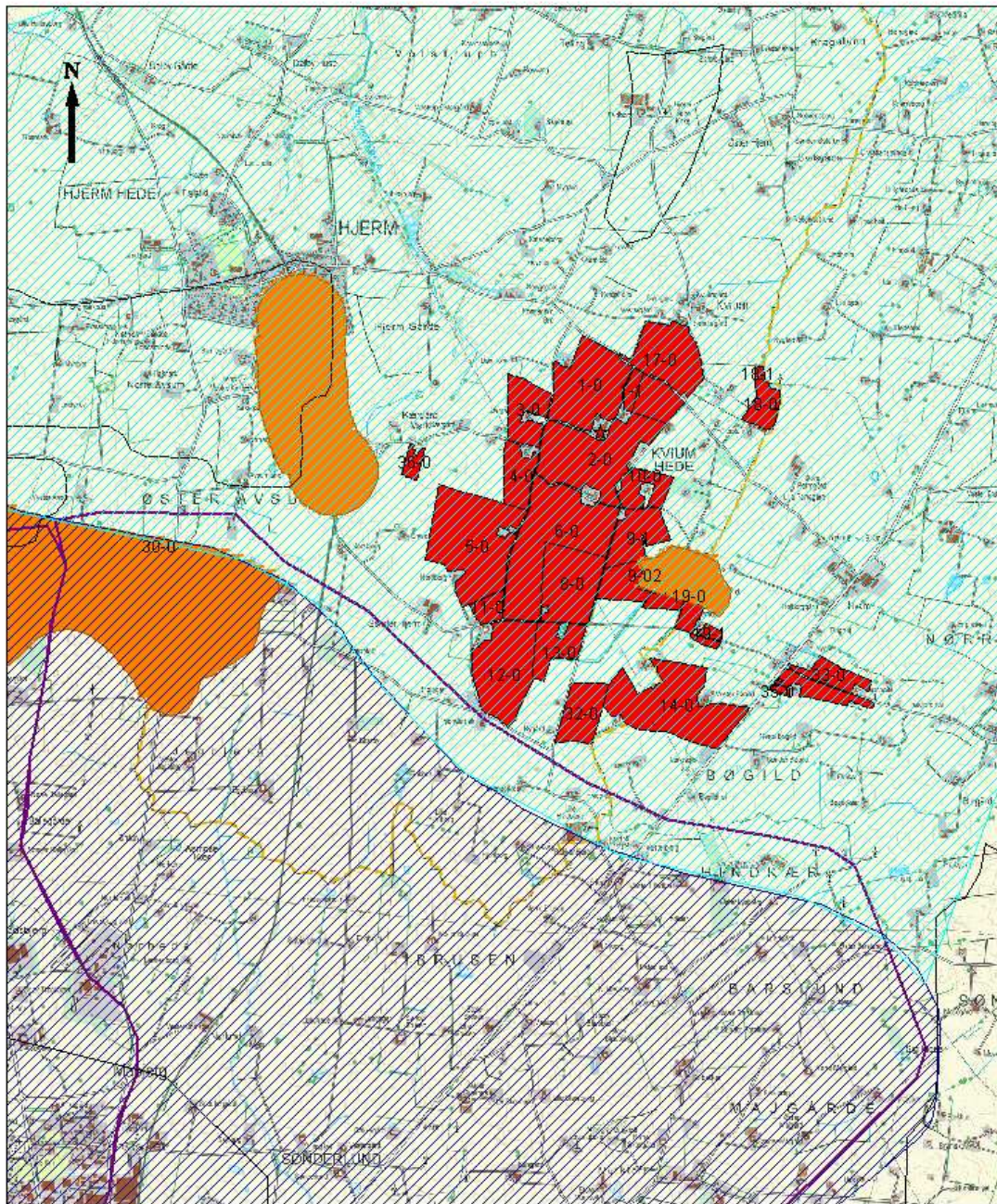
§ 11 miljøgødkendelse, Tussgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 10. Nitratklasser

NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATSOMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Særlige drikkevandsinteresser
	Drikkevandsinteresser
	Særlige drikkevandsinteresser
	Nitratfølsomt indvindingsområde

Bilag 11. Overfladevandsvurdering

Kvælstof til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø" beskrives næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering som en trussel mod de marine naturtyper i Nissum Bredning, Skibsted Fjord og farvandet omkring Agerø. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. I de mest lavvandede områder, resulterer det i masseopblomstring af enårige makroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer det i masseopblomstring af planteplankton, som medfører nedsat sigtddybde, hvilket reducerer dybdeudbredelsen for ålegræs og flerårige tangarter. På trods af at flere af fuglearterne er skiftet til at fouragere på tilstødende landarealer, er problemerne med eutrofiering stadig en trussel for fugle, der fouragerer på ålegræs og bunddyr i området. Særligt for ansvarsarten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet og tilstødende havområder og invasive arter.

I Naturstyrelsens Natura 2000-plan 2010-2015 Venø og Venø Sund beskrives Næringsstofbelastning af marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtddybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Det fremgår ligeledes af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Limfjorden", at Limfjordens økologiske tilstand vurderes at være ringe/dårlig, og at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I henhold til vandplanen synes både påvirkningen fra kvælstof og fosfor at være bestemmende for fjordens miljøtilstand.

Kvælstof til Limfjorden

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt. 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede

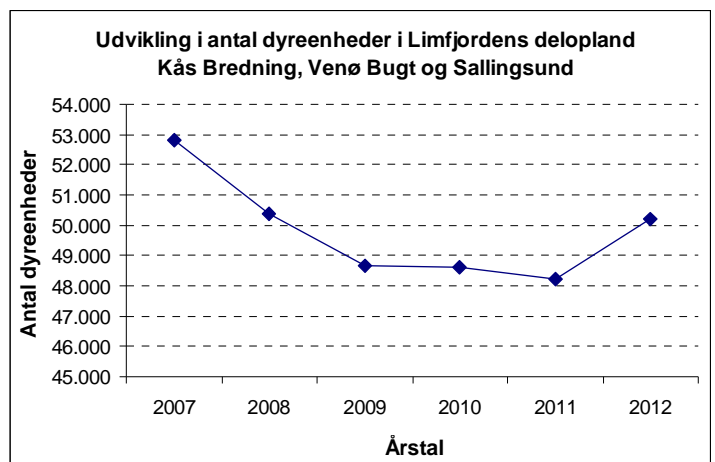
nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver Limfjordens deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningens Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af disse kort at anlægget og 97 % af udbringningsarealet ligger i Limfjordens delopland til Kås bredning.

I deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Salling Sund var antallet af dyreenheder i 2007 på 52.829 DE, mens det i 2012 var faldet til 50.213 DE. Udvikling i antal dyreenheder i perioden 2007-2012 fremgår af nedenstående tabel og graf.

Årstal	Delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i Limfjorden
	Antal DE
2007	52.829
2008	50.391
2009	48.645
2010	48.607
2011	48.226
2012	50.213

Dyretrykket i Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har således **ikke** været stigende siden 2007.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning i Limfjordens delopland Kås Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye boligområder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

På baggrund af udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Limfjordens delopland Kås Bredning vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet, vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund kan ikke karakteriseres som et lukket bassin eller meget lidt eutrofieret vandområde. Det betyder at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt på Limfjorden og Limfjordens Natura 2000-områder, hvis nitratudvaskningen er større end 5 %.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør, af

den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. (Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke mer-udvaskningen set i forhold til en planteavler.)

Beregning af nitratudvaskningen til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 62	
Opland til Venø Bugt og Sund (Habitatområde nr. 62), Kås Bredning og Sallingsund, ha	58.442
Dyrket areal i oplandet, ha	42.474
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	41
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	77
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.929.594
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	94.211
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	2.023.805
Tusgårdvej 3	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	312,67
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	14.867
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,74

Påvirkningen af Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vil påvirkes i meget lille grad, da produktionens nitratudvaskning kun udgør 0,74 % af nitratudvaskningen af den samlede nitratudvaskning.

I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område. Nitratudvaskningsberegninger (jf. tabeller ovenfor) viser, at det ansøgte ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale beskyttede vandområder, da nitratudvaskningen udgør en mindre del af den samlede nitratudvaskning til Kås Bredning.

Det ansøgte overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitrat-udvaskning til overfladevand. Kommunen vurderer derfor, at mer-belastningen af vandmiljøet i Limfjorden er begrænset, og at de stillede vilkår til driften er tilstrækkelige til at sikre, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Vurdering

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Kås Bredning og Limfjorden væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Kvælstof til Nissum Fjord

Miljøteknisk redegørelse

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Nissum Fjord" beskrives næringsstofbelastning af de marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet. Næringsstofbelastningen påvirker fødegrundlaget for flere fuglearter på udpegningsgrundlaget, herunder primært de plantespisende arter. Det fremgår af Natura 2000-planen at Nissum Fjord ikke er i en gunstig bevaringsstatus blandt andet på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Ligeledes fremgår det af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Nissum Fjord", at Nissum Fjords nuværende økologiske tilstand ikke er god, og store dele af fjorden er næsten helt uden bundplanter. De store mængder af tilførte næringsstoffer medførte tidligere store opblomstringer af alger, som bortskyttede ålegræs og øvrige undervandsplanter. De manglende bundplanter har en negativ effekt på mange af de udpegede fuglearter som følge af påvirkningen af fuglenes fødegrundlag.

Fra midt i 80'erne begyndte der at ske forbedringer i tilstanden i Nissum Fjord, primært som effekt af en reduktion i udledningen af fosfor fra land. Sigtdyberne blev forbedret, og algeopblomstringerne blev væsentligt reduceret. I takt med, at også kvælstof blev reduceret i løbet af 1990'erne, fortsatte den gunstige udvikling med nedgang i klorofylkoncentrationerne og mere klart vand til følge. Trods ovennævnte forbedringer har miljøtilstanden i vandområderne generelt ikke ændret sig tilstrækkeligt i gunstig retning. I Nissum Fjord skyldes dette, at både kvælstof- og fosfortilførslerne er for store, og det er derfor nødvendigt at reducere påvirkningen med især kvælstof men også fosfor.

Nissum Fjords tre bassiner har en ret forskellig økologi som følge af forskelle i saltindhold. Det fremgår af vandplanen, at bassinet Mellem Fjord er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet om god økologisk tilstand.

Det fremgår af vandplanen, at Feldsted Kog er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet. Tilstanden for området vurderes til ikke at opfylde målet om godt økologisk potentiale.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug vil ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

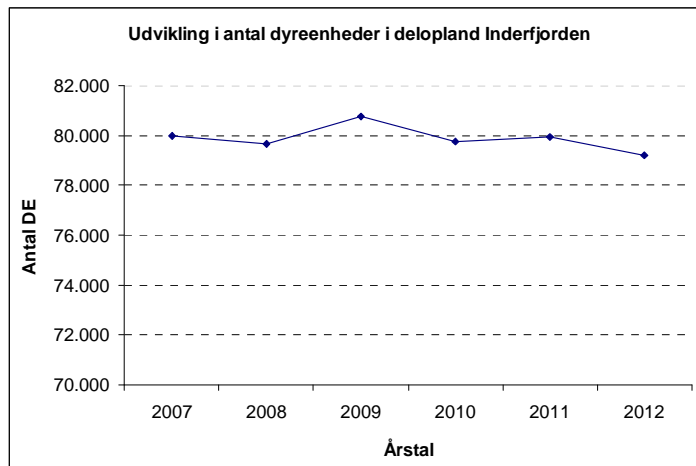
Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse, end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver de forskellige fjordes deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningen Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af kortene, at antallet af dyreenheder i Nissum Fjords delopland Inder Fjord (Felsted Kog) i 2007 var på 79.977 DE, mens det i 2010 var faldet til 79.221. Udviklingen i antal dyreenheder i perioden 2007-2010 fremgår af nedenstående grafiske afbildning.

Årstal	Delopland Inderfjord i Nissum Fjord (Felsted Kog)
	Antal DE
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Dyretrykket i oplandet til Inderfjord (Felsted Kog) har på godkendelsestidspunktet ikke været stigende siden 2007. Derfor er forudsætningen for 1A for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau opfyldt.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Nissum Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye bolig-områder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

Ud fra ovenstående vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet til Felsted Kog vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Det er Struer Kommunes vurdering, at Nissum Fjord, herunder Inderfjord (Felsted Kog), er et lukket bassin, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt, hvis nitratudvaskningen fra det ansøgte er større end 5. pct.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser, hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord i Nissum Fjord (jvf. tabellen nedenfor). Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke merudvaskningen set i forhold til en planteavl. Eftersom udvaskningen fra det ansøgte projekt er lavere end udvaskningen ved planteavl/drift uden husdyrgødning, er der ingen husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning fra arealerne. Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Beregning af nitratudvaskningen til Nissum Fjords delopland Inderfjord (Felsted Kog)

Natura 2000 område Nissum Fjord - Habitatområde nr. 58	
Opland til Habitatområde nr. 58 - Storåen, ha	120.259
Dyrket areal i oplandet, ha	73.913
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	81
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.436.869
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	111.230
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	1.548.099
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Udspretningsareal, ha	7,64
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura2000 området, kg N/år	116
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,008

Husdyrbrugets nitratudvaskning udgør ca. 0 % af den samlede nitratudvaskning til Felsted Kog.

Det skal understreges, at husdyrgodkendelseslovgivningen regulerer husdyrgødning i forbindelse med godkendelser, herunder den ekstra nitratudvaskning til overfladevande som følge af husdyrgødning. Husdyrgodkendelsen regulerer ikke nitratudvaskning til overfladevande fra andre kilder, f.eks. nitratudvaskningen som følge af almindelig planteavl. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelseslovens regler ikke kan ske en regulering af nitratudvaskningen som følge af husdyrgødningen, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskning som følge af planteavl.

Da nitratudvaskningsberegninger (jvf. tabellen ovenfor) viser, at det ansøgte vil medføre en nitratudvaskning, som udgør mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord (Felsted Kog), vil det ansøgte ikke kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af det internationale beskyttede vandområde. I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således heller ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord

Under forudsætning af at husdyrtrykket ikke har været stigende siden 1. januar 2007, bidrager beskyttelsesniveauet til, at fosforoverskuddet i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande bliver nedbragt i takt med, at der tillades og godkendes husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at beskyttelsesniveauet som udgangspunkt sikrer, at selvom en enkelt bedrift udvider - og dermed i sig selv kan ses at få en øget andel af det samlede fosforoverskud til et vandområde, modsvares denne øgede andel en nedgang i andelen af fosforoverskuddet fra produktioner, der ophører. Overholdelse af beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet vil i henhold til husdyrgodkendelsesloven derfor i de allerfleste tilfælde betyde, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig påvirkning af fosfor fra en husdyrproduktion.

Krav til fosforoverskuddet stilles på bedriftsniveau og ikke i forhold til enkelte marker. Det skyldes, at overholdelse af kravet ellers ikke ville kunne kontrolleres ved tilsyn.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Uden for fosforklasserne 1 til 3 gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav. Efter en konkret vurdering kan der i oplande stilles skærpede krav.

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Af tabellen nedenfor ses Struer Kommunes overslag for fosforoverskuddet fra projektet sat i forhold til den samlede tilførsel til kystvandsoplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og kystvandsoplandet Nissum Fjord.

Fosfor til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	312,67
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	15
Samlet belastning i oplandet* kg P	25.958
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,06

* Frem for at lave en opsplitning af kilderne til fosforudledning i oplandet, som der er lagt op til i Mst's vejledning, vurderer Struer Kommune, at det er mere pålideligt at anvende vandplanens tal for samlet P-udledning. Tallet for den samlede belastning i oplandet er fremkommet på følgende måde:

- Stofafstrømning 2001 – 2005 i tabel 2.2.9 i Vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 332.800 kg P.
- Oplandet til Kås Bredning udgør 7,8 % af Limfjordens samlede opland.
- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Kås Bredning, er taget 7,8 % af 332.800 kg P.

Fosfor til Nissum Fjord

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	7,64
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	0,38
Samlet belastning i oplandet* kg P	58.800
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,00

*Vandplanen for Nissum Fjord, 2010-2015

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning. Struer Kommune har valgt at antage, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat.

Da beregningerne viser, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i de 2 ovennævnte kystvandsoplande kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, er afskæringskriteriet overholdt.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Bilag 12. Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Thisted den 13.09.2012

Gødningsproduktion og opbevaringsanlæg, Tusgårdvej 3

	Antal	Prod/stk t.	Prod/år t.	Kapacitet krav mdr	Kapacitet krævet alt t.
Flydende husdyrgødning					
Smågrise 8-32 kg	17250	0,14*0,9800	2367		
Slagtesvin 32-55 kg	17250	0,51x,2308	2030		
Befæstede arealer m ²	100	0,7	70		
		Ialt	4467	9	3350

Lagre flydende husdyrgødning.

	Kapacitet m ³	Mdr.
Store gylletank	1240	
Lille gylletank	650	
Fortanke 2 stk	100	
Gyllekummer/kanaler	250	
Lejet tank Tusgårdvej 8	910	
	Ialt	3150
		8,5

Overskydende kapacitet Øksbjergvej
0,6 mdr af produktionen der

260 **0,7**

Med udnyttelse af en mindre overskudskapacitet på Øksbjergvej 11s opbevaringskapacitet kan kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet overholdes.

Med venlig hilsen

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent cand. agro.
Silstrupparken 2, 7700 Thisted
Tlf 96185730 Fax 96175351
e-mail jr@landbothy.dk

Bilag 13. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

1. INDLEDNING
2. TELEFONNUMRE
3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS
4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS
5. KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS
6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE STRØMSVIGTINSTRUKS
7. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Bilag A Kort over ejendommen

Bilag B Kort over adfaldspunkter fra drøm til vandløb

Udarbejdet af Jørgen Kohrmann, LandhoThy

1. INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøoplyselse med det formål at styrke og begrænse evt. ubehold med kendetegn for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indstaldede og/eller miljømyndigheder i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes på i forrummet til staldanlægget.

Kort materiale, se bagest i beredskabsplanen.

Bageret er der oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikaliejager
- Diæsebunke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Dæmbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udledningspunkter til vandløb / jord fra drøm
- Slukningsmateriel og dædningssværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, stømudbryder m.v.
- Trykflasker/tyng af F-gas, F-gas, stationære F-gasbeholdere, svøjsesamling m.v. -
- Flugtvej for dyr/ friggørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 1-1-2

Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne i Struer Kommune.

Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt til miljømyndighederne med henblik på genopbygning af stald mm.

BEREDSKABSLISTE

Hændelse	Tilkald	Kontakt	Telefon	Telefon
(Primær hjælp)				
Ulykke personskade	Ambulance	Alarmcentralen	112	
Brand	Brandvæsnet	Alarmcentralen	112	
Miljøudslip	Beredskabet	Alarmcentralen	112	70239112
o Gylleudslip				
o Kemikalieudslip				
o Anden forurening				
Alle hændelser	Ejer Driftsleder	Finn Sørensen Benny Ø. Hansen	97464466 21447978	23264366
(Sekundær hjælp)				
Miljø m.m.	Falck	Falcks vagtcentral	70102031	
Miljø m.m.	Maskinstation	Tipsmark Maskinstation	97464588	
Brand, miljø m.m.	Elektriker	El-center Vest	97464300	
Lækage på rør	Smed/VVS	Hvam Smedie	97461268	
Skader på dyr	Dyrlæge	VET TEAM	21617353	
Sygdom personale	Læge	Lægehus/lægevagt	97851233	70113131
Miljø	Kommunen	Struer Kommune	96848484	

I tilfælde af uheld, brand, miljøudslip, se beredskabsplanen i beredskabsmappen

3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand skal der ikke kun slukkes ved egen hjælp:

1) Tilkald brandvæsnet -RING 112 – og oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskedekomne - hvor mange -

Er dyrene kommet ud - og om muligt der evt. er fangeret

2) I værste af tilfælde og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, berunder fjernelse og evaluering af dyr, olie, trykflasker, gødnings og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet bagved.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsyng så begrænse den ved lukning af døre og vinduer

3) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366

4) Modtag brandvæsnet og udløser det nye nummer med kortnummeret oplys endvidere:

Er der tilskedekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsvæje

På grundkommet findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:
Brandstøkker i maskinhus

4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb.**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret (se kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer i halmlageret
- Traktor i maskinhuset

5. KEMIKALIE-OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Ved større overløb af kemikalier og olie:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængde og art.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- I kemikalierummet findes der fint snittet halm i sække + savsmuld der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

7. STRØMSVIGT INSTRUKS

- 1) Væder om dyr, vil lide under træk fra nedbørsluk eller varme.
- 2) Tjek alle stalde og se, om nedbørslukket er åbent.
- 3) Begræns trækgener og varmsudvikling (overbrusning).
- 4) Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.
- 5) Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring elbeskæft på tlf. nr. 97464300 og forbered om nødvendigt af udfaldet.
- 6) Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afhængere til diverse pumper, anlæg, strømsafbrydere m.v. skal ligeledes noteres på kortet over Ejendommen bagherst.

Vand

- Hovedhane sidder i haven nord for stuebuset.

Elektricitet

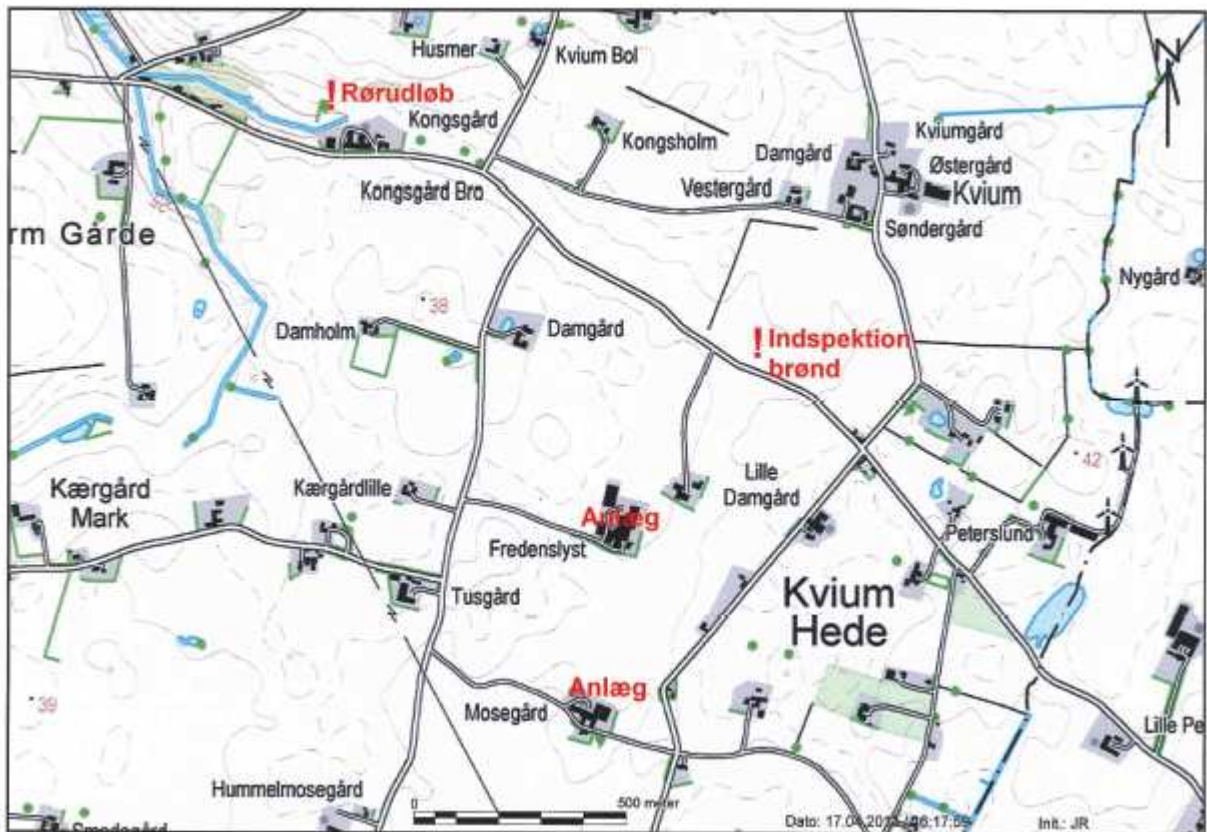
- El-tavle sidder i staldmødet indenfor forrummet
- Nye sikringer opbevares ved begge tavler.

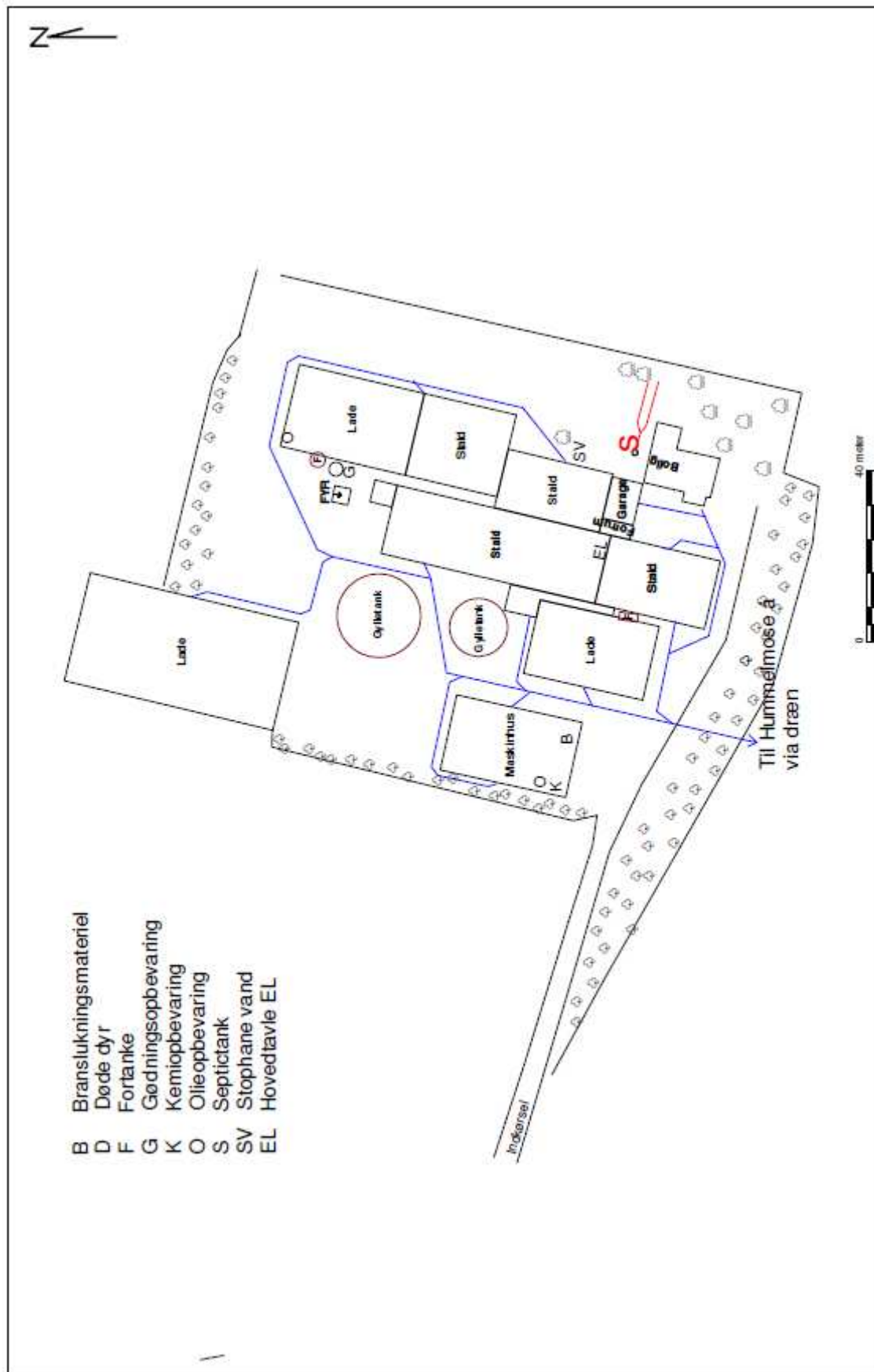

8. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Grunde råd / huskeliste

- Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.
 - Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og ubehid. En lukket tæst plastikpose (f.eks. en køleboks) er velegnet.
 - Medbring en sprødslek mod fast søvsamfund til oprensning af spildt maldsel samt en skovl og fælles plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
 - Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved ubehid.
 - Hvis der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være færdselspærreudstyr og øjenskyldemiddel til rådighed.
 - Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares uillegemæssigt for børn og ikke sammen med eleri i nærheden af levedsmidler, fødevarer m.v..
- Derudover gælder følgende:
- Kemikalienavnet skal være godt ventileret, læst og froskrift med god beskyttelse.
 - Der skal findes et passende materiale f.eks. søvsamfund til opsamlng af spild.
 - Døre skal være låst/uret med en stik kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
 - Gulve skal være sætte og uden aløb.

Bilag 14. § 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3

Finn Sørensen
adr Fredenslyst
Tusgårdvej 3
7560 Hjerm

Dato: 10-04-2013
Sagsnr.: 001983-2013
Henv. til: Christian S. Laursen
Tlf.: 98117792

§ 21 udtalelse vedr. arealer ejet og forpagtet af Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

Der er ansøgt om miljøgodkendelse, omfattet af § 11 i lov nr. 1486 af 4/12/2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm beliggende i Struer Kommune.

Ejendommens ejede og forpagtede arealer omfatter ca. 44,83 ha udspretningsareal beliggende i Holstebro Kommune.

Nedenstående er Holstebro Kommunes vurdering og forslag til vilkår for arealerne beliggende i Holstebro Kommune, til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jvf. § 21 i bek. nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Forslag til vilkår

1. Der skal opstilles vilkår til valg af scenarie for udspreddning af husdyrgødning / afgasset biomasse..
2. Der skal opstilles specifikke vilkår til de anvendte sædskifter og efterafgrøder ud over det lovpligtige krav ud fra af de enkelte scenarier. (Se skema 2)
3. Husdyrgødningstyperne og udbragte kg N og kg P må ikke afvige fra den ansøgte sammensætning ved valg af de enkelte scenarier. (Se skema 2)

Generelle forhold

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Finn Sørensen ejer og driver arealerne tilhørende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Den drifts- og miljøansvarlige for ejendommens arealer er Finn Sørensen. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune fremgår af Bilag 1.

HOLSTEBRO KOMMUNE

Vurdering af udbringnings arealer

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Der rådes over et samlet udbringningsareal (ejet og forpagtet) på 320,31 ha, herunder udgør arealerne i Holstebro Kommune samlet 44,83 ha. Arealernes størrelse og ejerforhold fremgår af skema 1 og placeringen af bilag 1.

Skema 1. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune. Se kort over arealerne i bilag 1.

Matr. nr. og ejerlav	Udspretnings-areal [ha]	Marknr.	Ejer/Bortforpagter
1l Bøgild By, Borbjerg	23,69*	14	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
27b Hvam, Borbjerg	4,61	19-0	Jan Brian Nielsen, Moselundvej 2, Hvam, 7500 Holstebro
	1,01	19-1	
	0,94	19-2	
15a 12ae Hvam, Borbjerg	5,73	33-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
12d Hvam, Borbjerg	5,63	34-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
8h			Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
8h Hvam, Borbjerg	0,72	35-0	Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
1am Navr By, Navr	2,50	41-0	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm Conni Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
I alt:	44,83		

*Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

ANSØGTE GØDNINGSTYPER OG VIRKEMIDLER

Der er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af Tusgårdvej 3 ansøgt om udbringning af afgasset biomasse på husdyrbrugets arealer (scenarie 3).

Ansøger ønsker godkendelse til alternative udbringnings scenarier i det tilfælde at der opstår problemer med at kunne afsætte husdyrgødning til Maabjerg Bioenergy. Af skema 2 fremgår de ansøgte gødningstyper og virkemidler. Af Skema 3 fremgår den beregnede udvaskning og fosforoverskud for de forskellige scenarier.

Skema 2. Ansøgte gødningstyper, kgN, kgP, antal DE, Efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	KgN	KgP	DE	Efterafgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	3,1 %	Std.*
2	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	0,0 %	S2**
3	Afgasset biomasse	49.800,00	4940,00	448,40	1,1 %	Std.*
4	Afgasset biomasse	51.566,00	7.360,00	448,40	0,0 %	S2

* For mark 41-0 skal der anvendes et K10 sædskifte

** For mark 9-0 B skal der anvendes et G3 sædskifte

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 1. Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kgN / ha	12,3
2	Svinegylle	63,4 kgN / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kgN / ha	-2,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kgN / ha	3,9

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune stiller vilkår om, at husdyrgødningstyperne ikke må afvige fra det ansøgte og næringsstofmængden maksimalt som ansøgt, hvorved der maksimalt udbringes 1,4 DE/ha.

SÆDSKIFTE

Referencesædskiftet for arealerne er S2 og S4. Ansøger ønsker at anvende forskellige scenarier hvori der indgår både reference sædskifte og S2 sædskifter med og uden ekstra efterafgrøder. Da de alternative sædskifte afviger fra referencesædskiftet, skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der ikke må anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end det for sædskifte S2 angivne, jvf. miljøministeriets sædskifte notat af 27. juni 2007. Dertil kommer at der skal stilles vilkår til anvendelse af ekstra efterafgrøder såfremt et scenarie hvor de indgår anvendes.

Der skal stilles vilkår til sikring af ovenstående.

GRUNDVAND OG VANDINDVINDING

Udspretningsarealerne ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker og arealerne ligger uden for område for kommende indsatsplaner for vandværker vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

LANDSKABELIGE INTERESSER

Fortidsminder

Der findes ikke registrerede beskyttede fortidsminder på de ansøgte marker.

Beskyttede diger

Langs markerne den nordøstlige del af mark 19-0 og den sydlige del af mark 34-0 og 35,0 findes beskyttede diger, jf. bilag 2.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Indenfor 2 m må der heller ikke jordbearbejdes, gødes og/eller plantes. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen i nærværende arealgodkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ved overholdelse af gældende lovgivning ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Beskyttet natur, Natura 2000 og bilag IV arter

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

§ 3 BESKYTTET NATUROMRÅDER

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arter fra EF-Habitatdirektivets bilag IV fra områderne.

NATURA 2000 (INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER)

Udbringningsarealerne i Holstebro Kommune er primært beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund. En mindre del af udspretningsarealerne i Holstebro kommune er beliggende i oplandet til Felsted Kog og Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4)

Holstebro Kommune forventer at Struer Kommune medtager arealer i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Felsted Kog (Nissum Fjord) og Venø Bugt, herunder vurdering af habitatområder.

Risikovurdering for udvaskning af Fosfor og Nitrat til vandmiljø

For en oversigt over arealer beliggende i fjordopland til henholdsvis Nissum Fjord og Venø bugt. se bilag 3.

NITRAT/KVÆLSTOFUDVASKNING TIL VANDMILJØ

Det er en forudsætning at husdyrproduktionen i et givent opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

Holstebro Kommune vurderer, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt. Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013.

Holstebro kommune forventer at Struer Kommune foretager en vurdering af husdyrbrugets påvirkning af Nissum Fjord.

FOSFOR

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

En lille del af udbringningsarealerne er detailafvandede ingen af udspretningsarealerne er beliggende i lavbunds-område, jf skema 3.

Skema 3. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr.	Areal Ha	Detail-afvandet	Jord-type	Lavbunds areal	Opland	P _{tal} /Fe/P	P-klasse	P-klasse (ha)
14	23,69**	Ja*	JB4 (5)	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	I / III*	1,49*
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
34-0	5,63	Ja*	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II*	0,09*
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
41-0	2,50	Ja*	JB1*	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
I alt	44,83							

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Orto kort.

** Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

Fosforklasser og fosforoverskud

Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er ikke udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor.

Nissum Fjord og Felsted Kog er i henhold til statens kortværk udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udspretningsarealerne er beliggende på detailafvandede lavbundsjord. En mindre del på ca. 1,5 ha af mark 14 er beliggende på sandblandet lerjord (JB 5) der er drænet, hvorfor arealerne potentielt kan være omfattet af fosforklasse I/III alt afhængigt af fosfortal. Forholdet vurderes dog at være af bagatelagtig betydning da husdyrbruget primært vil udsprede afgasset biomasse med fosfor underskud eller et fosforoverskud på 4 kg ha.

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune medtager arealerne i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura-2000 områderne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften, med de stillede vilkår og gældende lovgivning, kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening.

Med venlig hilsen

Christian Skaaning Laursen
Civilingeniør

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

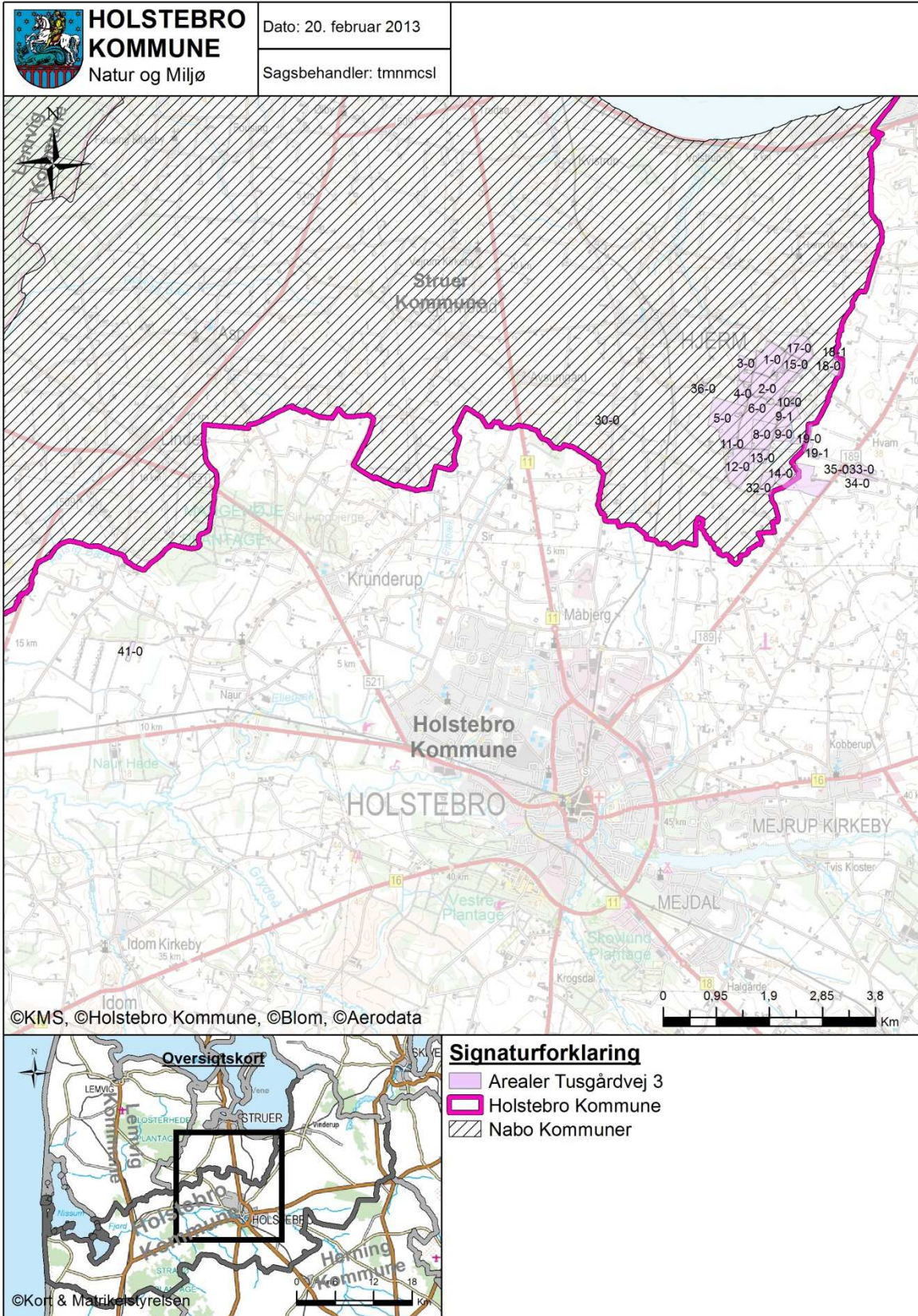
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

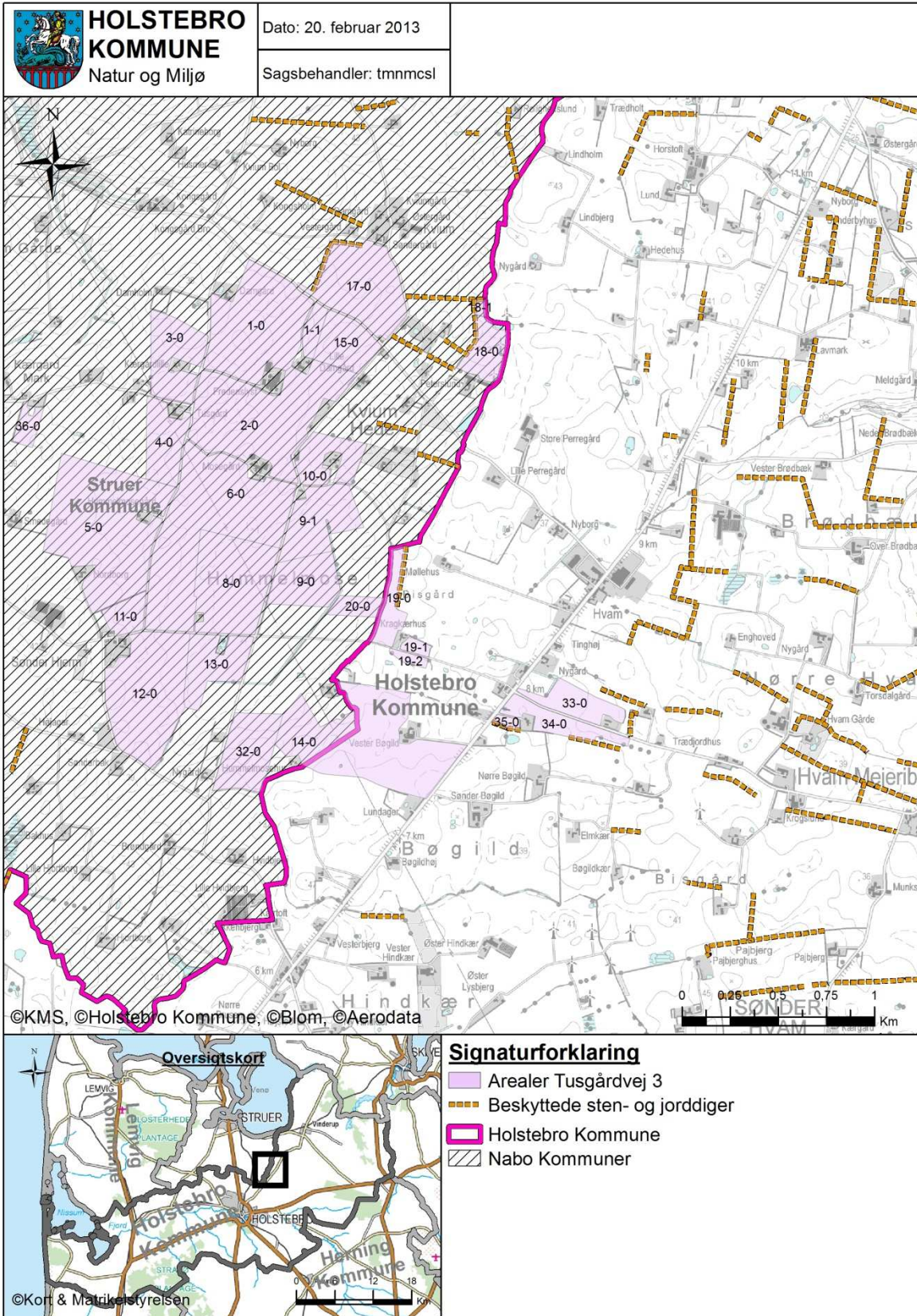

Bilag 1- Arealer i Holstebro Kommune

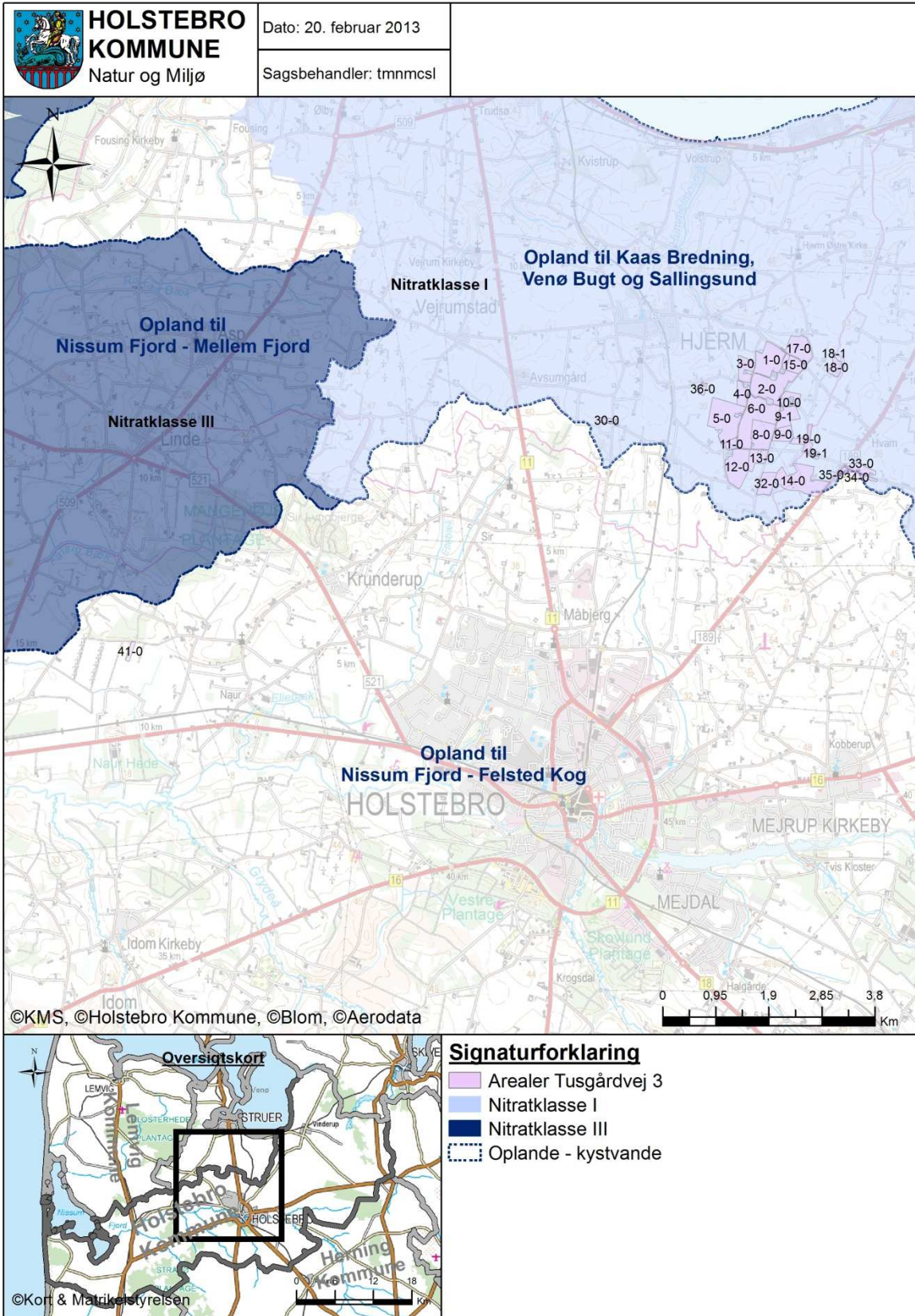

Bilag 2- Landskabelige interesseområder

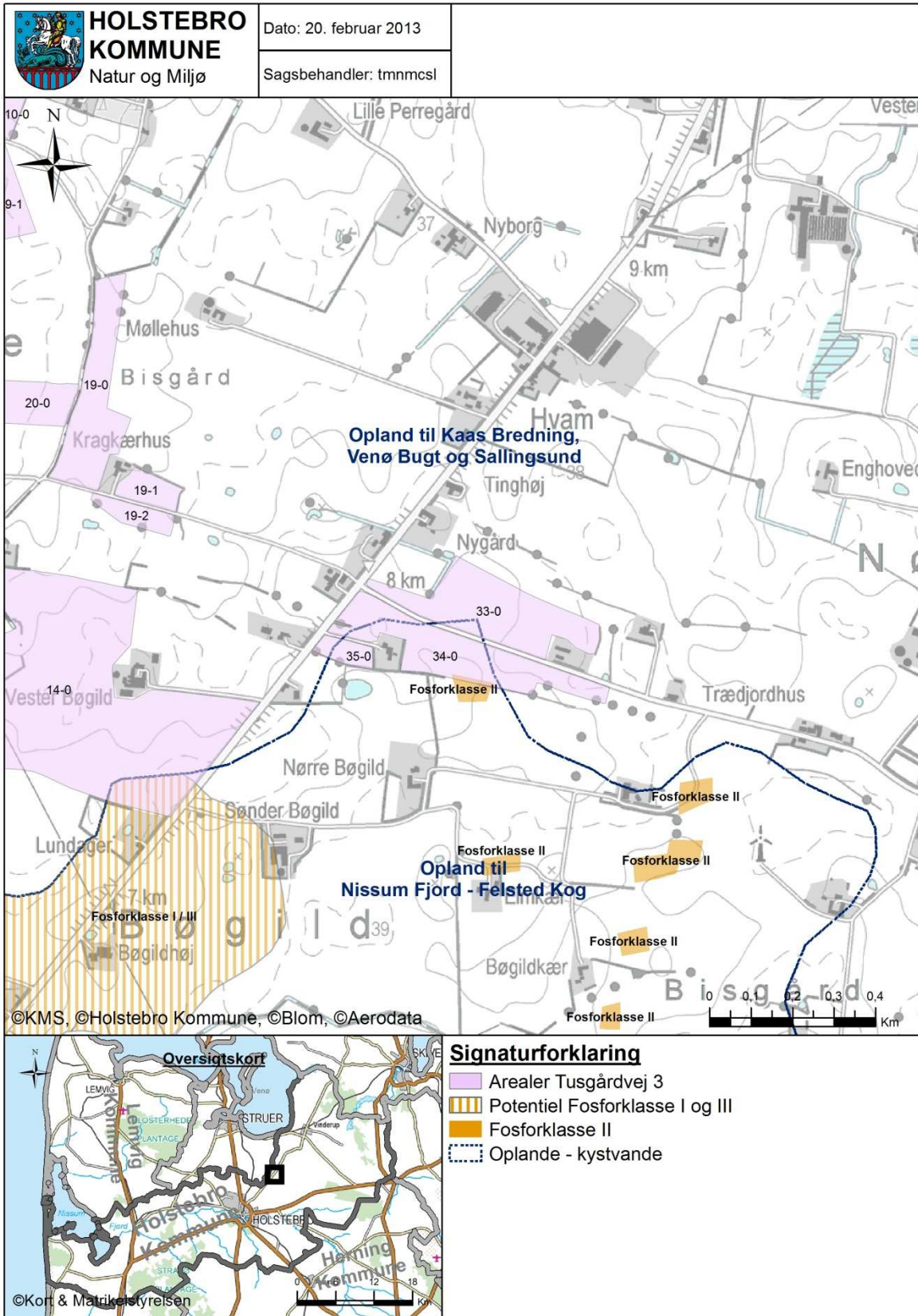

Bilag 3 – Fjordopland og detailafvandingsforhold

Bilag 4 – Lavbundsforhold

Bilag 15 Forslag til skemaer til egenkontrol

Produktionskontrol

Produktionskontrol pr. planår 20_____					
Egenkontrol for perioden 1/8 til 31/7					
Dyretype	Maksimalt antal DE	Antal dyr	DE pr. dyr	DE	+/- DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.v., hvis disse indeholder samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

Ventilation

Mekanisk ventilation			
	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte	
Rengøring			
Vedligehold			

Energigennemgang

Energigennemgang af husdyrbruget			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

Inspektion af uoverdækket gyllebeholder

Inspektion af gyllebeholdere							
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er even- tuelle kab- ler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder							

Teltoverdækning på gyllebeholder

Logbog teltoverdækning					
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

El, vand, brændstof osv.	År: _____			År: _____			År: _____			År: _____		
	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato
El (kWh)												
Vand (m ³)												
Brændstof (l)												

§ 11 miljøgodkendelse

af svineproduktion

Fredenslyst

Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

den 17. maj 2013

*Miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
jf. LBK nr. 1486 af 4. december 2009*

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	4
Indledning.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
1.3 Ikke teknisk resumé.....	7
1.4 Samlet oversigt over vilkår.....	9
1.5 Offentlighed.....	13
1.6 Klagevejledning.....	14
2. Baggrund for miljøgodkendelsen.....	15
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	15
2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold	15
2.3 Gyldighed	16
2.4 Retsbeskyttelse	16
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	16
3. Beliggenhed og planmæssige forhold	17
3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	17
3.2 Placering i landskabet.....	18
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	19
4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg.....	19
4.2 Ventilation	21
4.3 Fodring	22
4.4 Energi- og vandforbrug	24
4.5 Spildevand og regnvand	25
4.6 Affald.....	25
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	28
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	28
5. Gødningsproduktion og – håndtering	31
5.1 Gødningstyper og – mængder	31
5.2 Flydende husdyrgødning	32
5.3 Fast husdyrgødning	34
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	34
6.1 Ammoniak og natur.....	34
6.2 Lugt	35
6.3 Fluer og skadedyr	35
6.4 Transport	36
6.5 Støj fra anlæg og maskiner.....	37
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	39
6.7 Lys	39
7. Påvirkning fra arealerne	40
7.1 Udbringningsarealerne	40
7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker	43
7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden	44
7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	45
7.5 Kvælstof til grundvand.....	47
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	49
8.1 Management	49

8.2	Foder.....	50
8.3	Forbrug af vand og energi	50
8.4	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	51
8.5	Staldindretning	52
9.	Husdyrbrugets ophør.....	55
10.	Egenkontrol og dokumentation.....	56
Bilag 1.	Situationsplan og afstand til naboer	58
Bilag 2.	Oversigt over ejede og forpagtede arealer.....	60
Bilag 3.	Transportveje.....	61
Bilag 4.	Beskyttede naturområder og Natura 2000.....	62
Bilag 5.	Jordbundstyper (i pløjelaget).....	63
Bilag 6.	Fosforklasser, lavbund og terrænforhold.....	64
Bilag 7.	Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.	65
Bilag 8.	Grundvandsnotat	66
Bilag 9.	Beskyttede diger, fredninger og landskab	68
Bilag 10.	Nitratklasser.....	69
Bilag 11.	Overfladevandsvurdering	70
Bilag 12.	Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.....	78
Bilag 13.	Beredskabsplan.....	79
Bilag 14.	§ 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune.....	86
Bilag 15	Forslag til skemaer til egenkontrol.....	96

Datablad

Godkendelsesdato	17. maj 2013
Afgørelsestype	§ 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (75 – 250 DE)
Husdyrbrugets navn	Fredenslyst
Husdyrbrugets adresse	Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Finn Sørensen Tusgårdvej 3 7560 Hjerm
Brugstype	Svinebrug (smågrise og slagtesvin)
CVR nr. / P nr.	74300928/10002427357
CHR nr.	97057
Ejendomsnr.	6710015185
Matrikel nr.	Den nordlige Del, Hjerm, 31h Den mellemste Del, Hjerm, 9b Den mellemste Del, Hjerm, 9e Den nordlige Del, Hjerm, 27i
Husdyrbrugets miljøkonsulent	LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted Konsulent Jørgen Røhrmann jr@landbothy.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Plan- og miljø, Østergade 11-15, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Pernille Fog
Annonceringsdato	29. maj 2013
Klagefrist udløber	26. juni 2013
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	2021

Indledning

Finn Sørensen har den 25. juni 2012, ansøgt om § 11 miljøgodkendelse, jf. Husdyrgodkendelsesloven¹ af husdyrbruget Fredenslyst beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm.

Husdyrbruget er større end 75 DE og er derfor omfattet af § 11 i Husdyrgodkendelsesloven. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC direktivet², idet svinebruget er mindre end 250 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende drægtighedsstald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbjergvej 11 blevet udspremt på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag³ og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Seneste version af ansøgningen (ver. 6) er indsendt den 16. april 2013.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udvidelsen af husdyrbruget, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i godkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø samt ressourceforbrug.

Husdyrbruget har ikke biaktiviteter, som er omfattet af godkendelsespligt.

¹ LBK nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996

³ Ansøgningsskema 41238 af 25. juni 2012, med seneste justering i version 6 af 16. april 2013.

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 25. juni 2012, modtaget en ansøgning om § 11 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 113,6 DE, fordelt på 11.450 smågrise (8-32 kg) og 11.450 slagtesvin (32-50 kg) til et dyrehold svarende til 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg), en udvidelse på i alt 87,18 DE.

Hele udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. En del af den eksisterende tidligere sostald, tages i brug til de ekstra smågrise og slagtesvin.

Hovedparten af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune. Enkelte ligger i Holstebro Kommune, hvorfor der i arealvurderingen indgår en udtalelse fra Holstebro Kommune.

Hidtil er gyllen fra Finn Sørensens slagtesvineproduktion beliggende Øksenbergvej 11 blevet udspredd på udbringningsarealerne. Fremover er det et ønske, at der skal være mulighed for enten at udsprede udelukkende biogasgylle eller ren svinegylle på husdyrbrugets arealer svarende til 448 DE.

Da ejendommen ikke tidligere er miljøgodkendt, er hele husdyrbruget omfattet af godkendelsespligt.

Miljøgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 41238. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen senere ændret og suppleret med yderligere oplysninger. Seneste version (nr. 6) af ansøgningen er modtaget den 16. april 2013.

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed godkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Tusgårdvej 3 med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede udbringningsarealer (bilag 2).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder⁴, natur i øvrigt, overfladevand, nitratfølsomme indvindingsområder, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

De generelle beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen.

Tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøbeskyttelsesloven) skal søges separat. Der skal bl.a. indhentes byggetilladelse inden byggeriet igangsættes.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

⁴ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra godkendelsen tages i brug, herunder i indkøringsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven¹ med tilhørende bekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens husdyrvejledning – [wiki-vejledningen](#). Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁶. Jf. denne skal kommunen, før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi” (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter driftsbygninger og anlæg på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm, samt tilhørende ejede og forpagtede arealer.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til gældende regler⁷.

Produktion og arealer

Ud over ejendommen Tusgårdvej 3, drives også en slagtesvineproduktion på husdyrbruget beliggende Øksenhjergvej 11, 7560 Hjerm. Struer Kommune modtog d. 26. september 2012 en ansøgning om § 12 godkendelse til Øksenhjergvej 11.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

På ejendommen produceres husdyrgødning, i alt 200,78 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt 320,31 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog også søgt om mulighed for at udsprede ren svinegylle på arealerne.

Placering og driftsbygninger

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjerm. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Eksisterende stalde anvendes uændret – dog tages den sydligste del af den tidligere drægtighedsstald i brug til slagtesvin og smågrise.

På sigt er det planen at staldafsnittet benævnt ”stald syd” skal udfases, men dette forventes på ansøgningstidspunktet ikke at ske indenfor de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af disse arter.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelse

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Kongsgårdvej 2) ligger ca. 130 m fra nærmeste staldanlæg. Samlet bebyggelse og byzone er sammenfaldende (Hjerm By) og er beliggende ca. 1,6 m fra anlægget. Den beregnede konsekvensafstand er på 557 m.

Transport

Antallet af transporter med dyr, foder, flydende husdyrgødning, olie og hjælpestoffer stiger med 275 transporter til ca. 667 årlige transporter. Stigningen skyldes primært antallet af gylletransporter til og fra Måbjerg Bioenergi.

Transportvejen til udbringningsarealerne fremgår af bilag til afgørelsen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen kvælstoffølsomme naturområder, som er beskyttet efter § 7 i Husdyrgodkendelsesloven, indenfor en afstand af 1.000 m. Nærmeste § 7 areal ligger umiddelbart op ad Hjerm by ca. 1,8 km fra Tusgårdvej 3. Det er beregnet, at der ikke sker en merbelastning af arealet med ammoniak fra det ansøgte.

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen umiddelbart sydøst for Hjerm by. En beregning af ammoniakdepositionen viser, at der ikke sker en merbelastning af området og at totalbelastningen kun udgør 0,1 kg N/ha/år. Desuden ligger der en række små vandhuller, som Struer Kommune har vurderet som vandhuller, der ikke er følsomme overfor ammoniaknedfald.

Der er ca. 13 km fra ejendommen til nærmeste terrestriske habitatnatur – Hjelm Hede, Flynder Sø og Stubbergård Sø samt Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge. Det vurderes, at habitatområderne på grund af afstanden ikke vil blive påvirket af ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringsanlæg tilhørende ejendommen.

Der er derfor ikke stillet vilkår til ammoniakudledningen.

Næringsstoffer til overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealerne (312, 68 ha) afvander til Limfjorden og ligger i nitratklasse 1. De øvrige arealer (7,63 ha) afvander til Nissum Fjord og ligger i nitratklasse 0.

Der er foretaget beregninger i ansøgningsystemet ud fra 4 forskellige scenarier, hvor ansøger har ønsket at udbringe henholdsvis ren svinegyfle og biogasgyfle. Der er derfor stillet et vilkår der giver husdyrbruget mulighed for at vælge mellem 1 af de 4 scenarier for hvert planår.

Beregningerne i ansøgningsystemet viser, at det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000-områder.

Struer Kommune har foretaget en vurdering i forhold til habitatreglerne samt vurderet eventuelle risikoarealer og konkluderet, at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav i forhold til udledning af fosfor til overfladevand.

Næringsstoffer til grundvand

En del af udbringningsarealerne (ca. 11 ha) ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det generelle beskyttelsesniveau til nitratudvaskning i forhold til grundvand er overholdt. Der er stillet vilkår, der fastholder husdyrbruget på forudsætningerne for beregningerne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes af leve i området omkring husdyrbruget samt på eller omkring udbringningsarealerne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og be-

grænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde samt krav til gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt.

Husdyrbruget overholder ikke det BAT-niveau for fosfor ab lager der kan beregnes ud fra Miljøstyrelsens vejledning for samme. Forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Struer Kommune har ud fra en forklaring fra Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) vurderet det for sandsynligt, at denne forskel skyldes en u hensigtsmæssighed i beregningsmetoden pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene (normalt 32-107 kg men i ansøgningen er søgt om (32-55 kg).

Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Kravene for ammoniakemission og fosfor ab lager er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, maj 2011.

1.4 Samlet oversigt over vilkår

Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.

- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

Ventilation

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

Foder

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

Energi og vandforbrug

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Spildevand og regnvand

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

Affald

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale

Beredskabsplan (driftsforstyrrelser og uheld)

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

Håndtering af gylle

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.

- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

Fluer

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

Støj

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Arealer

- 19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10(sædskifte med græs).

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af kvælstof på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Foranstaltninger ved ophør

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:

- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
- Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
- Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

Egenkontrol og dokumentation

- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE. □
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.
- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19) og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger og dennes konsulent. Efterfølgende har udkastet været i 3 ugers nabo/partshøring med frist for indgivelse af bemærkninger senest den 15. maj 2013.

Der indkom bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Ugeavisen, Struer **d. 29. maj 2013** og på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk.

Følgende modtog udkast til afgørelsen eller teknisk resume af afgørelsen i den 3 ugers høringsperiode:

Ansøger

Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted, att.: Jørgen Røhrmann, jr@landbothy.dk

Naboer indenfor en radius af ca. 560 meter (konsekvensradius for lugt)

Ejere af Tusgårdvej 1, 4 og 6, 7560 Hjerm

Ejer af Kongsgårdvej 2, 4, 6 og 11, 7560 Hjerm

Ejere af Hummelmoesevej 1, 2, 3 og 4

Ejere af Øksbjergvej 6 og 9

Adresser på ejere af arealer, der indgår i godkendelsen

Kviumvej 1, 7560 Hjerm

Kongsgårdvej 15, 7560 Hjerm

Øksbjergvej 6, 7560 Hjerm

Kærgårdmark 4, 7560 Hjerm

Tusgårdvej 1, 7560 Hjerm

Sønder Hjermvej 10, 7560 Hjerm

Mosevej 4, 7560 Hjerm

Øvrige parter

Hjerm Vandværk v. formand Svend Erik Toft, Lindevænget 26, 7560 Hjerm

Holstebro Vandværk v/ v. Vestforsyning Vand A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro

Følgende parter har modtaget en kopi af den endelige afgørelse:

Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing,

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov,

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup,

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Struer

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4b, 2200 København N

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V

Dansk Ornitologisk Forening, Peder Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro

Holstebro Museum, Museumsvej 2, 7500 Holstebro

1.6 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Struer Kommune, Østergade 11-15, 7600 Struer eller pr. mail til teknisk@struer.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Klagen skal være modtaget af Struer Kommune **onsdag d. 26. juni 2013** inden kontortids ophør kl. 15.30.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Pernille Fog
Ingeniør

2. Baggrund for miljøgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget *Fredenslyst*, Tusgårdvej 3, 7560 Hjern med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede arealer. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på ejendommen.

Den ansøgte driftsmæssige udvidelse af den eksisterende besætning er på 200,78 DE, fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en del af den eksisterende tidligere drægtighedsstald.

Den producerede husdyrgødning, i alt ca. 201 DE, afleveres til biogasanlæg. Der tages afgasset gylle retur svarende til 448,4 DE. Den afgassede biomasse udbringes på husdyrbrugets egne og forpagtede arealer, i alt ca. 320 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha. Der er ingen aftalearealer. Der er dog indarbejdet mulighed for at udsprede ren svinegylle på husdyrbrugets arealer.

Husdyrbruget ligger i landzone 1,6 km sydøst for Hjern. Ejendommen ligger i god afstand til naturområder. Der er en enkelt bolig (Kongsgårdvej 2) uden landbrugspligt beliggende ca. 130 meter nordøst for Tusgårdvej 3.

Der ligger ikke andre husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Alle udbringningsarealerne undtagen 3 små arealer ligger indenfor en radius af 2 km omkring ejendommen. Udbringningsarealerne afvander dels til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og dels til Felsted Kog. Der er ikke stigende husdyrtryk indenfor disse 2 kystvandsoplande på godkendelsestidspunktet.

2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold

Godkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis det af kommunen vurderes, at de nye arealer ikke er mere sårbare (jvf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 15).

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller ændringer i ansvarsforholdene vedrørende den daglige drift af husdyrbruget. Tilsvarende skal der ske underretning, hvis driften indstilles for en længere periode.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen eller dele heraf bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at udvidelsen af dyreholdet er påbegyndt og at den ansøgte ændring af den eksisterende drægtighedsstald til smågrise/ungsvin er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse fra den dato, godkendelsen meddeles.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er derfor planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

3. Beliggenhed og planmæssige forhold

I det følgende beskrives og vurderes ejendommens placering i relation til de i Husdyrgodkendelseslovens fastlagte afstandskrav. Ejendommens placering vurderes bl.a. i forhold til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2, ca. 130 m nordøst for husdyrbruget. Der er ca. 1,6 km til nærmeste samlede bebyggelse Hjerm by som også er nærmeste byzone (bilag 1). Afstandskrav om 50 m til byzone, nabobeboelse m.v. jf. Husdyrgodkendelseslovens § 6 er overholdt.

De faktiske afstande for det planlagte byggeri fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 – afstandskrav og faktiske afstande for eksisterende stalde og gyllebeholdere

	Afstandskrav* (m)	Faktisk afstand (m)
		Eksisterende stalde
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 700
Almene vandforsyningsanlæg**	50	> 2.000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 300
Levnedsvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	ca. 9
Naboskel	30	ca. 90

* Afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven, sammenholdt med aktuel afstand fra eksisterende stalde til det pågældende punkt.

**Hjerm Vandværk

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, men da dette er til eksisterende stald, har det ingen betydning for vurderingen af projektet.

Alternative placeringer er ikke undersøgt, da der ikke sker nybyggeri.

Vurdering og dispensation

De generelle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirke- og skovbyggelinjer.

Der gøres opmærksom på, at Holstebro Museum altid skal kontaktes jf. Museumslovens § 27, hvis der i forbindelse med byggearbejde dukker spor af fortidsminder op. Samtidig skal al arbejde standses.

3.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen Fredenslyst ligger ca. 1,6 km sydøst for Hjerm.

Karakteristisk for landskabet omkring Hjerm er et bølget terræn præget af landbrugsproduktion. Området er fattigt på naturområder. Områdets få levende hegn fremstår med en åben struktur og områdets mange diger er ofte kun delvis bevoksede. De middelstore marker fremstår dermed med en transparent afgrænsning og der er ofte stort udsyn ud over karakterområdet. Små og store landbrug og beboelser ligger spredt i hele området. Tekniske anlæg, særligt middelstore vindmøller samt el- og højspændingsledninger, indgår de fleste steder i landskabsbilledet.

Driftsbygningerne ligger samlet og fremstår som en helhed.

Der er ikke registreret nogen kulturmiljøer indenfor ejendommens nærmeste omgivelser. Ejendommen ligger udenfor landskabeligt interesseområde.

Der er ikke registreret fortidsminder nær ejendommens driftsbygninger eller på udbringningsarealerne. Der er registreret diger langs nogen af udbringningsarealer. Placering af digerne fremgår af bilag 8. Digerne er beskyttet i henhold til Museumslovens⁸ § 29a. Ændringer i diger vil kræve dispensation.

Vurdering

Grundlaget for vurderingen er de planlægningsmæssige bestemmelser i området. Ejendommen ligger udenfor værdifulde kulturmiljøer, geologiske interesseområder og landskabelige interesseområder jf. Struer Kommuneplan 2009-20.

Udvidelsen vurderes ikke at have betydning for de landskabelige forhold, da ændringerne i produktionen sker indenfor de eksisterende bygninger og markerne drives uændret. Der etableres igen nye opbevaringsanlæg.

Der er på baggrund af ovenstående ikke begrundelse for at kræve, at der etableres beplantning omkring husdyrbruget.

Struer Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelig, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

⁸ Bekendtgørelse af museumsloven jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

I det følgende beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, kemikalier, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

Miljøteknisk redegørelse

Den nuværende svineproduktion er godkendt til 114 DE. Produktionen ønskes udvidet til 201 DE fordelt på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende staldanlæg, samt i den sydlige del af den tidligere drægtighedsstald. De eksisterende stalde bibeholder deres nuværende staldsystem og forventes ikke renoveret, inden godkendelsen skal revurderes første gang. Staldene blev senest ajourførte til den nuværende produktion, da søerne blev sat ud. Der vil dog ske en tilpasning af staldsystemerne i den tidligere drægtighedsstald.

Fordelingen af dyr i de forskellige staldanlæg og sektioner fremgår af tabel 2.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.4 og 8.5, hvor der er en udførlig beskrivelse af BAT i relation til staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er pt. ingen egentlig vaskeplads på husdyrbruget.

Der er to gyllebeholdere på ejendommen. En beholder på 1.240 m³ og en lille gyllebeholder på 650 m³ samt 2 fortanke på i alt 100 m³. Gyllekanalerne kan rumme ca. 250 m³. Yderligere er der en lejet gyllebeholder på Tusgårdvej 8.

Ingen af gyllebeholderne er overdækkede.

Der er i alt 3150 m³ opbevaringskapacitet. Dette svarer til 8,5 måneder. Desuden er 260 m³ kapacitet på Finn Sørensens anden ejendom beliggende Øksenbjergvej 11. Sammenlagt svarer dette til 9,2 mdr.'s opbevaringskapacitet.

Det skal hertil bemærkes, at de mængder regn der er kommet de seneste år taler for at man alvorligt overvejer om der skal anskaffes yderligere opbevaringskapacitet, så udbringning af gylle kan ske på de for afgrøderne mest fordelagtige tidspunkter.

Af øvrige bygninger på ejendommen er der bl.a. et 520 m² og et 1270 m² maskinhus og en 280 m² foderlade. Den del af den tidligere drægtighedsstald fra 1997, der ikke ombygges til smågrise og ungsvin, vil blive ombygget til lade.

En situationsplan er vist i bilag 1.

Svineproduktionens størrelse og sammensætning efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel 2 fordelt på de enkelte staldanlæg (Staldnummer refererer til nummerering i ansøgningssystemet).

Table 2 – dyreholdets størrelse og sammensætning fordelt på staldanlæg

Staldafsnit	Dyretype og staldgulv	Antal dyr	Vægtinterval	Stipladser	DE
ST-136173 Vest eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	6000	8-32 kg	800	29,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	1250	32-55 kg	90	8,5
	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	1250	32-55 kg	160	6,1
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	6000	32-55 kg	400	40,7
ST-136174 Øst eksisterende	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2500	32-55 kg	170	17
ST-136179 Syd eksisterende	Smågrise Drænet gulv med spalter (50/50)	2500	8-32 kg	330	12,2
	Slagtesvin Drænet gulv m. spalter (33/67)	2500	32-55 kg	170	17
ST-136185 Nordøst udvidelse	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	5000	8-32 kg	660	33,9
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	5000	33-55 kg	340	24,3
Godkendt antal dyreenheder, jf. gældende omregningsfaktorer					201

Nedenstående tabel er en oversigt over opbevaringsanlæggene på ejendommen (anlægsnummer som i ansøgningssystemet).

Tabel 3 – opbevaringsanlæg

Anlæg	Anlægstype	Størrelse (m ³)	Næste beholderkontrol	Overdækning	Beskrivelse
LA-92432	Gyllebeholder	650	2020	Flydelag	Eableret i 1984
LA-92433	Gyllebeholder	1.240	2020	Flydelag	Eableret i 1990
LA-92434	Fortank	100		Fast låg	
	Gyllekanaler	250			
	Gyllebeholder på Tusgårdvej 8	910			Ejet af Finn Sørensen
Samlet kapacitet (efter udvidelsen)		3.150			

Alle 3 gyllebeholdere ligger mere end 100 meter fra nærmeste åbne vandløb og der er ingen § 3 beskyttede vandhuller/søer indenfor 100 meter. Beholderne er derfor ikke omfattet af kravet om gyllealarmer.

Vurdering

Husdyrbruget vil med produktionstilladelsen og en tilladt fleksibilitet mellem dyretyperne jf. vilkår 2, ikke føre til en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

De eksisterende gyllebeholdere vil forblive uoverdækkede.

Overordnet vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget med de givne staldsystemer og opbevaringsanlæg lever op til kravene i lovgivningen, herunder også krav til BAT (se nærmere herom i et senere afsnit 8.4 og 8.5). Det vurderes desuden, at den tilladte fleksibilitet ikke giver problemer i forhold til lovens krav.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 17.250 smågrise (8-32 kg) og 17.250 slagtesvin/ungsvin (32-55 kg) svarende til 201 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede årlige dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.
- 2) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 3) Staldsystemet i staldafsnit ST-136185 Nordøst udvidelse skal ændres til toklimastald med delvis spaltegulv ved smågrisene og til delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) ved slagtesvinene.

4.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationssystemet kører i døgndrift alle dage, i alle staldene. Anlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Det er især ventilationen, som er energikrævende.

Effekten af ventilationsanlægget kan maksimeres ved jævnlig rengøring, justering og vedligehold, hvor det er nødvendigt.

Vurdering

For at imødegå en forringelse af ventilationsanlægget effektivitet, samt unødige støj- og støvgener stilles der vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse, hvilket Struer Kommune vurderer, er tilstrækkeligt til, at produktionen ikke medfører gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 4) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

4.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foder opbevares i foderlade og kornsilo på ejendommen.

Den væsentligste del kommer af egen avl fra markbruget men opbevares dog på siloanlæg udenfor denne ejendom.

Det er i ansøgningen oplyst, at der ved blanding af foder ikke afviger fra standardnormerne. Normerne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4 – Fodernormer på ansøgningstidspunktet

Dyretype	FE pr. kg. tilvækst	Råprotein	Fosfor
Smågrise	1,95	161 g råprotein pr. FE	5,3 g P pr. FE
Slagtesvin	2,84	148 g råprotein pr. FE	4,6 g P pr. FE

Råprotein

Smågrisene tildeles foder med et indhold af gennemsnitligt maksimalt 161 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 148 g råprotein pr. FE. Dette svarer til normerne på godkendelsestidspunktet.

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5 – BAT krav, maksimal fosfor ab lager

Dyretype	Dyreenheder	Max. fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Smågrise	83,81	27,8	2.330
Slagtesvin	116,98	20,5	2.398
BAT krav, i alt			4.728

Ansøger har ønsket godkendelse af 4 forskellige scenarier, dog med de samme fodermæssige udgangspunkter, men med forskellige tiltag på arealniveau. I ansøgningssystemet er beregnet i worst case situationen, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt. En nærmere forklaring fremgår af afsnit 8.2.

Der anvendes foder med fytase for at øge fosforudnyttelsen og mindske foderets indhold af fosfor.

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke er foderkorrigering for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Det vurderes, at den beskrevne opbevaring og håndtering af foder ikke påvirker omgivelserne væsentligt, da det foregår i et lukket system i foderlade og kornsilo.

Yderligere vurdering af ammoniakemissionen og fosforudvaskningen er beskrevet i afsnit 8.2 om Bedste tilgængelige teknik (BAT) og afsnit 7 om påvirkning fra arealerne.

Krav til dokumentation og egenkontrol for overholdelse af vilkårene fremgår af afsnit 11 om dokumentation og egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 5) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

4.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbrugets årlige forbrug af energi og vand i nudrift og forventet ansøgt drift, er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 6 – energi og vandforbrug

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Stigning (%)
Dieselolie	65.000 l	65.000 l	0
Fyringsolie	0 l	0 l	0
Elforbrug	100.000 kWh	140.000 kWh	
Vandforbrug	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Stigning (%)
Drikkevand, stalde	2.580	4.400	71
Vaskevand, stalde	250	350	40
Servicerum	150	150	0
Vask af maskiner m.v.	50	50	0
Mark (sprøjtning)	500	500	0
Bolig	170	170	0
I alt vandforbrug	3.700	5.620	

Energisparende foranstaltninger

Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.

Ved udskiftning af lysstofrør anvendes, hvor muligt, lavenergi.

Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes systemer, der er energibesparende i det omfang det er muligt.

Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen

Vandbesparende tiltag

Drikkeventiler placeres over krybbe. Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri udover at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt.

Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn af rørsystemet.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Ventilation er den største energiforbrugende post på et svinebrug. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget bør derfor ske jævnligt.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere, kan der hurtigt dannes et overblik over forbruget, og samtidig sikres mod utilsigtet overforbrug.

Der er stillet vilkår om energieftersyn.

Krav om registrering af vand og energiforbrug fremgår af senere egenkontrolafsnit 11.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.3 om BAT.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 6) Der skal på husdyrbruget, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

4.5 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Der forekommer vaskevand fra rengøring af stalde, samt vand fra vask af maskiner og marksprøjte. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllekanaler.

Der sker ingen ændringer i afledningen af tagvand.

Ejendommens spildevandssystem består af en septiktank på 1,5 m³, en fordelerbrønd og 30 meter sivedræn. Septiktanken er placeret nord for stuehuset. Der sker ingen ændringer.

Afløbsforholdene er angivet i situationsplanen på bilag 1.

Vurdering

Ifølge ansøgningen sker der en mindre stigning i mængden af vaskevand fra stalde som følge af udvidelsen. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til opbevaring af de angivne mængder spildevand, inkl. Regnvand og at håndteringen af spildevandet sker på forsvarlig vis. De seneste års regnmængder viser dog, at det kan være en god ide at have en ekstra opbevaringskapacitet klar, for at udbringning af husdyrgødningen kan ske på det for afgrøderne mest gunstige tidspunkt.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 7) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

4.6 Affald

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen.

Oplysninger om art, mængde og opbevaring af affald, der fremkommer på husdyrbruget gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ for erhverv. Der sker en løbende bortskaffelse af affaldet til en kommunal godkendt ordning, så den opbevarede mængde begrænses.

Døde dyr

Døde dyr (større dyr) anbringes under kadaverkappe. Mindre dyr opbevares i container på Tusgårdvej 6. Aflevering sker til DAKA.

Emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage.

Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Såsåed til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække.
Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder.
Desuden er der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.
I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.
Ejendommen er tilmeldt en afhentningsordning med afhentning af erhvervsaffald hver 2. uge.

Veterinært affald

Veterinært affald omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages handlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer eller kommer i berøring med affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunal godkendte eller anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemisk emballageaffald

Der opstår kemisk emballageaffald hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m.
Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte eller anviste ordninger.

Farligt affald (Olie og kemikalieaffald)

Markbruget og maskinparken håndteres og vedligeholdes på ejendommen, hvor olie- og kemikalieaffald håndteres i maskinhuset, eller der foretages service på større maskiner på værksteder udenfor husdyrbruget, som også håndterer spildolie og andet affald.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Affaldsmængder

Nedenstående tabel angiver de producerede affaldsmængder og efterfølgende bortskaffelse.

Tabel 7 – affaldsproduktion, mængde og bortskaffelse

Affaldstype	EAK koder	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (døde dyr)	02 01 02	Variierende, Skøn er maks. 15 t	DAKA
Emballage fra foderleverancer m.m.	02 01 99	Maks. 500 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	Maks. 300 kg	Kommunal godkendt ordning
Emballage fra sprøjtemidler til markbruget	02 01 08 02 01 09	Maksimalt 100 kg	Kommunal godkendt ordning
Spildolie	02 01 08	Maksimalt 200 l/år Maks. opbevaring 200 l i olietromle	Olieleverandør eller kommunal godkendt ordning
Malingsrester	02 01 08 02 01 09	Begrænset	Kommunal godkendt ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09	Max. 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinrester	02 01 99	< 1 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 99	< 200 kg	Kommunal godkendt ordning
Medicinsk udstyr	02 01 99	< 50 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet brændbart affald. Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 99	500 kg	Kommunal godkendt ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 08	Begrænset	Kommunal godkendt ordning

Vurdering

Efter Struer Kommunes regulativ for erhvervsaffald, skal ikke-genanvendeligt farligt affald frasorteres det øvrige affald, og håndteres og behandles så miljøbelastningen bliver mindst mulig.

•

Ikke-genanvendeligt farligt affald anvises til bortskaffelse på modtageanlæg, der er miljøgodkendt til at modtage den pågældende affaldsfraktion.

Virksomheder, der frembringer farligt affald, skal sikre, at det farlige affald er forsvarligt emballeret.

Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand.

Oplagspladsen skal være under tag og med tæt bund uden afløb og skal indrettes med fordybning eller opkant så spild eller lækage i en mængde svarende til den største beholder kan tilbageholdes og efterfølgende opsamles. Spild skal opsamles straks.

Det kontrolleres på tilsyn, at de miljømæssige krav til affaldshåndteringen er opfyldt. For at sikre en miljømæssig korrekt håndtering af husdyrbrugets affald, er der stillet vilkår om opbevaring af olie og kemikalieaffald.

Krav til dokumentation for korrekt bortskaffelse fremgår af afsnit 11.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 8) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.

4.7 Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre råvarer og hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, skal håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Nedenstående tabel angiver typer, mængder og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer som anvendes på husdyrbruget. Placeringen er angivet på situationsplanen, bilag 1.

Tabel 8 – råvarer og hjælpestoffer, mængde og opbevaring

Råvarer/hjælpestoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Rengørings- og desinfektionsmidler	max. 1000 kg	Forrum/servicerum og teknikrum med højtryksrensere i sydlige lade.
Dieselolie	65.000 l	Overjordisk olietank på 4.000 l og overjordisk olietank på 2.500 l.
Fyringsolie	Reserveopvarmning	Overjordisk olietank på 1.500 l
Smøreolie	600 l	Maskinhus
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	Ikke oplyst	Lukket kemirum/skab i maskinhus. Sprøjteudstyr står i laden.
Kunsthøddning	max. 60 tons	Udendørs silo vest for nordlige lade.
Medicin	max. 200 kg	Køleskab i besætningsområdet

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringen og håndteringen af råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Der kan være driftsmæssige forhold, hvor risikoen for uheld er til stede, og hvor et eventuelt uheld kan have store konsekvenser for det eksterne miljø. Der kan opstå uheld i forbindelse med håndteringen af husdyrgødning, olie og kemikalier, ved brand og strømsvigt. For at minimere omfanget af en forurening ved uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvori det er beskrevet hvorledes evt. uheld skal håndteres.

Husdyrgødning

Gylleopbevaringssystemet og håndteringen af husdyrgødningen kan udgøre en risiko med hensyn til miljøet. Der kan ske spild ved pumpning til/fra gyllebeholdere og ved lækager i systemet. Ved overfladeafstrømning kan gylle løbe til dræn og/eller vandløb. Der foretages en jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand. Det sikres, at pumpeudstyret altid peger ind over gyllebeholderen, når udstyret ikke er i brug. Der anvendes mobilt pumpeudstyr, som afmonteres efter udbringning, hvorfor utilsigtet udpumpning af gylle ikke vil kunne finde sted. Der gennemføres de lovpligtige 10 års beholderkontroller af autoriseret kontrollant.

Olie- og kemikalier

Spild af olie og kemikalier kan ske ved tankning/påfyldning af olie og kemikalier, ved lækage og overløb, eller ved forkert håndtering. Opbevaring af olie- og kemikalier finder sted på fast bund og uden mulighed for afløb til dræn og/eller vandløb. Fyringsolie og diesellole opbevares udendørs på fast bund, og i godkendte tanke.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Ved brand opstår en risiko for udslip af miljøskadelige stoffer. Dette søges undgået ved løbende at vedligeholde el-udstyr og ved at undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske installationer.

Tiltag ved uheld og beredskabsplan

Ved uheld, hvor der er risiko for forurening af omgivelserne kontaktes alarmcentralen straks. Samtidig kontaktes Struer Kommunes miljøberedskab, også i tilfælde, hvor der ikke er akut fare for omgivelserne. Nærmeste afstand fra gyllebeholderne til dræn/grøft er over 350 m. Der ligger ingen vandforsyningsanlæg så tæt på stalde og gødningsopbevaringsanlæg, at der er fare for forurening ved eventuelle uheld. Oversigtskort over ejendommen med placering af risikoelementerne er vedlagt beredskabsplanen.

Ved uheld med husdyrgødning, olie- og kemikalie m.v. søges årsagen fastlagt og udslippet stoppet hurtigst muligt, f.eks. ved at opdæmme eller opsuge spild, så det ikke ledes til det eksterne miljø. I kemikalierummet findes savsmuld og kattegrus som kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Ved brand iværksættes rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Vurdering

Ansøger har fremsendt en beredskabsplan, hvor forebyggende foranstaltninger og akut håndtering af en række uheld er beskrevet. Til beredskabsplanen skal der udarbejdes et detaljeret kortbilag, som beskriver placering af miljøfarlige stoffer. Der skal på kortbilag angives afløbs- og drænsystemer, samt placering af materiel, som kan anvendes i arbejdet med at forhindre forurening af det eksterne miljø.

Struer Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan, samt tiltag som beskrevet ovenfor, i tilstrækkelig grad kan minimere risikoen for forurening ved uheld på husdyrbruget. Det vurderes, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 9) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 10) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 11) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

5. Gødningsproduktion og – håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget og evt. afsættes til eller modtages fra anden side. Afsnittet beskriver husdyrgødningens opbevaring og håndtering.

5.1 Gødningstyper og – mængder

Miljøteknisk redegørelse

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Tusgårdvej 3 er beregnet til 4.467 m³, inkl. vaskevand og vand fra vaskeplads og udleveringsareal. Der er ingen produktion af fast gødning eller dybstrøelse. Ansøger har ønsket at få en godkendelse der muliggør, at arealerne enten tilføres husdyrgødning fra både Tusgårdvej 3 og Øksenbergvej 11 (Finn Sørensens ejendom med slagtesvin) eller at arealerne tilføres biogasgylle.

Nedenstående tabel angiver mængde og indhold af den producerede og afsatte husdyrgødning i 4 situationer med henholdsvis svinegylle og biogasgylle.

Tabel 9 a – 4 scenarier

Scenarie	Situation
Scenarie 1	Standardsædskifte, svinegylle, 3,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 2	S2 sædskifte, svinegylle og 0 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 3	Standardsædskifte, afgasset biomasse og 1,1 % ekstra efterafgrøder
Scenarie 4	S2 sædskifte, afgasset biomasse, 0 % ekstra efterafgrøder

Tabel 9 b – Scenarie 1 og 2 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle, produceret på Tusgårdvej 3	17.599	4.828	201
Svinegylle tilført fra Øksenbergvej 11	21.048	4.940	248
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	38.647	9.768	449

Tabel 9 c – Scenarie 3 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	49.800	4.940	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	49.800	4.940	448

Tabel 9 d – Scenarie 4 - Gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Bioforgasset gylle fra biogasanlæg	51.566	7.360	448
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	51.566	7.360	448

Al husdyrgødning/biogasgylle opbevares i husdyrbrugets to gyllebeholdere, gyllekanaler og fortanke.

Der udbringes i alt enten 449 DE svinegylle eller 448 DE biogasgylle på husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, svarende til 1,4 DE/ha.

Vurdering

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha er overholdt. Der modtages i scenarie 1 og 2 husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11. Da indholdet af nitrat og fosfor er en forudsætning for de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forhold til arealerne, der indgår i denne godkendelse, er der stillet vilkår til den mængde nitrat og fosfor, der må modtages fra anden ejendom til udspreddning på ejendommens arealer i scenarie 1 og 2. Vilkårene fremgår af afsnit 7.1.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionen af flydende husdyrgødning er ifølge den indsendte kapacitetserklæring i alt 4.467 m³. I mængden er indregnet vaskevand fra stalde og vand fra befæstede arealer, i alt 100 m³. Ifølge kapacitetserklæringen er der en samlet opbevaringskapacitet på 3.150 m³, svarende til ca. 8,5 måneders opbevaring. Fortanke og gyllekanaler er indregnet i opbevaringskapaciteten. Hertil kommer en ekstra kapacitet på ca. 0,7 mdr. på ansøgers anden ejendom på Øksbjergvej 11.

Nedenstående tabel beskriver husdyrbrugets opbevaringsanlæg efter produktionsudvidelsen.

Tabel 10 – Opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Størrelse	Kapacitet	Yderligere beskrivelse
Stor gyllebeholder	1990	1.240 m ³	3,3	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Lille gyllebeholder	1984	650 m ³	1,8	Beholderkontrolleret senest i 2010. Ingen pumpe på beholderen.
Fortanke, 2 stk.	-	105 m ³	0,3	Den ene fortank er til rågylle, som afhentes til afgangning.
Kanaler	-	250 m ³	0,7	
Lejet tank, Tusgårdvej 8	1978	910 m ³	2,5	Beholderkontrolleret senest i 2010
Overskydende kapacitet Øksbjergvej 11	-	260 m ³	0,7	

I alt	3.410 m ³	9,3 mdr.
-------	----------------------	----------

Der er ikke fast pumpe på nogen af gyllebeholderne. I stedet anvendes f.eks. traktormonteret pumpe.

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. Ved ekstreme vejrforhold kan det være nødvendigt med ekstra kapacitet, for at sikre udkørsel af gylle på det for afgrøderne og derfor også miljøet mest optimale tidspunkt. Derfor anbefaler Struer Kommune, at man på forhånd undersøger, hvilke muligheder man har for ekstra opbevaringskapacitet, hvis behovet skulle opstå. For at imødegå risikoen for forurening ved håndtering og opbevaring af gylle, stilles vilkår om opsyn i forbindelse overførsler mellem stalde, opbevaringsanlæg og gyllevogne.

Den beskrevne opbevaring og håndtering vurderes sammen med det stillede vilkår, at være miljømæssig forsvarlig.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 12) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 13) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 Fast husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Der produceres ikke fast husdyrgødning eller dybstrøelse på ejendommen.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I det følgende beskrives og vurderes ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder, samt påvirkningen af naboer i forhold til emner som lugt, fluer, støj m.v.

6.1 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Det generelle ammoniakkrav

Da der er tale om udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE, hvor ansøgningen er indsendt 25. juni 2012, er der et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem.

I ansøgningssystemet er beregnet en samlet ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre på 1.960 kg N pr. år fra staldanlæg og gødningslagre. Meremissionen i forbindelse med udvidelsen er 803 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt med en margin på 286 kg N/år.

Ammoniaknedfald på Natura 2000 natur

Afstanden fra staldanlægget til nærmeste habitatnatur (nr. 55 Venø, Venøsund) er ca. 8,8 km.

Alene på baggrund af afstanden til nærmeste habitatområde er det Struer Kommunes vurdering, at den ansøgte husdyrproduktion hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil give anledning til en væsentlig påvirkning af området og dets udpegningsgrundlag.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven

Beskyttede naturområder i nærheden af staldanlægget, omfatter et overdrev ca. 1840 meter nordvest for ejendommen umiddelbart syd for Hjerm By og falder ind under § 7 natur.

Ifølge ansøgningen (ver. 2) er merdepositionen beregnet til 0 kg N. Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår.

Ammoniaknedfald på natur omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

Der ligger en eng og et overdrev ca. 980 meter nordvest for ejendommen – umiddelbart sydøst for Hjerm By. En beregning af ammoniakdepositionen på området viser en merdeposition på 0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år.

I samme retning ligger der en beskyttet mose ca. 1.100 meter ejendommen.

Derudover ligger der 4 vandhuller henholdsvis 510 meter nordvest for anlægget, 980 meter syd, sydvest for anlægget, 680 og 720 meter nord, nordvest for anlægget.

Engen/overdrevet er kategori 3 natur, hvorfor der kan tillades en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Der er ikke foretaget separat beregning for mosen, da den ligger i samme vindretning som engen/overdrevet men længere væk.

Da ansøger har vist, at merdepositionen er 0 kg N/ha/år, er der ikke stillet krav til ammoniaknedfald på natur.

Struer Kommune vurderer, at der er tale om vandhuller, som ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne

Udbringningsarealerne grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Placeringen af naturområderne fremgår af bilag 4.

6.2 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra staldeanlægget, herunder i forbindelse med udsusningen af gylle, fra gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning.

Ventilationsanlægget rengøres, justeres og vedligeholdes, så det kører optimalt.

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11 - Lugtberegninger

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand	Aktuel afstand	Genekriteriet overholdt
Byzone (Hjerm)	Ny	415 m	1.600 m	Ja
Samlet bebyggelse (Hjerm)	Ny	238 m	1.600 m	Ja
Enkelt bolig (Kongsgårdvej 2)	Ny	131 m	190 m	Ja

Nærmest nabo uden landbrugspligt er Kongsgårdvej 2. Nærmeste staldhjørne ligger ca. 130 meter fra nærmeste hushjørne på beboelsen på Kongsgårdvej 2. Lugtcentrum ligger ca. 190 meter fra beboelsen på Kongsgårdvej 2. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse og byzone er ca. 1.600 meter (Hjerm by). Genekriteriet er overholdt for alle områdetyper.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Når gylle omrøres og udbringes, vil der kunne opstå gener for de omkringboende. Udbringning på marker indenfor husdyrgødningsbekendtgørelsens krav kan normalt ikke opfattes som væsentlige gener.

Struer Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen. Dog fastsættes vilkår om tiltag, hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 14) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

6.3 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Der foretages en generel bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget, for at sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring husdyrbruget. Dette sker ved tiltag, der kan forhindre redbygning samt ved oprydning og ved at fjerne gamle foderrester.

Fluegener søges begrænset ved hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Rottebekæmpelse gennemføres ved udlægning af gift i kasser gennem autoriseret firma i overensstemmelse med kommunens til enhver tid gældende regler for rottebekæmpelse.

Vurdering

Fluer kan give anledning til gener hos naboer, trods længere afstande. Foderopbevaring og gyllekanaler kan være udklækningssted for fluerne og det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at foretage særskilt bekæmpelse (jf. Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer). De hygiejniske forhold primært vedrørende foderopbevaring har ligeledes betydning for tilhold af rotter.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at ejendommen foretager en tilfredsstillende skadedyrsbekæmpelse, og at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 15) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 16) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Antallet af transportere til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transportere i nudrift og ansøgt drift.

Tabel 12 – antal transportere

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Transport af levende dyr til anlægget	52	52
Transport af levende dyr fra anlægget	75	100
Transport af døde dyr	25	25
Fodertransporter til anlægget	100	100
Transport af olie og hjælpestoffer	10	10
Gylletransporter	150	400
Afgrødetransporter fra husdyrbruget	15	15
Antal årlige transportere	427	702

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger for de flestes vedkommende umiddelbart rundt om husdyrbrugets anlæg indenfor en radius af ca. 2 km. Kun 3 små arealer ligger længere væk end ca. 2 km.

Interne transporter belaster kun i begrænset omfang omgivelserne. Interne transporter til husdyrbrugets udbringningsarealer med markredskaber er ikke medtaget i transportopgørelsen, da de ikke belaster vejene i området væsentligt.

I ansøgt drift leveres gylle til og fra Måbjerg Bioenergi, hvilket er medvirkende til forøgelsen i det samlede antal gylletransporter.

Transport af gylle sker udenom tæt bebyggelse.

Vurdering

Til og frafrakørselsforholdene ved husdyrbruget sker ikke umiddelbart tæt ved nabobebyggelse, og Struer Kommune har vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om anvisning af anden adgangsvej eller bestemte tidsrum for transport af hensyn til naboer.

De angivne transportveje og stigningen i antallet af transport vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omboende, da det blandt andet sker uden gennemkørsel af landsbyer eller byzone.

6.5 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Støj fra husdyrbrugets driftsbygninger/installationer er hovedsagligt fra ventilationsanlæg, korn- og fodertransportsystemer, korn tørringsanlæg, højtryksrensere og kompressorer. Herudover kan der opleves støj ved interne transport og transport til/fra ejendommen.

Tabel 13 – Støjkloder og støjperioder

Støjkilde	Periode
Mekanisk ventilationsanlæg	Hele døgnet, hele året
Korn tørringsanlæg	Høstperioden
Korn- og fodertransportsystemer	Ved indlevering af korn og foder. Normalt i dagtimerne.
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne.

I perioder med markarbejde vil der kunne påregnes lidt mere støj end normalt. Der forventes dog ikke forøgede støjgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Tiltag mod støjkloder

Stationære støjafgivende maskiner kan, hvor det er muligt, isoleres i støjabsorberende maskinrum. Støj fra slidte maskindele kan ligeledes begrænses gennem vedligehold af udstyr. Herudover vil der blive taget hensyn ved en hensigtsmæssig omgang med dyrene.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at det daglige støjniveau svarer til det, der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse.

Struer Kommune har fastlagt de vejledende støjgrænser, husdyrbruget skal overholde. Støjgrænserne er fastlagt ud fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder.

Følgende værdier for støjbelastning skal overholdes, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A).

Tabel 14 - Støjgrænser

Tidsrum		Grænse dB (A)	Referencetidsrummet*
Mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	kl. 07.00-14.00		
Lørdag	kl. 14.00-18.00	45	8 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00		
Mandag - fredag	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Lørdag	kl. 18.00-22.00		
Søn- og helligdage	kl. 18.00-22.00		
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40**	½ time

* tidsrummet med størst støjbelastning inden for den angivne periode. Grænseværdien skal være overholdt inden for dette tidsrum

** maksimalværdier af støjniveauet må ikke overstige 55 dB(A) om natten (kl. 22.00-07.00)

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for omboende.

Der er stillet vilkår om at miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes, og at husdyrbruget, for egen regning, skal dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålingen viser en overskridelse af de fastsatte støjgrænser.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 17) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 18) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporten på og omkring ejendommen, ved tørring af korn, samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af afgrøder/foder foregår primært indendørs i foderladen i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Renholdelse af staldene og omgivelserne i øvrigt, vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes ikke forøgede støvgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at der kun vil forekomme støvgener fra ejendommen svarende til det der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at det ikke giver væsentlige gener for omboende.

Struer Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende støv.

6.7 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Alle stalde er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er kun tændt, når der arbejdes i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Bortset fra nogle udendørslamper på gårdspladsen er der ikke etableret udendørsbelysning på anlægget..

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at anlæggets opbygning og placering, sammen med afstanden fra anlægget til omboende gør, at lys fra anlægget ikke vil være til gene for de omboende. På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

7. Påvirkning fra arealerne

I dette afsnit beskrives og vurderes driften af markerne. Ligesom kvælstof og fosfors påvirkning af overfladevand og grundvand vurderes.

7.1 Udbringningsarealerne

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Ejendommen råder over ca. 320 ha udbringningsareal.

Det er et ønske fra ansøger, at der bliver mulighed for enten at udsprede ren svinegylle eller ren biogasgylle på arealerne svarende til at der skal udbringes ca. 448 DE gylle.

Sammensætning og næringsstofindhold fremgår af tabel 9.

Nedenstående tabel 15 angiver de ejede og forpagtede arealer, som indgår i husdyrbrugets udbringningsareal og som ligger til grund for vurdering af påvirkningen af arealerne. Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af bilag 2.

Tabel 15 - Udbringningsarealer og marknumre (ejet og forpagtet)

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
30-0	1,90	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,90	0,00	0,00	1,90	1,90	0,00	0,00	0,00
1-0	23,28	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00	23,28	0,00	0,00	0,00
1-1	2,21	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00
2-0	28,77	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00	28,77	0,00	0,00	0,00
3-0	10,07	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00	10,07	0,00	0,00	0,00
4-0	7,66	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00
5-0	33,85	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00	33,85	0,00	0,00	0,00
6-0	35,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00	35,75	0,00	0,00	0,00
8-0	18,39	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00	18,39	0,00	0,00	0,00
10-0	6,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00
11-0	3,42	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00
12-0	22,86	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00	22,86	0,00	0,00	0,00
13-0	8,51	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00
15-0	7,20	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00	0,00	0,00
17-0	16,75	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00	16,75	0,00	0,00	0,00
18-0	5,29	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00	5,29	0,00	0,00	0,00
18-1	0,48	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	4,61	0,00	0,00	4,61*	4,61	0,00	0,00	0,00

19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00
20-0	2,56	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,56	0,00	0,00	2,56*	2,56	0,00	0,00	0,00
36-0	2,09	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,22	5,51	0,00	0,00	0,00	5,73	0,00	0,00	0,00
34-0	5,63	Nej	JB4	Nej	S4	S4	2,82	2,82	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	0,00	0,00
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,53	0,20	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00
31-0	0,59	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,59	0,00	0,00	0,59	0,59	0,00	0,00	0,00
32-0	10,14	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
41-0	2,50	Nej	JB2	Nej	K10	S4	2,50	0,00	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00	0,00	0,00
14-0	31,49	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,57	29,93	0,00	0,00	0,00	31,49	0,00	0,00	0,00
9-1	10,78	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00	10,78	0,00	0,00	0,00
9-02	1,24	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	1,24	0,00	0,00	1,24*	1,24	0,00	0,00	0,00
9-0	7,17	Nej	JB11	Nej	S2	S2	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00	7,17	0,00	0,00	0,00
Total	320,32						7,63	312,68	0,00	0,00	10,89	320,32	0,00	0,00	0,00

De stjernemærkede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Harmoniareal

Med et udbringningsareal på ca. 320 ha og en planlagt udbragt husdyrgødningsmængde (biogasgylle/svinegylle) svarende til 448/449 DE bliver harmonitrykket på 1,4 DE/ha.

Kvælstof

Af de ca. 320 ha udbringningsareal ligger ca. 8 ha i nitratklasse 0 og ca. 313 ha i nitratklasse 1. Arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasserne fremgår af tabel 15.

Miljøstyrelsens udpegning af nitratklasser er begrundet med, at arealerne er beliggende i oplandet til kvælstof sårbart Natura 2000 vandområde, og at arealernes nitratreduktionspotentiale er mindre end 50 %. Det betyder, at der er krav om 50 % lavere husdyrtryk for arealerne i nitratklasse 3 og 85 % harmonitryk for arealerne i nitratklasse 1 i forhold til de generelle harmoniregler. Alternativt skal der foretages kvælstofreducerende tiltag i markdriften.

Grundet den harmonimæssige begrænsning af de generelle harmoniregler reduceres det lovlige harmonitryk på udbringningsarealerne fra 1,4 til 1,2 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 384 DE på udbringningsarealet uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen fra arealerne.

Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav og forskellige sædskifter – se nedenfor.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier, der alle 4 opfylder det generelle beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand.

I scenarie 1 og 2 modtages husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom på Øksenbergvej 11 svarende til et indhold af 21.048 kg N og 4.940 kg P. Dette fastholdes ved vilkår.

Scenarie 1 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne – dog K10 sædskifte på mark 41-0: Dette medfører krav om 3,1 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets lovpligtige krav.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle indeholdende 38.647 kg N og 9.768 kg P (1,4 DE pr. ha) men med et S2 sædskifte på hovedparten af arealerne – dog G3 sædskifte på mark 9-0 B: Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle indeholdende 49.800 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til standardsædskifte på hovedparten af arealerne - dog K10 sædskifte på mark 41-0:

Dette viser et behov for 1,1 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets lovpligtige krav.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle indeholdende 51.566 kg N og 7.360 kg P og et sædskifte svarende til S2:

Ansøger har vist, at der ikke kræves ekstra efterafgrøder.

Tabel 16 - Ansøgte gødningstyper – kg N, kg P, DE, efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	Efterafgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	3,1 %	Standard, K10
2	Svinegylle	38.647	9.768	448,40	0 %	S2, G3
3	Afgasset biomasse	49.800	7.360	448,40	1,1 %	Standard, K10
4	Afgasset biomasse	51.566	7.360	448,40	0 %	S2

Tabel 17 - Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kg N / ha	12,3*
2	Svinegylle	63,4* kg N / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kg N / ha	4,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kg N / ha	3,9

* Worst case udvaskning for henholdsvis fosfor og nitrat

Dræning og jordbundstype

Jordbundstypen på udbringningsarealerne er for hovedpartens vedkommende JB4-3 lerblandet sandjord fin/grov og JB6 fin sandblandet lerjord (bilag 6). Markerne 8-0, 9-0, 9-1, 9-02 (9-0 B i scenarie 2) og 13-0 er JB11 humus. Kun få marker er oplyst dræned eller grøftede. De anvendte jordbundstyper og dræningsforhold har betydning i forhold til beregningen af fosforbalancen på udbringningsarealerne.

I ansøgningen er markerne 1-1, 6-0, 9-0, 9-1, 11-0, 13-0 og 17-0 angivet som dræned men ingen af arealerne ligger i fosforklasser.

Sædskifte

De valgte sædskifter fremgår af tabel 15.

Der er anmodet om 4 forskellige scenarier for udspredding af husdyrgødningen.

I 3 af scenarierne er der valgt et andet sædskifte end standardsædskiftet. Valg af sædskifte har indvirkning på udvaskningen af nitrat. Der er derfor stillet vilkår afhængigt af det valgte.

Ekstra efterafgrøder

Som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen er i 2 scenarier anvendt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav.

Ansøger har i alle 4 scenarier vist, at det generelle beskyttelsesniveau for udvaskningen af nitrat til overfladevand er overholdt.

Fosfor

Kravet om et maksimalt fosforoverskud er overholdt i alle 4 scenarier.

Ingen af udbringningsarealerne (ligger i fosforklasser) afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Arealernes beliggenhed i forhold til fosforklasser og lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

Der er stillet vilkår i henhold til de valgte 4 scenarier.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

19) Driften pr. planår af husdyrbrugets arealer skal foregå efter et af følgende scenarier:

Scenarie 1 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. Der skal på udbringningsarealet etableres 3,1 % - point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Mark 41-0 skal drives med et sædskifte med en maksimal udvaskning svarende til K10.

Scenarie 2 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes svinegylle svarende til 1,4 DE/ha. Der må modtages svinegylle fra anden ejendom med et indhold af nitrat på max. 21.048 kg N og et indhold af fosfor på max. 4.940 kg P. På mark 9-02 (9-0 B i scenarie 2) skal der anvendes et G3 sædskifte, hvor der hvert år skal udlægges græsafgrøder i minimum 30 % af arealet. Græsudlægget skal sås i forbindelse med etablering af hovedafgrøden, og græsefterafgrøden skal som minimum være veletableret i perioden fra høst og frem til 1. februar. Der må ikke sås bælgeplanter på marken, og i perioden fra høst og frem til 1. februar må der ikke udbringes gødning - herunder via eventuel afgræsning med husdyr - på marken. Græsudlægget kan ikke medregnes som en del af de lovpligtige efterafgrøder, som skal etableres henhold til de til enhver tid gældende generelle regler med krav om etablering af efterafgrøder. På resten af markerne skal der etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

Scenarie 3 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 49.800 kg N og max. 7.360 kg P. Der skal på udbringningsarealerne etableres 1,1 % -point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Scenarie 4 – På husdyrbrugets arealer må der udbringes biogasgylle med et næringsindhold svarende til max. 51.566 kg N og 7.360 kg P. Der skal etableres et sædskifte med en maksimal udvaskning af nitrat svarende til et S2 sædskifte – dvs. min. 15 % vinterraps og maksimalt 10 % ærter.

For alle ovenstående 4 scenarier skal overholdelsen af vilkårene kunne dokumenteres ved tilsyn .

7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker

Miljøteknisk redegørelse

Overfladevand

Hovedparten af udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden. Enkelte arealer afvander til Nissum Fjord. De resterende arealer afvander til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingssund i Limfjorden.

Natur

Der indgår ikke beskyttede naturområder i udbringningsarealet og udbringningsarealet grænser ikke op til ammoniakfølsom natur.

Risikoarealer

Struer Kommune har vurderet, at der ikke er arealer, der giver anledning til at stille skærpede krav i forhold til overfladeafstrømning særligt med henblik på at mindske udvaskning af fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord.

Struer Kommunes vurdering i forhold til risikoarealer fremgår overfladevandsvurderingen i bilag 12.

Vurdering

På baggrund af afstanden mellem marker og naturområder, naturtypernes tålegrænse og at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker, vurderer Struer Kommune, at udbringning af husdyrgødning på ansøgte arealer ikke vil give anledning til en væsentligt påvirkning af beskyttede terrestriske naturområder herunder internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag.

Udbringningen vurderes heller ikke at kunne påvirke vandløb i området, da der i udbringningsarealet ikke indgår skrånende arealer, der ligger vandløbsnært.

7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

Kvælstof til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilførsel til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Overfladevandsvurderingen og beregningerne, der ligger til grund for denne, fremgår af bilag 12

Fosfor til Limfjorden delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund samt til Nissum Fjord

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Ud fra Struer Kommunes forudsætninger og beregninger er det vurderet, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i Limfjorden (Kås Bredning) og Nissum Fjord kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, hvorfor Struer Kommune har konkluderet, at projektet ikke medfører en væsentlig belastning af de 2 kystvandsoplande.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Miljøteknisk redegørelse

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af hovedparten af udbringningsarealerne. Det vurderes usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i tilknytning til udbringningsarealerne, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter.

Dog er der en chance for at der er forekomst af stor og lille vandsalamander i det § 3-beskyttede vandhul der ligger umiddelbart op ad og nordøst for mark 18-0. Der skal ifølge § 1 i lov om randzoner etableres en min. 10 meter bræmme omkring vandhullet. Der må derfor hverken gødskes, sprøjtes, dyrkes eller foretages anden jordbearbejdning nærmere end 10 meter fra vandhullet. Struer Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre vandhullet og dermed eventuelle bilag IV arter mod overfladeafstrømning stammende fra dyrkning af den nærliggende mark.

Der inddrages ikke arealer, som i dag er udyrkede (f.eks. ligger i brak). Den eksisterende arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift, og der sker ikke nogen ændring i arealanvendelsen.

Som tidligere beskrevet vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til påvirkning af naturarealer i området, hvorfor potentielle leve- og ynglesteder for bilag IV-arter ikke vil kunne påvirkes. Ansøgte projekt vil heller ikke kunne påvirke forekomsten af flagermus i området.

Vurdering

Struer Kommune vurderer derfor at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

7.5 Kvælstof til grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Den største del af udbringningsarealerne ligger i område med drikkevandsinteresser.

Markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor Holstebro og Hjerm vandværkers indvindingsområder, der er registreret som nitratfølsomme. Der er derfor lavet beregninger i ansøgningsystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Beregningerne viser, at den ansøgte udvaskning af nitrat fra rodzonen for de nævnte arealer ikke overstiger 50 mg nitrat pr. liter. Derfor er det generelle beskyttelsesniveau for drikkevand overholdt.

Der er lavet en indsatsplan for Holstebro Vandværks indvindingsopland, der strækker sig ind i Struer Kommune og overlapper med Hjerm Vandværks indvindingsopland.

Der er fremsendt beregninger på 4 scenarier.

Vurdering

Der er søgt om udbringning af husdyrgødning fra 448 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,4 DE/ha. Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav eller henholdsvis S2.

Der er søgt om 4 forskellige scenarier (se nærmere beskrivelse under afsnit 7.1):

Scenarie 1 – Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 46-50 mg N/liter.

Scenarie 2 – Udbringning af almindelig svinegylle med 1,4 DE pr. ha men med et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 48-50 mg N/liter.

Scenarie 3 – Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til standardsædskifte på arealerne: Nitratudvaskningen til rodzonen fra markerne 30-0, 31-0, 19-0, 20-0 og 9-02 (9-0 B i scenarie 2) er 45-50 mg N/liter.

Scenarie 4 - Udbringning af biogasgylle med 1,4 DE pr. ha og et sædskifte svarende til S2: Nitratudvaskningen til rodzonen er 46-50 mg N/liter.

Udvaskningen fra de pågældende udbringningsarealer er svagt stigende i forhold til nudrift. Dette fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 18. Ansøgte scenarieudvaskning fra rodzonen til grundvandet

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning mg N pr. liter fra både mark 30-0 og 31-0*	Merbelastning (Ansøgt-Nudrift)
1	Svinegylle	46-50	0
2	Svinegylle	48-50	0 til 2
3	Afgasset biomasse	45-50	-1
4	Afgasset biomasse	46-50	-2 til 0

* udvaskningen er den samme fra begge marker

Idet beskyttelsesniveauet er overholdt har Struer Kommune ingen bemærkninger til det ansøgte. Vilkår til ekstra efterafgrøder fremgår af tidligere afsnit 7.1.

Arealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser, og tilhørende grundvandsudtalelse fremgår af bilag 9.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

8.1 Management

Miljøteknisk beskrivelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, samt at have en beredskabsplan.

Ansøger har redegjort for hvilke forholdsregler, der er taget på husdyrbruget:

- I valget af desinfektionsmidler til den enkelte opgave tages hensyn til formålet med brugen af midlet.
- Der foretages jævnlig kontrol af gylletankes og gyllesystemers tilstand.
- Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemers funktion.
- Lysstofrør udskiftes løbende med lavenergilysstofrør.
- For at lette rengøringsarbejdet og spare på vandforbruget indledes med iblødsætning af staldafdelingens overflader inden rengøring med højtryksrensning. Der anvendes lejlighedsvis basiske sæber og rengøringsmidler, som er let nedbrydelige til fordel for miljøet.
- Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.
- Driften sker sektioneret og ved indsættelse af grise med høj sundhedsstatus sikres en effektiv produktion med få sygdomsproblemer, høj daglig tilvækst og et tilsvarende lavt foderforbrug. Dermed begrænses udledningen af kvælstof, fosfor og andre stoffer til omgivelserne.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Markplaner, dyrkningsstrategi og sprøjteplaner tilrettelægges i samarbejde med planteavlskonsulenter.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for management. Der er stillet en række egenkontrolvilkår under afsnit 10.

8.2 Foder

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende kontroller, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Det er BAT f.eks. at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Af ansøgningen fremgår det, at der er anvendt standardnormer for foderets indhold af fosfor og foderenheder pr. kg tilvækst (tabel 4).

Der anvendes foder med et proteinindhold afstemt med kunstige aminosyrer for at nedbringe proteinforbruget og der anvendes fytase for at øge fosforudnyttelsen.

Der er ikke foderkorrigeret for foderforbrug, protein og fosfor. For smågrise anvendes generelt blandinger optimeret med et lavt proteinniveau for at modvirke sundhedsproblemer med mave-/tarmfunktionen, hvilket afspejles i plantedirektoratets registrerede fodernormer, der fremstår som standardnormer i husdyrgodkendelse.dk.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at der produceres 4.828 kg P ab lager, så MST vejledende BAT-grænseværdier for fosfor er ikke overholdt.

Vurdering

Efter Miljøstyrelsens vejledende BAT-grænseværdier, må der max. udledes 4.728 kg P ab lager. Beregningen fremgår af tabel 5 i afsnit 4.3.

Da ansøgningen viser 4.828 kg P ab lager, lever husdyrbruget ikke umiddelbart op til Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager.

Dette skyldes ifølge Per Tybirk fra Videncentret for Landbrug (Videncenter for Svineproduktion) en konflikt mellem trinvis håndtering af BAT krav (over/under 32 kg) og lineær udvikling i fosfor ab dyr pr DE i beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk.

Per Tybirk forklarer, at der er en lineær korrektion fra smågrise til slagtesvin, hvorved ungsvin fra 30-55 kg er halvvejs smågrise i fosforberegningens basisnormal. Men ungsvinene er rent BAT-kravmæssigt defineret som slagtesvin fra 32 kg hvorfor det går galt.

Per Tybirk uddyber med følgende begrundelse – ”Den bagvedliggende ligning for fosfor giver ca. 27 kg fosfor pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(7,4+32)/2 = 19,7$ kg og for slagtesvin er der i 2011/12 normal ca. 20,4 kg P pr DE ved en gennemsnitsvægt på $(32+107)/2 = 69,5$ kg. Ved en gennemsnitsvægt på $(32+55)/2 = 43,5$ kg vil ligningen derfor sige ca. 24 kg P pr DE, som ligger over Miljøstyrelsens vejledende BAT krav for slagtesvin på 20,5 kg P/DE. Dette viser en uhensigtsmæssighed i beregningsmodellen idet BAT-kravet ikke kan justeres på samme måde som beregningsmodellen tilpasser normtallene til vægtintervallet”.

Struer Kommune kan konstatere, at forskellen mellem det beregnede BAT niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi og den mængde, der fremgår af ansøgningen, er på ca. 100 kg.

Ud fra ovenstående forklaring fra Per Tybirk, anser Struer Kommune det for sandsynligt, at denne forskel skyldes ovennævnte uhensigtsmæssighed pga. ansøgningens afvigende vægtinterval for slagtesvinene. Sammenholdt med brugen af standardnormer for foder og anvendelsen af fytase accepterer Struer Kommune derfor et BAT-niveau for fosfor svarende til ansøgningens 4.828 kg P produceret på anlægget.

Struer Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget overholder BAT indenfor foder.

8.3 Forbrug af vand og energi

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at registre og minimere vand- og energiforbruget. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek, installation af energibesparende belysning, og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Ansøger har redegjort for hvilke vand- og energibesparende foranstaltninger der foretages på husdyrbruget:

- Hvor der skal nyopsættes/udskiftes lysarmaturer, opsættes der systemer, der er energibesparende i det omfang, det er muligt.
- Ventilationsanlægget er under fornyelse med energibesparende ventilatorer.
- Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmningsformål på ejendommen.
- Drikkeventiler placeres over krybbe.
- Da hovedparten af vandforbruget anvendes til forsyning med drikkevand, kan der ikke reduceres heri ud over at mindske drikkevandsspildet samt vedligeholde rørsystemerne, hvor det skønnes nødvendigt. Brud og utætheder søges opdaget ved løbende opsyn med rørsystemet.

Vurdering

Det er vigtigt både på bedriftsniveau og samfundsmæssigt, at der spares på energi og vand. Det er ovenfor og i afsnit 4.4 redegjort for hvilke tiltag, der er iværksat for at reducere vand- og energiforbruget.

Struer Kommune anser det for at være BAT, at der jævnligt føres kontrol med vand- og energiinstallationer og at forbruget registreres med jævne mellemrum. Herved øges fokus og unormale stigninger i forbruget opdages i god tid.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis, sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for forbrug af vand og energi. Der er stillet vilkår om drift og vedligeholdelse af ventilationssystemet under afsnit 4.2. Som det fremgår af ansøgningen er der generelt en fokus på besparelser indenfor vand og energi. Der er stillet egenkontrolvilkår om kvartalsvis registrering af forbruget af vand og energi under afsnit 10, samt vilkår om et energieftersyn under afsnit 4.4.

8.4 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag, fast overdækning, samt omrøring kun umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringsanlæggene minimeres.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge udbringning af gødning så der tages hensyn til naboer, så udbringningen afpasses afgrødernes behov, og der sker en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af gødning skal bl.a. undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb.

En del af ovennævnte tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Husdyrgødning foregår i 2 eksisterende tanke uden overdækning. Da der er tale om små tanke, vil etableringsomkostninger til en fast overdækning og de afledte årlige omkostninger være relativt store og ikke stå i forhold til den opnåede effekt, der vil svare til en reducere af N-emissionen på ca. 130 kg N/år. Prisen pr. kg sparet N-udledning vil i givet fald blive omkring 175 kr. pr. kg.

Gylle, der leveres til biogasanlægget, vil blive udleveret fra en lukket fortank.

Udbringningen af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvilket anses for værende BAT.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jord-bundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vurdering

Struer Kommunen vurderer med ovenstående redegørelse og de i afsnit 5.2 og 10 stillede vilkår/egenkontrolvilkår, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende opbevaring og udbringning af gødning.

Opbevaring og opbevaringskapacitet for den producerede husdyrgødning er beskrevet i afsnit 5.2. Der er for at opfylde krav til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand stillet vilkår til etablering af ekstra efterafgrøder samt vilkår om vedvarende græs på mark 9-0B (scenarie 2) under afsnit 7.1.

8.5 Staldindretning

Miljøteknisk beskrivelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT-byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Af ansøgningen fremgår følgende:

Ændringen af produktionen sker i bestående anlæg suppleret med nyindretning af en smågriseafdeling i en tidligere drægtighedsstald.

I den nyindrettede afdeling indrettes gulvet med delvist fast gulv.

Der pågår, af hensyn til gældende dyrevelfærdsregler fra 2015, udskiftning af spaltegulvselementer med drænsplater, hvor dette er nødvendigt. Derudover kræver nærværende ændringer ikke ændringer i staldanlægget. Der skal således ikke foretages egentlige ombygninger i anlægget, der umiddelbart muliggør installation af ammoniakreducerende teknologi på økonomisk acceptable vilkår, der er proportionale i forhold til værdien.

I den nyindrettede afdeling etableres stierne med delvist fast gulv, der i sig selv vurderes som BAT.

Struer Kommune har på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, beregnet en tilladt maksimal ammoniakudledning til 2.136 kg N (tabel 21). Den ansøgte produktion udleder 1.960 kg N, hvorved produktionen ligger under den vejledende grænse, og ansøger lever hermed op til BAT for det samlede anlæg.

Fravalg af BAT

Der er ud over ovennævnte tiltag ikke valgt yderligere staldteknologier.

Gyllekøling og forsuring

Såvel gyllekøling som forsuring vil kræve ombygninger af gyllekummerne. Tiltaget vurderes ikke relevant, da væsentlige dele af staldanlægget er med delvise spalter, der vurderes som BAT. Hertil kommer, at der er tale om et ældre staldkompleks med mange forskelligartede bygningsafsnit, hvor omkostningerne til ændring af gyllesystem og gulv inkl. af- og genmontering af inventar, at blive relativt høje. Gennemsnitligt forventes bygningsændringerne at blive mindst 800 kr pr. stiplads, der ændres i eksisterende afdelinger. Ved 2.450 stipladser i eksisterende afdelinger bliver omkostningen til bygningsændringerne her alene 2.210.900 kr. Forrentning og afskrivning 12 år 5 % rente bliver 249.400 kr svarende til 14,45 kr pr produceret gris 8-55 kg delt ud på samtlige grise i anlægget.

Hertil kommer investeringen i selve kølings- eller forsuringsanlægget, samt årlige omkostninger til driften. Teknologiske løsninger, der kræver ændringer i gulvprofilen, vurderes derfor ikke aktuelle i bestående staldsystemer, der ikke står overfor en renovering.

Luftvasker med syre

Luftvasker med syre er ikke etableret, da der ikke er dokumentation for driftssikkerhed samt holdbarhed over tid. Specielt holdbarheden og vedligeholdelsesomkostningerne må vurderes at være belastende for teknikken, da anvendte hjælpestoffer som svovlsyre er stærkt korrosive. Hertil kommer omkostninger til selve syren, ekstra energi og ekstra arbejde. Følgende må anses for minimumsomkostninger forbundet med teknikken, idet nyere undersøgelser antyder væsentligt større omkostninger:

	Årlig omk.	Pr. gris
Øget energi 1,5 kwh/prod. gris á 0,75 kr		1,13
Øget invest. 80 kr/stiplads 10 år 5% rente	9,02	1,80
Forbrug af svovlsyre		0,30
Øget vedligehold på ventilationsanlæggets udsugning og syreanlægget m.m.*		1,40
I alt		4,63

*Det vides, at syredampe kan være stærkt tærende på bygningsdele

Ventilationsanlæg

I nærværende staldanlæg står ventilationsanlægget ikke foran udskiftning. Øget forrentning af udskiftning vil derfor øge omkostningerne yderligere med ekstra forrentning og afskrivning på udskiftning af et anlæg, der endnu ikke er nedslidt.

Vurdering

Der er tale om en svinebesætning på gyllebaserede staldsystemer. Krav til BAT-niveaue for staldindretning skal fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår for dyretypen, hvor der er taget højde for økonomisk proportionalitet.

På baggrund af ovenstående, og stillede vilkår bl.a. til staldindretning, vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget lever op til BAT. Ansøgers redegørelse for fravalg af yderligere ammoniakreducerende tiltag vurderes rimelige på baggrund af den allerede opnåede reduktion og ud fra en vurdering af økonomisk proportionalitet i forhold til miljøeffekten.

Beregning af krav til BAT-niveau for ammoniakemissionen fremgår nedenstående tabel.

Tabel 16 – Beregning af krav til BAT-niveau

Dyretype	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT (kg NH ₃ -N pr. gris)	Vægt-korrektion*	Samlet ammoniakemission (kg NH ₃ -N)
Smågrise i eksisterende anlæg 2-klimastald, delvis spaltegulv	8.500	0,043	0,9807	358
Smågrise i eksisterende anlæg Drænspalter	3.750	0,081	0,9807	298
Slagtesvin i eksisterende anlæg Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	8.500	0,31	0,2306	608
Slagtesvin i eksisterende stald Drænet gulv	3.750	0,4	0,2306	346
Slagtesvin i renoveret drægtighedsstald Delvist spaltegulv > 50 % fast gulv	5.000	0,0366	0,9807	179
Smågrise i renoveret drægtighedsstald 2-klimastald, delvis spaltegulv	5.000	0,3	0,2308	346
Sum for anlægget, BAT-niveau				2135
Ammoniakemission jf. ansøgning				1.960
Krav overholdt				JA (÷ 175)

Ved afvigende vægt-/aldersgrænser er emissionsgrænseværdierne korrigeret jf. Miljøstyrelsens vejledning.

9. Husdyrbrugets ophør

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ophør af produktionen vil stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Tilsvarende tømmes og rengøres øvrige bygninger for foderrester m.v.

Alternativ anvendelse af bygningerne vil blive vurderet.

Vurdering

Struer Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretages de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare, at ejendommen ikke bliver tilholdssted for eksempelvis rotter og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende stand. Det vurderes at nævnte tiltag sammen med det stillede vilkår er tilstrækkelige.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 20) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
 - Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

10. Egenkontrol og dokumentation

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en beskrivelse af registreringer og kontroller der udføres. Derudover er der indsendt en beredskabsplan, som beskriver forholdsregler i situationer, hvor der opstår et uheld på husdyrbruget.

Den lovpligtige 10 års beholderkontrol gennemføres, hvor gyllebeholderen kontrolleres af særligt uddannet personale. Derudover foretages månedlig kontrol af gyllebeholderens flydelag, tilstand og fyldningsgrad.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Produktionen i marken følges ved opmåling i høst og der udarbejdes årlige gødningsregnskaber.

Sprøjteplaner udarbejdes i samråd med planteavlskonsulent.

Der foretages daglig kontrol af foder og vandsystemernes funktion.

Vurdering

Af ovenstående fremgår, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt, stilles yderligere en række egenkontrolvilkår. Det drejer sig f.eks. om udarbejdelse af en egentlig produktionskontrol som dokumentation for at forudsætningerne for godkendelsen er overholdt bl.a. at der anvendes normtal for foder.

Struer Kommune vurderer, at husdyrbrugets beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

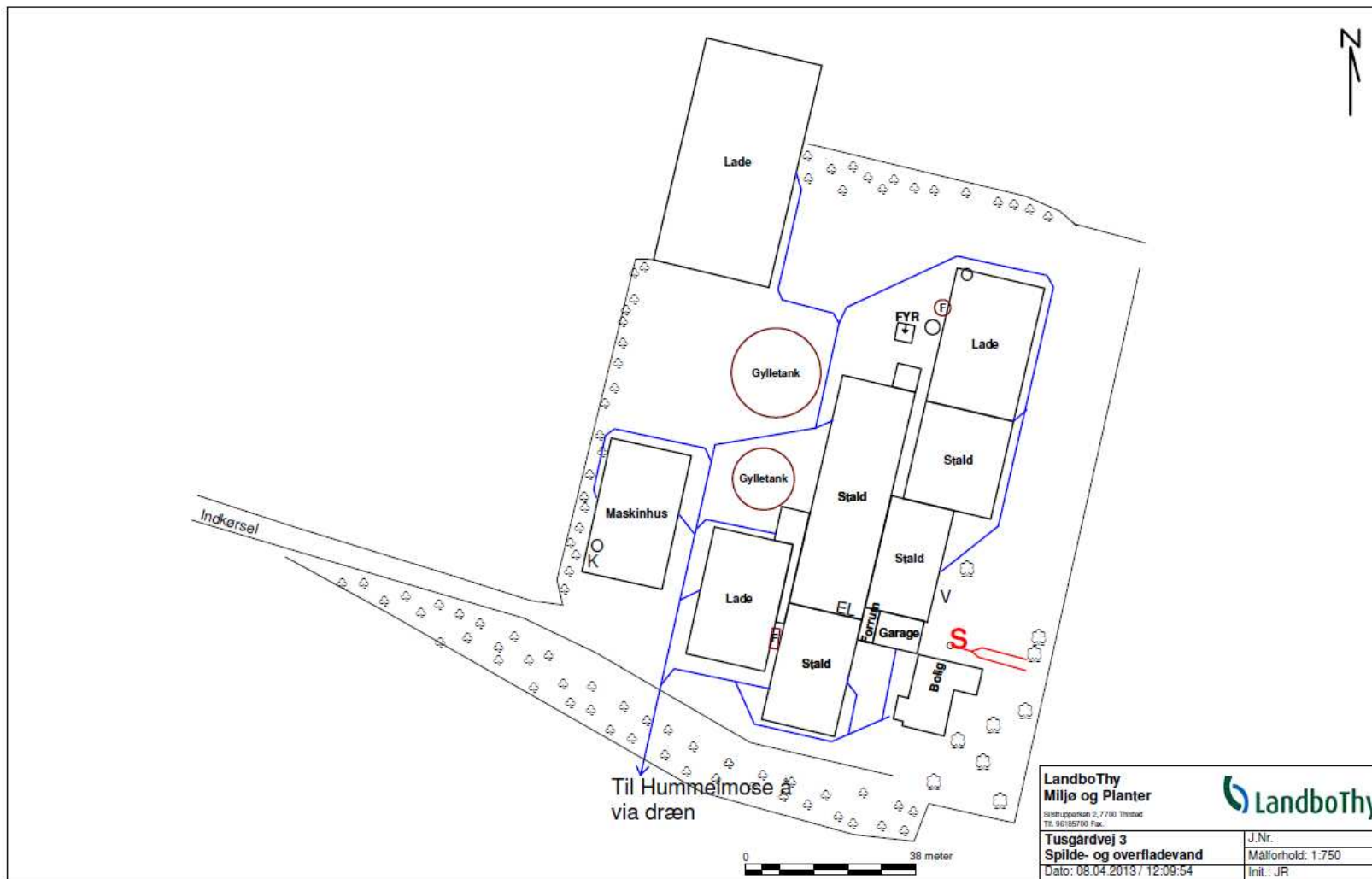
- 21) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 22) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det kan f.eks. være i form af afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger, effektivitetskontrol eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 23) Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 25) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art,

mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.

- 26) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 27) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den gylle, der modtages fra andre bedrifter eller biogasanlæg, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkår 19 og er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

Bilag 1. Situationsplan og afstand til naboer

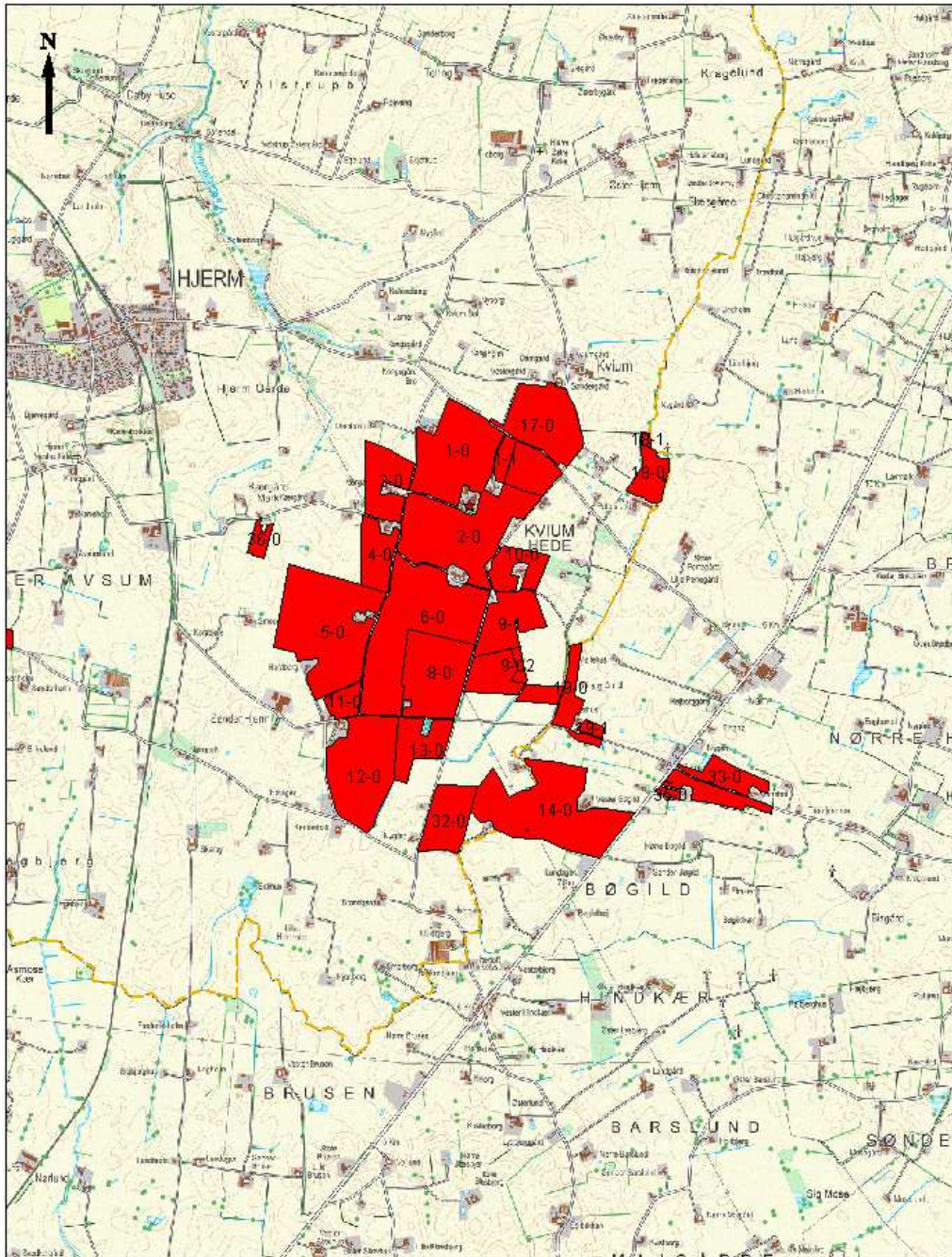

Afstand til naboer

§ 11 miljøgodkendelse, Tugsgårdvej 3, 7560 Hjerm
Sagsbehandler: PFOG
Dato: 21. marts 2013

Bilag 2. Oversigt over ejede og forpagtede arealer

OVERSICHT OVER EJEDE/FORPAGTEDE AREALER

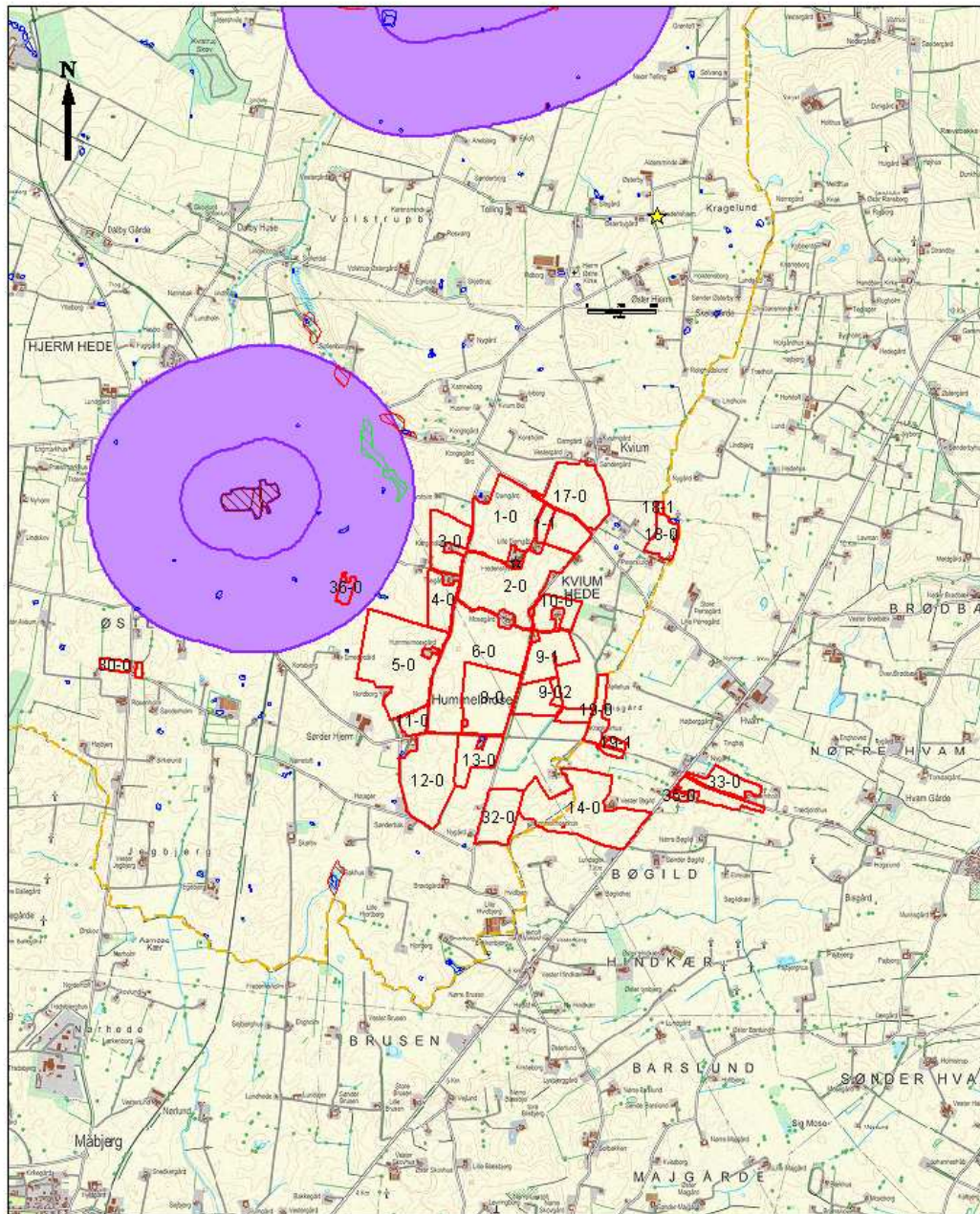
§ 11 miljøgodkendelse, Tugårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 4. Beskyttede naturområder og Natura 2000

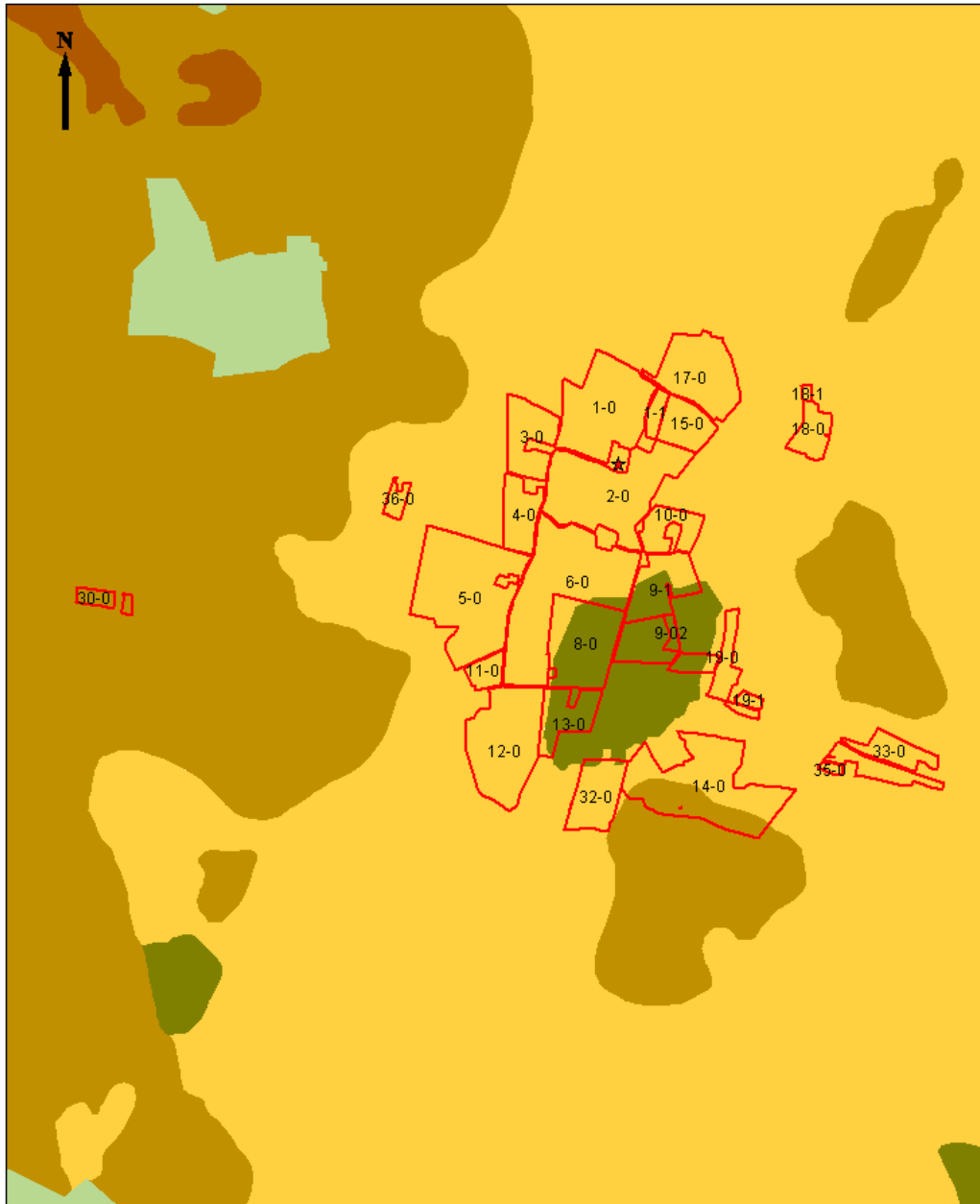
§3 BESKYTTET NATUR, §7 OMRÅDER M. BUFFERZONER, NATURA-2000 OMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tuggårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Udbringning	Eng
Habitatområde	Hede
Fuglebeskyttelsesområde	Mose
Ramsarområde	Overdrev
§7 områder m. bufferzone	Strandeng
	Sø

Bilag 5. Jordbundstyper (i pløjelaget)

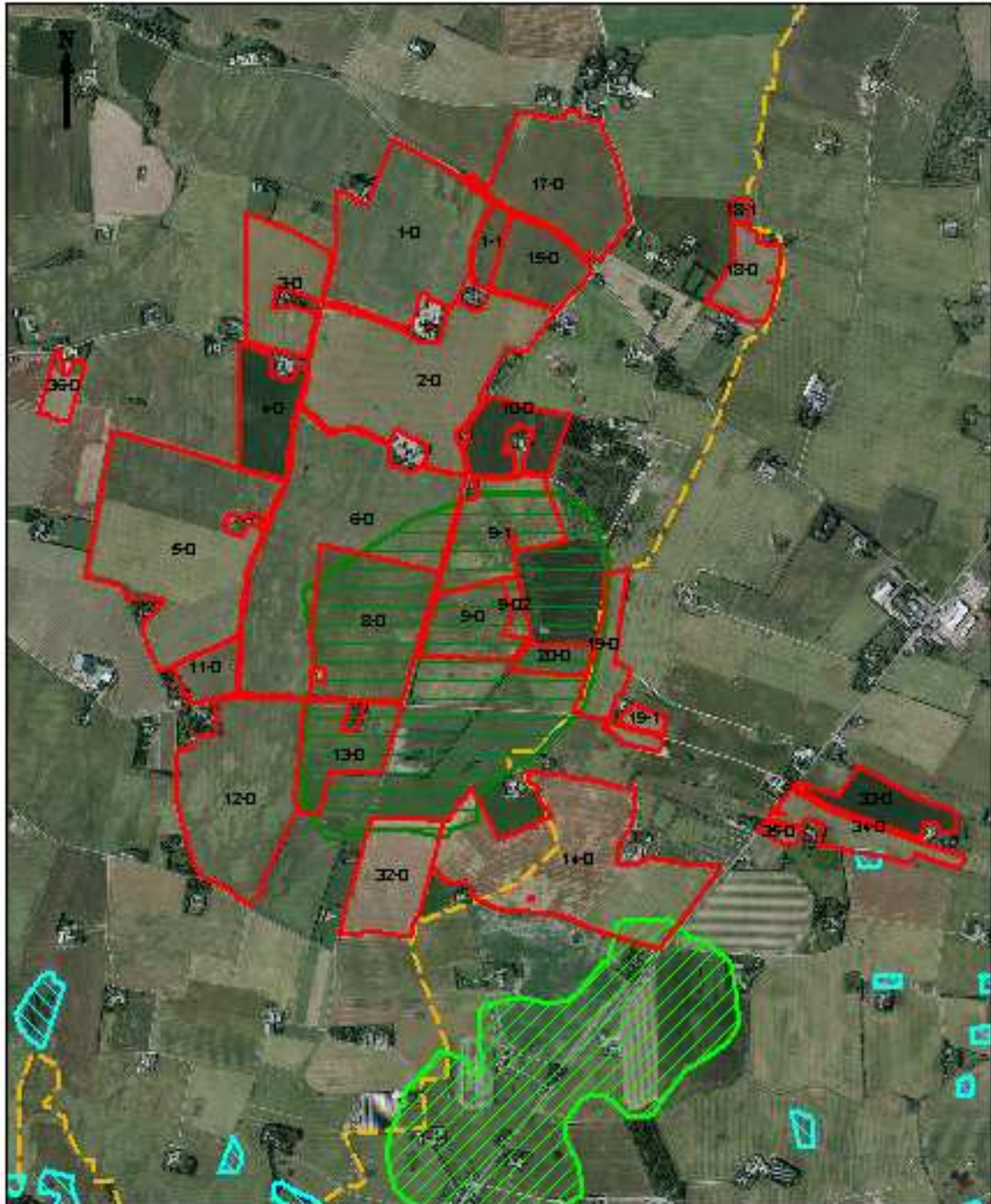
JORDBUNDSTYPER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Byzone, skov m.v.
	Humus (JB 11)
	Grovsandet jord (JB 1)
	Lerblandet sandjord grov/fin (JB 3/4)
	Finsandet jord (JB 2)
	Sandblandet lerjord grov/fin (JB 5/6)
	Lerjord (JB 7)
	Svær lerjord (JB 8)

Bilag 6. Fosforklasser, lavbund og terrænforhold

LAVBUND, FOSFORKLASSER OG TERRÆNFORHOLD

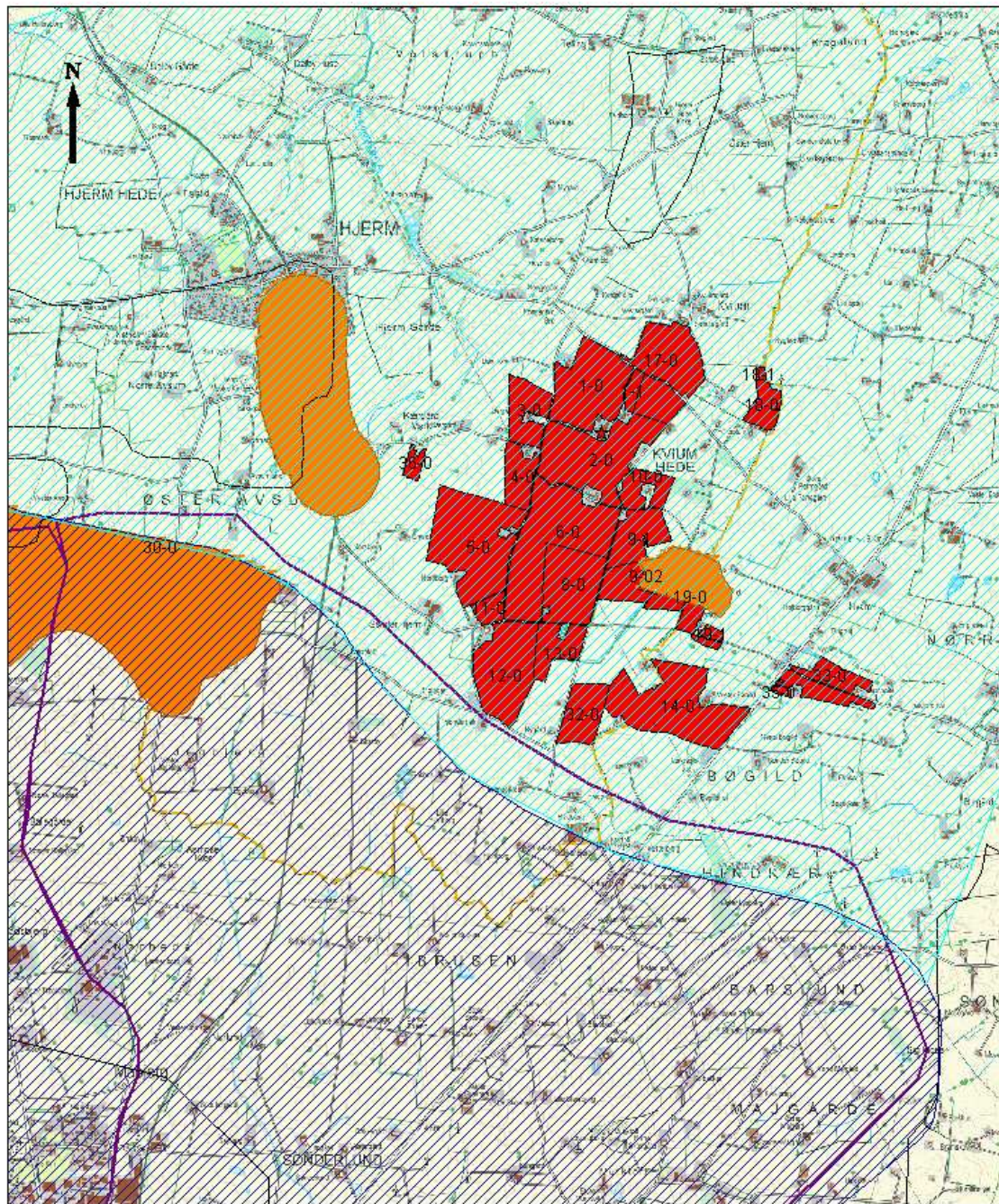
§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skemarr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 7. Nitratfølsomme indvindingsområder m.v.

NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATZOMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Særlige drikkevandsinteresser
	Drikkevandsinteresser
	Særlige drikkevandsinteresser
	Nitratfølsomt indvindingsområde

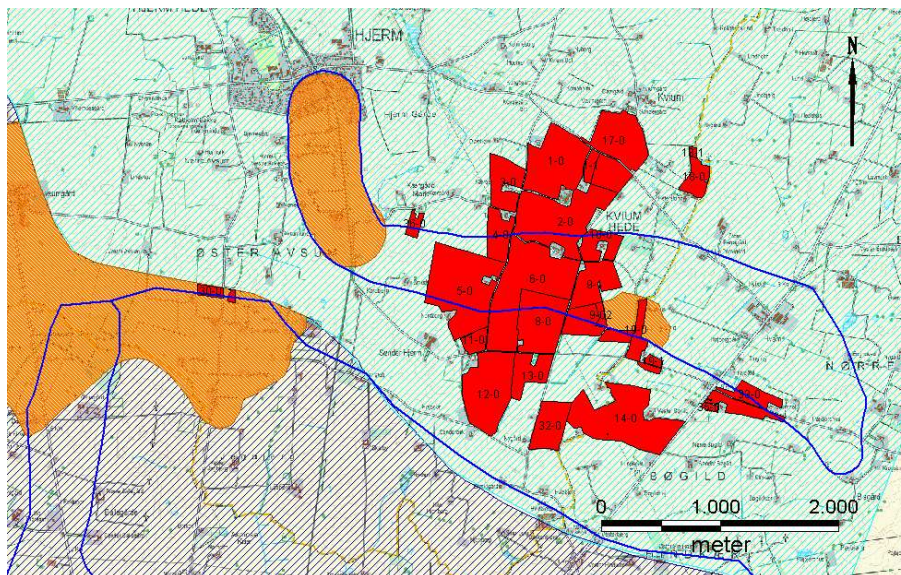
Bilag 8. Grundvandsnotat

I forbindelse med en § 11 miljøgodkendelse ligger nogle af udspretningsarealerne inden for Nitratfølsomt indvindingsområde.

Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Arealerne er angivet på figuren neden for. Arealerne 30-0,19-0, 20-0, 31-0 og 9-0 B ligger alle inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Områderne er endvidere udpeget som indsatsområde i forhold til nitrat.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. Arealerne 19-0, 20-0 og 9-0 B ligger inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk.

Signaturforklaring	
	Område med særlig drikkevandsinteresse
	Område med drikkevandsinteresse
	Nitratfølsomt indvindingsområde
	Indvindingsopland til alment vandværk
	Ansøgte arealer

Nitratudvaskningen i ansøgningen ligger på 48, 49 og 50 mg/l. Dette er på 2 af arealerne en merbelastning på 2 mg/l i forhold til nudriften.

Arealerne 30-0 og 31-0 ligger som nævnt inden for indsatsområdet til Holstebro Vandværk. I Indsatsplanen er det vedtaget, at der inden for indsatsområdet men uden for prioriterede område må være en nitratudvaskning på op til 65 mg/l. Nitratudvaskningen på arealerne stiger med 2 mg/l i forhold til nudriften og ender på 48 mg/l. Dermed holder nitratudvaskningens sig under de 65 mg/l som foreskrevet i Indsatsplanen for Holstebro Vandværk.

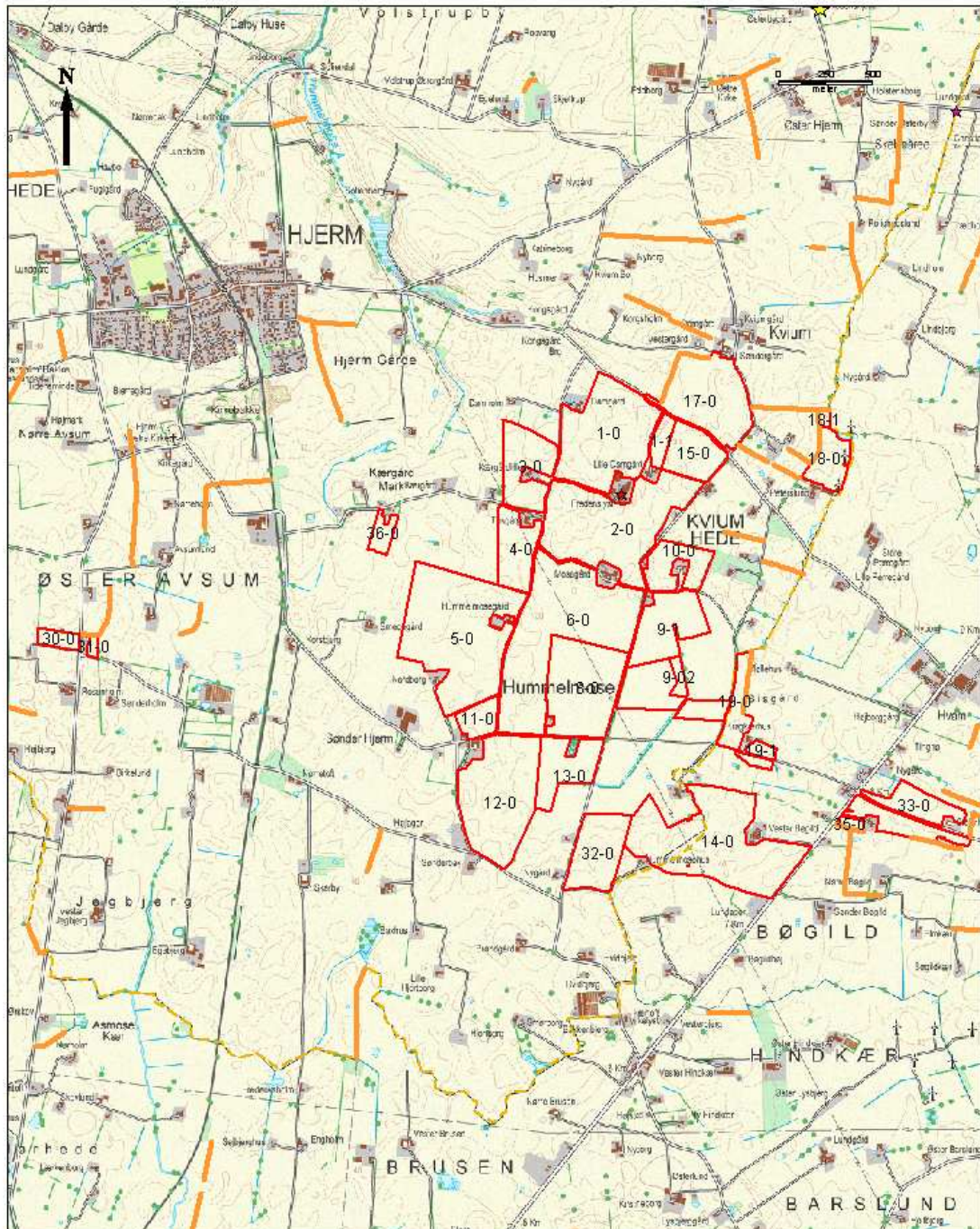
Arealerne 9-0 B, 19-0 og 20-0 ligger som nævnt inden for indvindingsoplandet til Hjerm Vandværk. I januar 2013 har Struer Kommune modtaget afrapporteringen af grundvandskortlægningen omkring Hjerm Vandværk. Der er endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for området. Når der ikke er udarbejdet en indsatsplan endnu gælder ” Er der foretaget en zonerig (statslig kortlægning) af det nitratfølsomme indvindingsområde, kan der ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpede end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlssbrug med et standard planteavlssædskifte.” Da udvaskningen på arealerne ligger på 49 og 50 mg/l er dette lavere end et standard planteavlssædskifte, der kan dermed ikke stilles yderligere krav til nitratudvaskningen.

Med baggrund i de lave nitratudvaskninger i ansøgningen vurderer Struer Kommune ikke at en godkendelse af udspretningsarealer medfører en trussel mod grundvandet. Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Anni Lassen, geolog, den 13. marts 2013

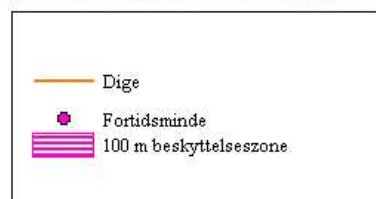
Bilag 9. Beskyttede diger, fredninger og landskab

BESKYTTETE DIGE OG FORTIDSMINDER

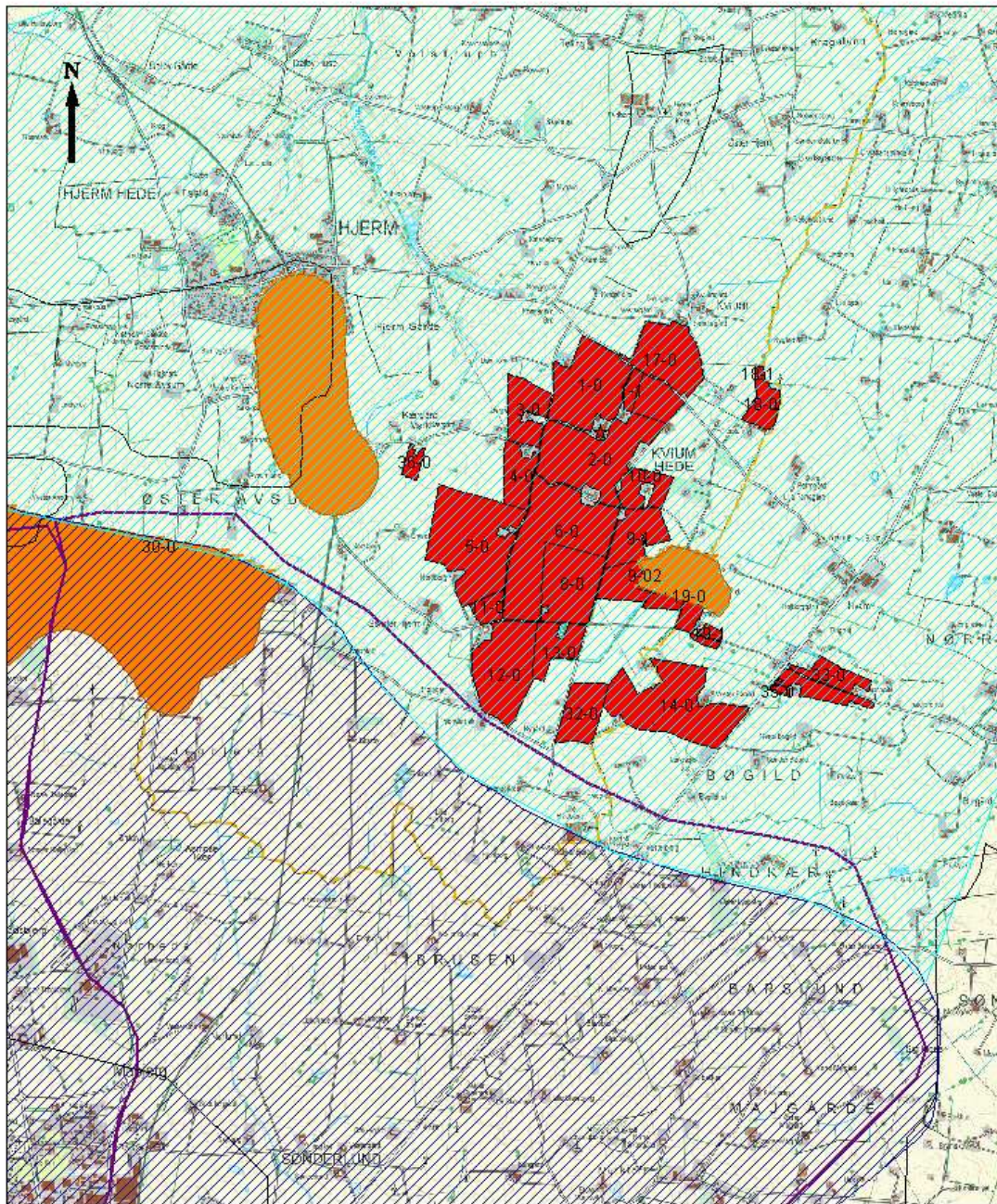
§ 11 miljøgødkendelse, Tussgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 5

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

Bilag 10. Nitratklasser

NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER, INDSATSOMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Tusgårdvej 3
Skema nr. 41238, ver. 3

Dato: 21. marts 2013
Sagsbeh.: PFOG

	Særlige drikkevandsinteresser
	Drikkevandsinteresser
	Særlige drikkevandsinteresser
	Nitratfølsomt indvindingsområde

Bilag 11. Overfladevandsvurdering

Kvælstof til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af udbringningsarealet (312, 67 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø" beskrives næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering som en trussel mod de marine naturtyper i Nissum Bredning, Skibsted Fjord og farvandet omkring Agerø. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. I de mest lavvandede områder, resulterer det i masseopblomstring af enårige makroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer det i masseopblomstring af planteplankton, som medfører nedsat sigtddybde, hvilket reducerer dybdeudbredelsen for ålegræs og flerårige tangarter. På trods af at flere af fuglearterne er skiftet til at fouragere på tilstødende landarealer, er problemerne med eutrofiering stadig en trussel for fugle, der fouragerer på ålegræs og bunddyr i området. Særligt for ansvarsarten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet og tilstødende havområder og invasive arter.

I Naturstyrelsens Natura 2000-plan 2010-2015 Venø og Venø Sund beskrives Næringsstofbelastning af marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtddybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Det fremgår ligeledes af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Limfjorden", at Limfjordens økologiske tilstand vurderes at være ringe/dårlig, og at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I henhold til vandplanen synes både påvirkningen fra kvælstof og fosfor at være bestemmende for fjordens miljøtilstand.

Kvælstof til Limfjorden

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 49 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentialer er 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,5 – 49 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning til Limfjorden på 7.484-15.695 kg kvælstof.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt. 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede

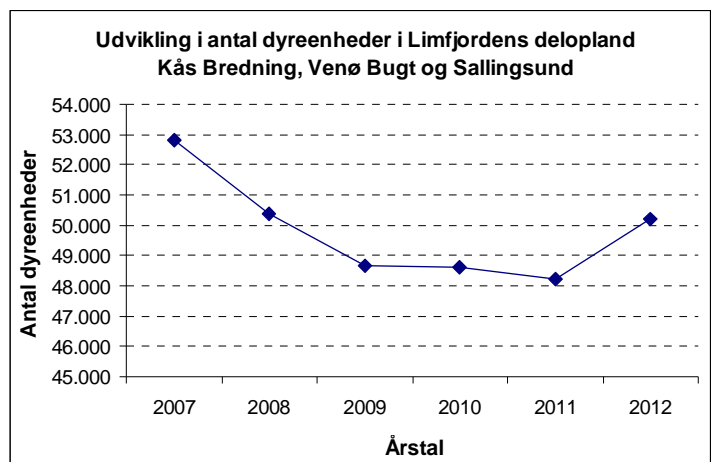
nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver Limfjordens deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningens Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af disse kort at anlægget og 97 % af udbringningsarealet ligger i Limfjordens delopland til Kås bredning.

I deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Salling Sund var antallet af dyreenheder i 2007 på 52.829 DE, mens det i 2012 var faldet til 50.213 DE. Udvikling i antal dyreenheder i perioden 2007-2012 fremgår af nedenstående tabel og graf.

Årstal	Delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i Limfjorden
	Antal DE
2007	52.829
2008	50.391
2009	48.645
2010	48.607
2011	48.226
2012	50.213

Dyretrykket i Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har således **ikke** været stigende siden 2007.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Kås Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye boligområder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

På baggrund af udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Limfjordens delopland Kås Bredning vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet, vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund kan ikke karakteriseres som et lukket bassin eller meget lidt eutrofieret vandområde. Det betyder at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt på Limfjorden og Limfjordens Natura 2000-områder, hvis nitratudvaskningen er større end 5 %.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør, af

den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. (Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke mer-udvaskningen set i forhold til en planteavler.)

Beregning af nitratudvaskningen til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 62	
Opland til Venø Bugt og Sund (Habitatområde nr. 62), Kås Bredning og Sallingsund, ha	58.442
Dyrket areal i oplandet, ha	42.474
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	41
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	77
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.929.594
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	94.211
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	2.023.805
Tusgårdvej 3	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	312,67
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	14.867
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,74

Påvirkningen af Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vil påvirkes i meget lille grad, da produktionens nitratudvaskning kun udgør 0,74 % af nitratudvaskningen af den samlede nitratudvaskning.

I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område. Nitratudvaskningsberegninger (jf. tabeller ovenfor) viser, at det ansøgte ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale beskyttede vandområder, da nitratudvaskningen udgør en mindre del af den samlede nitratudvaskning til Kås Bredning.

Det ansøgte overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitrat-udvaskning til overfladevand. Kommunen vurderer derfor, at mer-belastningen af vandmiljøet i Limfjorden er begrænset, og at de stillede vilkår til driften er tilstrækkelige til at sikre, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Vurdering

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Kås Bredning og Limfjorden væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Kvælstof til Nissum Fjord

Miljøteknisk redegørelse

Ca. 7,64 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er en lavvandet brakvandslagune, der dækker et areal på ca. 64 km² og består af 3 bassiner: Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog.

Nissum Fjord er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, som udgøres af Habitatområde nr. H58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F38. Nissum Fjord er under international beskyttelse p.g.a. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Arterne i udpegningsgrundlaget udgøres blandt andet af vandranke, odder og fuglene rørdrum, rørhøg, brushane og fjord-, hav- og dværgterne.

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Nissum Fjord" beskrives næringsstofbelastning af de marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet. Næringsstofbelastningen påvirker fødegrundlaget for flere fuglearter på udpegningsgrundlaget, herunder primært de plantespisende arter. Det fremgår af Natura 2000-planen at Nissum Fjord ikke er i en gunstig bevaringsstatus blandt andet på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Ligeledes fremgår det af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Nissum Fjord", at Nissum Fjords nuværende økologiske tilstand ikke er god, og store dele af fjorden er næsten helt uden bundplanter. De store mængder af tilførte næringsstoffer medførte tidligere store opblomstringer af alger, som bortskyttede ålegræs og øvrige undervandsplanter. De manglende bundplanter har en negativ effekt på mange af de udpegede fuglearter som følge af påvirkningen af fuglenes fødegrundlag.

Fra midt i 80'erne begyndte der at ske forbedringer i tilstanden i Nissum Fjord, primært som effekt af en reduktion i udledningen af fosfor fra land. Sigtdyberne blev forbedret, og algeopblomstringerne blev væsentligt reduceret. I takt med, at også kvælstof blev reduceret i løbet af 1990'erne, fortsatte den gunstige udvikling med nedgang i klorofylkoncentrationerne og mere klart vand til følge. Trods ovennævnte forbedringer har miljøtilstanden i vandområderne generelt ikke ændret sig tilstrækkeligt i gunstig retning. I Nissum Fjord skyldes dette, at både kvælstof- og fosfortilførslerne er for store, og det er derfor nødvendigt at reducere påvirkningen med især kvælstof men også fosfor.

Nissum Fjords tre bassiner har en ret forskellig økologi som følge af forskelle i saltindhold. Det fremgår af vandplanen, at bassinet Mellem Fjord er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet om god økologisk tilstand.

Det fremgår af vandplanen, at Feldsted Kog er påvirket af næringssalttilførsel med deraf følgende sparsom undervandsvegetation, forekomst af epifytter, ringe artsdiversitet af bundfauna m.m., hvilket hindrer opfyldelse af miljømålet. Tilstanden for området vurderes til ikke at opfylde målet om godt økologisk potentiale.

Kvælstof til Nissum Fjord

Den beregnede kvælstofudvaskning til overfladevand fra markerne er i worst case situationen 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 76-100 % betyder det, at der årligt udvaskes op til 116 kg kvælstof til Nissum Fjord som følge af det ansøgte.

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug vil ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

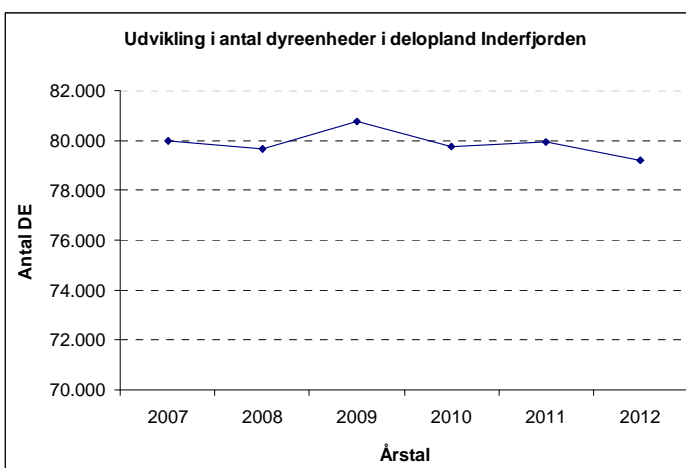
Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse, end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver de forskellige fjordes deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningen Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Det fremgår af kortene, at antallet af dyreenheder i Nissum Fjords delopland Inder Fjord (Felsted Kog) i 2007 var på 79.977 DE, mens det i 2010 var faldet til 79.221. Udviklingen i antal dyreenheder i perioden 2007-2010 fremgår af nedenstående grafiske afbildning.

Årstal	Delopland Inderfjord i Nissum Fjord (Felsted Kog)
	Antal DE
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Dyretrykket i oplandet til Inderfjord (Felsted Kog) har på godkendelsestidspunktet ikke været stigende siden 2007. Derfor er forudsætningen for 1A for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau opfyldt.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Nissum Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye bolig-områder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

Ud fra ovenstående vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet til Felsted Kog vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Det er Struer Kommunes vurdering, at Nissum Fjord, herunder Inderfjord (Felsted Kog), er et lukket bassin, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt, hvis nitratudvaskningen fra det ansøgte er større end 5. pct.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser, hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord i Nissum Fjord (jvf. tabellen nedenfor). Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke merudvaskningen set i forhold til en planteavl. Eftersom udvaskningen fra det ansøgte projekt er lavere end udvaskningen ved planteavlsdrift uden husdyrgødning, er der ingen husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning fra arealerne. Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Beregning af nitratudvaskningen til Nissum Fjords delopland Inderfjord (Felsted Kog)

Natura 2000 område Nissum Fjord - Habitatområde nr. 58	
Opland til Habitatområde nr. 58 - Storåen, ha	120.259
Dyrket areal i oplandet, ha	73.913
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	81
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.436.869
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	111.230
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	1.548.099
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	76
Udspretningsareal, ha	7,64
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura2000 området, kg N/år	116
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,008

Husdyrbrugets nitratudvaskning udgør ca. 0 % af den samlede nitratudvaskning til Felsted Kog.

Det skal understreges, at husdyrgodkendelseslovgivningen regulerer husdyrgødning i forbindelse med godkendelser, herunder den ekstra nitratudvaskning til overfladevande som følge af husdyrgødning. Husdyrgodkendelsen regulerer ikke nitratudvaskning til overfladevande fra andre kilder, f.eks. nitratudvaskningen som følge af almindelig planteavl. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelseslovens regler ikke kan ske en regulering af nitratudvaskningen som følge af husdyrgødningen, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskning som følge af planteavl.

Da nitratudvaskningsberegninger (jvf. tabellen ovenfor) viser, at det ansøgte vil medføre en nitratudvaskning, som udgør mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning til Inderfjord (Felsted Kog), vil det ansøgte ikke kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af det internationale beskyttede vandområde. I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således heller ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Fosfor til Limfjorden og Nissum Fjord

Under forudsætning af at husdyrtrykket ikke har været stigende siden 1. januar 2007, bidrager beskyttelsesniveauet til, at fosforoverskuddet i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande bliver nedbragt i takt med, at der tillades og godkendes husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at beskyttelsesniveauet som udgangspunkt sikrer, at selvom en enkelt bedrift udvider - og dermed i sig selv kan ses at få en øget andel af det samlede fosforoverskud til et vandområde, modsvares denne øgede andel en nedgang i andelen af fosforoverskuddet fra produktioner, der ophører. Overholdelse af beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet vil i henhold til husdyrgodkendelsesloven derfor i de allerfleste tilfælde betyde, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig påvirkning af fosfor fra en husdyrproduktion.

Krav til fosforoverskuddet stilles på bedriftsniveau og ikke i forhold til enkelte marker. Det skyldes, at overholdelse af kravet ellers ikke ville kunne kontrolleres ved tilsyn.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Uden for fosforklasserne 1 til 3 gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav. Efter en konkret vurdering kan der i oplande stilles skærpede krav.

Da ansøger har valgt at få godkendt 4 forskellige scenarier, er vurderingen foretaget ud fra det scenarie, der giver det største fosforoverskud pr. ha pr. år.

Fosforoverskud for 4 scenarier

<i>Scenarie</i>	<i>Fosforoverskud (kg P/ha/år)</i>
1	12,3
2	11,4
3	4,8
4	3,9

Produktionens gennemsnitlige arealspecifikke overskud er i worst case på 12,3 kg P/ha/år.

Ca. 312,67 ha af de i alt 320,31 ha afvander til Kås Bredning, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på 3.846 kg P pr. år. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden, at fjorden årligt belastes af ca. 333 tons fosfor.

De resterende 7,64 ha afvander til Nissum Fjord, hvilket svarer til et max. årligt fosforoverskud på ca. 94 kg P pr. år fra det ansøgte til Nissum Fjord. Det fremgår af vandplanen for Nissum Fjord, at fjorden årligt belastes af ca. 58,8 tons fosfor.

Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, hvorfor vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

Af tabellen nedenfor ses Struer Kommunes overslag for fosforoverskuddet fra projektet sat i forhold til den samlede tilførsel til kystvandsoplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund og kystvandsoplandet Nissum Fjord.

Fosfor til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	312,67
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	15
Samlet belastning i oplandet* kg P	25.958
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,06

* Frem for at lave en opsplitning af kilderne til fosforudledning i oplandet, som der er lagt op til i Mst's vejledning, vurderer Struer Kommune, at det er mere pålideligt at anvende vandplanens tal for samlet P-udledning. Tallet for den samlede belastning i oplandet er fremkommet på følgende måde:

- Stofafstrømning 2001 – 2005 i tabel 2.2.9 i Vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 332.800 kg P.
- Oplandet til Kås Bredning udgør 7,8 % af Limfjordens samlede opland.
- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Kås Bredning, er taget 7,8 % af 332.800 kg P.

Fosfor til Nissum Fjord

Oplandsberegning	
Areal til udspredning ha	7,64
Overskud per hektar (ejede og forpagtede arealer) kg P/ha	12,3
% forøgelse i godkendelsesperioden	4,92
Worst case udvaskning kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget kg P	0,38
Samlet belastning i oplandet* kg P	58.800
Husdyrbrugets del af påvirkningen %	0,00

*Vandplanen for Nissum Fjord, 2010-2015

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning. Struer Kommune har valgt at antage, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat.

Da beregningerne viser, at husdyrbrugets del af den samlede påvirkning i de 2 ovennævnte kystvandsoplande kun udgør henholdsvis 0.05 % og 0 %, er afskæringskriteriet overholdt.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Struer Kommune har vurderet, om der er særlige topografiske forhold eller hældninger på markerne, der kunne begrunde krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer ned mod vandløb eller søer.

Arealerne 9-0, 9-2, 9-1, 12-0, 13-0 og 33-0 grænser umiddelbart op til åbne vandløb. Ingen af markerne har hældninger over 6 grader ned mod åbne vandløbsstrækninger eller vandhuller/søer. Vandløbene er alle omfattet af kravet om etablering af 10 m brede randzoner langs med de åbne strækninger af vandløbene.

Ud fra dette har Struer Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille krav skærpede krav i forhold til fosfortransport via overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

Bilag 12. Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Thisted den 13.09.2012

Gødningsproduktion og opbevaringsanlæg, Tusgårdvej 3

	Antal	Prod/stk t.	Prod/år t.	Kapacitet krav mdr	Kapacitet krævet alt t.
Flydende husdyrgødning					
Smågrise 8-32 kg	17250	0,14*0,9800	2367		
Slagtesvin 32-55 kg	17250	0,51x,2308	2030		
Befæstede arealer m ²	100	0,7	70		
		Ialt	4467	9	3350

Lagre flydende husdyrgødning.

	Kapacitet m ³	Mdr.
Store gylletank	1240	
Lille gylletank	650	
Fortanke 2 stk	100	
Gyllekummer/kanaler	250	
Lejet tank Tusgårdvej 8	910	
	Ialt	8,5

Overskydende kapacitet Øksbjergvej
0,6 mdr af produktionen der

260 **0,7**

Med udnyttelse af en mindre overskudskapacitet på Øksbjergvej 11s opbevaringskapacitet kan kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet overholdes.

Med venlig hilsen

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent cand. agro.
Silstrupparken 2, 7700 Thisted
Tlf 96185730 Fax 96175351
e-mail jr@landbothy.dk

Bilag 13. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

1. INDLEDNING
2. TELEFONNUMRE
3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS
4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS
5. KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS
6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE STRØMSVIGTINSTRUKS
7. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Bilag A Kort over ejendommen

Bilag B Kort over adfaldspunkter fra drøm til vandløb

Udarbejdet af Jørgen Kohrmann, LandhoThy

1. INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøoplyselse med det formål at styrke og begrænse evt. ubehid med kæretnvener for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indstaldede og/eller miljømyndigheder i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes på i forrummet til staldanlægget.

Kort materiale, se bagest i beredskabsplanen.

Bageret er der oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark-og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikaliejager
- Dueschunke og oliekanke (overjordiske og nedgravede)
- Dæmbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra drøm
- Slukningsmateriel og dædemtsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, stønmålbylder m.v.
- Trykflasker/roplog af F-gas, F-gas, stationære F-gasbeholdere, svøjsesmlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ friggørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 1-1-2

Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne i Struer Kommune.

Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt til miljømyndighederne med henyn til genopbygning af stald mm.

BEREDSKABSLISTE

Hændelse	Tilkald	Kontakt	Telefon	Telefon
(Primær hjælp)				
Ulykke personskade	Ambulance	Alarmcentralen	112	
Brand	Brandvæsnet	Alarmcentralen	112	
Miljøudslip	Beredskabet	Alarmcentralen	112	70239112
o Gylleudslip				
o Kemikalieudslip				
o Anden forurening				
Alle hændelser	Ejer Driftsleder	Finn Sørensen Benny Ø. Hansen	97464466 21447978	23264366
(Sekundær hjælp)				
Miljø m.m.	Falck	Falcks vagtcentral	70102031	
Miljø m.m.	Maskinstation	Tipsmark Maskinstation	97464588	
Brand, miljø m.m.	Elektriker	El-center Vest	97464300	
Lækage på rør	Smed/VVS	Hvam Smedie	97461268	
Skader på dyr	Dyrlæge	VET TEAM	21617353	
Sygdom personale	Læge	Lægehus/lægevagt	97851233	70113131
Miljø	Kommunen	Struer Kommune	96848484	

I tilfælde af uheld, brand, miljøudslip, se beredskabsplanen i beredskabsmappen

3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand skal der ikke kun slukkes ved egen hjælp:

1) Tilkald brandvæsnet -RING 112 – og oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskedekomme – hvor mange –

Er dyrene kommet ud – og om muligt der evt. er fangeret

2) I værste af tilfælde og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, berunder fjernelse og evaluering af dyr, olie, trykflasker, gødnings og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet bagved.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsyng så begrænse den ved lukning af døre og vinduer

3) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366

4) Modtag brandvæsnet og udløser det samme nummer med kortnummeret oplys endvidere:

Er der tilskedekomme eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsvæje

På grundkommet findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:
Brandstøkker i maskinhus

4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb.**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret (se kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer i halmlageret
- Traktor i maskinhuset

5. KEMIKALIE-OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Ved større overløb af kemikalier og olie:

- 1) RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- 2) Kontakt ejeren, Finn Sørensen på tlf. 97464466 eller mobil 23264366
- 3) Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 84 84 84 (Struer Kommune).
- 4) **Forsøg at stoppe eventuel gylletiløb til nærliggende tagedløb**
- 5) Forsøg opdemning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (kortbilag bagerst). Opdemningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængde og art.
Bemærk åbninger til Hummelmose å ved Kongsgårdvej
- 6) Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- I kemikalierummet findes der fint snittet halm i sække + savsmuld der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

7. STRØMSVIGT INSTRUKS

- 1) Væder om dyr, vil lide under træk fra nedbørsluk eller varme.
- 2) Tjek alle stalde og se, om nedbørslukket er åbent.
- 3) Begræns trækgener og varmsudvikling (overbrusning).
- 4) Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.
- 5) Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring elbeskæft på tlf. nr. 97464300 og forbered om nødvendigt af udfaldet.
- 6) Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

6. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afhængere til diverse pumper, anlæg, strømsafbrydere m.v. skal ligeledes noteres på kortet over Ejendommen bagherst.

Vand

- Hovedhane sidder i haven nord for stuebuset.

Elektricitet

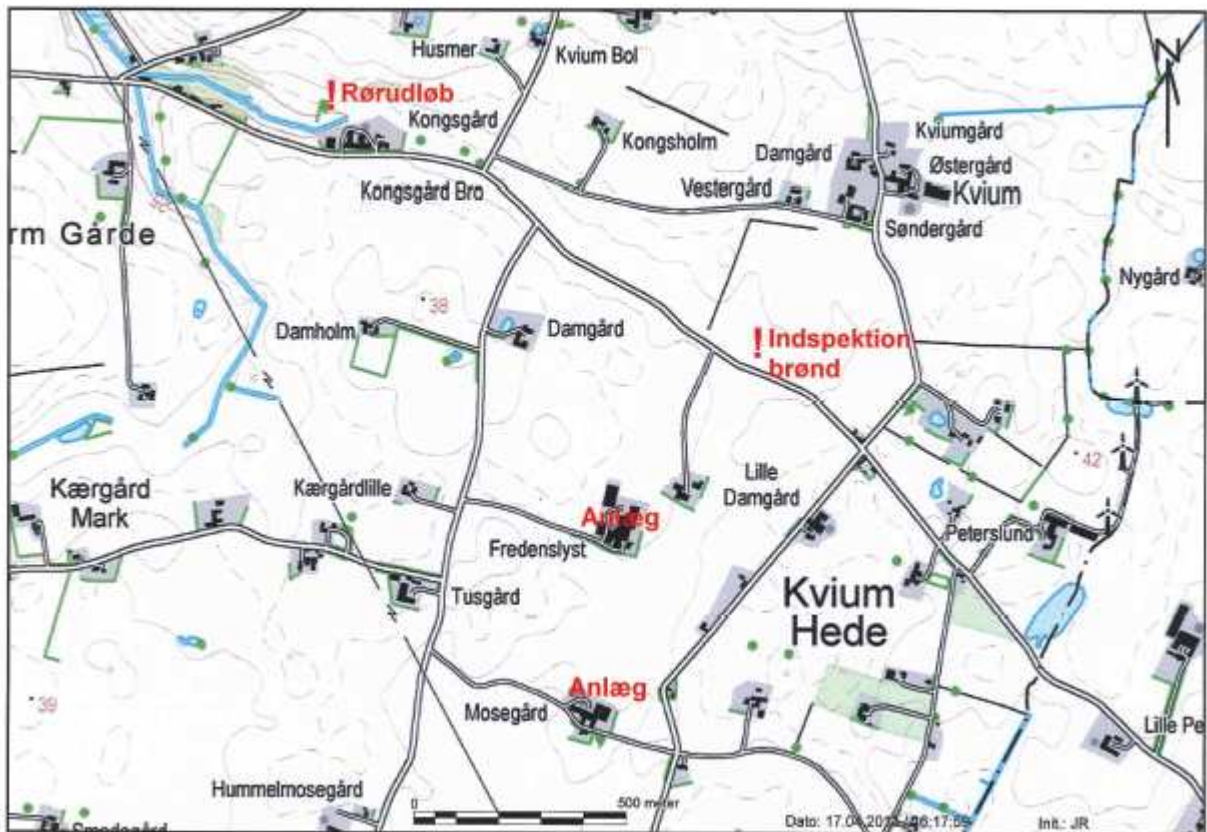
- El-tavle sidder i staldmødet indenfor forrummet
- Nye sikringer opbevares ved begge tavler.

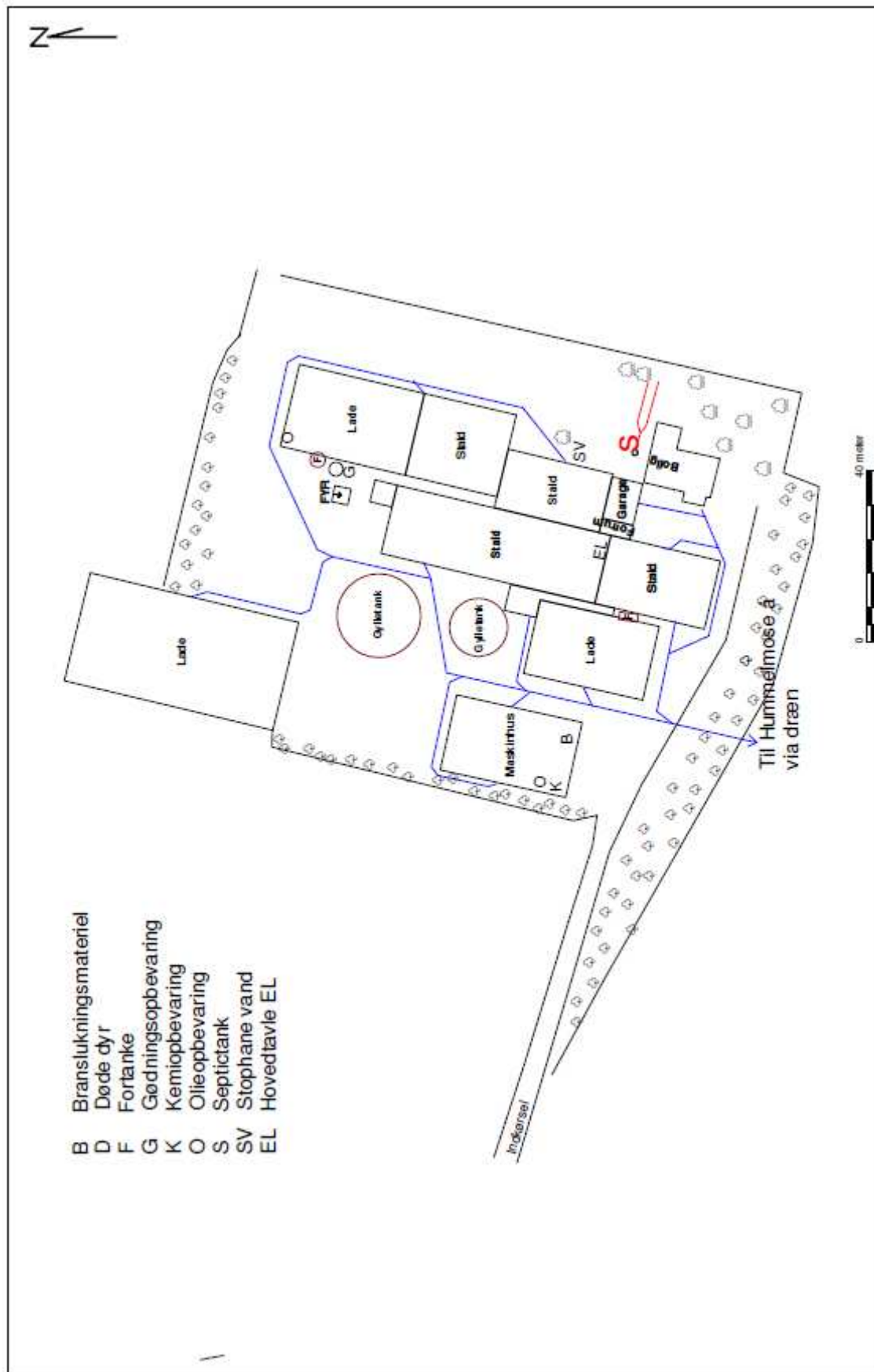

8. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Grunde råd / huskeliste

- Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.
 - Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og ubehid. En lukket tæst plastikpose (f.eks. en køleboks) er velegnet.
 - Medbring en sprødslek mod fast søvsamfund til oprensning af spildt maddæl samt en skovl og fælles plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
 - Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved ubehid.
 - Hvis der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være færretøjspendulyr og øjenskyllemiddel til rådighed.
 - Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eleri i nærheden af levedsmidler, fødevarer m.v..
- Derudover gælder følgende:
- Kemikalienavnet skal være godt ventileret, læst og froskrift med god beskyttelse.
 - Der skal findes et passende materiale f.eks. søvsamfund til opsamlng af spild.
 - Døre skal være låst/uret med en stolt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
 - Gulve skal være tætte og uden aløb.

Bilag 14. § 21 udtalelse for arealer beliggende i Holstebro Kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3

Finn Sørensen
adr Fredenslyst
Tusgårdvej 3
7560 Hjerm

Dato: 10-04-2013
Sagsnr.: 001983-2013
Henv. til: Christian S. Laursen
Tlf.: 98117792

§ 21 udtalelse vedr. arealer ejet og forpagtet af Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm

Der er ansøgt om miljøgodkendelse, omfattet af § 11 i lov nr. 1486 af 4/12/2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) på Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm beliggende i Struer Kommune.

Ejendommens ejede og forpagtede arealer omfatter ca. 44,83 ha udspretningsareal beliggende i Holstebro Kommune.

Nedenstående er Holstebro Kommunes vurdering og forslag til vilkår for arealerne beliggende i Holstebro Kommune, til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jvf. § 21 i bek. nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Forslag til vilkår

1. Der skal opstilles vilkår til valg af scenarie for udspreddning af husdyrgødning / afgasset biomasse..
2. Der skal opstilles specifikke vilkår til de anvendte sædskifter og efterafgrøder ud over det lovpligtige krav ud fra af de enkelte scenarier. (Se skema 2)
3. Husdyrgødningstyperne og udbragte kg N og kg P må ikke afvige fra den ansøgte sammensætning ved valg af de enkelte scenarier. (Se skema 2)

Generelle forhold

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Finn Sørensen ejer og driver arealerne tilhørende Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm. Den drifts- og miljøansvarlige for ejendommens arealer er Finn Sørensen. Udspreddningsarealer i Holstebro Kommune fremgår af Bilag 1.

HOLSTEBRO KOMMUNE

Vurdering af udbringnings arealer

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Der rådes over et samlet udbringningsareal (ejet og forpagtet) på 320,31 ha, herunder udgør arealerne i Holstebro Kommune samlet 44,83 ha. Arealernes størrelse og ejerforhold fremgår af skema 1 og placeringen af bilag 1.

Skema 1. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune. Se kort over arealerne i bilag 1.

Matr. nr. og ejerlav	Udspretnings-areal [ha]	Marknr.	Ejer/Bortforpagter
1l Bøgild By, Borbjerg	23,69*	14	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
27b Hvam, Borbjerg	4,61	19-0	Jan Brian Nielsen, Moselundvej 2, Hvam, 7500 Holstebro
	1,01	19-1	
	0,94	19-2	
15a 12ae Hvam, Borbjerg	5,73	33-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
12d Hvam, Borbjerg	5,63	34-0	Henning Emil Peter Østerby Knudsen, Hvamvej 1 7500 Holstebro
8h			Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
8h Hvam, Borbjerg	0,72	35-0	Eilif Kaj Børge Knudsen, Beringsvej 19, st. 7, 7500 Holstebro
1am Navr By, Navr	2,50	41-0	Finn Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm Conni Sørensen, Tusgårdvej 3, 7560 Hjerm
I alt:	44,83		

*Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

ANSØGTE GØDNINGSTYPER OG VIRKEMIDLER

Der er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af Tusgårdvej 3 ansøgt om udbringning af afgasset biomasse på husdyrbrugets arealer (scenarie 3).

Ansøger ønsker godkendelse til alternative udbringnings scenarier i det tilfælde at der opstår problemer med at kunne afsætte husdyrgødning til Maabjerg Bioenergy. Af skema 2 fremgår de ansøgte gødningstyper og virkemidler. Af Skema 3 fremgår den beregnede udvaskning og fosforoverskud for de forskellige scenarier.

Skema 2. Ansøgte gødningstyper, kgN, kgP, antal DE, Efterafgrøder og valg af sædskifte

Scenarie	Gødningstype	KgN	KgP	DE	Efter-afgrøder	Sædskifte
1	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	3,1 %	Std.*
2	Svinegylle	38.646,86	9.767,69	448,40	0,0 %	S2**
3	Afgasset biomasse	49.800,00	4940,00	448,40	1,1 %	Std.*
4	Afgasset biomasse	51.566,00	7.360,00	448,40	0,0 %	S2

* For mark 41-0 skal der anvendes et K10 sædskifte

** For mark 9-0 B skal der anvendes et G3 sædskifte

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 1. Ansøgte scenarie udvaskning og fosforoverskud

Scenarie	Gødningstype	Udvaskning N	Fosforoverskud
1	Svinegylle	63,1 kgN / ha	12,3
2	Svinegylle	63,4 kgN / ha	11,4
3	Afgasset biomasse	61,9 kgN / ha	-2,8
4	Afgasset biomasse	61,4 kgN / ha	3,9

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune stiller vilkår om, at husdyrgødningstyperne ikke må afvige fra det ansøgte og næringsstofmængden maksimalt som ansøgt, hvorved der maksimalt udbringes 1,4 DE/ha.

SÆDSKIFTE

Referencesædskiftet for arealerne er S2 og S4. Ansøger ønsker at anvende forskellige scenarier hvori der indgår både reference sædskifte og S2 sædskifter med og uden ekstra efterafgrøder. Da de alternative sædskifte afviger fra referencesædskiftet, skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der ikke må anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end det for sædskifte S2 angivne, jvf. miljøministeriets sædskifte notat af 27. juni 2007. Dertil kommer at der skal stilles vilkår til anvendelse af ekstra efterafgrøder såfremt et scenarie hvor de indgår anvendes.

Der skal stilles vilkår til sikring af ovenstående.

GRUNDVAND OG VANDINDVINDING

Udspretningsarealerne ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker og arealerne ligger uden for område for kommende indsatsplaner for vandværker vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

LANDSKABELIGE INTERESSER

Fortidsminder

Der findes ikke registrerede beskyttede fortidsminder på de ansøgte marker.

Beskyttede diger

Langs markerne den nordøstlige del af mark 19-0 og den sydlige del af mark 34-0 og 35,0 findes beskyttede diger, jf. bilag 2.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Indenfor 2 m må der heller ikke jordbearbejdes, gødes og/eller plantes. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen i nærværende arealgodkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ved overholdelse af gældende lovgivning ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Beskyttet natur, Natura 2000 og bilag IV arter

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

§ 3 BESKYTTET NATUROMRÅDER

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arter fra EF-Habitatdirektivets bilag IV fra områderne.

NATURA 2000 (INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER)

Udbringningsarealerne i Holstebro Kommune er primært beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund. En mindre del af udspretningsarealerne i Holstebro kommune er beliggende i oplandet til Felsted Kog og Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4)

Holstebro Kommune forventer at Struer Kommune medtager arealer i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Felsted Kog (Nissum Fjord) og Venø Bugt, herunder vurdering af habitatområder.

Risikovurdering for udvaskning af Fosfor og Nitrat til vandmiljø

For en oversigt over arealer beliggende i fjordopland til henholdsvis Nissum Fjord og Venø bugt. se bilag 3.

NITRAT/KVÆLSTOFUDVASKNING TIL VANDMILJØ

Det er en forudsætning at husdyrproduktionen i et givent opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

Holstebro Kommune vurderer, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt. Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013.

Holstebro kommune forventer at Struer Kommune foretager en vurdering af husdyrbrugets påvirkning af Nissum Fjord.

FOSFOR

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

En lille del af udbringningsarealerne er detailafvandede ingen af udspretningsarealerne er beliggende i lavbunds-område, jf skema 3.

Skema 3. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr.	Areal Ha	Detail-afvandet	Jord-type	Lavbunds areal	Opland	P _{tal} /Fe/P	P-klasse	P-klasse (ha)
14	23,69**	Ja*	JB4 (5)	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	I / III*	1,49*
19-0	4,61	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-1	1,01	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
19-2	0,94	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
33-0	5,73	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
34-0	5,63	Ja*	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II*	0,09*
35-0	0,72	Nej	JB4	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
41-0	2,50	Ja*	JB1*	Nej	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
I alt	44,83							

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Orto kort.

** Mark 14-0 er på 31,49 ha hvor ca 7,8 ha er beliggende i Struer kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

Fosforklasser og fosforoverskud

Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er ikke udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor.

Nissum Fjord og Felsted Kog er i henhold til statens kortværk udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udspretningsarealerne er beliggende på detailafvandede lavbundsjord. En mindre del på ca. 1,5 ha af mark 14 er beliggende på sandblandet lerjord (JB 5) der er drænet, hvorfor arealerne potentielt kan være omfattet af fosforklasse I/III alt afhængigt af fosfortal. Forholdet vurderes dog at være af bagatelagtig betydning da husdyrbruget primært vil udsprede afgasset biomasse med fosfor underskud eller et fosforoverskud på 4 kg ha.

Holstebro Kommune forventer, at Struer Kommune medtager arealerne i Holstebro Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura-2000 områderne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften, med de stillede vilkår og gældende lovgivning, kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening.

Med venlig hilsen

Christian Skaaning Laursen
Civilingeniør

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

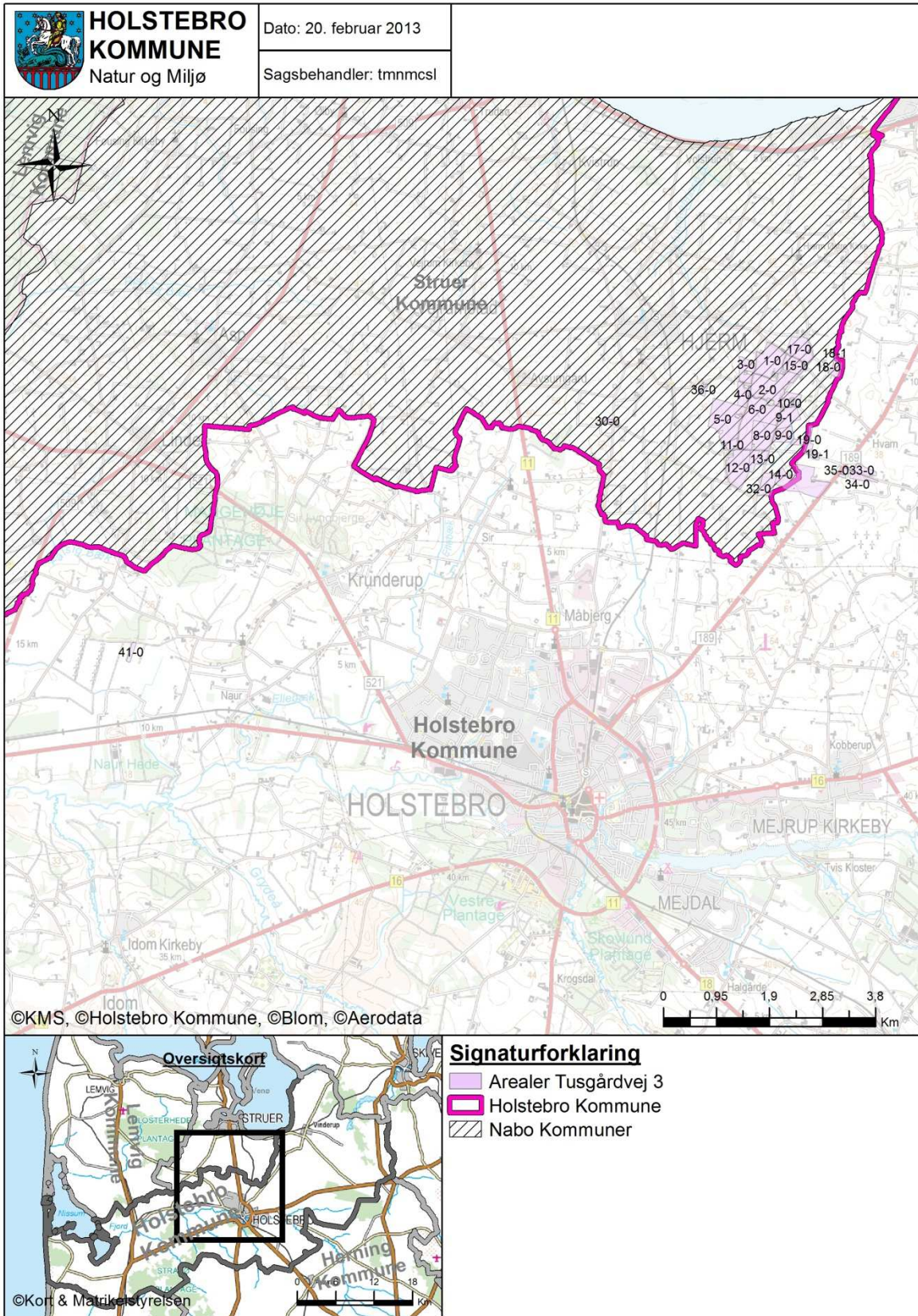
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 98117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

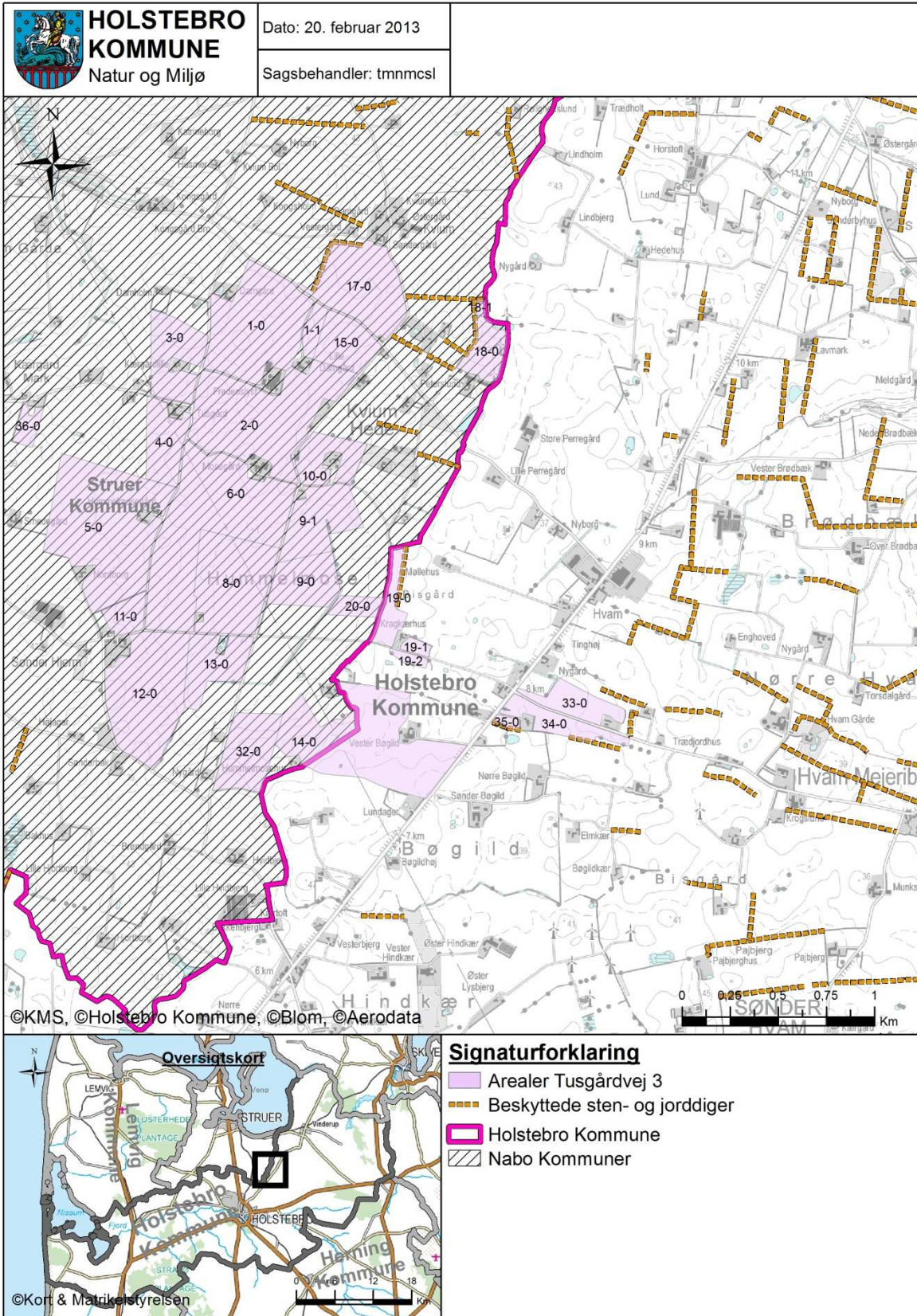

Bilag 1- Arealer i Holstebro Kommune

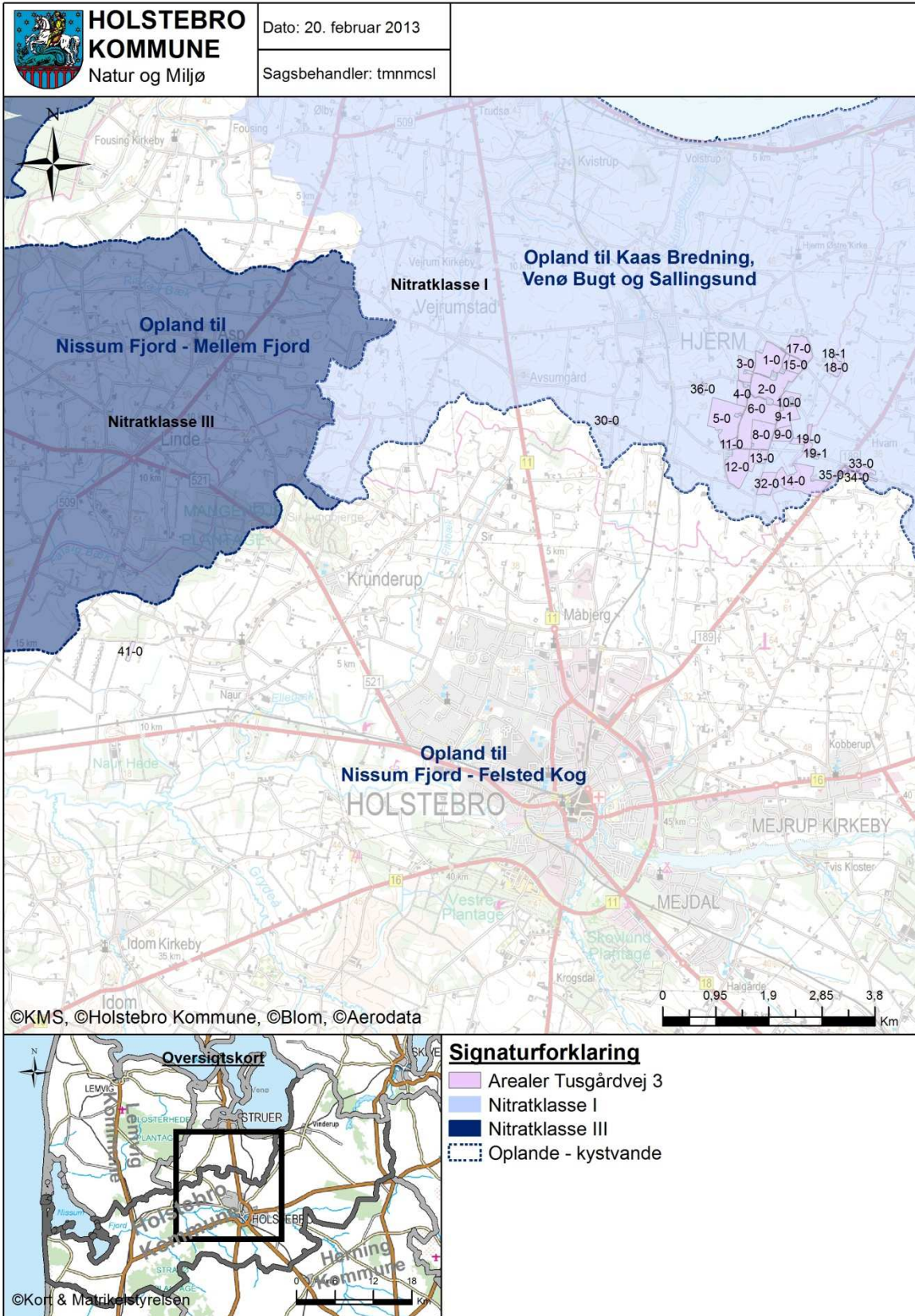

Bilag 2- Landskabelige interesseområder

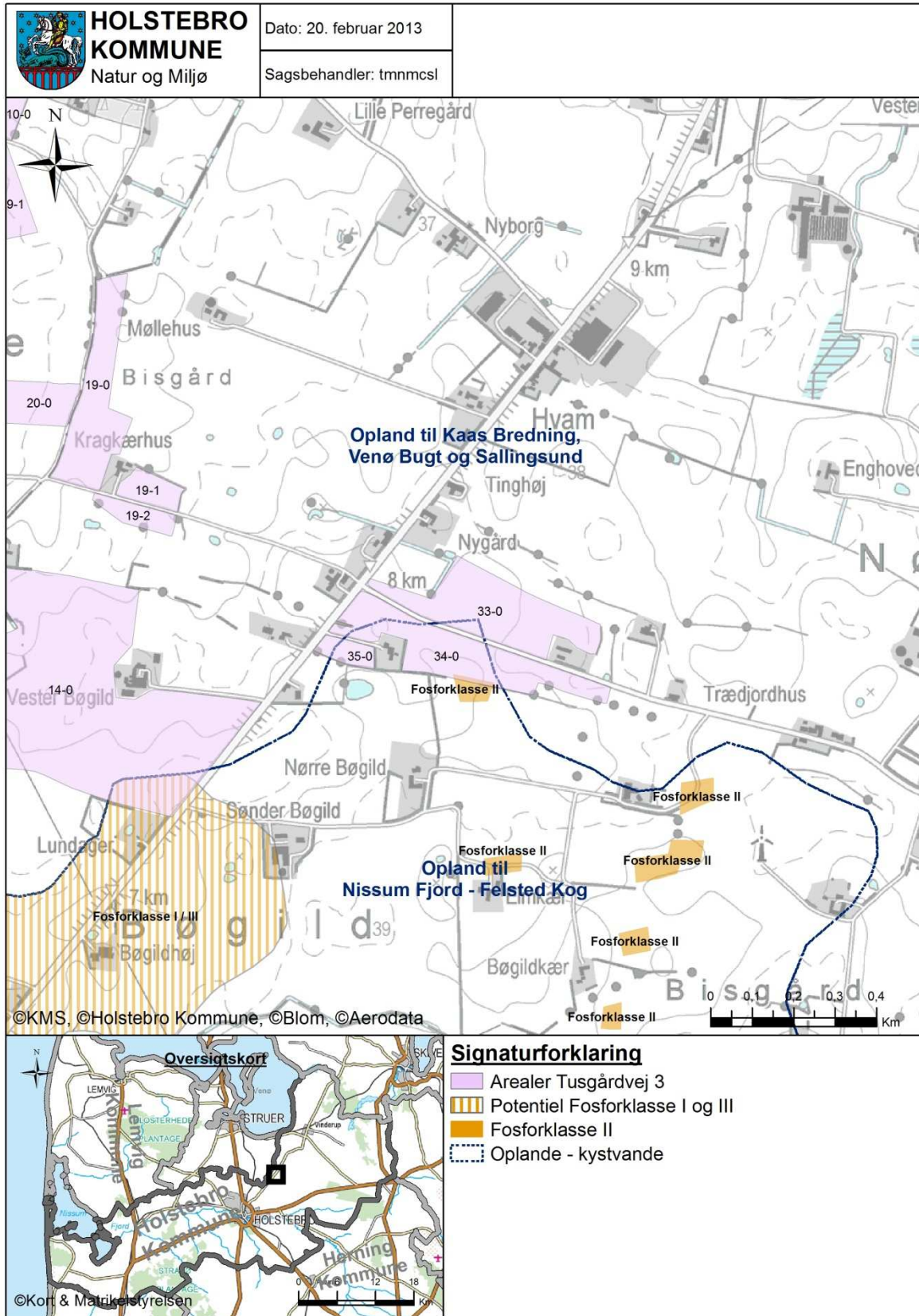

Bilag 3 – Fjordopland og detailafvandingsforhold

Bilag 4 – Lavbundsforhold

Bilag 15 Forslag til skemaer til egenkontrol

Produktionskontrol

Produktionskontrol pr. planår 20_____					
Egenkontrol for perioden 1/8 til 31/7					
Dyretype	Maksimalt antal DE	Antal dyr	DE pr. dyr	DE	+/- DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.v., hvis disse indeholder samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

Ventilation

Mekanisk ventilation			
	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte	
Rengøring			
Vedligehold			

Energigennemgang

Energigennemgang af husdyrbruget			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

Inspektion af uoverdækket gyllebeholder

Inspektion af gyllebeholdere							
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er even- tuelle kab- ler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder							

Teltoverdækning på gyllebeholder

Logbog teltoverdækning					
Navn Benævnelse (evt. adresse)	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

El, vand, brændstof osv.	År: _____			År: _____			År: _____			År: _____		
	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato	Start dato	Slut dato	Forbrug dato
El (kWh)												
Vand (m ³)												
Brændstof (l)												